

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV VÝROČNÍ ZPRÁVA 2005

OSLAVY 10. VÝROČÍ 1995–2005

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV VÝROČNÍ ZPRÁVA 2005

© Evropský veřejný ochránce práv 2006

Všechna práva vyhrazena.

Reprodukce pro vzdělávací a nekomerční účely je povolena s uvedením zdroje.

Autorská práva na fotografie, kromě těch na obálce a pokud není uvedeno jinak, vlastní evropský veřejný ochránce.

Plný text zprávy je zveřejněn na internetové adrese
<http://www.ombudsman.europa.eu/report/cs/default.htm>

Printed in Belgium

VYTIŠTĚNO NA NEBĚLENÉM PAPIŘE

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV VÝROČNÍ ZPRÁVA 2005

OSLAVY 10. VÝROČÍ 1995-2005

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Vážený pan
Josep BORRELL FONTELLES
předseda
Evropský parlament
Rue Wiertz
1047 Brusel
BELGIE

Štrasburk 13. března 2006

Vážený pane předsedo,

v souladu s čl. 195 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství a s čl. 3 odst. 8 rozhodnutí Evropského parlamentu o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv Vám zasílám svou zprávu za rok 2005.

S pozdravem,

P. Nikiforos Diamandouros

ÚVOD	17
1 VÝTAH	23
2 STÍŽNOSTI A ŠETŘENÍ	37
2.1 PRÁVNÍ ZÁKLAD ČINNOSTI VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	37
2.2 PŮSOBNOST EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	37
2.2.1 Neoprávněné stížnosti	38
2.2.2 Orgány a instituce Společenství	38
2.2.3 „Nesprávný úřední postup“	39
2.2.4 Evropský kodex řádné správní praxe	40
2.3 PŘÍPUSTNOST STÍŽNOSTÍ A DŮVODY PRO ŠETŘENÍ	40
2.4 ANALÝZA STÍŽNOSTÍ ŠETŘENÝCH V ROCE 2005	41
2.5 POSTOUPENÍ STÍŽNOSTI JINÉMU ORGÁNU A POSKYTNUTÍ RADY	42
2.6 POSTUPY VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	44
2.6.1 Zahájení šetření	44
2.6.2 Korektní postup	45
2.6.3 Nahlížení do spisů a slyšení svědků	45
2.6.4 Otevřený postup	45
2.7 VÝSLEDKY ŠETŘENÍ	46
2.7.1 Případy, kdy nebyl zjištěn nesprávný úřední postup	46
2.7.2 Případy uzavřené institucí a smírným řešením	46
2.7.3 Kritické poznámky a návrhy doporučení	47
2.7.4 Zvláštní zprávy Evropskému parlamentu	47

2.8	ROZHODNUTÍ O UZAVŘENÍ PŘÍPADU V ROCE 2005	48
2.8.1	Otevřenost, přístup k dokumentům a ochrana osobních údajů	48
2.8.2	Komise jako „strážkyně Smlouvy“	50
2.8.3	Výběrová řízení, zakázky a granty	52
2.8.4	Personální záležitosti	53
2.8.5	Jiné	54
3	ROZHODNUTÍ PO PROVEDENÍ ŠETŘENÍ	59
3.1	PŘÍPADY, U NICHŽ NEBYL ZJIŠTĚN NESPRÁVNÝ ÚŘEDNÍ POSTUP	59
3.1.1	Evropská komise	59
	ZANEDBÁNÍ STÍŽNOSTI NA DISKRIMINACI NA ZÁKLADĚ SEXUÁLNÍ ORIENTACE	59
	UKONČENÍ SMLOUVY	60
	VYUŽÍVÁNÍ FINANČNÍ POMOCI EU	61
	STÍŽNOST PODLE ČLÁNKU 226 TÝKAJÍCÍ SE PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ O POTRAVINÁCH	61
	ÚDAJNĚ DISKRIMINUJÍCÍ NABÍDKY PRACOVNÍCH MÍST	62
	ŘÍZENÍ EVROPSKÝCH FONDŮ REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	63
	HODNOCENÍ NÁVRHU PROJEKTU (1)	64
	VYŘÍZOVÁNÍ STÍŽNOSTI PODLE ČLÁNKU 226	64
	HODNOCENÍ NÁVRHU PROJEKTU (2)	65
	UPLATŇOVÁNÍ DOLOŽKY O LIDSKÝCH PRÁVECH V DOHODĚ O SPOLUPRÁCI S VIETNAMEM	66
	KONZULTACE O BUDOVNOSTI STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ	66
	EVROPSKÉ ČÍSLO TÍŠŇOVÉHO VOLÁNÍ 112	67
	POSTUPNÉ UZAVÍRÁNÍ JAZYKOVÝCH SEKCI V EVROPSKÉ ŠKOLE	67
	ÚDAJNĚ NEVHODNÉ KONTAKTY BĚHEM NABÍDKOVÉHO ŘÍZENÍ	68
	DOSTUPNOST DOKUMENTŮ ON-LINE	69
	PŘÍSTUP KE ZPRÁVĚ V RÁMCI POSTUPU PODLE ČLÁNKU 228	69
	VÝMĚNA ŘEDITELE PROJEKTU V HONDURASU	70
3.1.2	Evropská komise a Rada Evropské unie	71
	ÚDAJNÝ NEDOSTATEK PARKOVACÍCH MÍST PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ OSOBY U BUDOV KOMISE A RADY	71
3.1.3	Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO)	72
	PŘÍSTUP KANDIDÁTŮ KE KRITÉRIÍM HODNOCENÍ	72
	PŘIJETÍ K VÝBĚROVÝM TESTŮM	73
3.1.4	Evropská centrální banka	73
	INFORMACE O MOŽNÉ INTERVENCI ZE STRANY ECB	73
3.2	PŘÍPADY UROVNANÉ INSTITUCÍ	74
3.2.1	Evropský parlament	74
	PŘEVOD NÁROKŮ NA DŮCHOD	74
3.2.2	Rada Evropské unie	75
	UKONČENÍ ZAMĚSTNANECKÉ SMLOUVY NA POLICEJNÍ MISI EU	75

3.2.3 Evropská komise	76
BEZDŮVODNÉ PRODLENÍ A NEZODPOVĚZENÍ ŽÁDOSTI O PŘÍSTUP VEŘEJNOSTI K DOKUMENTŮM	76
ODMÍTNUTÍ ŽÁDOSTI O PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM	76
ÚHRADA NÁKLADŮ NA CESTU A UBYTOVÁNÍ	77
ÚHRADA CESTOVNÍCH NÁKLADŮ	77
OPOŽDĚNÉ PLATBY HODNOTITELŮM KOMISE	77
3.3 SMÍRNÁ ŘEŠENÍ DOSAŽENÁ VEŘEJNÝM OCHRÁNCEM PRÁV	78
3.3.1 Evropský parlament	78
PŘÍSTUP DO BUDOV EVROPSKÉHO PARLAMENTU	78
ÚHRADA PRÁVNÍCH VÝLOH	79
POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ V RŮZNÝCH JAZYCÍCH BĚHEM VOLEBNÍ KAMPANĚ	79
3.3.2 Evropská komise	80
UKONČENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU S OPERÁTKOU „CALL CENTRA“	80
DŮCHODOVÉ NÁROKY	81
VÝJIMKA Z VĚKOVÉHO OMEZENÍ PRO STÁŽ	81
OPOŽDĚNÁ PLATBA STIPENDIA MARIE CURIE	82
3.4 PŘÍPADY UZAVŘENÉ S KRITICKOU POZNÁMKOU VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	83
3.4.1 Evropský parlament	83
PRŮTAHY PŘI POSKYTOVÁNÍ PŘÍSTUPU K DOKUMENTŮM	83
NEZASLÁNÍ ODPOVĚDI NA ŽÁDOST O INFORMACE	84
3.4.2 Rada Evropské unie	84
PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM O SPOLEČNÉ ZAHRA NIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITICE	84
3.4.3 Evropská komise	85
DĚLKA ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ PŘEDPISŮ A PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM	85
NEPOSKYTNUTÍ RADY OHLEDNĚ GRANTŮ	86
NEPOSKYTNUTÍ INFORMACÍ O OCHRANĚ ÚDAJŮ	87
OPOŽDĚNÁ PLATBA ZA SPOLUÚČAST NA PROGRAMU GALILEO	87
POSTUP KOMISE V NABÍDKOVÉM ŘÍZENÍ	89
PRÁVO NA OBHAJOB V INTERNÍM ŠETŘENÍ	89
PŘÍSTUP K RYBOLOVU V AZORSKÝCH VODÁCH	90
PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM O ZAKÁZCE V ČINĚ	91
ZAVÁDĚJÍCÍ INFORMACE VE STANOVISKU K PŘEDCHOZÍ STÍŽNOSTI	92
VYŘÍZENÍ STÍŽNOSTI NA SOUKROMOU FIRMU	93
VYLOUČENÍ ÚČASTI PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ	93
3.4.4 Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)	94
NEOZNÁMENÍ PŘEDPOKLÁDANÉ DÉLKY ŠETŘENÍ	94
3.4.5 Evropská investiční banka	95
ELEKTRONICKÁ KORESPONDENCE S UCHAZEČEM O ZAMĚSTNÁNÍ	95
VYŘÍZENÍ ŽÁDOSTI O PŘÍSTUP K INFORMACÍM EIB	96
3.5 NÁVRHY DOPORUČENÍ PŘIJATÉ ORGÁNEM NEBO INSTITUCÍ	96
3.5.1 Evropská komise	96
VĚKOVÝ LIMIT V PROGRAMECH PRO STÁŽISTY	96
ZRUŠENÍ FINANČNÍHO ZÁVAZKU	97
VÝBĚR ŽÁKŮ DO EVROPSKÝCH ŠKOL	98
PŘÍSTUP K DOKUMENTU ČLENSKÉHO STÁTU V RÁMCI POSTUPU PŘI NADMĚRNÉM SCHODKU	98

3.5.2	Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)	99
	ZAVÁDĚJÍCÍ INFORMACE V PŘEHLEDU TISKU	99
3.6	PŘÍPADY UZAVŘENÉ Z JINÝCH DŮVODŮ	100
3.6.1	Evropská komise	100
	STÍŽNOST PODLE ČLÁNKU 226 NA PŘEVOD DŮCHODU	100
	STÍŽNOST PODLE ČLÁNKU 226 V PŘÍPADĚ PROBÍHAJÍCÍHO SOUDNÍHO ŘÍZENÍ U NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČLENSKÉHO STÁTU	101
	BEZPLATNÉ PŮJČOVÁNÍ KNIH Z VEŘEJNÝCH KNIHOVEN.....	101
3.7	PŘÍPADY UZAVŘENÉ PO PŘEDLOŽENÍ ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVY	102
3.7.1	Rada Evropské unie	102
	NEUVEDENÍ ZÁVAŽNÝCH DŮVODŮ NEVEŘEJNÉ LEGISLATIVNÍ ČINNOSTI	102
3.7.2	Evropská komise	103
	NÁKLADY NA VZDĚLÁNÍ DĚTÍ SE ZVLÁŠTNÍMI POTŘEBAMI.....	103
3.7.3	Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)	103
	POSKYTNUTÍ NESPRÁVNÝCH A ZAVÁDĚJÍCÍCH INFORMACÍ VEŘEJNÉMU OCHRÁNCI PRÁV BĚHEM PŘEDCHOZÍHO ŠETŘENÍ.....	103
3.8	ŠETŘENÍ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV Z VLASTNÍHO PODNĚTU	104
	PLATBA ZA KVĚTINOVOU VÝZDOBU	104
4	VZTAHY S EVROPSKÝMI ORGÁNY A INSTITUCEMI	109
4.1	EVROPSKÝ PARLAMENT	110
4.2	EVROPSKÁ KOMISE	110
4.3	EVROPSKÝ INSPEKTOR OCHRANY ÚDAJŮ	111
4.4	DALŠÍ ORGÁNY A INSTITUCE	112
5	VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A OBDOBNÝMI ORGÁNY	115
5.1	EVROPSKÁ SÍŤ VEŘEJNÝCH OCHRÁNCŮ PRÁV	115
5.2	DALŠÍ SEMINÁŘE A KONFERENCE VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	120
5.3	DALŠÍ AKCE S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A JEJICH PRACOVNÍKY	123

6	SDĚLENÍ	127
6.1	NEJVÝZNAMNĚJŠÍ OKAMŽIKY ROKU	127
6.2	INFORMAČNÍ CESTY	134
6.3	DALŠÍ KONFERENCE A SETKÁNÍ	137
6.4	VZTAHY SE SDĚLOVACÍMI PROSTŘEDKY	145
6.5	PUBLIKACE	149
6.6	INTERNETOVÁ KOMUNIKAČNÍ ČINNOST	151
7	PŘÍLOHY	153
A	STATISTIKY	155
B	ROZPOČET VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	162
C	ZAMĚSTNANCI	164
D	REJSTŘÍK ROZHODNUTÍ	171
E	VOLBA EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	176
	JAK KONTAKTOVAT EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	178

ÚVOD

Instituce evropského veřejného ochránce práv oslavila v roce 2005 své desáté výročí. Tento důležitý milník byl příležitostí, abychom zhodnotili úspěchy, jichž bylo během prvních deseti let dosaženo, a abychom si vytyčili směr, jímž se chceme ve spolupráci s našimi klíčovými partnery v budoucnosti vydat. Široká škála akcí, které jsme uspořádali, nám dopomohla k lepšímu chápání toho, co funguje dobře, i toho, co by se dalo zlepšit v našich vztazích s orgány a institucemi Evropské unie (EU), společenstvím veřejných ochránců práv a se stěžovateli i občany obecněji. Než se však budu jednotlivým myšlenkám věnovat podrobněji, dovoluji mi nejprve malé zamyšlení nad prací této instituce v uplynulých deseti letech.

Od září 1995 se evropský veřejný ochránce práv zabýval více než 20 000 stížnostmi a ještě nespočetně vyššímu počtu občanů pomohl tím, že jim poskytl odpověď na jejich žádost o informace. Když můj předchůdce a první evropský veřejný ochránce práv pan Jacob SÖDERMAN tento post opouštěl, mohl považovat za veliký úspěch, v jak vysoké míře s ním byly různé orgány a instituce EU ochotny spolupracovat na řešení stížností občanů. Ať už se jedná o zákaz věkové hranice pro přijímání zaměstnanců, zlepšení v oblasti zpožděných plateb, lepší přístup k dokumentům nebo o rostoucí úctu k Chartě základních práv EU, orgány a instituce prokázaly, že jsou ochotny s veřejným ochráncem práv spolupracovat na zlepšování svých služeb občanům. Za tyto i mnohé jiné úspěchy budeme my, občané Evropské unie, Jacobu SÖDERMANOVI navždy vděční.

Kromě své snahy o vylepšení správy Unie se instituce evropského veřejného ochránce práv usilovně snaží o rozvoj vztahů s vnitrostátními, regionálními a místními veřejnými ochránci práv po celé Unii, aby se zajistilo, že se naplňují zákonná práva občanů a obyvatel EU, včetně jejich základních práv. Tato spolupráce se většinou uskutečňuje pod záštitou Evropské sítě veřejných ochránců práv, z níž se v průběhu uplynulých deseti let stal neocenitelný nástroj pro rychlé a účinné řešení stížností občanů. Rok 2005 byl příležitostí, abychom provedli inventuru úspěchů této sítě od doby, kdy byla v roce 1996 ve Štrasburku založena, a stanovili, jak společně dál postupovat.

Veřejný ochránce práv od září 1995 neúnavně pracoval na zvyšování povědomí občanů o jejich právech, zejména o jejich právu stěžovat si a hledat nápravu. Úspěch těchto iniciativ lze spatřovat ve skutečnosti, že nyní je veřejnému ochránci práv předkládáno přes 300 stížností měsíčně a že v roce 2005 mu byl předložen dosud nejvyšší počet stížností.

Vztahy veřejného ochránce práv s orgány a institucemi EU

Bylo by samozřejmě mnohem lepší, kdyby se občané na evropského veřejného ochránce práv vůbec obracet nepotřebovali a kdyby jejich stížnosti v co nejranějším stadiu vyřešily orgány stížností dotčené. Občanům nezáleží na tom, kdo jejich problémy řeší. Často pouze hledají vysvětlení, důvod, omluvu nebo radu a pro jejich poskytnutí jsou nejvhodnější právě dané orgány.

Pocítují-li občané potřebu si stěžovat, chtějí, aby byl jejich problém vyřešen co nejrychleji a nejúčinněji. Dle mého názoru je řešení nabídnuté orgánem rychlejší a konec konců i celkově uspokojivější, protože je to v tomto případě daný orgán, kdo se o vyřešení problému zasloužil a kdo tak v očích stěžovatele nabývá váhy, a protože se tak zaručuje, že vyhrávají všichni zúčastnění. Jinak řečeno, způsob, jakým orgán reaguje na stížnosti, je hlavním měřítkem toho, jak vstřícný je k občanům. Toto je hlavní poselství, které jsem se snažil předat při různých akcích, jež jsme během výročí s orgány a institucemi EU pořádali.

Každý orgán a každá instituce EU může při zlepšování vztahů s občany plnit svou úlohu. Ze stížností se můžeme všichni poučit, jak poskytovat lepší služby, ať už se jedná o smluvní problémy, poskytování přístupu k dokumentům nebo o vysvětlení, proč nebyl vybrán určitý uchazeč.

Konečným výsledkem je, že z práce veřejného ochránce práv mají prospěch všichni, kdo s orgány přijdou v některé fázi do styku – nejen stěžovatelé.

Stížnosti jsou často ukazateli závažnějších, složitějších nebo systémových záležitostí či problémů. Jedním z úkolů veřejného ochránce práv je tyto záležitosti či problémy nalézt a podporovat jejich řešení. Veřejný ochránce práv jako takový navíc ke své funkci vnějšího kontrolního mechanismu představuje rovněž cenný prostředek pro manažery, který je schopen správě pomoci vylepšit její výkon tím, že upozorňuje na oblasti, v nichž je prostor pro zlepšení.

Neocenitelným nástrojem je zde Evropský kodex řádné správní praxe. Kodex přijatý Evropským parlamentem v roce 2001 vysvětluje občanům, co mají právo od evropské správy očekávat. Zároveň slouží jako užitečná pomůcka pro státní úředníky a podporuje nejvyšší standard správy. V roce 2005 bylo zveřejněno nové vydání kodexu ve 24 jazycích. Po celé Evropě i mimo ni bylo rozšířeno více než 100 000 výtisků. Reakcí státních správ a místních orgánů, škol a vysokých škol, školicích středisek a veřejných knihoven i jednotlivých občanů bylo, že si vyžádali další výtisky pro další šíření. To je skutečně evropský úspěch. Kodex byl přizpůsoben pro vnitrostátní, regionální a místní orgány od Portugalska po Itálii, od Valonska po Řecko a od Rumunska po Chorvatsko. Stále doufám, že ve světle skutečnosti, že byl evropský kodex přijat tak vysokým počtem orgánů po celé Evropě, může být přijat všemi orgány a institucemi EU, třeba i formou interinstitucionální dohody. Výsledky hovorů, které jsem v této souvislosti v roce 2005 vedl s předsedou Evropské komise panem Josém Manuelem BARROSEM a s jejími místopředsedy paní Margot WALLSTRÖMOVOU a panem Siimem KALLASEM, byly nesmírně pozitivní a já velmi doufám, že tento projekt přivedeme blíže k uskutečnění. Bylo by to jasnou známkou, že jsme v nadcházejících letech odhodláni pracovat společně pro občany.

Velice povzbudivým krokem pro mě v roce 2005 bylo sdělení přijaté Komisí, kterým se zavádí nový interní postup pro reakci na šetření veřejného ochránce práv. Toto sdělení předpokládá, že za každý případ budou mít velkou politickou odpovědnost jednotliví komisaři, přitom ale zachovává cennou úlohu generálního sekretariátu. Velice vítám tento nový postup, který se dle mého chápání snaží posílit soudržnost a kvalitu odpovědí Komise a zároveň zajistit rychlé plnění doporučení a připomínek veřejného ochránce práv. Je zásadní, aby Komise jako orgán, který vyvolává přibližně 70 % všech šetření veřejného ochránce práv, převzala vedoucí roli při řešení nesprávného úředního postupu a při šíření kultury služeb poskytovaných občanům. Tato výroční zpráva obsahuje mnoho příkladů, kdy Komise při řešení problémů, na něž jsem ji upozornil, skutečně jednala rychle a konstruktivně.

Spolupráce v rámci evropské sítě veřejných ochránců práv

Evropský veřejný ochránce práv od svých počátků úzce spolupracuje s kolegy na vnitrostátní, regionální a místní úrovni prostřednictvím evropské sítě veřejných ochránců práv. Hlavní smysl této sítě je stále stejně opodstatněný a důležitý dnes, jako byl při jejím ustavení: tzn. učinit z práv občanů a obyvatel podle práva EU živou skutečnost.

Provádění práva EU je do velké míry odpovědností státních správ členských států. V praxi tedy dodržování práv podle práva EU do velké míry závisí na kvalitě jejich každodenní práce a na rozsahu, v němž kontrolní instituce, včetně veřejných ochránců práv, uspívají při šíření kvalitní správy a případně při zjednávání účinné nápravy. Toto ještě nabude na důležitosti, když si uvědomíme, že spolupráce mezi různými orgány členských států a orgány EU stále roste co do rozsahu i intenzity. Aby spolupráce mezi státními správami chránila práva a poskytovala účinnou nápravu, musí existovat spolupráce i mezi veřejnými ochránci práv.

S tímto vědomím jsem v roce 2005 zkoumal možnost dalšího zajištění a podpory role veřejných ochránců práv v rozvíjející se právní a politické evropské kultuře. Proto jsem zastával názor, že síť musí přidat hodnotu, kterou občané ze spolupráce získávají, zviditelnit jak občanům samotným, tak i tvůrcům politik na všech úrovních Evropské unie. Pokud jde o tvůrce politik, zbývá ještě velký kus práce. Stále ještě musíme předložit přesvědčivý důkaz, že by rozdílnost neměla bránit v tom, aby byli veřejní ochránci práv plně zohledňováni v mnoha nových změnách evropských politik, které orgány členských států a orgány a instituce EU nadále vytvářejí.

Oznámil jsem, že můj úřad má v plánu investovat do rozvoje využití internetu pro komunikaci jak s veřejností, tak i mezi námi, aby se přispělo k vytvoření jasné veřejné podoby naší spolupráce. Máme v plánu přidat na internetové stránky Evropského veřejného ochránce práv interaktivního průvodce „Kdo mi může pomoci?“, abychom pomohli občanům nasměrovat na příslušného veřejného ochránce práv na evropské, vnitrostátní nebo regionální úrovni. Stejně tak budeme v příštích dvou letech v rámci sítě pracovat na prohlášení, které má občanům vysvětlit, co mohou očekávat, když se obrátí na některého z veřejných ochránců práv z naší sítě. Můžeme předpokládat, že toto prohlášení přijmeme na šestém semináři vnitrostátních veřejných ochránců práv, který se uskuteční ve Štrasburku v roce 2007. Jsem si plně vědom, jak pečlivě bude potřeba návrh tohoto prohlášení sestavit, ale jsem zároveň přesvědčen, že naše společně sdílené chápání toho, čím by měl veřejný ochránce práv být a co by měl dělat, je dostatečně silné, aby bylo sestavení návrhu v mnou navrženém termínu realistickým cílem. Takové prohlášení by bylo cenné nejen pro občany, kteří mohou potřebovat služby veřejného ochránce práv mimo svůj členský stát, ale poskytl by rovněž hlavní orientační bod pro vztahy veřejných ochránců práv s tvůrci politik, jak jako se skupinou, tak jako s jednotlivci. Samotný proces tvorby návrhu zajistí také podpoří a prohloubí naše možnosti se vzájemně poznat, a je tak přínosný sám o sobě. Takový úkol tedy může naši dosud rozvinutou spolupráci jen posílit.

Vztahy veřejného ochránce práv s občany a potenciálními stěžovateli

Úsilí evropského veřejného ochránce práv pracovat v úzké spolupráci s orgány a institucemi EU a s veřejnými ochránci práv po celé Evropské unii má především jeden cíl: zajistit optimální službu občanům. Abychom občanům Evropské unie sloužili co nejlépe, pořádali jsme v roce 2005 jako součást oslav našeho desátého výročí akce pro sdělovací prostředky, nevládní organizace, zájmové skupiny, úřady regionálního a místního zastoupení i pro občany obecně. Měli jsme pocit, že stojí za to prozkoumat několik témat, která nám mohou v nadcházejících letech pomoci zvýšit povědomí o právu stěžovat si veřejnému ochránci práv, aby se ku prospěchu všech zlepšil výkon správy EU.

Bylo uznáno, že existuje velký prostor pro zlepšení, pokud jde o to dostat ty správné informace ke správným lidem. Evropský veřejný ochránce práv má v oblasti zvyšování povědomí bezprostředně před sebou dvě výzvy: mnoho lidí neví, co je to veřejný ochránce práv, a mnoho lidí neví, co dělá EU. Jakékoli informační materiály, které vydáme, se musejí těmto otázkám jasně a přímo věnovat. Veřejný ochránce práv musí zlepšit svou prezentaci na internetu. Musíme se lépe zaměřit na potenciální stěžovatele. Orgány EU by měly občany systematicky informovat o jejich právu si stěžovat.

Veřejný ochránce práv stejně tak potřebuje lidem sdělit, že podání stížnosti je velmi přímý postup. Veřejný ochránce práv nabízí rychlou službu, která je levná a pružná. Jestliže se někdo obává možné dohry ze strany orgánu, pokud si na něj bude stěžovat, budu nadále zdůrazňovat, že jakýkoli pokus o znevýhodnění nebo pohružku znevýhodněním osoby, která vykonává své právo stěžovat si veřejnému ochránci práv, by samo o sobě znamenalo nesprávný úřední postup. Orgány a instituce EU by měly podniknout kroky potřebné k zajištění toho, aby o tomto byli úředníci uvědomeni a v souladu s tím i jednali.

Závěr

Evropská unie nyní prochází obdobím zkoušky. Občané Francie a Nizozemska hlasovali proti ratifikaci Ústavy pro Evropu, volební účast v evropských volbách klesá a Evropská unie se stále potýká s názorem, že je odtahitou byrokracií vybudovanou politickou elitou. Nedávná anketa Eurobometru odhalila, že pouze 38 % veřejnosti má pocit, že „na mém hlasu v EU záleží“.

Evropský veřejný ochránce práv byl ustaven, aby Evropskou unii přiblížil k občanům a dal správě EU „lidskou tvář“. Základním aspektem instituce veřejného ochránce práv je, že je to konkrétní osoba, která osobně komunikuje s jednotlivými občany, kteří mu píší, přezkoumává jejich případy a snaží se, aby byly jejich problémy vyřešeny. Každá z těchto „mikrokomunikací“ pomáhá zlidšťovat správu EU a přiblížit ji občanům. Veřejný ochránce práv je hlavní částí struktury pro budování důvěry mezi občany a orgány. Může pomoci podporovat konstruktivní dialog mezi oběma stranami.

Jak napsal jeden ze stěžovatelů: „Můj případ pro mě konečně skončil a doufám, že pokud jde o mé aktivity, budu moci otočit list, protože moje činnost je úzce spjata s Evropou. Chtěl bych vám velice

poděkovat za prospěšnou mediaci. Vaše instituce nabízí velmi důležitý prostředek, který občanům umožňuje smírné řešení citlivých problémů, s nimiž se mohou u evropských orgánů setkat.“

Veřejný ochránce práv nemůže pracovat sám. Na zajištění nejvyšší kvality správy musí pracovat společně s orgány a institucemi EU. Plnit sliby, poskytovat vhodné nápravné mechanismy, učit se z chyb, pracovat otevřeně a dovolovat veřejnou kontrolu – to jsou nesmírně důležité prostředky k budování důvěry občanů. Stejně tak musí veřejný ochránce práv koordinovaně a systematicky pracovat s kolegy na vnitrostátní, regionální a místní úrovni, aby zajistil, že jsou práva občanů plně dodržována po celé Evropské unii. Konečně musí dále usilovat o oslovení občanů a potenciálních stěžovatelů, aby si byli vědomi služeb, jež poskytuje.

Jako evropský veřejný ochránce práv se budu snažit stavět na úspěších prvního desetiletí, s cílem skutečně naplňovat mandát svého úřadu, který spočívá v přibližování Evropské unie občanům a vštěpování „lidské tváře“ správě EU.

Ve Štrasburku dne 14. února 2006

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

1 VÝTAH

Jedenáctá výroční zpráva evropského veřejného ochránce práv pro Evropský parlament je přehledem jeho činnosti v roce 2005. Je to třetí výroční zpráva, kterou předkládá P. Nikiforos DIAMANDOUROS, který se ujal funkce evropského veřejného ochránce práv dne 1. dubna 2003.

STRUKTURA ZPRÁVY

Zprávu tvoří šest kapitol a pět příloh. Začíná osobní předmluvou evropského veřejného ochránce práv, v níž hodnotí hlavní činnosti a úspěchy roku a vytyčuje si myšlenky pro budoucnost. Tento výťah tvoří kapitolu 1.

V kapitole 2 jsou popsány postupy evropského veřejného ochránce práv při vyřizování stížností a provádění šetření. Upozorňuje na nový vývoj a podává přehled stížností, kterými se veřejný ochránce práv zabýval během roku, a to včetně tematického rozboru výsledků případů uzavřených po šetření. Tento rozbor se zabývá nejvýznamnějšími právními a skutkovými zjištěními obsaženými v jeho rozhodnutích v roce 2005.

Kapitola 3 sestává z výběru shrnutí těchto rozhodnutí a ilustruje škálu subjektů a orgánů zúčastněných na stížnostech a šetřeních z vlastního podnětu. Obsahuje shrnutí všech rozhodnutí o stížnostech zmíněných v tematickém rozboru kapitoly 2. Souhrny rozhodnutí o stížnostech jsou uspořádány nejprve podle typu zjištění nebo výsledku, a poté podle zúčastněných orgánů nebo institucí. Souhrny rozhodnutí po šetření z vlastního podnětu jsou pojednány na konci této kapitoly.

Kapitola 4 je věnována vztahům s ostatními orgány a institucemi Evropské unie. Začíná nástinem významu konstruktivních pracovních vztahů mezi veřejným ochráncem práv a těmito orgány, poté následuje seznam nejruznějších setkání a projektů, které se v této věci uskutečnily v roce 2005.

Kapitola 5 pojednává o vztazích mezi evropským veřejným ochráncem práv a společenstvím vnitrostátních, regionálních a místních veřejných ochránců práv v Evropě i mimo ni. Podrobně jsou popsány činnosti evropské sítě veřejných ochránců práv a obsažena je rovněž účast evropského veřejného ochránce práv na seminářích, konferencích a setkáních.

Kapitola 6 poskytuje přehled komunikačních činností evropského veřejného ochránce práv. Tato kapitola je rozdělena do šesti oddílů a týká se hlavních událostí roku, informativních cest veřejného ochránce práv, konferencí a setkání evropského veřejného ochránce práv i jeho spolupracovníků, vztahů se sdělovacími prostředky, publikací a on-line komunikace.

Příloha A obsahuje statistické údaje o činnosti evropského veřejného ochránce práv v roce 2005. V přílohách B a C se uvádějí podrobnosti o rozpočtu a zaměstnancích evropského veřejného ochránce práv. Příloha D obsahuje rejstřík rozhodnutí obsažených v kapitole 3, a to podle čísla případu, jeho obsahu a typu údajného nesprávného úředního postupu. Příloha E popisuje postup pro volbu evropského veřejného ochránce práv a podává zprávu o znovuzvolení pana DIAMANDOUROSE v lednu 2005.

SOUHRN

Poslání evropského veřejného ochránce práv

Úřad evropského veřejného ochránce práv byl zřízen Maastrichtskou smlouvou jako součást občanství Evropské unie. Evropský veřejný ochránce práv šetří stížnosti týkající se nesprávného úředního postupu v činnosti orgánů a institucí Společenství s výjimkou Soudního dvora a Soudu

prvního stupně při výkonu jejich soudní pravomoci. Se souhlasem Evropského parlamentu definoval veřejný ochránce práv „nesprávný úřední postup“ se zřetelem na lidská práva, právní stát a zásady řádné správy.

Kromě šetření zahájených na základě stížností jednotlivců, podniků a sdružení zahajuje veřejný ochránce práv i šetření z vlastního podnětu a oslovuje občany s cílem informovat je o jejich právech a o uplatňování těchto práv.

Stížnosti a šetření v roce 2005

V roce 2005 obdržel veřejný ochránce práv 3 920 stížností, což představuje oproti roku 2004 nárůst o 5 %.¹ Rekordních 59 % všech stížností veřejnému ochránci práv bylo v roce 2005 podáno elektronicky, a to buď e-mailem nebo za použití formuláře na jeho internetové stránce. Ve 3 705 případech zaslali stížnosti přímo jednotliví občané a 215 stížností přišlo od sdružení nebo společností.

Téměř v 75 % případů byl veřejný ochránce práv stěžovatelům schopen pomoci, a to buď zahájením šetření jejich případů, předáním případu odpovědnému orgánu nebo podáním doporučení, kam se obrátit za účelem rychlého a účinného řešení daného problému. V průběhu roku bylo zahájeno celkem 338 nových šetření na základě stížností (včetně jednoho hromadného šetření 389 individuálních stížností). Veřejný ochránce práv také zahájil pět šetření z vlastního podnětu.

V roce 2005 se evropský veřejný ochránce práv celkem zabýval 627 šetřeními, z nichž 284 pocházelo z roku 2004.

Stejně jako v předchozích letech se většina šetření týkala Evropské komise (68 % všech stížností). Jelikož Komise je hlavním orgánem Společenství, který přijímá rozhodnutí, která mají přímý dopad na občany, je normální, že se stává hlavním terčem stížností občanů. 73 šetření se týkalo Úřadu pro výběr personálu Evropských společenství (EPSO), 58 Evropského parlamentu a 14 Rady Evropské unie.

K hlavním typům údajného nesprávného úředního postupu patřil nedostatek průhlednosti včetně odmítnutí poskytnout informace (188 případů), nečestné jednání nebo zneužití pravomoci (132 případů), diskriminace (103 případů), nespokojivý postup (78 případů), zbytečné průtahy (73 případů), nedbalost (44 případů), neschopnost zajistit plnění závazků, tj. neschopnost Komise plnit úlohu „strážce Smlouvy“ vůči členským státům (37 případů), a právní pochybení (29 případů).

Celkem bylo prostřednictvím elektronické pošty obdrženo 3 269 individuálních žádostí o informace oproti zhruba 3 200 žádostem v roce 2004 a 2 000 žádostí v roce 2003.

Výsledky šetření evropského veřejného ochránce práv

V roce 2005 uzavřel veřejný ochránce práv 312 šetření, z nichž ve 302 šlo o šetření stížností a v deseti případech o šetření z vlastního podnětu. Toto jsou zjištění:

Případy bez nesprávného úředního postupu

Ve 114 případech nebyl na základě šetření veřejného ochránce práv zjištěn nesprávný úřední postup. Takový výsledek není pro stěžovatele vždy negativní, neboť alespoň obdrží od dotyčného orgánu nebo instituce úplné vysvětlení jejich kroků nebo omluvu. Například:

- Evropská komise vysvětlila, proč se rozhodla nevést šetření proti španělským orgánům pro údajnou diskriminaci na základě sexuální orientace. Komise uvedla, že specifický problém, s nímž se stěžovatelé – španělský občan a argentinský občan – setkali, nespadá do působnosti práva Společenství. V souladu s návrhem Komise, že mají hledat nápravu na vnitrostátní úrovni, předložili stěžovatelé stížnost španělskému veřejnému ochránci práv. (1687/2003/JMA)

¹ Mělo by se upozornit, že 335 z těchto stížností se týkalo stejného předmětu, a bylo tedy šetřeno v jediném hromadném šetření (viz souhrn případu 3452/2004/JMA a dalších v části nazvané „Případy bez nesprávného úředního postupu“).

- Po stížnosti Evropského střediska pro občanskou akci (ECAS) došel veřejný ochránce práv k závěru, že minimální standardy Komise pro konzultace se zúčastněnými stranami ohledně budoucnosti strukturálních fondů jsou dostatečně srozumitelné a že Komise v daném případě jednala v souladu s nimi. Nevyloučil však možnost, že by tyto minimální standardy mohly být vyjádřeny srozumitelněji nebo že by v některých případech mohl být vhodnější meziodvětvový a holistický přístup ke konzultacím, a informoval ECAS, že je možné tuto změnu Komisi navrhnout. (948/2004/OV)
- Šetření veřejného ochránce práv ohledně bezplatného půjčování knih z veřejných knihoven pomohlo vyjasnit jak důvody Komise pro zahájení řízení pro protiprávní jednání proti Španělsku, tak i možnosti pro řádné provedení příslušné směrnice Společenství, aniž by se tím bezplatné půjčování knih narušilo. Veřejný ochránce práv jednal na základě 389 stížností, v nichž se tvrdilo, že rozhodnutí Komise zahájit řízení proti Španělsku narušuje existenci veřejných knihoven jako základní veřejné služby a je v rozporu se základním právem občanů na přístup ke kultuře. Šetření bylo uzavřeno, když byl veřejný ochránce práv uvědomen o tom, že Komise věc postoupila Evropskému soudnímu dvoru. (3452/2004/JMA a další)

I když veřejný ochránce práv nezjistí nesprávný úřední postup, může zjistit, jak by orgán nebo instituce mohly v budoucnu zlepšit kvalitu své správy. V takových případech veřejný ochránce práv učiní další připomínku, jako tomu bylo např. v těchto případech:

- Veřejný ochránce práv navrhl, aby Komise přezkoumala svá interní pravidla o telefonních záznamech v rámci výzev k předložení nabídek. Stalo se tak poté, co veřejný ochránce práv šetřil vhodnost telefonního hovoru mezi útvary Komise a konkurentem stěžovatele v nabídkovém řízení. Veřejný ochránce práv neshledal žádný důkaz nevhodnosti, ale poznamenal, že by se Komise se stížností vypořádala mnohem snáze, kdyby mohla předložit písemný zápis daného telefonního hovoru. (1808/2004/JMA)
- Po šetření stížností, že Komise a Rada nezajistily u svých budov v Bruselu dostatečný počet parkovacích míst pro zdravotně postižené osoby, uvítal veřejný ochránce práv žádost Komise a Rady belgickým orgánům o zajištění dalších parkovacích míst a požádal je, aby jej o výsledcích informovaly. Radu navíc vyzval, aby přehodnotila svou politiku omezovat přístup zdravotně postižených osob na své vlastní parkoviště kvůli bezpečnosti, a navrhl, aby v tomto ohledu následovala příkladu Komise. (2415/2003/JMA a 237/2004/JMA)
- Veřejný ochránce práv prohlásil, že by Komise mohla vyjasnit své postupy pro vyřizování stížností ohledně využití finanční pomoci EU, aby zlepšila výkonnost a transparentnost svých vztahů s občany. Stalo se tak poté, co veřejný ochránce práv šetřil, jak Komise vyřizuje stížnosti ohledně snížení grantu regionálními orgány v Madridu. Výsledkem šetření veřejného ochránce práv bylo, že Komise souhlasila s poskytnutím informací stěžovateli, přiznala průtahy v poskytnutí informací o průběhu jeho případu a omluvila se za ně. (274/2004/JMA)
- Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO) souhlasil s tím, že v budoucnosti zahrne do oznámení o výběrovém řízení připomínku, že (i) pozvání k předběžným testům neznamená, že byla způsobilost uchazeče plně ověřena, a že (ii) písemné testy uchazečů, u nichž se následně zjistí jejich nezpůsobilost, nebudou hodnoceny. Stalo se tak poté, co veřejný ochránce práv vznesl další připomínku v rámci šetření stížnosti maďarského občana, který se v otevřeném výběrovém řízení ucházel o pracovní pozici překladatel asistent. Veřejný ochránce práv zastával názor, že uvedení těchto informací pomůže předejít nedorozuměním a přispěje ke zlepšení vztahů s uchazeči. (839/2004/MHZ)

Případy uzavřené orgánem a smírným řešením

Vždy, kdy je to možné, se veřejný ochránce práv snaží dosáhnout pozitivního výsledku, který uspokojí stěžovatele i orgán, vůči němuž je stížnost vznesena. Spolupráce orgánů a institucí Společenství je nezbytná pro dosažení výsledků, které pomohou posílit vztahy mezi orgány a občany a vyhnout se potřebě nákladných a časově náročných soudních sporů.

V průběhu roku 2005 bylo 89 případů vyřešeno v rámci orgánu nebo instituce po podání stížnosti veřejnému ochránci práv. Mezi nimi byly tyto případy:

- Komise vyřešila případ opožděné platby německému novináři, vysvětlila důvody zpoždění a souhlasila zaplatit úroky. Potvrdila, že mezitím učinila opatření pro urychlení plateb odborníkům. Stěžovatel následně podotkl, že za svou poslední smlouvu už dostal zaplacené během pouhých 30 dnů. (1266/2005/MF)
- Rada pomohla veřejnému ochránci práv vyřešit případ týkající se ukončení smlouvy civilního odborníka na IT v policejní misi Evropské unie (EUPM) v Sarajevu tak, že EUPM souhlasila vyplatit stěžovateli plat podle běžného ukončení smlouvy. Pokud jde o stěžovatelovo tvrzení, že by ho Rada měla zprostit všech obvinění, uvedl veřejný ochránce práv, že stěžovatel může za očištění svého jména považovat zjištění veřejného ochránce práv v předchozím šetření, kde veřejný ochránce práv potvrdil, že nebyla dodržena práva stěžovatele na obhajobu. (471/2004/OV)
- Komise uvolnila dva dopisy, které zaslala orgánům Spojeného království v rámci řízení o protiprávním jednání, i odpověď Spojeného království a omluvila se za průtahy při vyřizování žádosti o tyto dokumenty. Po dalších šetřeních Komise také souhlasila, že stěžovatelům poskytne přístup ke třem CD-ROMům, které obsahují informace, jež orgány Spojeného království zaslaly Komisi na podporu svých tvrzení. Řízení o protiprávním jednání se týkalo údajného nesouladu jednání orgánů Spojeného království s právem Společenství ohledně rozsáhlé skládky odpadů v blízkosti bydliště stěžovatelů. (3381/2004/TN)

Když veřejný ochránce práv zjistí nesprávný úřední postup, snaží se vždy zajistit pokud možno smírné řešení. V některých případech lze dospět ke smírnému řešení, pokud dotýčný orgán nebo instituce nabídnou stěžovateli finanční kompenzaci. Jakékoliv takové nabídky jsou činěny *ex gratia*, tj. bez přiznání právní odpovědnosti a vytvoření precedentu.

V roce 2005 bylo navrženo 22 smírných řešení. Sedm případů bylo v roce 2005 uzavřeno po dosažení smírného řešení (včetně jednoho případu, kdy byl návrh podán v roce 2004). Koncem roku 2005 bylo stále posuzováno 18 smírných řešení, včetně dvou případů, v nichž veřejný ochránce práv žádal Komisi o opětovné přezkoumání odmítnutí návrhů učiněných v roce 2004. K případům smírného řešení patřily v roce 2005 tyto případy:

- Komise souhlasila se zaplacením kompenzace ve výši 596 EUR stěžovateli, jehož případ nebyl vhodně a včas řešen. Komise přiznala, že kvůli nedorozuměním a správním omylům nebylo stěžovateli zaplacené včas. Dále uvedla, že k nabídnutí částky 596 EUR stěžovateli jako kompenzace vedlo několik skutečností uvedených veřejným ochráncem práv i několik výjimečných okolností případu. Tato částka odpovídá úrokům vzniklým z nezaplacené částky. (1772/2004/GG)
- Poté, co veřejný ochránce práv šetřil informační kampaň Evropského parlamentu ve Finsku před volbami v červnu 2004, Evropský parlament slíbil, že v budoucnu jeho informační středisko v Helsinkách zajistí opatrnější používání jazyků. Švédské shromáždění Finska si stěžovalo, že plakáty, které tvořily součást informační kampaně, byly vyhotoveny pouze ve finštině. Parlament uznal nedostatky kampaně i skutečnost, že podíl švédsky hovořícího finského obyvatelstva není relevantní pro status švédštiny jako úředního jazyka EU nebo pro jeho status podle finské Ústavy. (1737/2004/TN)
- Komise souhlasila vyplatit portugalské občance 1 000 EUR jako odškodnění poté, co Komise uznala, že mohla učinit příslušná opatření, aby stěžovatelku o tom, že není možné, aby do daného zaměstnání nastoupila, informovala ještě před tím, než stěžovatelka skutečně do tohoto zaměstnání nastoupila. Stěžovatelka tvrdila, že jde ze strany Komise o nečestné jednání, protože rozhodnutí, že stěžovatelka nemůže pracovat jako operátorka call-centra, bylo učiněno až poté, co do tohoto zaměstnání nastoupila. Také napadla pravidla, podle nichž ji Komise označila za nezpůsobilou pro práci operátorky. Komise nesdílěla názor veřejného ochránce práv, že se možná z její strany jedná o nesprávný úřední postup, pokud jde o použití pravidel týkajících se případu stěžovatelky. (1336/2003/IP)

Kritické připomínky, návrhy doporučení a zvláštní zprávy

Pokud není možné dosáhnout smírného řešení, může evropský veřejný ochránce práv případ uzavřít kritickou připomínkou nebo předložit návrh doporučení.

Kritická připomínka je použita v případě, že dotyčná instituce už není schopna se vyhnout nesprávnému úřednímu postupu, tento nesprávný úřední postup nebude mít obecné důsledky a nenastává potřeba následné aktivity ze strany veřejného ochránce práv. Kritická připomínka je potvrzením stěžovateli, že jeho stížnost je oprávněná, a ukazuje dotyčnému orgánu nebo instituci, co učinily špatně, tak aby se v budoucnu nesprávných úředních postupů vyvarovaly. V roce 2005 učinil evropský veřejný ochránce práv 29 kritických připomínek. Například:

- Veřejný ochránce práv kritizoval Radu, že žádost o veřejný přístup k dokumentům neřešila vhodně a pečlivě. Stalo se tak poté, co šetření odhalilo, že v rozporu s původní odpovědí Rady stěžovateli ohledně počtu příslušných dokumentů existovalo ve skutečnosti mnoho dalších dokumentů. Výsledkem vyšetřování veřejného ochránce práv bylo, že byl stěžovateli poskytnut přístup k dalším dokumentům. Protože Rada zavedla v této oblasti nové interní předpisy, prohlásil veřejný ochránce práv, že věří, že k případům podobného typu jako v tomto případě už v budoucnu nebude docházet. (1875/2005/GG)
- Veřejný ochránce práv kritizoval Komisi v případě zpožděné platby malé německé společnosti, která byla subdodavatelem v projektu Galileo. Toto šetření odhalilo obecnější problém, že totiž smluvní rámec po hlavním dodavateli nevyžadoval, ani ho nepodněcoval, aby jménem subdodavatelů vymáhal při zpožděných platbách od Komise úroky. Veřejný ochránce práv tedy navrhl, aby Komise zvážila pozměnění své standardní smlouvy tak, aby byla v takových případech výplata úroků automatická. Komise potvrdila, že se bude v budoucích smlouvách usilovně snažit zohledňovat zájmy malých a středních podniků, pokud to bude slučitelné s finančními zájmy Společenství a s platnými právními ustanoveními. (530/2004/GG)
- Veřejný ochránce práv kritizoval Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) ohledně nakládání s informací, kterou OLAFu předložil německý úředník a která se týkala údajných nesrovnalostí v jednom z orgánů Společenství. Stěžovatel tvrdil, že mu OLAF neposkytl žádné informace o době, kterou lze rozumně považovat za potřebnou pro vyšetření jeho stížnosti. Veřejný ochránce práv shledal, že podle pravidel musí OLAF oznamovateli poskytnout informace o době, v níž očekává, že bude vyšetřování ukončeno. (140/2004/PB)

Pro orgány a instituce je důležité sledovat kritické připomínky veřejného ochránce práv, usilovat o řešení nevyjasněných problémů a v budoucnu se vyvarovat nesprávných úředních postupů. V roce 2005 Komise informovala veřejného ochránce práv o následných opatřeních ohledně 18 kritických připomínek včetně:

- Případu, v němž veřejný ochránce práv kritizoval Komisi, že neposkytla dostatečné odůvodnění délky svého vyšetřování, které trvalo téměř tři roky. Komise, jež uváděla obecné příčiny, které mohou způsobit průtahy, jako vysoký počet případů, informovala veřejného ochránce práv, že pokud by se v budoucnu vyskytl podobný případ, bude se snažit udávat přesnější vysvětlení. (2229/2003/MHZ)
- Případu, v němž veřejný ochránce práv kritizoval odpověď zastoupení Komise v Kodani na žádost stěžovatele o informace ohledně zpracování údajů, které se ho týkaly. Komise vyjádřila politování nad tím, že její zastoupení porušilo pravidla Společenství pro ochranu osobních údajů, a prohlásila, že své zastoupení upozorní, že se pravidla pro ochranu osobních údajů musejí vždy dodržovat. (224/2004/PB)

V případech, kdy je nesprávný úřední postup obzvlášť závažný nebo má obecné dopady, nebo pokud je dotyčný orgán stále schopen nesprávný úřední postup odstranit, vytvoří obvykle veřejný ochránce práv návrh doporučení. Dotyčný orgán nebo instituce musí poskytnout veřejnému ochránci práv podrobné zdůvodnění do tří měsíců.

V průběhu roku 2005 bylo podáno 20 návrhů doporučení. Navíc osm návrhů doporučení z roku 2004 vedlo k přijetí rozhodnutí v roce 2005. V průběhu roku bylo uzavřeno devět případů poté,

co byly návrhy doporučení příslušným orgánem přijaty. Tři případy vyústily ve zvláštní zprávu Evropskému parlamentu. Šest případů bylo uzavřeno z jiných důvodů. Koncem roku 2005 bylo stále posuzováno 11 návrhů doporučení, včetně jednoho z roku 2004. K návrhům přijatým v roce 2005 patřily tyto:

- Komise souhlasila s vyplacením kompenzace 56 000 EUR francouzskému novináři. Šlo o dosud nejvyšší částku kompenzace dosažené díky stížnosti veřejnému ochránci práv. Stalo se tak po zjištění veřejného ochránce práv, že Komise nenaplnila stěžovatelova rozumná očekávání. Komise zrušila finanční příspěvek stěžovateli projektu. (2111/2002/MF)
- Komise zrušila věkovou hranici 30 let jako jedno z výběrových kritérií do programu stáží. Stalo se tak po stížnosti ohledně pravidel upravujících program. Veřejný ochránce práv poznamenal, že věkovou hranici v programech stáží používá i několik dalších orgánů a institucí Společenství. Oznámil, že tedy u těchto programů zahájí šetření z vlastního podnětu. (2107/2002/(BB)PB)
- Komise souhlasila, že poskytne veřejný přístup k dopisu, který jí portugalský ministr financí zaslal ohledně portugalského řízení při nadměrném schodku. Komise odmítla poskytnout poslanci Evropského parlamentu přístup k dopisu, protože by dle jejího názoru odhalení dopisu narušilo ochranu veřejného zájmu, pokud jde o finanční, měnovou či hospodářskou politiku Portugalska. Veřejný ochránce práv oslovil portugalské orgány, které mu sdělily, že při současné rozpočtové situaci země neobsahuje daný dopis informace, které by mohly portugalskou hospodářskou či finanční politiku ovlivnit. (116/2005/MHZ)

Pokud orgán nebo instituce Společenství na návrh doporučení nereagují dostatečně, může evropský veřejný ochránce práv podat zvláštní zprávu Evropskému parlamentu. Je to jeho poslední zbraň i poslední zásadní krok, který ve věci podniká, neboť přijetí usnesení a výkon pravomocí jsou věci politické úvahy Parlamentu. V roce 2005 byly předloženy tři zvláštní zprávy:

- Veřejný ochránce práv předložil parlamentu zvláštní zprávu poté, co Rada neuvedla opodstatněné důvody, proč při výkonu své zákonodárné role odmítá zasedat veřejně. Šetření veřejného ochránce práv v této věci bylo zahájeno na základě stížnosti pana Elmara BROKA, německého poslance Evropského parlamentu, a zástupce skupiny mladých z KDU (Křesťansko-demokratické unie), v níž tvrdili, že jednací řád Rady je v rozporu se Smlouvou o Evropské unii, podle níž Rada a další orgány a instituce Společenství musejí rozhodovat co nejotevřeněji. Veřejný ochránce práv doporučil Radě, aby přezkoumala své rozhodnutí odmítnout zasedat veřejně při výkonu své zákonodárné role. (2395/2003/GG)
- Veřejný ochránce práv zaslal Evropskému parlamentu zvláštní zprávu ohledně prohlášení Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) učiněných v rámci šetření veřejného ochránce práv. Šetření se týkalo tvrzení OLAFu o údajném uplácení, která mohla být chápána jako namířená proti konkrétnímu novináři. Novinář pak podal veřejnému ochránci práv další stížnost, v níž uvedl, že informace, které OLAF během šetření poskytl, mohly „oklamat veřejného ochránce práv a zmanipulovat šetření“. Ve své zvláštní zprávě veřejný ochránce práv doporučil OLAFu, aby přiznal, že ve svých podáních během šetření veřejného ochránce práv učinil nesprávná a zavádějící prohlášení. Veřejný ochránce práv má za to, že se tímto případem otevírá důležitá otázka principu, která ovlivňuje důvěru občanů v orgány a instituce EU. (2485/2004/GG)
- Veřejný ochránce práv zaslal Evropskému parlamentu zvláštní zprávu poté, co zjistil neopodstatněnou diskriminaci v odlišném finančním zacházení se zaměstnanci EU, jejichž děti mají zvláštní vzdělávací potřeby. Vytvořil návrh doporučení, podle něž by Komise měla vykonat příslušné kroky, aby zajistila, že rodiče dětí se zvláštními vzdělávacími potřebami, které jsou kvůli stupni svého postižení vyloučeny z Evropských škol, nemusejí hradit příspěvek na náklady vzdělávání svých dětí. Komise sice ve své odpovědi v zásadě vyjádřila ochotu přehodnotit svou stávající politiku v rozsahu umožněném rozpočtovými omezeními, veřejný ochránce práv však došel k závěru, že toto nepředstavuje jednoznačné přijetí návrhu doporučení. (1391/2002/JMA a další)

Šetření z vlastního podnětu

Veřejný ochránce práv využívá možnosti jednat z vlastního podnětu ve dvou zásadních případech. Zaprvé může tuto pravomoc využít k šetření možného nesprávného úředního postupu, když stížnost podává neoprávněná osoba (tj. když stěžovatel není občanem nebo obyvatelem Evropské unie nebo právnickou osobou se sídlem v členském státě EU). V roce 2005 byla zahájena tři taková šetření z vlastního podnětu. Veřejný ochránce práv může využít práva na šetření z vlastního podnětu rovněž při řešení domnělých systémových problémů orgánů. V roce 2005 tak učinil dvakrát, včetně tohoto případu:

- Veřejný ochránce práv zahájil šetření z vlastního podnětu ve věci poskytování přístupu uchazečům k hodnoticím kritériím stanoveným výběrovými komisemi. Stalo se tak poté, co se veřejný ochránce práv v roce 2005 zabýval třemi případy ohledně informací, které byly pro uchazeče ve výběrovém řízení dostupné. Odpovědi Evropského úřadu pro výběr personálu (EPSO) poskytly podrobné doplňující informace, které dotčeným stěžovatelům pomohly porozumět dosaženému hodnocení. Veřejný ochránce práv se rozhodl zahájit šetření z vlastního podnětu, protože tyto případy otvíraly důležité skutkové i právní problémy obecnější povahy. (OI/5/2005/GG)

Další analýza

Tyto a jiné případy jsou přezkoumávány v závěrečném oddíle druhé kapitoly výroční zprávy z těchto tematických pohledů: otevřenost a ochrana údajů; Komise jako „strážce Smlouvy“; výběrová řízení, smlouvy a granty; a personální záležitosti, včetně náboru pracovníků.

Třetí kapitola zprávy obsahuje shrnutí 65 rozhodnutí z celkového počtu 312 konečných rozhodnutí učiněných v roce 2005. Tato shrnutí odrážejí celou škálu témat a orgánů, které jsou předmětem šetření veřejného ochránce práv, a veškeré nálezy jím učiněné.

Rozhodnutí o ukončení případu jsou obvykle zveřejněna na internetových stránkách veřejného ochránce práv (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v angličtině a v jazyce, v němž byla stížnost předložena.

Vztahy s orgány a institucemi Evropské unie

Aby evropský veřejný ochránce práv dosáhl pro občany pozitivních výsledků, nezbytně potřebuje mít konstruktivní pracovní vztahy s orgány a institucemi Evropské unie. Tato spolupráce má formu pravidelných setkání a společných akcí, při nichž veřejný ochránce práv a jeho partneři dosahují lepšího vzájemného pracovního porozumění, zkoumají, jak nejlépe hájit a prosazovat práva občanů, a identifikují oblasti, ve kterých mohou v budoucnu spolupracovat.

Veřejný ochránce práv využil příležitosti desátého výročí své instituce, aby stavěl na konstruktivních vztazích, které se rozvinuly během prvního desetiletí. Dne 17. listopadu 2005 uspořádal formální večeri s předsedy a generálními tajemníky orgánů EU i s vedoucími představiteli institucí a agentur EU. Večere se zúčastnilo více než 45 osob zastupujících orgány, instituce a agentury z celé EU. Cílem akce bylo zdůraznit odhodlání veřejného ochránce práv spolupracovat v nadcházejících letech se všemi orgány, institucemi a agenturami EU na zlepšování kvality správy EU. Ve světle skutečnosti, že Komise představuje 70 % všech šetření vedených veřejným ochráncem práv, byl předseda Komise pan José Manuel BARROSO vyzván, aby přednesl hlavní projev. V tomto projevu předseda Komise nastínil přínos nového interního postupu, který Komise přijala pro reakce na šetření veřejného ochránce práv. Veřejný ochránce práv využil této příležitosti, aby podtrhl nejen svou roli vnějšího kontrolního mechanismu, ale i skutečnost, že představuje rovněž cenný prostředek pro manažery, který je schopen správě pomoci vylepšit její výkon tím, že upozorňuje na oblasti, v nichž je prostor pro zlepšení.

Veřejný ochránce práv toto poselství zopakoval i při několika dalších setkáních, která v roce 2005 uspořádal pro zástupce a úředníky orgánů a institucí. Při těchto akcích prezentoval svoji činnost a nabízel instrukce, jak nejlépe reagovat na stížnosti a zlepšovat postupy. V tomto ohledu bylo úspěšné zejména setkání se sborem komisařů dne 25. května. Navíc se během setkání v roce 2005 zkoumaly iniciativy s cílem posílit interinstitucionální spolupráci a výměnu informací a osvědčených postupů s hlavními partnery. Při dalších setkáních se rokovalo o prioritách evropského veřejného ochránce

práv a o nezbytných prostředcích jejich realizace se zvláštním zřetelem na rozpočet instituce pro rok 2006.

Evropský veřejný ochránce práv podává výroční zprávy Evropskému parlamentu a pravidelně informuje poslance o své činnosti prostřednictvím výtisků svých publikací v daném roce. V roce 2005 bylo poslancům Evropského parlamentu poskytnuto devět publikací. Mezi evropským veřejným ochráncem práv a Petičním výborem Parlamentu existují plodné pracovní vztahy včetně vzájemného předávání případů tam, kde je to vhodné, a to tak, aby se evropským občanům dostalo co nejúčinnějších služeb. Veřejný ochránce práv také radí stěžovatelům, kteří volají po změnách evropského práva nebo politiky, jak obeslat Parlament peticemi. Vztahy mezi evropským veřejným ochráncem práv a Petičním výborem byly v roce 2005 ještě posíleny díky MAVROMMATISOVĚ zprávě o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2004, která zdůraznila důležitost těchto konstruktivních pracovních vztahů. Na zasedání Petičního výboru dne 12. října 2005 se veřejný ochránce práv v souladu s čl. 195 odst. 3 jednacího řádu Evropského parlamentu zavázal vystoupit před výborem na vlastní žádost vždy, když parlamentu předkládá zvláštní zprávu.

Spolupráce s veřejnými ochránci práv a obdobnými orgány

Evropský veřejný ochránce práv úzce spolupracuje se svými kolegy na vnitrostátní, regionální a místní úrovni, aby zajistil, že jsou stížnosti občanů na právo EU řešeny rychle a účinně. Stejně důležitá je tato spolupráce při mapování důležitých událostí ve světě veřejných ochránců práv, při výměně informací o právu EU a sdílení osvědčených postupů. Tato spolupráce se většinou uskutečňuje pod záštitou evropské sítě veřejných ochránců práv, přestože se Evropský veřejný ochránce práv stejně tak zúčastňuje i konferencí, seminářů a setkání mimo tuto síť.

Evropská síť veřejných ochránců práv

Evropská síť veřejných ochránců práv, z níž se postupně stal mocný nástroj spolupráce, je pro evropského veřejného ochránce práv nanejvýš důležitá. Do této sítě nyní patří téměř 90 úřadů ve 30 zemích s vnitrostátní a regionální působností v celé Evropské unii a na vnitrostátní úrovni v zemích, které požádaly o členství v EU, v Norsku a na Islandu. Při vyřizování případů existuje účinný mechanismus spolupráce. To je zvláště důležité vzhledem ke skutečnosti, že mnoho stěžovatelů se obrací na evropského veřejného ochránce práv v případě problémů s vnitrostátní, regionální nebo místní správou. V mnoha případech může příslušný vnitrostátní veřejný ochránce práv poskytnout účinný opravný prostředek. Pokud je to možné, předává evropský veřejný ochránce práv případy přímo vnitrostátním a regionálním veřejným ochráncům práv nebo stěžovatelům vhodně poradí. V roce 2005 evropský veřejný ochránce práv doporučil 945 stěžovatelům, aby se obrátili na vnitrostátního nebo regionálního veřejného ochránce práv a v 91 případech předal stížnost přímo příslušnému veřejnému ochránci práv. Veřejní ochránci práv zapojení do této sítě mají rovněž prostředky k tomu, aby mohli informovat občany o jejich právech v rámci evropských právních předpisů a o tom, jak tato práva uplatňovat a bránit.

Vedle běžné neformální výměny informací v rámci sítě existuje i zvláštní postup, jehož prostřednictvím si vnitrostátní nebo regionální veřejní ochránci práv mohou vyžádat písemnou odpověď na dotazy ohledně práva EU a jeho výkladu, včetně dotazů, které vyvstávají v průběhu řešení určitých případů. Evropský veřejný ochránce práv poskytuje odpověď přímo nebo případy případně postupuje dalším orgánům a institucím EU. V roce 2005 byly obdrženy čtyři dotazy (dva od vnitrostátních a dva od regionálních veřejných ochránců práv) a tři byly vyřízeny (včetně dvou z roku 2004).

Síť se rovněž věnuje i výměně zkušeností a osvědčených postupů. Tomu slouží semináře a setkání, pravidelný informační bulletin, elektronické diskusní fórum a každodenní elektronické zpravodajství.

Semináře pro vnitrostátní veřejné ochránce práv pořádá jednou za dva roky evropský veřejný ochránce práv spolu se svými vnitrostátními partnery. Pátý seminář, pořádaný nizozemským vnitrostátním veřejným ochráncem práv panem Roelem FERNHOUTEM a evropským veřejným ochráncem práv, se uskutečnil v Haagu v Nizozemsku od 11. do 13. září 2005. Seminář zahrnoval gala večeři k oslavě desátého výročí instituce evropského veřejného ochránce práv, což poskytlo

panu DIAMANDOUROSOVI příležitost poděkovat svým kolegům za jejich neocenitelnou podporu v prvních deseti letech existence instituce.

Byl to první seminář, jehož se zúčastnili i veřejní ochránci práv z kandidátských zemí, a zároveň i první seminář od největšího rozšíření Evropské unie. Na setkání bylo zastoupeno všech 25 členských států, stejně jako Chorvatsko, Rumunsko, Island a Norsko. Téma semináře – „Úloha úřadu veřejného ochránce práv a obdobných orgánů při používání práva EU“ – bylo veřejnými ochránci práv z celé rozšířené Evropské unie považováno za velice aktuální. Jako kontrolní orgán hrají veřejní ochránci práv klíčovou roli při zajišťování úplného a řádného používání práva EU v členských státech. Rozprava v Haagu se zaměřila na to, jak mohou veřejní ochránci práv nejlépe spolupracovat, aby tuto svou roli sehráli dobře. Byly učiněny důležité závěry, pokud jde o budoucí spolupráci mezi členy sítě, a pokrok těchto iniciativ se bude přezkoumávat na příštím semináři vnitrostátních veřejných ochránců práv, který se uskuteční v roce 2007 ve Štrasburku.

Bulletin European Ombudsmen – Newsletter v roce 2005 nadále sloužil jako nesmírně cenný nástroj pro výměnu informací o právu EU a osvědčených postupech. Dvě vydání z dubna a října se věnovala např. tématice budoucí Agentury EU pro lidská práva, přístupu k dokumentům a ochraně údajů, diskriminace a překážek volnému pohybu, problémů souvisejících s vězením v několika členských státech, poskytování zdravotní péče a problémů, s nimiž se setkávají přistěhovalci. Elektronický dokument a diskusní fóra evropského veřejného ochránce práv se v průběhu roku rozvíjely a umožňovaly úřadům výměnu informací pomocí otázek a odpovědí. Bylo zahájeno několik důležitých diskuzí o tak rozdílných tématech, jako je bezplatné půjčování knih veřejnými knihovnami nebo zveřejňování rozhodnutí veřejných ochránců práv na internetu. Elektronický zpravodaj veřejného ochránce práv, *Ombudsman Daily News*, byl vydáván každý pracovní den včetně článků, tiskových zpráv a oznámení z úřadů ve všech zemích této sítě.

Informativní návštěvy u veřejných ochránců práv v členských státech a kandidátských zemích se také ukázaly být vysoce účinné, pokud se rozvoje sítě týče, a představují výborný prostředek pro zvyšování povědomí o nástrojích komunikace, které síť poskytuje.

Setkání

V průběhu roku přesáhlo úsilí evropského veřejného ochránce práv o spolupráci s jeho partnery rámec činnosti evropské sítě veřejných ochránců práv. S cílem šířit povědomí o veřejných ochráncích práv, diskutovat o vztazích mezi orgány a vyměňovat si osvědčené postupy se zúčastnil několika akcí pořádaných vnitrostátními a regionálními veřejnými ochránci práv a představiteli institucí veřejných ochránců práv v rámci EU i mimo ni.

Komunikační činnosti

Veřejný ochránce práv je vždy připraven zvyšovat povědomí občanů o jejich právu si stěžovat, a proto využil příležitosti desátého výročí své instituce a uspořádal několik akcí zaměřených na zlepšení znalostí o jeho úloze. Dne 28. října pořádal *Institut des hautes études européennes* štrasburské *Université Robert Schuman* kolokvium nazvané *Le Médiateur européen: bilan et perspectives* („Evropský veřejný ochránce práv: hodnocení a výhledy“). Akce, kterou zahájila senátorka a primátorka Štrasburku paní Fabienne KELLEROVÁ, se zúčastnilo více než 80 akademiků, studentů, právníků, zaměstnanců EU i dalších účastníků. Dne 6. prosince uspořádal veřejný ochránce práv v Bruselu dvě akce s názvem „Evropský veřejný ochránce práv: 10 let, 20 000 stížností – příliš mnoho? příliš málo?“. Akce byla pořádána ve spolupráci s Evropským centrem novinářství (*European Journalism Centre*) a měla podobu novinářského semináře a veřejného workshopu zaměřeného na sdělovací prostředky, nevládní organizace, zájmové skupiny, regionální a místní zastupitelství a občany se zájmem o práci veřejného ochránce práv. V diskusích při těchto akcích byly vneseny pro veřejného ochránce práv klíčové otázky, o nichž uvažuje při vstupu své instituce do druhého desetiletí.

Veřejný ochránce práv pokračoval v roce 2005 ve svých informativních cestách v členských státech, v listopadu navštívil Spojené království. Na této návštěvě se veřejný ochránce práv setkával s občany, potenciálními stěžovateli, zástupci správních orgánů, členy soudcovských sborů a s významnými politiky. Tato cesta se ukázala jako výborný prostředek pro zlepšování povědomí občanů o jejich právech, pro zviditelnění práce veřejného ochránce práv mezi hlavními představiteli moci soudní,

zákonodárné i výkonné a pro obohacení cenné spolupráce evropského veřejného ochránce práv s jeho kolegy ve Spojeném království.

Veřejný ochránce práv a jeho personál pokračovali ve svém úsilí představovat práci této instituce na konferencích, seminářích a setkáních, jichž bylo v roce 2005 okolo 120. Tato setkání pomohla zvýšit povědomí o práci evropského veřejného ochránce práv u potenciálních stěžovatelů i zainteresovaných občanů.

Mediální činnost byla také výrazná, novinářům po celé Evropě bylo rozesláno 17 tiskových zpráv. Evropský veřejný ochránce práv poskytl přes 50 rozhovorů novinářům tištěných, audiovizuálních a elektronických sdělovacích prostředků ve Štrasburku, Bruselu i jinde. Svou práci také prezentoval na tiskových konferencích a setkáních, kde odpovídal na dotazy.

Během celého roku byly materiály o práci evropského veřejného ochránce práv široce distribuovány, zejména pak při dnech otevřených dveří, které uspořádal Evropský parlament. Bruselský den otevřených dveří dne 30. dubna byl využit k vydání *pohlednic u příležitosti desátého výročí evropského veřejného ochránce práv* ve 24 jazycích. Veřejný ochránce práv rovněž vydal k připomínce desátého výročí pamětní publikaci. Jmenuje se *Evropský veřejný ochránce práv: vznik, založení, vývoj* (*The European Ombudsman: Origins, Establishment, Evolution*), byla vydána v tvrdé i měkké vazbě a byla představena na haagském pátém semináři vnitrostátních veřejných ochránců práv. V roce 2005 byla vydána i nově upravená verze *Evropského kodexu řádné správní praxe* ve 24 jazycích. Více než 100 000 výtisků kodexu bylo rozesláno veřejným ochráncům práv, poslancům Evropského parlamentu, hlavním představitelům orgánů a institucí EU, zastoupením Komise a kancelářím parlamentů v členských státech, vyslancům a síťím EU, státním i regionálním správám v členských státech a občanům a organizacím, kteří projevíli zájem o fungování orgánů EU. Tato publikace vzbudila velký zájem a do konce roku byly obdrženy žádosti o několik tisíc dalších výtisků.

Všechny tyto publikace byly k dispozici na internetové stránce evropského veřejného ochránce práv společně s rozhodnutími, tiskovými zprávami, statistikami a podrobnostmi o jeho komunikační činnosti, které byly zveřejňovány v pravidelných intervalech. V roce 2005 byla vytvořena nová část internetových stránek, která se věnuje desátému výročí vzniku instituce. Její součástí je zmiňovaná pamětní publikace i několik dalších dokumentů se vztahem k oslavám desátého výročí. Další nově vytvořená část obsahuje historické dokumenty související se založením instituce evropského veřejného ochránce práv.

Od 1. ledna do 31. prosince 2005 zaznamenaly internetové stránky veřejného ochránce práv 304 300 návštěv. Nejnavštěvovanější částí byla anglická jazyková verze se 71 166 návštěvami, následována francouzskou, italskou, španělskou, německou a polskou verzí. Pokud jde o geografický původ návštěv, pocházel nejvyšší počet návštěvníků z Belgie (27 517 návštěv), následovala Itálie, Španělsko, Francie, Německo a Polsko.

Interní vývoj

Evropský veřejný ochránce práv pokračoval ve svém úsilí zajistit, aby byla tato instituce vybavena pro vyřizování stížností občanů 25 členských států v 21 jazycích Smlouvy.

Administrativní a finanční oddělení prošlo v roce 2005 reorganizací a bylo rozděleno na čtyři sekce – administrativní sekci, finanční sekci, sekci pro vyřizování stížností a sekci pro komunikaci. Cílem této reorganizace bylo umožnit větší specializaci jednotlivých sekcí, přičemž koordinaci zajišťuje vedoucí oddělení. V právním oddělení byly posíleny postupy pro řízení případů a kontrolu jakosti, aby se zajistilo soudržné sledování a spolehlivé vyřizování většího počtu případů většími týmy právních úředníků.

Počet pracovních míst vytvořených veřejným ochráncem práv vzrostl z 38 v roce 2004 na 51 v roce 2005 tak, jak předpokládal víceletý rozpočtový plán, přijatý Parlamentem v roce 2002. Tento plán zabezpečil postupné zřizování nových pracovních míst v souvislosti s rozšířením v letech 2003–2005. V rozpočtu na rok 2006 přijatém rozpočtovými orgány v prosinci 2005 se předpokládá zvýšení na 57 pracovních míst. Tento nárůst je způsoben především příštím rozšířením Evropské unie (o Bulharsko a Rumunsko) a prováděním rozhodnutí dosáhnout plnou nezávislost řízení lidských zdrojů veřejného ochránce práv na službách parlamentu. Jednou z priorit tohoto desátého

roku instituce bylo přehodnotit stávající dohody o spolupráci s parlamentem, aby je bylo možno přizpůsobit novým skutečnostem. Podepsání nové dohody se plánuje na počátek roku 2006, tak aby se udržela intenzivní spolupráci s parlamentem ve všech oblastech, kde je možno těžit z úspor z rozsahu.

Veřejný ochránce práv předložil rozpočet na rok 2006 podle nové rozpočtové struktury (nomenklatury). Cílem této nové struktury je zvýšit průhlednost a umožnit rozpočtovým orgánům lepší kontrolu tím, že budou mít lepší přehled o výdajích podobné povahy, které byly v dosavadní struktuře rozděleny do několika hlav nebo kapitol. Celkově bylo z rozpočtu na rok 2006 přiděleno 7 682 538 EUR (oproti 7 312 614 EUR v roce 2005).

2 STÍŽNOSTI A ŠETŘENÍ

Jedním z nejdůležitějších způsobů, kterým evropský veřejný ochránce práv prosazuje řádnou správní praxi, je vyšetřování možných případů nesprávného úředního postupu a případně doporučování kroků směřujících k nápravě. O možných případech nesprávného úředního postupu se veřejný ochránce práv dozvídá především prostřednictvím stížností, jejichž vyřizování je nejdůležitějším aspektem jeho činnosti.

Právo podat stížnost evropskému veřejnému ochránci práv je jedním z práv občanů Evropské unie (článek 21 Smlouvy o ES) a je obsaženo v Chartě základních práv (článek 43).

Veřejný ochránce práv má i možnost provádět šetření z vlastního podnětu, a tak aktivně vystupovat proti špatné správě.

2.1 PRÁVNÍ ZÁKLAD ČINNOSTI VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Činnost veřejného ochránce práv se řídí článkem 195 Smlouvy o ES, statutem veřejného ochránce práv (který má podobu rozhodnutí Evropského parlamentu¹) a prováděcími předpisy přijatými veřejným ochráncem práv podle článku 14 jeho statutu.

Prováděcí předpisy se zabývají především fungováním úřadu veřejného ochránce práv. Aby však byly pro občany srozumitelné a užitečné, obsahují i určité prvky týkající se jiných orgánů a institucí, které jsou obsaženy již ve statutu. Současné prováděcí předpisy vstoupily v platnost dne 1. ledna 2003 a jsou k dispozici ve všech úředních jazycích na webové stránce veřejného ochránce práv (<http://www.ombudsman.europa.eu>) nebo je lze získat v tištěné formě v úřadu veřejného ochránce práv.

2.2 PŮSOBNOST EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Článek 195 Smlouvy o ES zmocňuje veřejného ochránce práv k přijímání stížností od kteréhokoli občana Unie nebo od kterékoli fyzické nebo právnické osoby s bydlištěm nebo statutárním sídlem v jednom z členských států, pokud se tyto stížnosti týkají případů nesprávného úředního postupu v orgánu nebo instituci Společenství s výjimkou Soudního dvora a Soudu prvního stupně při výkonu jejich soudních pravomocí. Stížnost je mimo jeho působnost, jestliže:

1. stěžovatel nespadá do kategorie osob, které mají právo podat stížnost;
2. není namířena proti orgánu nebo instituci Společenství;
3. je namířena proti postupu Soudního dvora nebo Soudu prvního stupně při výkonu soudních pravomocí;

¹ Rozhodnutí Evropského parlamentu 94/262 ze dne 9. března 1994 o nařízeních a všeobecných podmínkách upravujících povinnosti veřejného ochránce práv, Úř. věst. 1994, L 113/15.

4. netýká se možného případu nesprávného úředního postupu.

Další podrobnosti jsou uvedeny dále v bodech 1, 2 a 4.

2.2.1 Neoprávněné stížnosti

I když je právo stěžovat si evropskému veřejnému ochránci práv omezeno na občany členských států a na osoby s trvalým bydlištěm a právnické osoby se sídlem v členském státě, je veřejný ochránce práv oprávněn provádět šetření z vlastního podnětu. Na základě této pravomoci může veřejný ochránce práv šetřit i možný případ nesprávného úředního postupu uvedený ve stížnosti, i když stěžovatel není oprávněnou osobou. V roce 2005 byla zahájena tři takováto šetření z vlastního podnětu.

O tom, zda použít pravomoci zahájit šetření z vlastního podnětu, rozhoduje veřejný ochránce práv případ od případu. Žádná stížnost zatím nebyla zamítnuta pouze z toho důvodu, že stěžovatel nebyl oprávněnou osobou.

2.2.2 Orgány a instituce Společenství

Působnost veřejného ochránce práv se týká orgánů a institucí Společenství. Seznam orgánů Společenství je uveden v článku 7 Smlouvy, ale definice nebo závazný seznam jeho institucí neexistuje. Termín zahrnuje instituce vytvořené podle zakládajících smluv, jako jsou Hospodářský a sociální výbor a Evropská centrální banka, a agentury vytvořené základními právními předpisy, jako je Evropská agentura pro životní prostředí a Evropské monitorovací centrum pro sledování rasismu a xenofobie.

Příklady stížnosti, které nebyly namířeny proti orgánům nebo institucím Společenství

STÍŽNOST NA ROZHODNUTÍ EVROPSKÉ RADY

Řecký občan si stěžoval na rozhodnutí Evropské rady zahájit jednání o přistoupení s Tureckem. Stěžovatel uvedl, že toto rozhodnutí je v rozporu se základními zásadami EU – svobodou, demokracií a dodržováním lidských práv a základních svobod – a žádal, aby byly závěry Evropské rady prohlášeny za neplatné.

Na rozdíl o Rady Evropské unie však Evropská rada není orgánem Evropského společenství. Podle článku 4 Smlouvy o Evropské unii Evropská rada „dává Unii nezbytné podněty pro její rozvoj a vymezuje obecné politické směry tohoto rozvoje“.

Případ 221/2005/TN

ÚDAJNÉ ZNEUŽÍVÁNÍ PRAVOMOCI VEŘEJNÉHO ČINITELE ZE STRANY CELNÍKŮ

Jistý občan Unie přepravoval zboží ze Santanderu (Španělsko) do Říma (Itálie). Stěžoval si na to, že jej zaměstnanci celní správy zastavili na silnici nedaleko Nice a provedli u něj prohlídku. Stěžovatel tvrdil, že s ním jednali hrubě, ponechali zboží otevřené na chodníku a odmítli poskytnout jakékoli vysvětlení svého jednání.

Stížnost se netýkala činnosti orgánu ani instituce Společenství a nespadala tedy do působnosti evropského veřejného ochránce práv.

Evropský veřejný ochránce práv proto postoupil tento případ francouzskému veřejnému ochránci práv, do jehož působnosti spadají stížnosti na francouzské celní úřady.

Případ 3484/2005/JMA

2.2.3 „Nesprávný úřední postup“

Evropský veřejný ochránce práv důsledně zastává stanovisko, že „nesprávný úřední postup“ je velmi široký pojem a že „řádná správa“ vyžaduje v první řadě dodržování právních předpisů a zásad včetně základních práv. Zásady řádné správy však jdou dále a vyžadují, aby orgány a instituce Společenství nejen dodržovaly své povinnosti vyplývající z právních předpisů, ale také chápaly svou činnost jako službu veřejnosti a usilovaly o to, aby se s občany jednalo řádným způsobem a aby občané mohli plně požívat svých práv. Pokud je určitý postup protiprávní, je samozřejmě také „nesprávný“, ale „nesprávný úřední postup“ neznamena automaticky protiprávní jednání. Pokud například veřejný ochránce práv zjistí, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu, který znamená porušení Charty základních práv Evropské unie (které není sama o sobě právně závazná), nevyplývá z toho automaticky, že došlo k protiprávnímu jednání, které by mohlo být předmětem soudního stíhání².

V reakci na výzvu Evropského parlamentu, aby byl nesprávný úřední postup jasně definován, veřejný ochránce práv nabídl následující definici z *Výroční zprávy za rok 1997*:

Pokud veřejný orgán nejedná v souladu s pravidlem nebo zásadou, které jsou pro něj závazné, jedná se o nesprávný úřední postup.

V roce 1998 přijal Evropský parlament usnesení, v kterém tuto definici uvítal. Z výměny dopisů mezi veřejným ochráncem práv a Komisí v roce 1999 vyplývá, že i Komise s touto definicí souhlasí.

Charta základních práv vyhlášená v roce 2000 řadí právo na řádnou správu mezi základní práva občanů Společenství (článek 41).

²

Viz rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 28. října 2004 ve spojených případech T-219/02 a T-337/02, *Herrera v. Komise*, § 101 a rozhodnutí předsedy Soudu prvního stupně ze dne 15. října 2004 v případě T-193/04 R *Hans-Martin Tillack v. Komise*, § 60.

Příklad stížnosti, která se netýká možného případu nesprávného úředního postupu**CHYBA V NĚMECKÉ VERZI SMĚRNICE**

Stěžovatel získal kvalifikaci jako zdravotnický pracovník v bývalé NDR a toto povolání vykonával více než 15 let. Poté, co ztratil zaměstnání v Německu, přijal nabídku v Rakousku. Jeho pracovní poměr však skončil, neboť německé orgány nevydaly potvrzení požadované rakouským zaměstnavatelem.

Stěžovatel tvrdil, že podle evropských právních předpisů musel prokázat, že pracoval v oboru nepřetržitě po určitou dobu. Navzdory své dlouhé praxi však tuto podmínku nesplňoval, neboť byl dvakrát po krátkou dobu nezaměstnaný. Stěžovatel označil toto rozhodnutí za nespravedlivé.

Podle článku 4 směrnice 77/452/EHS „každý členský stát uzná jako dostatečný důkaz (...) diplomy, osvědčení a jiné doklady o dosažené kvalifikaci zdravotních sester a ošetřovatelů odpovědných za všeobecnou péči, které byly vydány těmito členskými státy (...) a které doplňuje potvrzení osvědčující, že tito státní příslušníci skutečně a v souladu se zákonem vykonávali dotyčné činnosti po dobu *nejméně tří po sobě následujících let v průběhu pěti let předcházejících dni vydání potvrzení*“.

Článek 4a směrnice 77/452, která byla přijata po sjednocení Německa a týká se diplomů vydaných bývalou NDR, zní stejně jako článek 4. Německá verze tohoto ustanovení však vyžaduje, aby daná osoba pracovala nejméně tři roky v průběhu pěti předcházejících dní vydání potvrzení *bez přerušení*.

Stížnost veřejnému ochránci práv byla nepřijatelná, protože se netýkala nesprávného úředního postupu, ale obsahu právních předpisů EU.

Aby mohl veřejný ochránce práv dát stěžovateli užitečnou radu, porovnal různé jazykové verze této směrnice. Zjistil, že anglické, francouzské, španělské, portugalské, nizozemské a italské znění příslušného ustanovení nevyžaduje, aby byla činnost vykonávána bez přerušení. Veřejný ochránce práv tedy usoudil, že německé znění směrnice je zjevně chybné a informoval o tom Komisi a stěžovatele.

Komise souhlasila s rozbořem veřejného ochránce práv a požádala stěžovatele, aby jí poskytl kopie své korespondence s příslušnými německými orgány a dal souhlas k tomu, aby Komise tyto orgány jeho jménem kontaktovala. Veřejný ochránce práv poděkoval Komisi za její rychlou a přínosnou reakci.

Případ 2744/2005/GG

2.2.4 Evropský kodex řádné správní praxe

Dne 6. září 2001 schválil Evropský parlament tzv. Kodex řádné správní praxe, který musí orgány a instituce Evropské unie jejich správní úřady a pracovníci dodržovat při jednání s veřejností. Kodex bere ohled na zásady evropského správního řádu obsažené v judikatuře soudů Společenství a čerpá inspiraci z národních zákonů. Parlament dále vyzval veřejného ochránce práv, aby Kodex řádné správní praxe uplatňoval. Veřejný ochránce práv proto k pravidlům a zásadám kodexu přihlíží při posuzování stížností a při šetřeních z vlastního podnětu.

2.3 PŘÍPUSTNOST STÍŽNOSTÍ A DŮVODY PRO ŠETŘENÍ

Než veřejný ochránce práv zahájí šetření stížnosti oprávněné osoby na případ nesprávného úředního postupu, je třeba zjistit, zda tato stížnost splňuje další kritéria přípustnosti. Statut uvádí tato kritéria:

1. Musí být uveden autor a předmět stížnosti (čl. 2 odst. 3 statutu).

2. Veřejný ochránce práv nesmí zasahovat do žádného soudního řízení ani zpochybňovat správnost soudního rozhodnutí (čl. 1 odst. 3).
3. Stížnost musí být podána do dvou let od okamžiku, kdy se stěžovatel dozvěděl o skutečnostech, z nichž stížnost vychází (čl. 2 odst. 4).
4. Stížnosti musí předcházet pokus o řešení situace příslušnou správní cestou k danému orgánu nebo instituci (čl. 2 odst. 4).
5. V případě stížnosti na pracovněprávní vztahy mezi orgány a institucemi a jejich úředníky a zaměstnanci musí být před podáním stížnosti vyčerpány všechny možnosti, které poskytuje interní správní řízení (čl. 2 odst. 8).

Článek 195 Smlouvy o ES stanoví, že veřejný ochránce práv „provádí šetření, která považuje za opodstatněná“. V některých případech nemusí být pro zahájení šetření dostatečné důvody, i když je stížnost přípustná.

Příklad stížnosti, která neposkytovala dostatečné důvody pro zahájení vyšetřování

STĚŽOVATEL OZNÁMIL ÚMYSL PŘEDLOŽIT VĚC SOUDU

Stěžovatel, který pracoval pro instituci Společenství, onemocněl a několikrát byl po delší dobu v pracovní neschopnosti. Jmenovací orgán však zamítl jeho žádost, aby byla svolán Výbor pro invaliditu, a zamítl i další žádost podanou podle čl. 90 odst. 2 služebního řádu. Stěžovatel se na konci září obrátil na veřejného ochránce práv.

Stížnost splňovala formální i věcné podmínky přípustnosti, o čemž byl stěžovatel informován. Stěžovatel však vyjádřil svůj záměr napadnout zamítnutí žádosti podle čl. 90 odst. 2 u Soudu prvního stupně. Termín pro zahájení jednání měl vypršet na počátku prosince 2005.

Stížnost veřejnému ochránci práv nemá vliv na lhůty pro soudní řízení (čl. 2 odst. 6 statutu). Pokud veřejný ochránce musí z důvodů probíhajícího či ukončeného soudního řízení ukončit šetření v určitém případě, výsledky šetření, které již provedl, se odkládají a nečiní se žádné další kroky (čl. 2 odst. 7 statutu). Za těchto podmínek se veřejný ochránce práv domníval, že není důvod pro zahájení šetření.

Stěžovatel byl vyzván, aby svou stížnost přednesl veřejnému ochránci práv znovu, pokud se rozhodne neobracet se na soud.

Důvěrný případ

Veřejný ochránce práv je také toho názoru, že pokud se již stížností zabýval jako petici Petiční výbor Evropského parlamentu, není pro šetření důvod, nejsou-li předloženy nové důkazy.

2.4 ANALÝZA STÍŽNOSTÍ ŠETŘENÝCH V ROCE 2005

V roce 2005 obdržel veřejný ochránce práv 3 920 nových stížností, což je o 5 % více než v roce 2004. Je ovšem nutné připomenout, že 335 z těchto nových stížností se týkalo stejného předmětu a byly vyřizovány společně (viz shrnutí případu 3452/2004/JMA a dalších v kapitole 3). V souladu se zavedenou praxí jsou všechny stížnosti, které vedly k zahájení šetření, uvedeny ve statistikách, které veřejný ochránce práv vydává. Aby nedocházelo k jejich zkreslení, jsou nepřípustné hromadné stížnosti zasílané elektronickou poštou, kterých je často až několik tisíc, uváděny ve statistikách zvlášť, a to až do jedenácté stížnosti včetně.

Stížnosti zaslali v 3 705 případech přímo jednotliví občané a 215 stížností přišlo od sdružení nebo podniků. Veřejný ochránce práv také zahájil pět šetření z vlastního podnětu.

Proces posuzování stížností s cílem zjistit, zda spadají do působnosti veřejného ochránce práv, splňují kriteria přípustnosti a zda existuje důvod pro zahájení šetření, byl v roce 2005 dokončen v 93 % případů. Ze všech zkoumaných stížností spadalo do působnosti veřejného ochránce práv o něco málo více než 30 %. Z těchto stížností splňovalo kritéria přípustnosti 858 (včetně 389 stížností, které vedly k zahájení společného šetření), avšak 132 stížností neposkytovalo důvody pro šetření.

V průběhu roku bylo na základě stížností zahájeno celkem 338 nových šetření (včetně uvedeného společného šetření). Veřejný ochránce práv také zahájil pět šetření z vlastního podnětu. V rozboru těchto stížností uvedených v příloze A je 389 stížností týkajících se stejné záležitosti uvedeno jako jedno společné šetření.

Evropský veřejný ochránce práv se v roce 2005 zabýval celkem 627 stížnostmi, ze kterých bylo 284 převedeno z roku 2004.

Tak jako v předchozím roce se většina stížností týkala Komise (68 % z celkového počtu). Komise je orgánem Společenství, který přijímá nejvíce rozhodnutí s přímým dopadem na občany, a tak je pochopitelné, že se stává hlavním terčem jejich stížností. Bylo zaznamenáno 73 stížností na Úřad pro výběr personálu Evropských společenství (EPSO), 58 stížností na Evropský parlament a 14 stížností na Radu Evropské unie.

Hlavními typy nesprávného úředního postupu byly nedostatek transparentnosti a odmítnutí poskytnout informace (188 případů), nekorektnost nebo zneužití pravomoci (132 případů), diskriminace (103 případů), neuspokojivý postup (78 případů), neodůvodněné průtahy (73 případů), nedbalost (44 případů), neplnění povinností, tj. Evropská komise nevykonávala svou úlohu „strážkyně Smluv“ ve vztahu k členským státům (37 případů) a právní pochybení (29 případů).

2.5 POSTOUPENÍ STÍŽNOSTI JINÉMU ORGÁNU A POSKYTNUTÍ RADY

Pokud stížnost nespadá do jeho působnosti nebo je nepřípustná, snaží se veřejný ochránce práv vždy doporučit stěžovateli jiný orgán, který by mohl stížnost vyřídit, zejména pokud se případ týká právních předpisů Společenství. Pokud je to možné, postoupí veřejný ochránce práv se souhlasem stěžovatele stížnost jinému kompetentnímu orgánu za předpokladu, že se stížnost jeví jako odůvodněná.

Evropský veřejný ochránce práv úzce spolupracuje se svými národními a regionálními protějšky v členských státech prostřednictvím tzv. Evropské sítě veřejných ochránců práv (viz kapitola 5). Účelem této sítě je mimo jiné usnadňovat a urychlovat předávání stížností příslušným národním nebo regionálním ochráncům práv nebo podobným orgánům. Plnoprávným členem této sítě je také Petiční výbor Evropského parlamentu.

V roce 2005 bylo postoupeno 114 stížností. Z tohoto počtu bylo 91 stížností postoupeno národnímu nebo regionálnímu veřejnému ochránci práv, dvanáct stížností bylo předáno Evropskému parlamentu k projednání jako petice, šest Evropské komisi a pět stížností převzal SOLVIT³.

Rada byla poskytnuta v 2 329 případech. V 945 z nich bylo stěžovateli doporučeno, aby se obrátil na národního nebo regionálního veřejného ochránce práv a 144 stěžovatelům bylo doporučeno, aby podali petici Evropskému parlamentu. Ve 376 případech bylo doporučeno obrátit se na Evropskou komisi. Tyto údaje zahrnují několik případů, kdy stížnost vznesená proti Komisi byla shledána nepřípustnou, protože nebyly provedeny náležité administrativní kroky. Ve 112 případech bylo doporučeno obrátit

³ SOLVIT je systém zřízený Evropskou komisí, jehož úkolem je pomáhat lidem, kteří zakoušejí potíže při uplatňování svých práv na vnitřním trhu Unie.

se na SOLVIT. V 752 případech bylo stěžovatelům doporučeno, aby kontaktovali jiné orgány, většinou specializované veřejné ochránce práv nebo orgány zabývající se stížnostmi v členském státě.

Příklady postoupení případu

VÍZOVÁ POVINNOST OBČANŮ TŘETÍCH ZEMÍ POBÝVAJÍCÍCH V EU

Podle stěžovatele, švédského občana, vydává Lotyšsko pro své rusky mluvící obyvatele zvláštní pasy. Stěžovatel byl informován, že podle Schengenské dohody musí členské státy EU od obyvatel Lotyšska, kteří mají zvláštní pasy, požadovat víza. Stěžovatel tvrdil, že buď by Lotyšsko mělo vydávat normální pasy pro všechny své obyvatele, nebo by toto ustanovení Schengenské dohody, které diskriminuje rusky mluvící obyvatele Lotyšska, mělo být zrušeno.

Pokud jde o obvinění vznesené vůči Lotyšsku, stěžovateli bylo doporučeno, aby se obrátil na Národní úřad pro lidská práva. Ve věci Schengenské dohody veřejný ochránce uvedl, že stěžovatel nedokázal podle vlastních slov získat vysvětlení, které z ustanovení této dohody umožňovalo podobnou diskriminaci. Veřejný ochránce práv chtěl stěžovateli pomoci získat informace, a postoupil proto tento případ Komisi. Komise stěžovateli objasnila, že právní předpisy Společenství nebrání členským státům vyjmout držitele lotyšských pasů vydávaných osobám, které nejsou občany Lotyšska, z vízové povinnosti. Komise rovněž zdůraznila, že tato situace se nyní přezkoumává po právní stránce, aby bylo možné zrušit vízovou povinnost pro držitele pasů třetích zemí a držitele zvláštních pasů, kteří pobývají v určitém členském státě.

Případ 1254/2005/TN

DISKRIMINACE V VNITROSTÁTNÍ DAŇOVÉ LEGISLATIVĚ

Německý občan pracující ve Španělsku podal stížnost, v níž uvedl, že normální progresivní úroveň zdanění příjmů ve Španělsku se u cizinců uplatňuje pouze tehdy, pokud pracovali ve Španělsku nejméně 183 dní. Stěžovatel tvrdil, že se jedná o diskriminaci, že vůči němu a jeho německým kolegům byla uplatňována 25% míra zdanění, zatímco jeho španělští kolegové platili daň ve výši 6 až 9 %.

Se svolením stěžovatele postoupil veřejný ochránce práv tuto stížnost Komisi.

Komisi odpověděla stěžovateli velmi rychle a ve své odpovědi uvedla, že si je tohoto problému vědoma a že se domnívá, že daná legislativa v některých případech brání volnému pohybu pracovníků. Zaslala proto španělským orgánům své odůvodněné stanovisko a požádala je, aby příslušná ustanovení změnily.

Později bylo oznámeno, že Komise předala tuto věc Soudnímu dvoru.

Případ 2703/2005/GG

NÁROK NA PŘÍSPĚVKY V NEZAMĚSTNANOSTI

Francouzská organizace působící v oblasti pojištění v nezaměstnanosti (Assedic) se dohodla se stěžovatelkou, francouzskou občankou, na výplatě příspěvků v nezaměstnanosti, pod podmínkou, že stěžovatelka bude navštěvovat vzdělávací kurz. Stěžovatelka navštěvovala v Belgii kurz pro zdravotní sestry. Společnost Assedic však odmítla vyplatit příspěvky v nezaměstnanosti, neboť se vzdělávací středisko nenacházelo ve Francii.

Veřejný ochránce práv kontaktoval stěžovatelku s cílem získat souhlas s postoupením případu, a případ byl po jejím souhlasu postoupen francouzskému veřejnému ochránci práv.

Francouzský veřejný ochránce práv poté informoval evropského veřejného ochránce práv, že stížnost byla vyřešena.

Případ 1363/2004/ELB

NEUZNÁNÍ MANŽELSTVÍ

Lotyšská občanka si stěžovala na to, že irské orgány odmítají uznat platnost jejího manželství, které bylo uzavřeno v Irsku podle ruského pravoslavného ritu, a že hrozí vyhoštěním jejího manžela, občana Ukrajiny.

Evropský veřejný ochránce postoupil stížnost irskému veřejnému ochránci práv a informoval o tomto kroku stěžovatelku.

Irský veřejný ochránce práv poté informoval evropského veřejného ochránce práv, že byl mezitím uzavřen občanský sňatek podle irského práva a že se případem zabývá irský Nejvyšší soud.

Případ 2622/2005/JMA

2.6 POSTUPY VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Veškeré stížnosti zaslané veřejnému ochránci práv jsou registrovány a potvrzeny obvykle do týdne po obdržení. Dopis potvrzující přijetí informuje stěžovatele o postupu a obsahuje jméno a telefonní číslo pracovníka, který se stížností zabývá. Stížnost je analyzována, aby se zjistilo, zda má být zahájeno šetření, a stěžovatel je informován o výsledcích analýzy obvykle do jednoho měsíce.

Pokud není zahájeno šetření, je stěžovatel informován o důvodech. Kdykoli je to možné, je stížnost postoupena jinému orgánu nebo je stěžovateli doporučeno, na který příslušný orgán by se mohl obrátit.

2.6.1 Zahájení šetření

Prvním krokem v šetření je předání stížnosti danému orgánu nebo instituci s žádostí o zaslání stanoviska veřejnému ochránci práv, obvykle do tří měsíců. V roce 2004 se Evropský parlament a Komise dohodly na zkrácení dvouměsíční lhůty pro stížnosti, které se týkají odmítnutí zpřístupnit dokumenty.

V průběhu roku 2005 přijala Evropská komise nové vnitřní předpisy, které zvyšují odpovědnost jednotlivých komisařů za otázky spojené se šetřeními veřejného ochránce práv. Podle starého systému přijatého v roce 1994 a revidovaného v roce 1995 mohl sdělení a dokumenty předávat veřejnému ochránci práv pouze předseda Komise. Tato pravomoc byla dále delegována na generálního tajemníka⁴. V novém systému, který vstoupil v platnost 1. listopadu 2005, už nejsou pravomoci uděleny předsedovi, nýbrž komisaři, do jehož působnosti vyšetřovaná záležitost spadá⁵. Tyto pravomoci není povoleno dále delegovat, ačkoli generální tajemník funguje i nadále jako koordinátor, což je velmi přínosné. Veřejný ochránce práv nový postup přivítal, neboť tak bude možné lépe zajistit, že odpovědi Komise na stížnosti budou důsledné a kvalitní.

⁴ Postup zmocnění č. 1995/4749; PV(94)1213, 7/9/2004; PV (95)1260, 13/9/1995.

⁵ Sdělení předsedy po dohodě s místopředsedkyní paní Wallström: Zmocnění přijímat a předávat sdělení evropskému veřejnému ochránci práv a opravňovat úředníky vystupovat před evropským veřejným ochráncem práv (SEC(2005) 1227/4), 4. říjen 2005.

2.6.2 Korektní postup

Podle zásady korektního postupu nesmí rozhodnutí veřejného ochránce práv o určité stížnosti přihlížet k informacím obsaženým v dokumentech, které poskytl buď stěžovatel nebo orgán či instituce Společenství, pokud druhá strana neměla možnost se s těmito dokumenty seznámit a vyjádřit své stanovisko.

Veřejný ochránce práv proto zasílá stanovisko orgánu či instituce Společenství stěžovateli, aby mohl vyjádřit své připomínky. Stejně se postupuje i v případě, že na základě stížnosti probíhá další šetření.

Ani ve Smlouvě ani ve statutu není stanovena možnost odvolání nebo jiné opravné prostředky, kterými by se bylo možné bránit proti rozhodnutí veřejného ochránce práv, pokud jde o vyřízení stížnosti nebo výsledky šetření. Tak jako na ostatní orgány a instituce Společenství se však i na veřejného ochránce práv vztahuje článek 288 Smlouvy o ES o odpovědnosti za způsobené škody. Pokud se tedy stěžovatel domnívá, že veřejný ochránce práv postupoval při vyřizování stížnosti nesprávně, může v zásadě uplatnit tento článek.

2.6.3 Nahlížení do spisů a slyšení svědků

Čl. 3 odst. 2 statutu veřejného ochránce práv vyžaduje, aby orgány a instituce Společenství poskytl veřejnému ochránci práv veškeré informace, o které je požádá, a umožnily mu přístup k příslušným spisům. Mohou to odmítnout pouze z důvodu utajení v odůvodněných případech.

Pravomoc veřejného ochránce práv nahlížet do spisů mu umožňuje ověřovat úplnost a přesnost informací, které mu poskytly příslušné orgány nebo instituce Společenství. Stěžovatelé a veřejnost tak mají záruku, že veřejný ochránce práv může provádět hloubkové a úplné šetření.

Čl. 3 odst. 2 statutu dále vyžaduje, aby úředníci a ostatní zaměstnanci orgánů a institucí Společenství na požádání veřejného ochránce práv svědčili. Vypovídají jménem svého úřadu a v souladu s jeho pokyny a jsou i nadále vázáni služebním tajemstvím.

V roce 2005 využil veřejný ochránce práv své pravomoci nahlížet do spisů orgánu v devíti případech. Pravomoc vyslýchat svědky byla použita jednou.

2.6.4 Otevřený postup

Stížnosti veřejnému ochránci práv se projednávají veřejně, pokud stěžovatel nepožádá o zachování důvěrnosti.

Článek 13 prováděcích předpisů stanoví, že stěžovatel musí mít přístup ke spisu. Článek 14 upravuje přístup veřejnosti k dokumentům v držení veřejného ochránce práv za stejných podmínek a se stejnými omezeními, jaké jsou stanoveny v nařízení 1049/2001⁶. Nicméně tam, kde veřejný ochránce práv nahlíží do spisu dotčeného orgánu nebo instituce nebo získává důkazy od svědka, stěžovatel ani veřejnost nemůže mít přístup k důvěrným dokumentům nebo důvěrným informacím získaným při vyšetřování nebo slyšení (čl. 3 odst. 3 a čl. 14 odst. 2). Účelem této výjimky je usnadnit výkon vyšetřovacích pravomocí veřejného ochránce práv.

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, 2001 Úř. věst. L 145, s. 43.

2.7 VÝSLEDKY ŠETŘENÍ

Během šetření je stěžovatel informován o každém novém kroku. Jakmile veřejný ochránce práv rozhodne o uzavření šetření, informuje stěžovatele o výsledcích šetření a svých závěrech. Rozhodnutí veřejného ochránce nejsou právně závazná a stěžovateli ani dotčenému orgánu nebo instituci nevznikají na jejich základě práva ani závazky, které by byly právně vymahatelné.

V roce 2005 uzavřel veřejný ochránce práv 312 šetření, z nichž bylo 302 zahájeno na základě stížností, u deseti šetření se jednalo o šetření z vlastního podnětu.

Pokud se šetření týká více než jednoho obvinění nebo tvrzení, může vést k rozdílným zjištěním veřejného ochránce práv.

2.7.1 Případy, kdy nebyl zjištěn nesprávný úřední postup

V roce 2005 bylo 114 případů (z nichž šest bylo zahájeno na základě vlastního podnětu) uzavřeno s tím, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. To nutně neznamená negativní výsledek pro stěžovatele, protože se mu alespoň dostane od daného orgánu nebo instituce podrobného vysvětlení jeho jednání. I když veřejný ochránce práv nezjistí nesprávný úřední postup, může nalézt možnost, jak by se kvalita správy ze strany orgánu nebo instituce mohla v budoucnosti zvýšit. V takových případech připojí veřejný ochránce práv svoji poznámku.

2.7.2 Případy uzavřené institucí a smírným řešením

Vždy, kdy je to možné, se veřejný ochránce práv snaží dosáhnout pozitivního výsledku, který uspokojí stěžovatele i instituci, vůči níž je stížnost vznesena. Spolupráce orgánů a institucí Společenství je nezbytná pro dosažení takových výsledků, které pomohou posílit vztahy mezi institucemi a občany a vyhnout se potřebě nákladných a časově náročných soudních sporů.

V průběhu roku 2005 bylo 89 případů vyřešeno v rámci orgánu nebo instituce po podání stížnosti veřejnému ochránci práv. U 71 z nich se díky zásahu veřejného ochránce práv podařilo získat rychlou odpověď na korespondenci, která do té doby nebyla zodpovězena (podrobnosti o tom, jak se v těchto případech postupuje, naleznete v oddíle 2.9 *Výroční zprávy za rok 1998*).

Pokud se během šetření zjistí nesprávný úřední postup, veřejný ochránce práv vždy, pokud je to možné, usiluje o smírné řešení. V roce 2005 bylo navrženo 22 smírných řešení, což je o 83 % více než v předchozím roce. V duchu spolupráce, která je základem nového vnitřního postupu, o němž byla řeč v oddílu 2.6.1, veřejný ochránce práv písemně požádal o osobní účast příslušného komisaře na hledání uspokojivého řešení dvou případů, v nichž Komise v roce 2004 nereagovala na návrhy na smírná řešení pozitivně. V roce 2005 bylo sedm případů uzavřeno po dosažení smírného řešení (včetně jednoho případu, kdy byl návrh podán v roce 2004). Na konci roku 2005 se stále jednalo o 18 návrzích na smírná řešení. Mezi nimi byly dva případy zmíněné výše, v nichž se Komise nevyjádřila kladně k dřívějším návrhům.

V některých případech lze dospět ke smírnému řešení, pokud dotýčný orgán nebo instituce nabídnou stěžovateli finanční odškodnění. Tyto nabídky se činí *ex gratia*, to znamená bez právní závaznosti a aniž tak vzniká precedens.

2.7.3 Kritické poznámky a návrhy doporučení

Pokud není smírné řešení možné nebo pokud snaha o nalezení smírného řešení nevedla k žádným výsledkům, veřejný ochránce práv buď případ uzavře kritickou poznámkou danému orgánu nebo instituci, nebo vypracuje návrh doporučení.

Kritická poznámka je zpravidla použita v případě, kdy dotyčná instituce už nemůže nesprávnému úřednímu postupu zamezit, nesprávný úřední postup zřejmě nebude mít obecné důsledky a není třeba, aby veřejný ochránce práv činil další kroky. Kritická poznámka je vhodná i v případech, kdy se veřejný ochránce práv domnívá, že návrh doporučení by byl zbytečný, nebo kdy není vhodné předložit zvláštní zprávu k případu, v němž dotčený orgán nebo instituce nepřijmou návrh doporučení.

Kritická poznámka je potvrzením stěžovateli, že jeho stížnost je oprávněná, a ukazuje dotyčnému orgánu nebo instituci, kde pochybily, aby se tak v budoucnu nesprávného úředního postupu vyvarovaly. V roce 2005 učinil evropský veřejný ochránce práv 29 kritických poznámek.

V reakci na podnět Evropského parlamentu informoval veřejný ochránce práv orgány a instituce o svém úmyslu periodicky žádat informace o případných krocích v návaznosti na kritické poznámky. V roce 2005 Komise odpověděla na 18 kritických poznámek. Odpovědím je věnován další oddíl (2.8) této kapitoly.

V případech, kdy se následné kroky veřejného ochránce práv jeví jako nezbytné (tj. tam, kde je možné, aby dotčený orgán napravit svůj nesprávný úřední postup, nebo tam, kde je pochybení zvláště závažné, nebo má všeobecný dopad), obvykle veřejný ochránce práv zpracuje návrh doporučení pro dotčený orgán nebo instituci. Podle čl. 3 odst. 6 statutu veřejného ochránce práv musí orgán nebo instituce do tří měsíců zaslat podrobné stanovisko. V průběhu roku 2005 bylo podáno 20 návrhů doporučení. V roce 2005 dalších osm návrhů vedlo k přijetí rozhodnutí doporučení z roku 2004. Devět případů bylo v průběhu roku uzavřeno poté, co byly návrhy doporučení přijaty příslušnou institucí. Tři případy vyústily ve zvláštní zprávu Evropskému parlamentu. Šest případů bylo uzavřeno z jiných důvodů. Koncem roku 2004 bylo stále posuzováno devět návrhů doporučení, včetně jednoho návrhu z roku 2004.

2.7.4 Zvláštní zprávy Evropskému parlamentu

Pokud orgán nebo instituce Společenství uspokojivým způsobem nereagují na návrh doporučení, evropský veřejný ochránce práv může předložit zvláštní zprávu Evropskému parlamentu, která může obsahovat doporučení.

Jak bylo zdůrazněno ve výroční zprávě evropského veřejného ochránce práv za rok 1998, má možnost předkládat zvláštní zprávu Evropskému parlamentu pro práci veřejného ochránce práv nesmírnou cenu.

Zvláštní zpráva Evropskému parlamentu je posledním věcným krokem, který veřejný ochránce práv v souvislosti s případem podniká, protože přijetí usnesení a výkon pravomocí Parlamentu jsou předmětem politického úsudku Parlamentu. Veřejný ochránce práv samozřejmě poskytuje Parlamentu při projednávání zvláštní zprávy veškeré požadované informace a pomoc.

Podle jednacího řádu EP je za vztahy Parlamentu s veřejným ochráncem práv odpovědný Petiční výbor. Na schůzi Petičního výboru konané dne 12. října 2005 navíc veřejný ochránce práv přislíbil, v souladu s čl. 195 odst. 3 jednacího řádu Evropského parlamentu, že na vlastní žádost vystoupí ve výboru vždy, když bude Parlamentu předkládat zvláštní zprávu.

V roce 2005 byly Parlamentu předloženy tři zvláštní zprávy (případy 1391/2002/JMA, 2395/2003/GG a 2485/2004/GG).

2.8 ROZHODNUTÍ O UZAVŘENÍ PŘÍPADU V ROCE 2005

Rozhodnutí o uzavření případu jsou obvykle publikována na webové stránce veřejného ochránce práv (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v angličtině a v jazyce stěžovatele, pokud je jiný než angličtina. V kapitole 3 je shrnuto 65 rozhodnutí, kterými byla uzavřena šetření. Ze souhrnů je patrné, jak velkého počtu témat a kolika orgánů a institucí Společenství se týkala rozhodnutí v 312 šetřeních, která byla uzavřena v roce 2005, a jak různé důvody vedly k uzavření šetření. Jsou označeny podle jednacích čísla případu, obecného předmětu v oblasti působnosti Společenství a druhu údajného nesprávného úředního postupu, který stěžovatel uvádí.

Zbývající část tohoto oddílu kapitoly 2 analyzuje nejvýznamnější zjištění právní a skutkové podstaty obsažené v rozhodnutích. Organizačním principem je horizontální klasifikace hlavních témat šetření, jejímž základem je rozdělení do pěti hlavních kategorií:

- otevřenost (včetně přístupu k dokumentům a informacím) a ochrana údajů
- Evropská komise jako „strážkyně Smlouvy“
- výběrová řízení, zakázky a granty
- personální záležitosti včetně přijímání zaměstnanců
- jiné.

Je třeba zmínit, že tyto kategorie se do značné míry prolínají. Například otázky spojené s „otevřeností“ a „přístupem k dokumentům“ se často vyskytují ve stížnostech týkajících se role Komise jako „strážkyně Smlouvy“.

2.8.1 Otevřenost, přístup k dokumentům a ochrana osobních údajů

Vysoký podíl stížností (24 %) se týká údajného nedostatku otevřenosti. Podle článku 1 Smlouvy o Evropské unii jsou rozhodnutí Unie přijímána „co nejotevřeněji“ a v článku 255 Smlouvy o ES je stanoveno právo každého občana na přístup k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise. Toto právo je upraveno nařízením 1049/2001⁷. Po několika šetřeních veřejného ochránce práv v letech 1996 a 1999 přijala předpisy pro přístup k dokumentům také řada jiných orgánů a institucí Společenství.

Přístup k dokumentům a k informacím

Podle nařízení 1049/2001 si mohou žadatelé vybrat, jaké použijí opravné prostředky: mohou zamítnutí žádosti buď předložit soudu podle článku 230 Smlouvy o ES, nebo podat stížnost veřejnému ochránci práv. V roce 2005 rozhodl veřejný ochránce práv o 14 stížnostech týkajících se uplatňování nařízení 1049/2001, z nichž bylo 11 namířeno proti Komisi, dvě proti Radě a jedna proti Evropskému parlamentu. Další dvě rozhodnutí se týkala uplatňování předpisů pro přístup k dokumentům, které uplatňuje Evropská centrální banka (ECB) a Evropská investiční banka (EIB).

Z celkového počtu 16 stížností na základě nařízení 1049/2001 nebo jiných předpisů pro přístup k dokumentům pocházelo osm od soukromých osob, šest podaly nevládní organizace a dvě soukromé společnosti. Osm z těchto případů bude zmíněno níže v tomto pododdíle.

V případě 2066/2004/TN se veřejný ochránce práv zabýval systémem zavedeným nařízením 1049/2001 jako celkem a dospěl k závěru, že by bylo nepřiměřené a nepraktické požadovat po Komisi, aby při rozhodování, zda zpřístupní určitý legislativní dokument v elektronické podobě (jak požadují

⁷

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, 2001 Úř. věst. L 145, s. 43.

čl. 2 odst. 4 a čl. 12 odst. 4 nařízení), prováděla stejnou právní analýzu, jaká musí být provedena při posuzování potvrzující žádosti o přístup k určitému dokumentu.

Při vyřizování dvou stížností na to, že Komise odmítla zpřístupnit určité dokumenty členských států, požádal veřejný ochránce práv s odvoláním na čl. 3 odst. 3 statutu o pomoc příslušné orgány členských států. V případě 3381/2004/TN se jednalo o odpovědi úřadů Spojeného království na žádost Komise o informace v rámci postupu podle článku 226. Případ 116/2005/MHZ se týkal dopisu, který Komisi zaslal ministr financí Portugalska v rámci postupu při nadměrném schodku. Zásahem u orgánů členských států se veřejnému ochránci práv podařilo dosáhnout pozitivních výsledků, neboť Komise změnila svůj postoj a přístup k dotyčným dokumentům stěžovateli poskytl.

Veřejný ochránce práv se zabýval správností uplatnění výjimky podle nařízení 1049/2004 v pěti případech: 2821/2004/OV, 2229/2003/MHZ, 1368/2004/GG a ve dvou případech uvedených výše, které se týkaly dokumentů pocházejících z členských států.

V případě 2821/2004/OV veřejný ochránce práv odmítl argument stěžovatele, že existuje vyšší veřejný zájem na zveřejnění, a dospěl k závěru, že podle čl. 4 odst. 3 prvního pododstavce byla Komise oprávněna odmítnout přístup k internímu dokumentu, neboť právě probíhal postup uložení penále členskému státu podle článku 228 Smlouvy o ES.

V případě 2229/2003/MHZ zastával veřejný ochránce práv stanovisko, že podle ustálené judikatury může Komise odmítnout přístup k oficiálnímu oznámení na základě čl. 4 odst. 2 třetí odrážky nařízení 1049/2001 (cíle inspekce, vyšetřování a auditu). „Veřejný ochránce práv však odmítl argument Komise, že zveřejnění by mohlo veřejnému zájmu uškodit ještě více vzhledem k tomu, že stěžovatel měl v úmyslu použít tento dopis v řízeních u vnitrostátních soudů.“

Díky návrhu doporučení veřejného ochránce práv v případě 1368/2004/GG získal stěžovatel alespoň částečný přístup k některým dokumentům, u nichž Komise žádala o výjimku podle čl. 4 odst. 1 písm. b) (soukromí a osobnost jednotlivce, zejména podle právních předpisů Společenství o ochraně osobních údajů) a čl. 4 odst. 2 první odrážky nařízení (obchodní zájmy fyzické nebo právnické osoby).

Veřejný ochránce práv rovněž zkoumal určité výjimky uvedené v předpisech EIB a ECB pro přístup dokumentů.

V případě 3442/2004/PB dospěl veřejný ochránce práv k názoru, že předpisy EIB umožňují odmítnout přístup k informacím o půjčkách poskytovaných prostřednictvím jiných bank na malé a střední projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie.

V případě 3054/2004/TN chtěl stěžovatel vědět, zda ECB zasáhla na zahraničních devizových trzích, aby zpomalila pokles dolaru a vzestup hodnoty eura. Veřejný ochránce práv soudil, že ECB poskytla stěžovateli jasné a jednoznačné vysvětlení důvodů, proč odmítla odpovědět. Stěžovatel tedy mohl pochopit, proč ECB odmítla tento typ informací zveřejnit. Vzhledem k tomu, že předpisy ECB obsahují výjimku na ochranu veřejného zájmu, pokud jde o měnovou a kurzovou stabilitu, neshledal veřejný ochránce práv žádné důvody k šetření na základě tvrzení stěžovatele, že ECB dotyčnou informaci měla poskytnout.

Jiné otázky otevřenosti

Veřejný ochránce práv dále zkoumal, zda Komise splnila v určitém postupu konzultace pět minimálních standardů pro konzultace zúčastněných stran, jak byly stanoveny ve sdělení z roku 2002 (KOM(2002) 704), a zjistil, že k nesprávnému úřednímu postupu nedošlo.

Tři případy uzavřel veřejný ochránce práv v roce 2005 poté, co adresoval návrh doporučení Evropskému úřadu pro výběr personálu (EPSO). Toto doporučení se týkalo informací dostupných účastníkům výběrových řízení. Úřad EPSO ve své odpovědi na návrh doporučení uvedl podrobné dodatečné informace, které by uchazečům pomohly porozumět svému hodnocení, ale současně zmínil závažné faktické a právní problémy obecnějšího rázu. Veřejný ochránce práv se proto rozhodl

zahájit šetření z vlastního podnětu, které se zabývalo přístupem k hodnoticím kritériím stanoveným výběrovou komisí (viz shrnutí případu 2097/2003/PB v oddíle 3.1.3).

Případ 2395/2003/GG se týkal otázky, zda by zasedání Rady v její zákonodárné funkci měla být vždy veřejná. Veřejný ochránce práv se domníval, že na Radu se vztahuje zásada, podle níž mají být rozhodnutí přijímána „co nejotevřeněji“ (čl. 1 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii). Článek 207 Smlouvy o ES (v němž je stanoveno, že Rada přijme svůj jednací řád) neurčuje, že stupeň, do něhož mají být zasedání Rady v její zákonodárné funkci přístupná veřejnosti, by měl být chápán jako politická volba a že by mělo být pouze na Radě, jaký přístup zvolí. V novém jednacím řádu, který Rada přijala v roce 2000, už byla stanovena větší otevřenost legislativních zasedání. Rada tak ukázala, že kroky vedoucí ke zvýšení transparentnosti legislativní činnosti musí a mohou být přijímány podle současného práva Společenství. Veřejný ochránce práv proto vypracoval zvláštní zprávu pro Evropský Parlament, v níž doporučil, aby Rada znovu zvážila své zamítavé stanovisko ke zpřístupnění svých zasedání veřejnosti, pokud jedná ve své zákonodárné funkci.

Stížnosti týkající se ochrany údajů a spolupráce s evropským inspektorem ochrany údajů

V případě 224/2004/PB veřejný ochránce práv zjistil, že jedno ze zastoupení Komise nedodrželo při komunikaci se stěžovatelem určité podmínky stanovené nařízením 45/2001⁸. Rozhodnutí veřejného ochránce práv v tomto případě obsahovalo několik obecných poznámek o tom, jak veřejný ochránce práv poskytuje informace evropskému inspektorovi ochrany údajů a případně s ním konzultuje. Evropský inspektor ochrany údajů odpovídá za to, že orgány a instituce Společenství dodržují pravidla pro zacházení s osobními údaji a respektují základní práva a svobody fyzických osob, zejména jejich právo na soukromí. Veřejný ochránce práv zejména připomněl, že bude inspektora ochrany údajů informovat o svých rozhodnutích v případech týkajících se ochrany údajů a že považuje za užitečné konzultovat s ním některé případy, jež vyžadují složitý právní výklad.

Veřejný ochránce práv posléze konzultoval s inspektorem ochrany údajů ve dvou případech a informoval ho o třech dalších případech, v nichž provedl další šetření, z nichž vyplynulo, že odpověď dotyčného orgánu nebo instituce by měla přihlížet k obecné studii (Background paper) č. 1 evropského inspektora ochrany údajů z července 2005 nazvané „Přístup veřejnosti k dokumentům a ochrana údajů“. Všech pět případů na konci roku 2005 stále vyšetřovalo.

V prosinci 2005 informoval zástupce evropského inspektora ochrany údajů veřejného ochránce práv o svém rozhodnutí ve věci stížnosti proti jednomu z orgánů Společenství. Rozhodnutí zástupce EIOÚ přihlíželo ke zvláštní zprávě veřejného ochránce práv v případě 2485/2004/GG, který se týkal stejných skutečností.

2.8.2 Komise jako „strážkyně Smlouvy“

„Právní stát“ je jedním ze základních principů Evropské unie a jedním z nejvýznamnějších úkolů Komise je úloha „strážkyně Smlouvy“⁹. V článku 226 Smlouvy o ES je stanoven obecný postup, jímž může Komise vyšetřovat a předávat Soudnímu dvoru možné případy porušení právních předpisů Společenství ze strany členských států. Komise může zahájit šetření z vlastního podnětu, na základě stížnosti nebo pokud je požádána, aby se zabývala peticemi zaslanými Evropskému parlamentu podle článku 194 Smlouvy o ES.

Stížnosti, které nespadají do působnosti veřejného ochránce práv, se často týkají údajného porušení práva Společenství ze strany členských států. Tyto případy může často nejlépe vyřešit jiný člen Evropské sítě veřejných ochránců práv. V některých případech však veřejný ochránce práv považuje

⁸ Nařízení (ES) č. 45/2001 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a volném pohybu těchto údajů, Úř. věst. 2001 L8, s. 1.

⁹ Článek 211 Smlouvy o ES požaduje, aby Komise dbala „na provádění této smlouvy, jakož i aktů přijatých orgány Společenství na jejím základě“.

za vhodné předat stížnost Komisi, aby se jí zabývala postupem podle článku 226. V oddíle 2.5 jsou uvedeny příklady obou postupů.

Pokud jde o procesní pravidla vůči stěžovatelům, odvolával se veřejný ochránce práv zejména na sdělení vydané Komisí v roce 2002¹⁰. Sdělení požaduje, aby byly veškeré stížnosti registrovány na generálním sekretariátu Komise, což zaručí, že stížnost bude vyřízena v souladu se zásadami řádné správy. Bod 3 sdělení uvádí podrobný seznam okolností, za nichž není generální tajemník povinen zaregistrovat dopis jako stížnost.

Kapitola 3 obsahuje shrnutí devíti rozhodnutí, která dokládají, jak veřejný ochránce práv nakládá se stížnostmi proti Komisi jako „strážkyni Smlouvy“. Šest z těchto případů je uvedeno níže.

V případě 2229/2003/MHZ byla učiněna kritická poznámka (zmíněná rovněž výše v oddíle 2.8.1), neboť Komise poskytla pouze obecné vysvětlení, proč bylo šetření stížnosti na základě článku 226 uzavřeno se zpožděním, a neuvedla konkrétní okolnosti tohoto případu.

Tři případy byly uzavřeny poté, co veřejný ochránce práv usoudil, že pro další šetření nejsou důvody.

V případě 274/2004/JMA se Komise omluvila za to, že pozdě poskytla informace o pokroku při vyřizování stížnosti týkající se využívání finanční pomoci EU, které požadoval stěžovatel. V další poznámce bylo navrženo, aby Komise objasnila, jaké postupy bude používat pro řešení těchto případů v budoucnosti.

V případě 3452/2004/JMA aj. se stěžovatelé obávali, že pokud Komise použije postup podle článku 226, nebude možné nadále půjčovat zdarma knihy z veřejných knihoven ve Španělsku. Šetření bylo uzavřeno v okamžiku, kdy byl veřejný ochránce práv informován, že Komise postoupila tuto záležitost Soudnímu dvoru. Šetření však bylo až do tohoto okamžiku úspěšné, neboť se podařilo jak vyjasnit důvody pro zásah Komise, tak zjistit – ve spolupráci s Evropskou sítí veřejných ochránců práv – jaké jsou možnosti pro správné provádění příslušné směrnice Společenství.

Případ 3254/2004/ID se týkal způsobu, jakým Komise řešila stížnost týkající se neuznání profesní kvalifikace. Stěžovatel rovněž učinil v této věci právní kroky proti orgánům členského státu u vnitrostátních soudů. Veřejný ochránce práv případ uzavřel, neboť posouzení skutkové podstaty stížnosti na postup Komise by muselo obsahovat zkoumání týchž otázek výkladu a uplatňování vnitrostátních právních předpisů, které již stěžovatel vznesl u vnitrostátních soudů, a bylo by tedy pouze zdvojením těchto řízení. Stěžovatel byl vyzván, aby svou stížnost přednesl znovu po ukončení řízení v členském státě.

Veřejný ochránce práv přezkoumal právní zdůvodnění Komise ohledně dvou stížností týkajících se článku 226.

V případě 1687/2003/JMA stěžovatelé napadli zamítavé stanovisko Komise k jejich stížnosti na Španělsko, která se týká diskriminace na základě sexuální orientace. Po přezkoumání právních souvislostí veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že stanovisko Komise, která tvrdila, že konkrétní potíže stěžovatelů nespádají do působnosti práva Společenství, je oprávněné.

V případě 1273/2004/GG stěžovatel upozorňoval na to, že Komise se dopustila právní chyby a nedůslednosti při řešení sporu o datu, k němuž vstoupilo v platnost nařízení Komise o rybolovu ve vodách v okolí Azor. Veřejný ochránce práv analyzoval toto nařízení a usoudil, že výklad Komise byl chybný a nebyl v souladu s postojem, který zastávala dříve.

Ačkoli se nejednalo o stížnost v souvislosti s článkem 226, případ 933/2004/JMA se týkal role Komise jako strážkyně základních principů a hodnot Unie ve vztahu k třetím zemím. Podle stěžovatele měla Komise použít „doložku o lidských právech“ a zrušit dohodu o spolupráci s Vietnamem z roku 1996. Veřejný ochránce práv shledal, že vysvětlení Komise, proč provádění dohody nepozastavila,

¹⁰

Sdělení Evropskému parlamentu a Evropskému veřejnému ochránci práv o vztazích se stěžovatelem při porušení práva Společenství, Úř. věst. 2002 C 244, s. 5.

bylo přiměřené na základě kritérií uvedených ve sdělení Komise z roku 1995 o začlenění „doložky o lidských právech“ do dohod s třetími zeměmi.

2.8.3 Výběrová řízení, zakázky a granty

Orgány a instituce Společenství používají veřejné zakázky jak pro získání zboží a služeb potřebných k výkonu jejich funkcí, tak i jako nástroj pro správu grantů a dotací v celé řadě programů¹¹.

Veřejný ochránce práv se může zabývat i stížnostmi na postup zadávání (nebo na nezadání) zakázky a na řízení zakázek. Nicméně objeví-li se pochybnosti, zda nedošlo k porušení smlouvy, omezuje se veřejný ochránce práv ve svém šetření na zkoumání toho, zda orgány nebo instituce Společenství poskytly logické a přiměřené vysvětlení právního základu pro své kroky a proč se domnívá, že její názor na stav provádění smlouvy je opodstatněný.

V kapitole 3 je shrnuto 16 rozhodnutí, které ukazují, jak veřejný ochránce práv řeší stížnosti tohoto typu. Jedenáct z těchto případů je uvedeno níže.

Dvě rozhodnutí se týkala případů, kdy pracovníci zastoupení Komise v členských státech stěžovatelům ústně přislíbili, že jim bude poskytnuto financování. Příklad 501/2005/IP vyřešila Komise sama, když se se stěžovatelem finančně vyrovnala; v případě 2111/2002/MF vedlo šetření veřejného ochránce práv ke smírnému řešení, jehož součástí bylo vyplacení značné částky odškodného.

V případě 732/2004/ELB dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že Komise se zřejmě zřekla odpovědnosti za řádné řízení Evropského fondu pro regionální rozvoj a spokojila se s tím, že správní a kontrolní systémy zřízené členskými státy jsou dostatečné a přiměřené, aby orgány příslušné pro platby mohly provádět platby včas.

Šetření, které vedl veřejný ochránce práv na základě stížnosti podané určitým malým podnikem (případ 530/2004/GG), odhalilo obecný problém, kterému čelí subdodavatelé: smluvní rámec nepožaduje po hlavních dodavatelích a ani je jinak nemotivuje, aby požadovali jménem subdodavatelů úroky za pozdní platby ze strany Komise. Veřejný ochránce práv navrhl, že by Komise měla zvážit změnu standardních smluv, aby úroky byly v tomto případě placeny automaticky. Ve své odpovědi Komise uvedla, že se pokusí v budoucích standardních smlouvách zájmy malých a středních podniků zohlednit, a to potud, pokud to bude slučitelné s finančními zájmy Společenství a s platnými právními předpisy.

Standardních smluvních podmínek se rovněž týkal případ 338/2004/OV, v němž stěžovatel tvrdil, že Komise by měla přijmout přísnější opatření, aby zabránila zveřejňování nabídek pracovních míst, které naznačují záměr diskriminovat na základě jazyka. Veřejný ochránce práv přijal argumentaci Komise, která se vyslovila proti tomu, aby její vlastní smlouvy obsahovaly zvláštní ustanovení zakazující tuto formu diskriminace. Rovněž navrhl, že Komise by mohla předat veškeré důkazy o jazykové diskriminaci ze strany některého z jejích dodavatelů nebo z příjemců příslušnému vnitrostátnímu orgánu nebo poskytnout osobě, která podala stížnost, kontaktní údaje tohoto orgánu.

Čtyři rozhodnutí se týkala stížností na postup udílení grantů. Ve dvou případech stěžovatel napadl oprávněnost zamítnutého rozhodnutí. Veřejný ochránce práv zaujal stanovisko, že by se jeho zkoumání důvodů pro zamítnutí mělo omezit na to, zda došlo k prokazatelné chybě (1365/2004/TN a 758/2004/ELB). V druhém z těchto případů veřejný ochránce práv usoudil, že nemožnost odvolat se proti hodnocení nezávislých odborníků nepředstavuje samo o sobě nesprávný úřední postup, který by měl strukturální nebo systémové příčiny. S ohledem na konkrétní okolnosti případu 2411/2003/MHZ zaujal veřejný ochránce práv stanovisko, že Komise měla poskytnout kvalitnější poradenství určité nevládní organizaci a upozornit ji na jistou základní podmínku pro udělení tohoto typu grantu.

¹¹

Stížnostem týkajícím se zaměstnaneckých smluv se věnuje pododíl 2.8.4.

V případě 2673/2004/PB veřejný ochránce práv zjistil, že vysvětlení Komise ohledně jejího rozhodnutí, že ziskové organizace se nemohou účastnit určité výzvy k podávání nabídek, bylo přiměřené.

Dvě rozhodnutí se týkala toho, zda Komise dodržovala postupy výběrových řízení.

V případě 1808/2004/JMA zpochybnil stěžovatel vhodnost telefonního rozhovoru, který se uskutečnil mezi pracovníky Komise a jiným z účastníků výběrového řízení. Veřejný ochránce práv nenašel žádný důkaz, že by byl tento rozhovor nevhodný, ale poznamenal, že by Komise mohla snáze reagovat na pochybnosti stěžovatele, kdyby měla k dispozici písemný přepis tohoto telefonního rozhovoru. Veřejný ochránce práv proto navrhl, aby Komise přezkoumala své vnitřní předpisy o záznamu telefonních hovorů v rámci výběrových řízení.

Případ 538/2004/TN vyvolal otázku, zda může uchazeč požadovat, aby Komise přísně uplatňovala požadavek, že musí být dodán určitý počet kopií každé nabídky. Komise zastávala stanovisko, že správné uplatňování jejího *Vademeka* o postupech udílení veřejných zakázek nevyžaduje, aby byla nabídka, která nebyla dodána v počtu kopií uvedeném zadávací dokumentaci, považována za nepřipustnou. Veřejný ochránce práv navrhl, že by Komise mohla znovu posoudit vztah mezi *Vademekem* a zadávací dokumentací, aby zamezila případnému dojmu, že nepostupuje korektně vůči uchazečům, kteří zaslali správný počet kopií. Ve své odpovědi se Komise odvolala na zásady úměrnosti, rovného zacházení, nediskriminace a co nejširší veřejné soutěže stanovené v článku 89 finančního nařízení.

2.8.4 Personální záležitosti

Tento pododdíl se zabývá rozhodnutími o stížnostech na nábor pracovníků a pracovní vztahy v orgánech a institucích EU, na personální záležitosti v souvislosti se zakázkami financovanými z rozpočtu EU a na stáží v orgánech EU.

V oddíle 2.8.1 již bylo uvedeno, že tři případy byly uzavřeny po vypracování návrhu doporučení ve věci poskytování informací uchazečům výběrových řízení (viz shrnutí případu 2097/2003/PB v oddíle 3.1.3). Kapitola 3 shrnuje dalších 15 rozhodnutí v této oblasti. Pět z těchto případů vedlo ke smírnému řešení a dva z nich byly urovnány dotyčným orgánem. Šest z těchto případů je uvedeno níže.

V případě 839/2004/MHZ veřejný ochránce práv navrhl, aby EPSO předešlo nedorozuměním a zlepšilo své vztahy s kandidáty tím, že ve svých příštích oznámeních o vypsání výběrového řízení bude výslovně uvádět, i) že pozvánka na písemné testy neznámá, že bylo plně zhodnoceno, zda uchazeč splňuje podmínky pro účast, ii) že písemné testy uchazečů, u nichž se později prokáže, že nesplňují podmínky pro účast, nebudou hodnoceny. Úřad EPSO posléze oznámil, že její budoucí oznámení o vypsání výběrového řízení již budou tyto dva body obsahovat.

V případě 2107/2002/PB Komise přijala návrh doporučení na zrušení věkového omezení stážistů s platností od 1. března 2005. Veřejný ochránce práv oznámil, že v budoucnu bude zahájeno další šetření z vlastního podnětu o tom, jaká je v této oblasti praxe v ostatních orgánech a institucích.

Dvě rozhodnutí se týkala ukončení zaměstnaneckých smluv.

V případě 2191/2003/TN expert zaměstnaný u Evropské komise rezignoval poté, co se stal v třetí zemi terčem urážek a výhrůžek. Po skončení šetření veřejný ochránce práv usoudil, že Komise jednala v souvislosti se stěžovatelem řádně a poskytla mu náležitou pomoc. Zdůraznil však, že vztahům mezi Komisí a stěžovatelem by pomohlo, kdyby Komise již dříve vysvětlila, co učinila na pomoc stěžovateli, a nevyvolávala dojem, že to, co se stěžovateli přihodilo, se stalo z jeho vlastního přičinění. Komise se poté omluvila a přislíbila, že se touto připomínkou bude v budoucnosti řídit.

Případ 471/2004/OV byl pokračováním dřívější stížnosti (případ 1200/2003/OV, uvedený ve *Výroční zprávě za rok 2004*), v níž veřejný ochránce práv zjistil, že když Evropská policejní mise v Sarajevu (EUPM) předčasně ukončila smlouvu stěžovatele, nebylo respektováno jeho právo na obhajobu. Poté,

co veřejný ochránce práv požádal o pomoc Radu, EUPM souhlasila s výplatou mzdy, která měla být vyplacena při normálním ukončení smlouvy. Veřejný ochránce práv rovněž uvedl, že stěžovatel mohl oprávněně považovat závěr šetření v případě 1200/2003/OV za dostatečnou satisfakci.

Další dvě rozhodnutí se týkala určitých zvláštních postupů pro zaměstnance Společenství.

V případě 140/2004/PB veřejný ochránce práv podrobně zkoumal dřívější pravidla pro činnost informátorů a dospěl mimo jiné k závěru, že podle těchto pravidel musí OLAF poskytnout informátorovi bez ohledu na konkrétní okolnosti případu informace o tom, v jaké lhůtě očekává ukončení vyšetřování.

V případě 620/2004/PB veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že v správním řízení pro obtěžování jednoho úředníka druhým musí mít obviněná strana právo vyjádřit se. Nebylo však nutné, aby byl stěžovatel seznámen se všemi materiály, o které se vyšetřovatelé opírali, pokud byl stěžovatel před dokončením zprávy o šetření informován o předběžných faktických zjištěních vyšetřovatelů a o obsahu příslušného důkazního materiálu a pokud měl možnost se k nim přiměřeným způsobem vyjádřit.

2.8.5 Jiné

Kapitola 3 shrnuje rovněž jedenáct rozhodnutí o stížnostech, které nespádají do kategorií, kterým byly věnovány předchozí pododdíly.

Tři z těchto případů se týkaly Evropských škol.

V případě 1435/2003/MF Komise přijala návrh doporučení, aby usilovala o vyjasnění podmínek pro přijímání žáků do různých jazykových sekcí Evropských škol, a učinila dostatečné kroky pro jeho uplatnění.

V případě 1155/2004/TN Komise na žádost veřejného ochránce práv objasnila, že budoucí reformní kroky uvedené v souvislosti s šetřením z vlastního podnětu OI/5/2003/IJH (viz *Výroční zpráva veřejného ochránce práv za rok 2004*) budou zahrnovat dodržování Charty základních práv ve všech Evropských školách.

Třetí z těchto případů (1391/2002/JMA aj.) se stal podnětem ke zvláštní zprávě Evropskému parlamentu po vypracování návrhu doporučení, aby Komise přijala opatření, která zajistí, že rodiče dětí se zvláštními potřebami v oblasti vzdělávání, které kvůli svému postižení nemohou navštěvovat Evropské školy, nebyli nuceni přispívat na náklady spojené se vzděláním svých dětí.

Otázka rovného zacházení s postiženými osobami rovněž vyvstala v souvislosti se stížnostmi, že Komise a Rada nezajistily dostatečný počet parkovacích míst pro zdravotně postižené osoby v blízkosti hlavních budov Komise a Rady (společné shrnutí případů 2415/2003/JMA a 237/2004/JMA). Veřejný ochránce práv uvítal, že Komise a Rada požádaly belgické úřady o zajištění dalších parkovacích míst, a žádal, aby byl informován o výsledcích. Veřejný ochránce práv také vyzval Radu, aby znovu zvážila, zda je vhodné omezovat počet parkovacích míst pro postižené osoby z bezpečnostních důvodů.

Dvě rozhodnutí se týkala Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF).

V případě 2485/2004/GG OLAF v podstatě odmítl přijmout návrh doporučení, aby uznal, že ve svých tvrzeních v průběhu šetření veřejného ochránce práv poskytl nepřesné a zavádějící informace. Veřejný ochránce práv se domníval, že tento případ se dotýká zásadní otázky, která ovlivňuje důvěru občanů v orgány a instituce Společenství. Vypracoval proto zvláštní zprávu pro Evropský parlament.

V případě 3446/2004/GG OLAF přijal návrh doporučení, aby přezkoumal a opravil informace obsažené v tiskové zprávě zveřejněné na svých webových stránkách, a učinil patřičné kroky k jeho uplatnění.

Nakonec v případě 1737/2004/TN podalo Švédské shromáždění Finska stížnost, že plakáty používané v této zemi v rámci informační kampaně Evropského parlamentu u příležitosti voleb v roce 2004 byly pouze ve finštině. Výsledkem šetření veřejného ochránce práv bylo smírné řešení, kdy Evropský parlament uznal jak nedostatky kampaně, tak i skutečnost, že podíl švédsky hovořících obyvatel Finska není relevantní pro status tohoto jazyka jako úředního jazyka EU ani jeho status podle finské ústavy.

3 ROZHODNUTÍ PO PROVEDENÍ ŠETŘENÍ

3 ROZHODNUTÍ PO PROVEDENÍ ŠETŘENÍ

V každém oddíle této kapitoly jsou uvedeny případy v pořadí podle čísla případu. Číslo případu je uvedeno vždy pod nadpisem shrnutí případu. Například v oddíle 3.1.1 je případ 1687/2003/JMA uveden před případem 2191/2003/TN, který předchází případu 274/2004/JMA. Úplné znění rozhodnutí v jednotlivých případech lze nalézt pomocí „Seznamu rozhodnutí“ na webové stránce evropského veřejného ochránce práv (<http://www.ombudsman.europa.eu/decision/en/default.htm>). Jednotlivá rozhodnutí lze zobrazit po zadání čísla případu. Úplná znění rozhodnutí jsou na webové stránce v angličtině a v jazyce stížnosti, pokud to není angličtina. Výtisk úplného znění rozhodnutí uveřejněného na webové stránce je možné si vyžádat v úřadu evropského veřejného ochránce práv.

V druhé polovině roku 2006 budou úplné texty rozhodnutí zařazených v této části k dispozici jako jeden elektronický dokument na webové stránce veřejného ochránce práv v angličtině, francouzštině a němčině. Přístup k němu bude možný prostřednictvím oddílu „Výroční zprávy“ webové stránky veřejného ochránce práv. Výtisk nebo CD-ROM bude opět možné získat v úřadu evropského veřejného ochránce práv.

3.1 PŘÍPADY, U NICHŽ NEBYL ZJIŠTĚN NESPRÁVNÝ ÚŘEDNÍ POSTUP

3.1.1 Evropská komise

ZANEDBÁNÍ STÍŽNOSTI NA DISKRIMINACI NA ZÁKLADĚ SEXUÁLNÍ ORIENTACE

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1687/2003/JMA na Evropskou komisi

Stěžovatelé, španělský občan a občan Argentiny, si stěžovali Komisi na rozhodnutí španělských úřadů, které argentinskému občanovi odmítly udělit vízum umožňující soužití rodiny. Argentinský občan potřeboval vízum k tomu, aby se mohl přestěhovat do Španělska ke svému partnerovi. Podle stěžovatelů se zamítnutí zakládalo na skutečnosti, že jsou oba stejného pohlaví, a proto se jednalo o diskriminaci na základě sexuální orientace. Stěžovatelé uvedli, že Komise řádně nevyřídila jejich stížnost, jelikož interpretovala platné předpisy Společenství nepřiměřeně omezujícím způsobem. Stěžovatelé trvali na tom, že platné předpisy Společenství se vztahují na jejich situaci a že Komise měla zahájit řízení se španělskými úřady ve věci porušení předpisů Společenství, zejména článku 13 Smlouvy o ES, který zakazuje veškerou diskriminaci, včetně diskriminace na základě sexuální orientace, a ustanovení směrnice 2000/78 o rovném zacházení v zaměstnání, a směrnice 2000/43¹ o diskriminaci na základě rasy nebo etnického původu².

¹ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, Úř. věst. 2002 L 303, s. 16.

² Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, Úř. věst. L 180, s. 22.

Komise argumentovala tím, že problém, který řeší stěžovatelé, nespadá do působnosti právních předpisů Společenství, a doporučila jim, aby usilovali o nápravu na vnitrostátní úrovni nebo u Evropského soudu pro lidská práva.

Evropský veřejný ochránce práv uvedl, že zásada nediskriminace, včetně nediskriminace na základě sexuální orientace, představuje základní princip práva Společenství a je zakotvena jak ve Smlouvě, tak v Chartě základních práv. Článek 13 Smlouvy o ES opravňuje Radu k tomu, aby podnikla vhodná opatření k boji proti diskriminaci na základě sexuální orientace, avšak pouze v rámci pravomocí svěřených jí Smlouvou. Podobně i články 20 a 21 Charty základních práv jsou určeny členským státům pouze tehdy, když státy uplatňují právní předpisy Společenství. Pokud jde o jednotlivé směrnice zabývající se zásadou nediskriminace, veřejný ochránce práv upozornil na skutečnost, že diskriminací na základě sexuální orientace se zatím zabývá jediný právní nástroj, směrnice 2000/78, ale že tato směrnice se týká pouze záležitostí souvisejících se zaměstnáváním. Veřejný ochránce práv rovněž přezkoumal platné směrnice Společenství týkající se vstupu občanů třetích zemí na území Unie za účelem soužití s občanem Unie nebo s osobou, jež má v Unii trvalé bydliště, konkrétně směrnice 2003/86 o právu na sloučení rodiny³ a směrnice 2004/86 o právu občanů EU na volný pohyb⁴. Působnost těchto směrnic je však omezená, neboť první z nich se týká občanů třetích zemí, kteří již legálně pobývají na území členských států, a druhá občanů Unie, kteří se přestěhovali nebo pobývají v jiném členském státě, než je jejich stát původu.

Veřejný ochránce práv proto dospěl k názoru, že odůvodnění, které Komise uvedla při zamítnutí stížnosti na španělské úřady, je přiměřené a že se nejedná o nesprávný úřední postup.

UKONČENÍ SMLOUVY

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2191/2003/TN (důvěrná) na Evropskou komisi

Stížnost se týkala ukončení smlouvy stěžovatele s Komisí, na jejímž základě stěžovatel poskytoval pomoc ministerstvu v nečlenské zemi EU. Stěžovatel uvedl, že po předložení tematicky zaměřeného pracovního dokumentu v rámci své pracovní náplně byl uražen a bylo mu vyhrožováno, a byl proto nucen rezignovat. Stěžovatel obvinil Komisi z toho, že připustila, aby k této situaci došlo. Tvrdil, že by mu měla být vyplácena mzda až do data uvedeného v jeho původní smlouvě.

Komise uvedla, že zveřejněním pracovního dokumentu stěžovatel porušil svou povinnost zachovávat důvěrnost a překročil cíle a povinnosti stanovené smlouvou. Komise proto nemůže být činná odpovědnou za urážky a výhrůžky.

Veřejný ochránce práv pochopil argumentaci Komise, že stěžovateli není povinna pomoci, protože porušil své smluvní závazky, a svou nepříjemnou situaci si zapříčinil sám. Veřejný ochránce práv dospěl k předběžnému zjištění nesprávného úředního postupu na základě toho, že Komise nebyla stěžovateli nápomocna v souladu s všeobecnými podmínkami smluv s odborníky. Navrhl také smírné řešení.

Ve své odpovědi na návrh smírného řešení Komise uznala, že byla povinna poskytnout pomoc stěžovateli v souladu s všeobecnými podmínkami smluv s odborníky, a vysvětlila, jak dle svého názoru takovou pomoc poskytla.

Na základě dalších informací, které poskytla Komise, dospěl veřejný ochránce práv k názoru, že Komise podnikla vhodné kroky na pomoc stěžovateli. Veřejný ochránce práv proto neshledal, že by ze strany Komise došlo k nesprávnému úřednímu postupu, avšak uznal za vhodné učinit poznámku,

³ Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny, Úř. věst. 2003 L 251, s. 12.

⁴ Směrnice 2004/38/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Text s významem pro EHP), Úř. věst. L 158, s. 77.

v níž uvedl, že vztahům mezi Komisí a stěžovatelem by pomohlo, kdyby Komise již ve svém prvním stanovisku vysvětlila, co skutečně učinila na pomoc stěžovateli, jenž se nacházel v těžké situaci, a nevyvolávala dojem, že jejím záměrem bylo především ukázat, že stěžovatel se do nepříznivé situace dostal vlastním přičiněním.

Komise se poté omluvila za skutečnost, že její první stanovisko neobsahovalo úplný přehled kroků podniknutých na pomoc stěžovateli, a přislíbila, že se touto připomínkou bude v budoucnosti řídit.

VYUŽÍVÁNÍ FINANČNÍ POMOCI EU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 274/2004/JMA na Evropskou komisi

Stížnost se týkala skutečnosti, že Komise opomněla informovat stěžovatele o průběhu řízení ve věci jeho stížnosti na rozhodnutí regionálních orgánů v Madridu snížit grant přidělený stěžovateli na organizaci školení pro zaměstnance. Grant byl financován prostřednictvím Evropského sociálního fondu. Snížení části dotace bylo založeno na skutečnosti, že někteří účastníci školení nebyli občany Španělska. Stěžovatel byl toho názoru, že se jednalo o diskriminaci. Stěžovatel tvrdil, že několik měsíců po podání stížnosti mu Komise neposkytla žádné informace o postupu ve věci jeho stížnosti.

Komise vyjádřila politování nad tím, že její první posouzení případu nebylo stěžovateli předáno. Ve druhém a podrobnějším posudku Komise připustila, že část snížení grantu byla založena na skutečnosti, že dva účastníci školení nebyli španělskými občany. Komise proto vydala doporučení příslušným španělským orgánům, aby vrátily příslušnou částku stěžovateli a vyloučily jakoukoli zmínku o státní příslušnosti z budoucích programů.

Veřejný ochránce práv nepovažoval za nutné provést další šetření vzhledem k tomu, že Komise souhlasila s poskytnutím informací požadovaných stěžovatelem a uznala a omluvila se za své opomenutí informovat stěžovatele dříve.

Jelikož však Komise neuvedla žádná kritéria postupu, který by měly její služby dodržovat při vyřizování stížností týkajících se využívání finanční pomoci EU, veřejný ochránce práv uznal za vhodné učinit další poznámku. Veřejný ochránce práv uvedl, že v zájmu zvýšení efektivnosti a transparentnosti vztahů s občany by Komise měla zvážit vytvoření a zveřejnění postupů přijímání a vyřizování stížností na využívání finanční pomoci EU, jež by byly analogií postupů uvedených ve sdělení Evropského parlamentu a evropského veřejného ochránce práv o vztazích se stěžovateli, pokud jde o porušení právních předpisů Společenství⁵.

STÍŽNOST PODLE ČLÁNKU 226 TÝKAJÍCÍ SE PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ O POTRAVINÁCH

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 295/2004/JMA na Evropskou komisi

Stěžovatel podal stížnost Komisi, v níž obvinil řadu veřejných orgánů a soukromých podniků z toho, že nezajišťují dostatečnou bezpečnost potravin ve Španělsku. Podle stěžovatele byla situace porušením právních předpisů EU v této oblasti, zejména ustanovení nařízení 178/2002⁶ o obecných zásadách a požadavcích v oblasti potravin. Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel tvrdil, že rozhodnutí Komise uzavřít jeho stížnost bylo svévolné. Stěžovatel si stěžoval také na délku projednávání jeho případu, nedostatek poskytovaných informací a na chybnou interpretaci platných právních předpisů EU ze strany Komise.

⁵ Úř. věst. 2002 C 244, s. 5.

⁶ Nařízení (ES) č. 178/2002 Evropského parlamentu a Rady ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, Úř. věst. 2002 L 31, s. 1.

Komise uvedla, že stížnost byla posouzena v běžné lhůtě a že informace předložené spolu se stížností neumožnily pracovníkům Komise jasně určit předmět stížnosti. K obvinění španělských úřadů z toho, že neinformovaly spotřebitele o rizicích, Komise uvedla, že ustanovení nařízení o informacích pro spotřebitele zatím nebyla platná, neboť pro členské státy platilo do 1. ledna 2007 přechodné období.

Veřejný ochránce práv uvedl, že postupy, kterými se má řídit Komise při vyřizování stížností, jsou stanoveny ve sdělení Komise Evropskému parlamentu a evropskému veřejnému ochránci práv o vztazích se stěžovatelem v případech porušení právních předpisů Společenství z roku 2002⁷. Veřejný ochránce práv proto posuzoval, zda jsou konkrétní obvinění předložená stěžovatelem založena na ustanoveních uvedených v tomto sdělení.

Pokud jde o délku vyřizování případu, konstatoval veřejný ochránce práv, že stěžovatel předložil svou stížnost Komisi v lednu 2003 a že po skončení šetření ho Komise v listopadu 2003 informovala o svém návrhu případ uzavřít. Na základě toho dospěl veřejný ochránce práv k názoru, že Komise dokončila své šetření stížnosti ve lhůtě jednoho roku, která je stanovena v jí vydaném sdělení.

Veřejný ochránce práv rovněž dospěl k závěru, že stěžovatel byl prostřednictvím několika sdělení písemně informován o všech krocích, jež Komise podnikla v souvislosti s jeho stížností, v souladu s kritérii stanovenými ve výše uvedeném sdělení.

Na závěr veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že Komise se na čl. 4 odst. 3 nařízení 178/2002, který stanoví, že „*platné zásady a postupy v oblasti potravinového práva budou přizpůsobeny co nejdříve, nejpozději však do 1. ledna 2007...*“ odvolala správně.

Veřejný ochránce práv proto dospěl k názoru, že Komise jednala v rámci svých pravomocí, když se rozhodla uzavřít případ poté, co na základě informací uvedených ve stížnosti usoudila, že neexistují žádné důvody k zahájení řízení proti Španělsku ve věci porušení právních předpisů.

ÚDAJNĚ DISKRIMINUJÍCÍ NABÍDKY PRACOVNÍCH MÍST

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 338/2004/JMA na Evropskou komisi

Evropský esperantský svaz (European Esperanto Union) podal stížnost Komisi ve věci údajné jazykové diskriminace ze strany evropských organizací, jež jsou financovány Komisí, a společností, které mají s Komisí uzavřené smlouvy. Veřejný ochránce práv se již dříve zabýval stížností Světového esperantského svazu (případ 659/2002/IP) v téže věci.

V nynější stížnosti Evropský esperantský svaz uvedl, že různé organizace a společnosti nadále zveřejňují nabídky pracovních míst, v nichž je požadována „angličtina jako mateřský jazyk“ nebo „anglický rodilý mluvčí“, a že Komise nepodnikla žádné právní kroky. Stěžovatel kromě jiného tvrdil, že Komise by měla proti organizacím a společnostem, které zveřejňují diskriminující nabídky pracovních míst, podniknout kroky včetně odejmutí finanční podpory.

Komise předložila přehled nejnovějších opatření, která přijala od případu 659/2002/IP, např. různá interní sdělení, v nichž jsou na tuto záležitost služby upozorňovány. Komise také odkázala na příslušné články finančního nařízení a na směrnici 2004/18 o koordinaci postupů při udělování veřejných zakázek, pokud jde o vyloučení z postupu udělení veřejných zakázek z důvodu odsouzení za přestupek z oblasti profesní etiky.

V odpovědi na další dotazy veřejného ochránce práv Komise zdůraznila, že k profesnímu pochybení může dojít z celé řady příčin, a uvedla, že není možné zmínit každou konkrétní situaci v dokumentech o veřejných zakázkách nebo ve výzvách k předložení nabídek. V odpovědi na otázku veřejného ochránce práv ohledně možného zařazení ustanovení vyžadujícího nediskriminaci do svých smluv

⁷

Úř. věst. 2002 C 244, s. 5.

Komise uvedla, že zvýšení počtu zvláštních ustanovení vztahujících se na velmi specifické situace mimo působnost smlouvy by komplikovalo obsah a strukturu smluv a mohlo by nepříznivě ovlivnit hospodářskou soutěž. Komise rovněž zdůraznila, že vnitrostátní soudy nadále zůstávají jedinými příslušnými instancemi, jež mohou individuálně posuzovat údajné případy jazykové diskriminace.

Veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že argumenty předložené Komisí proti přidání zvláštních smluvních ustanovení, se zdály být odůvodněné. Považoval taktéž za rozumné, vzhledem k zásadě subsidiarity, že Komise zastávala názor, že případy údajné jazykové diskriminace by měly být posuzovány na vnitrostátní úrovni. Veřejný ochránce práv proto neshledal na straně Komise nesprávný úřední postup. Veřejný ochránce práv však dále poznamenal, že Komise by mohla, pokud získá důkazy o jazykové diskriminaci ze strany svých dodavatelů nebo příjemců, předat tyto informace příslušnému vnitrostátnímu orgánu, jenž je odpovědný za řešení této záležitosti, nebo poskytnout osobě, která podala stížnost, kontaktní údaje tohoto orgánu.

ŘÍZENÍ EVROPSKÝCH FONDŮ REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 732/2004/ELB na Evropskou komisi

Stěžovatel, ředitel centra, které bylo vybráno jako příjemce grantu financovaného Evropským fondem pro regionální rozvoj (ERDF), uvedl, že Komise nezajistila řádnou správu prostředků ERDF. Tvrdil, že Komise by měla kontaktovat italské úřady odpovědné za správu těchto prostředků v Itálii a požádat je o úhradu výdajů stěžovatele, přimět je k dodržování smlouvy a k vyplacení úroků za opožděnou platbu a případně postihnout Itálii za špatnou správu těchto prostředků.

Podle Komise jsou za správu programů strukturálních fondů a za určení orgánů, které programy řídí a provádějí platby, odpovědné členské státy. V rámci svých pravomocí dohledu a sledování Komise zajistila soulad se zásadou včasné platby příspěvků stanovený v čl. 32 odst. 1 páté odrážce nařízení 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech⁸. Komise požádala italské úřady o informace, na jejichž základě dospěla k tomu, že stěžovatel byl sám odpovědný za některé prodlevy, jelikož jeho bankovní údaje nebyly úplné. V dubnu 2004 výplatní orgán oznámil Komisi, že příjemci byla platba odeslána. Komise napsala řídicímu orgánu a požádala jej o informace o finančním režimu programu a o to, aby tato záležitost byla zařazena na pořad příštího jednání monitorovacího výboru. Monitorovací výbor se rozhodl přezkoumat vhodnost finančního režimu zvoleného výplatním orgánem a přijmout opatření ke zkrácení lhůt. Komise není oprávněna uvalit sankce nebo přijmout opatření proti výplatnímu orgánu.

Veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že přestože výplatní orgány určené členskými státy zodpovídají za včasné vyplacení prostředků z fondů ERDF, mezi povinnostmi Komise v rámci řádné správy fondů patří ubezpečit se, že kontrolní a řídicí systémy, o nichž ji informují členské státy, jsou vhodné a odpovídajícím způsobem zajišťují, že výplatní orgány budou plnit svou povinnost včasného provádění plateb.

Pokud jde o obvinění ze strany stěžovatele, že Komise nezajistila řádnou správu fondů ERDF, dospěl veřejný ochránce práv k názoru, že Komise podnikla vhodné a odpovídající kroky ke splnění svých povinností řádného řízení fondů ERDF. Veřejný ochránce práv proto neshledal žádný nesprávný úřední postup.

Co se týče tvrzení stěžovatele, veřejný ochránce práv se domnívá, že Komise podnikla vhodné a odpovídající kroky k zajištění platby stěžovateli. Veřejný ochránce práv zdůraznil, že odpovědnost za vyplacení úroků nese italský výplatní orgán. Veřejný ochránce práv rovněž dospěl k názoru, že vysvětlení Komise týkající se jejich nedostatečných pravomocí k uvalení sankcí na Itálii, bylo přijatelné.

8

Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. června 1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech, Úř. věst. 1999 L 161, s. 1.

HODNOCENÍ NÁVRHU PROJEKTU (1)

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 758/2004/ELB na Evropskou komisi

Komise zamítla návrh nepřímého projektu RTD (výzkum, technický vývoj a demonstrace) stěžovatelky. Stěžovatelka tvrdila, že nezávislí odborníci, kteří rozhodli, že její návrh vývoje intraokulární čočky nesouvisí s dotyčným strategickým cílem, se dopustili chyby. Tvrdila rovněž, že postup byl nekorektní, neboť neumožňoval vznést námitky proti rozhodnutí přijatému odborníky ani předložit druhý návrh. Stěžovatelka také tvrdila, že informace, které měla během postupu k dispozici, byly nedostatečné a nejasné a že byly doručeny příliš pozdě na to, aby mohla zvážit opětovné předložení návrhu.

Podle stanoviska Komise musí být návrh posouzen v kontextu příslušného strategického cíle, jeho ústředních bodů a celkových cílů pracovního programu. Tři nezávislí odborníci zaujali jednomyslné stanovisko, že návrh byl jasně irrelevantní. Komise toto stanovisko přezkoumala a dospěla k závěru, že bylo odůvodněné. V zájmu spravedlivého a rovného zacházení nedochází mezi Komisí a žadateli k žádnému kontaktu ve věci jejich návrhů až do skončení hodnocení. Po skončení hodnocení je však Komise připravena poskytnout na žádost žadatele doplňující vysvětlení k vysvětlením, jež jsou uvedena v souhrnné hodnotící zprávě. Pokud jde o opětovné předložení, Komise uvedla, že na základě poskytnutých informací o silných a slabých stránkách návrhu stěžovatelky je na stěžovatelce, aby posoudila, zda je vhodné předložit návrh znovu v rámci příští výzvy k předložení návrhů.

Zodpovězení otázky, zda návrh stěžovatelky spadal do působnosti příslušného strategického cíle, by vyžadovalo uplatnění odborných vědeckých a technických znalostí, a veřejný ochránce práv proto dospěl k názoru, že jeho přezkoumání by se mělo omezit na posouzení toho, zda rozhodnutí Komise potvrdit výsledky hodnocení bylo zjevně neopodstatněné. Veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že rozhodnutí Komise nebylo neopodstatněné.

Veřejný ochránce práv byl rovněž toho názoru, že úloha odborníků, jak je stanovena v příslušných zveřejněných pokynech, je poskytovat vědecké a technické poradenství Komisi a pomáhat jí činit co nejefektivnější rozhodnutí v zájmu prosazování cílů Společenství, a že nezávislost odborníků přispívá jak k účinnosti, tak k regulérnosti procesu. Za těchto okolností nebyl veřejný ochránce práv toho názoru, že by absence odvolacího mechanismu proti hodnocení odborníků jako taková představovala strukturální nebo systémový nesprávný úřední postup. Podle závěrů veřejného ochránce práv bylo rovněž zjevné, že stěžovatelka nemohla znovu předložit svůj návrh v rámci téže výzvy k předložení návrhů z důvodu skončení lhůty k předložení a že stěžovatelka neprokázala, že ji Komise včas neposkytla informace o novém předložení v rámci následující výzvy k předložení návrhů.

VYŘIZOVÁNÍ STÍŽNOSTI PODLE ČLÁNKU 226

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1298/2004/PB na Evropskou komisi

Stěžovatelka podala stížnost Komisi ve věci údajného porušování směrnice 73/239/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k činnosti v přímém pojištění jiném než životním a jejího výkonu⁹ ze strany Spojeného království.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv uvedla, že od Komise obdržela neuspokojivé vysvětlení skutečnosti, že ji Komise neodpověděla na dopis zaslaný dne 29. května 2003. Stěžovatelka rovněž uvedla, že Komise neodpověděla na její dotazy týkající se i) důvodu, proč Komise zastavila šetření ve věci porušení Smlouvy se Spojeným královstvím v roce 1978, ii) proč Komise podle názoru stěžovatelky umožnila Spojenému království porušovat právní předpisy Společenství a iii) jak by sama stěžovatelka mohla získat rozsudek Evropského soudního dvora.

⁹

První směrnice Rady 73/239/EHS ze dne 24. července 1973 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k činnosti v přímém pojištění jiném než životním a jejího výkonu, Úř. věst. 1973 L 228, s. 3.

Na závěr stěžovatelka uvedla, že ji Komise neposkytla informace o zavedeném postupu ve Spojeném království, který umožňuje občanům získat náhradu za ztrátu nebo škodu způsobenou porušením právních předpisů Společenství.

Po přezkoumání související korespondence veřejný ochránce práv zjistil, že Komise se celkově snažila při vyřizování korespondence se stěžovatelkou jednat svědomitě a že se stěžovatelce omluvila a přijala opatření k nápravě, pokud jde o jedno zpoždění, k němuž došlo. Veřejný ochránce práv dále dospěl k názoru, že Komise vysvětlila zpoždění přesvědčivým způsobem.

Veřejný ochránce práv také uvedl, že Komise stěžovatelce vysvětlila, i) že služby Komise byly spokojeny s kroky, které Spojené království podniklo za účelem přijetí požadovaného právního předpisu, ii) že dle svého názoru neumožnila Spojenému království porušit právní předpisy Společenství a iii) že k rozhodování o souladu vnitrostátních právních předpisů s právními předpisy Společenství v minulosti jsou příslušné vnitrostátní soudy. Veřejný ochránce práv byl toho názoru, že tyto odpovědi Komise jsou dostačující.

Veřejný ochránce práv byl toho názoru, že ze strany Komise bylo pochopitelné, že ve své korespondenci se soukromými osobami týkající se konkrétních případů omezila informace poskytované o žádostech o náhradu od členských států na práva stanovená v judikatuře Soudního dvora. Komise není podle názoru veřejného ochránce práv povinna poskytovat právní pomoc, pokud jde o vnitrostátní postupy.

Veřejný ochránce práv proto neshledal žádný nesprávný úřední postup.

HODNOCENÍ NÁVRHU PROJEKTU (2)

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1365/2004/TN na Evropskou komisi

Stížnost se týkala hodnocení, které Komise vypracovala k návrhu projektu předloženému v rámci Šestého rámcového programu pro výzkum. Konsorcium evropských společností požádalo o financování projektu výstavby větrných elektráren v irských pobřežních vodách. Stěžovatel uvedl, že se Komise dopustila zjevné chyby v hodnocení návrhu projektu předloženého konsorciem, když uvedla, že konsorcium nemělo specializovaného projektanta základů. Podle stěžovatele bylo v návrhu uvedeno, že partner stěžovatele – dánská společnost – je v dané oblasti specialistou, možná nejlepším na světě. Stěžovatel kromě jiného uvedl, že by Komise měla opravit faktické chyby, kterých se dopustila v hodnocení návrhu projektu.

Komise uvedla, že odborníci hodnotící projekt větrných elektráren v pobřežních vodách dospěli k názoru, že omezené informace poskytnuté o dánském partnerovi nebyly přesvědčivé.

Veřejný ochránce práv ve svém rozhodnutí připomněl, že jeho úkolem není návrh projektu znovu hodnotit, ale přezkoumat, zda se Komise ve svém hodnocení dopustila zjevné chyby. Veřejný ochránce práv zjistil, že poměrně stručné informace o dánském partnerovi uvedené v návrhu projektu neobsahovaly zmínku o tom, že se jedná o specializovanou společnost či přední společnost v daném oboru na světě. Veřejný ochránce práv dospěl k názoru – a to i když předpokládal, že stěžovatelova tvrzení o odbornosti dánského partnera byla správná – že stěžovatel neprokázal, že Komise nebo její odborníci, kteří vypracovali hodnocení návrhu, by měli být obeznámeni s odborností partnera bez ohledu na informace uvedené v návrhu. Veřejný ochránce práv proto uvedl, že podle jeho názoru se Komise nedopustila očividné chyby v hodnocení, když na základě informací uvedených v návrhu dospěla k názoru, že konsorcium nemělo specializovaného projektanta základů.

Pokud jde o žádost stěžovatele, že faktické chyby by měly být opraveny, veřejný ochránce práv zdůraznil, že podle něj Komise tvrdila, že návrh projektu neobsahoval dostatečné informace o dánském partnerovi, a nezpochybňovala tvrzení stěžovatele, že partner byl specialistou nebo vedoucí světovou společností v daném oboru. Vzhledem k výše uvedenému a vzhledem k tomu, že se Komise v hodnocení nedopustila zjevné chyby, neshledal veřejný ochránce práv důvod k šetření daného tvrzení.

UPLATŇOVÁNÍ DOLOŽKY O LIDSKÝCH PRÁVECH V DOHODĚ O SPOLUPRÁCI S VIETNAMEM

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 933/2004/JMA na Evropskou komisi

Článek 1 („doložka o lidských právech“) dohody o spolupráci mezi Evropským společenstvím a Vietnamem z roku 1996 stanovuje, že spolupráce mezi oběma stranami musí být založena na dodržování lidských práv a demokratických principů, které by se měly stát nejdůležitějším aspektem dohody. Podle tvrzení stěžovatele Komise nevyužila své pravomoci pozastavit dohodu o spolupráci navzdory závažnému porušování lidských práv vietnamskými úřady.

Komise byla toho názoru, že zlepšení situace v oblasti lidských práv ve Vietnamu lze dosáhnout kombinací dialogu a spolupráce. Argumentovala tím, že nedošlo k závažnému porušení dohody, které by mělo vést k jejímu pozastavení. Podle názoru Komise by takovýto postup měl být uplatněn až jako poslední možné řešení a po řádné konzultaci s členskými státy a Evropským parlamentem.

Veřejný ochránce práv konstatoval, že na základě „doložky o lidských právech“ představuje dodržování základních lidských práv základní prvek dohody, a porušení této doložky by proto mohlo vést k pozastavení dohody. Upozornil na to, že tato doložka je pro Komisi závazná a že kroky nebo opomenutí Komise v souvislosti s touto doložkou by mohly představovat případ nesprávného úředního postupu.

Veřejný ochránce práv však uvedl, že dohoda nespecifikovala povinnosti Komise, pokud jde o okolnosti, za nichž se lze na tuto doložku odvolat za účelem pozastavení dohody o spolupráci. Navíc se v této záležitosti nelze řídit Smlouvou o ES ani Vídeňskou úmluvou o smluvním právu. Veřejný ochránce práv uvedl, že Komise stanovila některé zásady uplatňování doložky o lidských právech ve svém sdělení z roku 1995 o začlenění dodržování demokratických principů a lidských práv do dohod Společenství se třetími zeměmi.

Veřejný ochránce práv konstatoval, že Komise zastávala názor, že pozastavení dohody by znemožnilo EU využívat programů spolupráce financovaných Unií, které mají napomáhat procesu reformy ve Vietnamu, a že se proto rozhodla pokračovat v dialogu s vietnamskými úřady prostřednictvím společných orgánů vytvořených na základě dohody o spolupráci. Veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že odůvodnění, které Komise poskytla ke svému rozhodnutí nepozastavit dohodu a spolupráci a namísto toho využít opatření, která považovala za přiměřenější, v souladu s kritérii stanovenými ve svém sdělení z roku 1995, bylo přiměřené. Veřejný ochránce práv proto neshledal na straně Komise nesprávný úřední postup.

KONZULTACE O BUDOUCNOSTI STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 948/2004/OV na Evropskou komisi

Nevládní organizace podala stížnost, v níž obvinila Komisi z toho, že s nevládními organizacemi nekonzultovala budoucnost strukturálních fondů. Na podporu svého tvrzení stěžovatel odkázal na sdělení Komise nazvané „K posílení kultury konzultací a dialogu – obecné zásady a minimální standardy konzultace zúčastněných stran Komisí“ (KOM(2002)0704 v konečném znění ze dne 11. prosince 2002), ve kterém je stanoveno pět minimálních standardů postupu konzultace. Stěžovatel vyslovil pochybnosti o tom, zda jsou minimální standardy dostatečně jasné, a také doporučil, aby Komise přijala ke konzultacím více nadoborový a „holistický přístup“, zejména mají-li její návrhy dopad na široké pole zájmů.

Komise uvedla, že zahájila rozsáhlý postup konzultací se všemi zainteresovanými stranami, a podrobně popsala učiněné kroky. Poznamenala však, že by přivítala větší zapojení ze strany nevládních organizací, které by od nich vyžadovalo efektivnější účast v budoucnu.

Veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že minimální standardy jsou dostatečně jasné, aby mu umožnily posoudit, zda se jimi Komise řídila či ne. V tomto případě veřejný ochránce práv provedl

podrobné přezkoumání a usoudil, že Komise postupovala v souladu s uvedenými pěti minimálními standardy. Veřejný ochránce práv proto nezjistil, že by došlo k nesprávnému úřednímu postupu. Veřejný ochránce práv však nevyloučil možnost, že by minimální standardy mohly být vyjádřeny jasněji, ani že by nadoborový a holistický přístup ke konzultacím byl v některých případech vhodnější. Veřejný ochránce práv zdůraznil, že stěžovatel má možnost dát v tomto smyslu Komisi doporučení a že pokud by Komise všechna takováto doporučení důkladně zvážila, jednalo by se ze strany Komise o řádnou zprávu.

EVROPSKÉ ČÍSLO TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ 112

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1096/2004/TN na Evropskou komisi

Stížnost podalo sdružení, které obvinilo Komisi z nedbalosti při uplatňování evropského čísla tísňového volání 112. Sdružení uvedlo, že Komise nepodnikla další kroky, pokud jde o prvek civilní ochrany v projektu čísla 112, přestože to mnohokrát slibovala ve svých pracovních programech. Sdružení rovněž uvedlo, že Komise na webových stránkách věnovaných číslu 112 neuvádí aktuální a relevantní informace.

Komise uvedla, že příslušné oddělení spolufinancovalo řadu projektů souvisejících s číslem 112 v rámci akčního programu Společenství v oblasti civilní ochrany a že koordinuje ostatní oddělení Komise a spolupracuje s nimi v rámci projektu čísla 112. Vysvětlila také, že přestože v minulosti došlo ke zpožděním v aktualizaci webových stránek, situace již byla napravena.

Veřejný ochránce práv připomněl, že je velmi důležité posilovat práva občanů a informovat je o jejich právu a prohlásil, že chápe úsilí sdružení v tomto ohledu. Veřejný ochránce práv však zdůraznil, že při plnění svých pracovních programů má Komise jistou míru pravomocí, za jejichž výkon je odpovědná Parlamentu prostřednictvím rozpočtového postupu. Veřejný ochránce práv vzal v úvahu skutečnost, že tzv. směrnice o univerzální službě uznává, že číslo 112 je pro občany velice důležité, ale že podle směrnice jsou za poskytování odpovídajících informací o čísle 112 odpovědné členské státy. Veřejný ochránce práv tak nenašel důkaz, že by při plnění dotyčných programů Komise jednala nad rámec svých pravomocí nebo že by porušila jakékoli pravidlo či zásadu, které se na ni vztahují.

Veřejný ochránce práv rovněž uvedl, že na webových stránkách čísla 112 je uvedeno, že byly aktualizovány dne 21. září 2004, což je v podstatě v pořádku. Odkazy na zastaralé právní předpisy jasně poukazovaly na to, jak bylo číslo 112 zřízeno, a na webové stránce byl rovněž uveden aktualizovaný odkaz na současný právní předpis. Veřejný ochránce práv dále uvedl, že GŘ pro životní prostředí zveřejnilo na svých webových stránkách seznam grantů udělených v roce 2003 a že lhůta pro zveřejnění takovýchto seznamů v roce 2004, jak je stanovena v nařízení 2342/2002 stanovujícím podrobná pravidla uplatňování finančního nařízení, dosud nevypršela.

Na základě výše uvedeného nezjistil veřejný ochránce práv ze strany Komise žádný nesprávný úřední postup.

POSTUPNÉ UZAVÍRÁNÍ JAZYKOVÝCH SEKCI V EVROPSKÉ ŠKOLE

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1155/2004/TN na Evropskou komisi

Stížnost se týkala postupu Komise v souvislosti s postupným uzavíráním dvou jazykových sekcí v Evropské škole ve městě Culham ve Spojeném království. Stěžovatelé uvedli, že rozhodnutí výboru správců v této věci nebylo přijato v souladu s jednacím řádem tohoto výboru a že nebyl dodržen postup rozhodování o uzavření školy nebo jazykové sekce. Protože Komise navrhla postupné uzavření dvou jazykových sekcí a v hlasování se pro něj vyslovila, stěžovatelé uvedli, že tím nepodpořila řádnou správu v Evropských školách, zejména pokud jde o průhlednost a odůvodnění rozhodnutí, jak to vyžaduje Charta základních práv a svobod Evropské unie.

Komise uvedla, že platné předpisy a postupy byly dodrženy. Komise rovněž uvedla, že Charta základních práv a svobod se nevztahuje na Evropské školy, ale že základní práva v souvislosti s rozhodnutími výboru správců jsou chráněna vnitrostátními zákony a mezinárodními dohodami.

Veřejný ochránce práv připomněl, že Evropské školy nejsou orgánem nebo institucí Společenství, a nespádají proto do jeho působnosti. Veřejný ochránce práv však dlouhodobě zastává názor, že Komise nese určitou odpovědnost za provoz Evropských škol včetně obecné odpovědnosti za prosazování řádné správy v nich. Veřejný ochránce práv však v tomto šetření postupu Komise v souvislosti s rozhodnutím výboru správců postupně uzavřít dvě jazykové sekce nezjistil ze strany Komise žádný nesprávný úřední postup.

Veřejný ochránce práv však připomněl, že v rámci dřívějších šetření Komise uznala, že Charta základních práv a svobod se vztahuje i na Evropské školy. Veřejný ochránce práv proto učinil další poznámku, v níž uvedl, že skutečnost, že Komise uznala závaznou platnost Charty pro Evropské školy, představuje významnou část odpovědnosti Komise za prosazování řádné správy v těchto školách. Veřejný ochránce práv vyzval Komisi, aby vyjasnila své stanovisko k této záležitosti a informovala ho o stavu reformních opatření, na které odkazovala v rámci šetření z vlastního podnětu OI/5/2003/IJH (viz *Výroční zpráva evropského veřejného ochránce práv za rok 2004*). V reakci na tuto poznámku Komise veřejného ochránce práv informovala o stavu reformních opatření, na která odkazovala během šetření z vlastního podnětu, včetně uplatňování Charty základních práv.

ÚDAJNÉ NEVHODNÉ KONTAKTY BĚHEM NABÍDKOVÉHO ŘÍZENÍ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1808/2004/JMA na Evropskou komisi

Stěžovatel uvedl, že Komise postupovala nevhodným způsobem při nabídkovém řízení na druhou fázi určitého výzkumného a vývojového programu. Daná iniciativa, která byla z velké části financována Komisí, byla rozdělena do tří fází. Fáze jedna byla udělena jednomu z konkurentů stěžovatele, konsorciu Z. V prosinci roku 2003 stěžovatel předložil nabídku na fázi dvě. Přestože byl přijat k výběrovému řízení a zjevně byl jediným zájemcem, protože konsorcium Z nepředložilo svůj návrh včas, jeho nabídka byla na základě negativního posudku hodnotitelů vyloučena. Stěžovatel byl toho názoru, že byl diskriminován a že služby Komise se snažily upřednostnit konsorcium Z. Na podporu svých tvrzení odkázal stěžovatel na telefonický rozhovor mezi zástupcem konsorcia Z a odpovědnými službami Komise, který proběhl krátce po skončení lhůty pro předložení nabídek, jakmile bylo jasné, že nabídka konsorcia Z nebyla předložena včas.

Ve své odpovědi Komise uvedla, že návrh stěžovatele byl posouzen nezávislými hodnotiteli v souladu s oficiálními postupy. Pokud jde o telefonický rozhovor zástupce konkurenční společnosti, Komise byla toho názoru, že šlo pouze o žádost o informace, během níž nebyly projednávány žádné podstatné otázky. Vzhledem k povaze projednáváných otázek byly služby Komise toho názoru, že o hovoru nebylo třeba vést záznam.

Veřejný ochránce práv uvedl, že Komise má široké pravomoci uznávané soudy Společenství, pokud jde o volbu hledisek, jež musí být zohledněny při přidělování zakázky na základě výzvy k předložení nabídek. Veřejný ochránce práv v odpovědi na žádost stěžovatele zdůraznil, že Komise podala podrobné vysvětlení důvodů, na jejichž základě nebyla nabídka stěžovatele přijata. Komise rovněž poskytla kopii souhrnné hodnotící zprávy, která obsahovala odůvodněné hodnocení návrhu stěžovatele vypracované hodnotiteli. Po přezkoumání obsahu této souhrnné zprávy dospěl veřejný ochránce práv k názoru, že obsahuje vyjádření přiměřená stanovisku, které přijal orgán a které bylo v souladu s kritérii stanovenými v pracovním programu.

Veřejný ochránce práv konstatoval, že některé faktické aspekty případu vedly k tomu, že stěžovatel zpochybnil vhodnost jednání Komise. Po pozorném přezkoumání všech dostupných informací nenašel veřejný ochránce práv žádný důkaz nevhodného chování. Veřejný ochránce práv však zdůraznil, že Komise mohla stížnosti stěžovatele v tomto ohledu vyřídit jednodušeji, kdyby byla schopna předložit přepis daného telefonického rozhovoru. Veřejný ochránce práv proto v další poznámce určené Komisi

navrhl, aby Komise přezkoumala svá interní pravidla o záznamech telefonních hovorů v rámci výběrových řízení v zájmu předcházení vzniku podobných problémů v budoucnosti.

DOSTUPNOST DOKUMENTŮ ON-LINE

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2066/2004/TN na Evropskou komisi

Ve stížnosti bylo mimo jiné uvedeno, že Komise nezpřístupnila on-line dokumenty související s konzultačním materiálem o uplatňování směrnice o „elektronických penězích“ (e-money) na mobilní operátory, což měla učinit podle čl. 2 odst. 4 nařízení 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise¹⁰. Podle stěžovatele se konzultační materiál týkal legislativních záležitostí, neboť mohl potenciálně vést ke změně směrnice o elektronických penězích.

Komise s odkazem na čl. 4 odst. 3 nařízení 1049/2001 uvedla, že zveřejnění pracovních dokumentů a písemných příspěvků připravených v předběžné fázi členskými státy a příslušným sektorem by v dané fázi bylo zavádějící a mohlo by ohrozit neutrální povahu jakýchkoli budoucích diskusí s členskými státy, mohlo by vést k nepřiměřeným nebo nemístným reakcím veřejnosti a mohlo by nepříznivě ovlivnit veškeré budoucí diskuse a legislativní iniciativy.

Ve svém rozhodnutí veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že v rámci celého nařízení 1049/2001 představuje právo občana požádat o přístup k dokumentu, který nebyl zveřejněn, a odvolat se proti případnému zamítnutí potvrzující žádosti primární mechanismus zaručující nejširší možný přístup k dokumentům. Veřejný ochránce práv proto dospěl k názoru, že by bylo nepřiměřené a nepraktické požadovat po Komisi, aby při rozhodování, zda zpřístupní určitý legislativní dokument on-line, prováděla stejnou právní analýzu, jaká musí být provedena při posuzování potvrzující žádosti o přístup k určitému dokumentu.

Veřejný ochránce práv konstatoval, že Komise skutečně posuzovala, zda má dotyčné dokumenty zpřístupnit on-line. Stěžovatel také využil svého práva požádat o přístup k dokumentům a měl příležitost podat potvrzující žádost. Za těchto okolností dospěl veřejný ochránce práv ke stanovisku, že není důvod pokračovat v šetření tvrzení stěžovatele.

PŘÍSTUP KE ZPRÁVĚ V RÁMCI POSTUPU PODLE ČLÁNKU 228

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2821/2004/OV na Evropskou komisi

Stěžovatel, sdružení na ochranu mořských želv, požádalo GŘ pro životní prostředí Komise o přístup ke zprávě o misi Komise na řecký ostrov Zakynthos, jejímž cílem bylo zjistit situaci ohledně ochrany mořských želv. Mise proběhla v rámci postupu, který Komise zahájila podle článku 228 smlouvy o ES proti Řecku, protože Řecko nepřijalo všechna nezbytná opatření ke splnění rozsudku Soudního dvora. Po podání potvrzující žádosti byla zpráva částečně zpřístupněna s výjimkou částí obsahujících technické a právní posudky či stanoviska související s probíhajícím řízením.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv sdružení požadovalo neomezený přístup ke zprávě. Komise odůvodnila své zamítnutí přístupu k určitým částem zprávy na základě čl. 4 odst. 3 třetí odrážky a čl. 4 odst. 3 prvního pododstavce nařízení 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise¹¹ a uvedla, že zájem veřejnosti na zpřístupnění těchto částí nepřevažuje riziko, že dojde k ovlivnění probíhajícího šetření a jednání s řeckými úřady.

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, 2001 Úř. věst. L 145, s. 43.

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, 2001 Úř. věst. L 145, s. 43.

S ohledem na to, že dotyčná inspekční zpráva byla vypracována pro vnitřní účely Komise a týkala se probíhajícího postupu podle článku 228 Smlouvy o ES, veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že Komise se mohla odůvodněně domnívat, že měla právo odmítnout přístup k dokumentu na základě čl. 4 odst. 2 a čl. 4 odst. 3 prvního pododstavce nařízení 1049/2001, pokud neexistuje převažující veřejný zájem na zpřístupnění.

Veřejný ochránce práv poté podrobně přezkoumal argumenty, které předložil stěžovatel za účelem prokázání převažujícího zájmu na zpřístupnění, a dospěl k názoru, že první z argumentů byl relevantní pouze s ohledem na čl. 4 odst. 2 a druhý pouze na čl. 4 odst. 3 první pododstavec nařízení 1049/2001. Podle názoru veřejného ochránce práv nebyl argument stěžovatele související s čl. 4 odst. 3 přesvědčivý, a veřejný ochránce práv proto shledal, že Komise byla oprávněna tuto výjimku uplatnit. Pokud jde o argument související s čl. 4 odst. 2, veřejný ochránce práv konstatoval, že posouzení tohoto argumentu by vyžadovalo, aby provedl kontrolu dotyčného dokumentu. Vzhledem ke svému závěru, že Komise mohla uplatnit čl. 4 odst. 3 první pododstavec, se však veřejný ochránce práv rozhodl neodkládat rozhodnutí v tomto případě kvůli kontrole dokumentu. Veřejný ochránce práv proto neshledal na straně Komise nesprávný úřední postup.

VÝMĚNA ŘEDITELE PROJEKTU V HONDURASU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 3110/2004/GG na Evropskou komisi

Stěžovatel, pracovník německé poradenské společnosti, byl ředitelem projektu financovaného EU, jehož cílem byly obnova a zlepšení infrastruktury středoamerických měst zasazených hurikánem „Mitch“. Na žádost delegace Komise v Manague byl nahrazen jinou osobou.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel mimo jiné uvedl, že příprava projektu byla nedostatečná a že došlo ke zbytečným prodlením. Uvedl také, že Komise jednala diskriminujícím způsobem, neboť pouze přezkoumala problém využívání služebních vozidel v rámci projektu. Využívání služebních vozidel pro soukromé účely bylo u ostatních projektů vždy tolerováno. Stěžovatel dále uvedl, že žádost Komise o jeho nahrazení byla neoprávněná a nepodložená.

Podle Komise byla prodlení, ke kterým v projektu došlo, způsobena přehnaným perfekcionismem stěžovatele a rovněž skutečností, že několikrát nedodržel postupy a instrukce Komise pro nabídková řízení. Navíc pracovní výkon stěžovatele nedosáhl očekávaného standardu. Delegace zaznamenala, že napjatý vztah mezi stěžovatelem a jeho podřízeným měl závažný nepříznivý dopad na fungování projektu.

Pokud jde o využívání služebních vozidel pro soukromé účely, Komise zdůraznila, že v příslušných předpisech je jasně uvedeno, že vozidla mohou být používána výhradně pro pracovní účely. Přes opakované pokyny delegace nebyla tato skutečnost v tomto případě respektována.

Po důkladném přezkoumání důkazů dospěl veřejný ochránce práv k názoru, že stěžovatel neprokázal žádné ze svých tvrzení, a neshledal proto žádný nesprávný úřední postup.

Pokud jde o stěžovatelem vznesené obvinění z diskriminace, veřejný ochránce práv byl s ohledem na judikaturu soudů Společenství toho názoru, že skutečnost, že jiné osoby možná protiprávně využívaly služební automobily pro soukromé účely, aniž by byly zastaveny Komisí, nebránila Komisi v krocích, které podnikla ve vztahu ke stěžovateli. V další poznámce však veřejný ochránce práv uvedl, že podle jeho názoru by bylo užitečné a v duchu zásad řádné správy, kdyby Komise zvážila přezkoumání této věci i v případě ostatních smluv v témže programu.

Poznámka

Komise v reakci na poznámku veřejného ochránce práv uvedla, že existují jasná pravidla, jež stanovují, že služební vozidla jsou určena výhradně k pracovním účelům. Tato pravidla rovněž předpokládají, že správa provádí přísnou kontrolu využívání vozidel pomocí průběžně aktualizované knihy jízdy.

Komise dále informovala veřejného ochránce práv, že se na základě jeho připomínek a v zájmu spravedlnosti rozhodla provést další kontroly pěti projektů prováděných v Hondurasu.

3.1.2 Evropská komise a Rada Evropské unie

ÚDAJNÝ NEDOSTATEK PARKOVACÍCH MÍST PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ OSOBY U BUDOV KOMISE A RADY

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2415/2003/JMA na Komisi a stížnosti 237/2004/JMA na Radu EU

Stěžovatel uvedl, že Komise a Rada neučinily potřebné kroky a nezajistily dostatečný počet parkovacích míst pro zdravotně postižené osoby v blízkosti hlavních budov Komise a Rady v Bruselu.

Komise vysvětlila, že u všech jejích budov v Bruselu jsou nejméně dvě parkovací místa pro zdravotně postižené osoby. Místa pro návštěvníky se zdravotním postižením lze uvolnit na požádání. Za parkovací místa pro zdravotně postižené osoby na ulicích v blízkosti budov Komise v Bruselu jsou odpovědné výhradně belgické úřady. Jelikož pouze čtyři z celkového počtu 60 budov Komise v Bruselu mají parkovací místa pro zdravotně postižené osoby, požádal orgán místní úřady o přijetí dalších opatření.

Veřejný ochránce práv uvítal, že Komise požádala belgické úřady o zajištění dalších parkovacích míst pro zdravotně postižené osoby v blízkosti budov Komise v Bruselu, a vyzval Komisi, aby jej nadále informovala o výsledcích této iniciativy. Veřejný ochránce práv konstatoval, že Komise ve svém sdělení o bezbariérové Evropě pro zdravotně postižené osoby z roku 2000 souhlasila s tím, že vyvine a podpoří komplexní a integrovanou strategii odstraňování sociálních, stavebních a architektonických bariér, které zbytečně omezují přístup osob se zdravotním postižením. Veřejný ochránce práv konstatoval, že Komise dosud nepřijala potřebná následná opatření. Vzhledem k dostupným informacím nepovažoval veřejný ochránce práv za odůvodněné pokračovat dále v šetření. Připomněl, že v rámci svého probíhajícího šetření z vlastního podnětu OI/3/2003 přezkoumává obecnější otázku integrace osob se zdravotním postižením v Komisi a že přístup zdravotně postižených osob cestujících vozidlem k budovám Komise by měl být součástí tohoto šetření.

Rada vysvětlila, že u všech jejích budov v Bruselu je několik parkovacích míst vyhrazených pro zdravotně postižené zaměstnance, avšak že z bezpečnostních důvodů nemohou být tato místa přístupná veřejnosti. Uvedla, že její pracovníci oslovili příslušné belgické úřady a požádali je o vyhrazení několika dalších parkovacích míst pro zdravotně postižené osoby v blízkosti všech budov Rady v Bruselu.

Veřejný ochránce práv uvítal, že Rada požádala belgické úřady o zajištění dalších parkovacích míst pro zdravotně postižené osoby v blízkosti svých budov v Bruselu, a vyzval ji, aby jej nadále informovala o výsledcích této iniciativy. Vzhledem k dostupným informacím nepovažoval veřejný ochránce práv za odůvodněné pokračovat dále v šetření.

Veřejný ochránce práv také učinil další poznámku k Radě, v níž vyslovil pochybnosti nad tím, že přístup k parkovacím místům pro zdravotně postižené je z bezpečnostních důvodů omezen. Veřejný ochránce práv zdůraznil, že ostatní orgány EU, například Komise, zavedly jiný postup, aniž by tím zjevně ohrozily bezpečnost. Veřejný ochránce práv proto vyzval Radu, aby znovu zvážila své stanovisko a umožnila používání vyhrazených parkovacích míst u svých budov všem osobám se zdravotním postižením, které mají opodstatněný důvod ke vstupu do budov Rady.

3.1.3 Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO)

PŘÍSTUP KANDIDÁTŮ KE KRITÉRIÍM HODNOCENÍ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2097/2003/(ADB)PB proti Evropskému úřadu pro výběr personálu (EPSO)

Stěžovatelka se zúčastnila výběrového řízení, jehož cílem bylo vytvořit seznam rezerv německy hovořících písařek. Poté, co neobdržela potřebný počet bodů, požádala stěžovatelka o více informací o hodnocení svého testu. Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv uvedla, že ji úřad EPSO neinformoval o kritériích použitých při vyhodnocení testu. Stěžovatelka uvedla, že chtěla k informacím získat přístup, aby mohla zlepšit svůj výsledek v budoucích výběrových řízeních.

Úřad EPSO uvedl, že kritéria hodnocení jsou tajná v souladu s článkem 6 přílohy III služebního řádu a že podle zavedené judikatury byla povinnost odůvodnit rozhodnutí o náboru splněna sdělením výsledků žadateli.

Veřejný ochránce práv přezkoumal související judikaturu a konstatoval, že se na kritéria hodnocení vztahuje politika a právní předpisy EU o transparentnosti a přístupu veřejnosti k dokumentům, které se od vydání dřívější judikatury, na kterou odkazoval úřad EPSO, značně změnily. Veřejný ochránce práv proto dospěl k názoru, že úřad EPSO nepředložil dostatečné důvody k odmítnutí přístupu. Veřejný ochránce práv vypracoval návrh doporučení, podle kterého by úřad EPSO měl znovu zvážit svůj zamítavý postoj, pokud jde o přístup stěžovatelky ke kritériím hodnocení, a měl by přístup umožnit, pokud tomu nebrání opodstatněné důvody.

Ve svém podrobném stanovisku k návrhu doporučení úřad EPSO uvedl, že kritéria hodnocení stanovená výběrovou komisí by mohla být oddělena od různých pokynů, doporučení a stanovisek, které jsou poskytovány jednotlivým hodnotitelům. Aby však v tomto případě mohla stěžovatelka lépe pochopit hodnocení, které obdržela, přiložil úřad EPSO kopii zkušebního testu stěžovatelky s rukopisnými poznámkami hodnotitele. V samostatném sdělení uvedl úřad EPSO rovněž podrobné poznámky k těmto opravám a vysvětlil požadavky testu. Zdůraznil také, že hodnocení chyb ve zkušebním testu bylo uvedeno na hodnotícím archu, jehož kopie již byla stěžovatelce zaslána.

Veřejný ochránce práv byl toho názoru, že velmi podrobné informace, které v tomto případě úřad EPSO poskytl, by měly kandidátovi pomoci lépe pochopit získané hodnocení, a proto nejsou další důvody k pokračování šetření v tomto konkrétním případě. Veřejný ochránce práv však konstatoval, že stanovisko úřadu EPSO upozornilo na faktické a právní záležitosti obecnějšího charakteru. Rozhodl se proto zahájit šetření z vlastního podnětu, které se bude zabývat přístupem kandidátů k hodnotícím kritériím stanoveným výběrovou komisí.

Poznámka

Veřejný ochránce práv rovněž na stejném základě ukončil dva podobné případy, v nichž byly vydány návrhy doporučení úřadu EPSO: 413/2004/PB a 2028/2003/PB.

Šetření z vlastního podnětu oznámené veřejným ochráncem práv bylo zahájeno dne 10. října 2005 (OI/5/05/PB). Výsledky šetření budou zveřejněny na webových stránkách veřejného ochránce práv.

PŘIJETÍ K VÝBĚROVÝM TESTŮM

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 839/2004/MHZ na Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO)

Maďarský občan se přihlásil k účasti ve veřejném výběrovém řízení na překladaatele asistenty, které organizoval úřad EPSO. Ve svém přihlašovacím formuláři uvedl, že požadovaný vysokoškolský diplom získá několik měsíců po datu registrace. Když byl vyzván k účasti na předběžných testech, měl za to, že úřad EPSO jeho přihlášku přijal. Úspěšně složil předběžné testy a byl přijat k účasti na písemné části zkoušky. O několik měsíců později ho však úřad EPSO informoval, že byl vyloučen z vybraných uchazečů, neboť neměl požadovaný diplom k datu přihlášky. Z tohoto důvodu nebyly jeho písemné testy vyhodnoceny.

Stěžovatel uvedl, že vyloučení bylo ze strany úřadu EPSO nespravedlivé vzhledem k tomu, že jeho přihláška byla přijata a že mu bylo umožněno zúčastnit se předběžných testů a písemných testů.

K datu podání stížnosti nebyl stěžovatel občanem Unie ani neměl bydliště v některém z členských států. Jelikož byl veřejný ochránce práv toho názoru, že by záležitost měla být přezkoumána, zahájil šetření z vlastního podnětu. Úřad EPSO následně veřejného ochránce práv informoval, že je ochoten posuzovat tento případ jako stížnost vzhledem k tomu, že stěžovatel se přistoupením Maďarska k EU stal občanem EU.

Úřad EPSO také vysvětlil, že podle oznámení o výběrovém řízení se může výběrová komise rozhodnout, zda stěžovatel splnil dané požadavky, až poté, co přezkoumá jeho úplnou přihlášku. Tato přihláška byla od kandidátů vyžádána až poté, co úspěšně absolvovali testy předběžného výběru. Úřad EPSO odkázal na judikaturu Soudu prvního stupně, podle které může být v oznámení o výběrovém řízení stanoveno, že některé specifické požadavky na způsobilost se budou ověřovat až po vyhodnocení testů předběžného výběru.

Veřejný ochránce práv konstatoval, že v oznámení o výběrovém řízení bylo uvedeno, že výběrová Komise bude kontrolovat způsobilost kandidátů ve dvou fázích. Jelikož úřad EPSO postupoval v souladu s oznámením o výběrovém řízení a zohlednil příslušnou judikaturu, neshledal veřejný ochránce práv žádný nesprávný úřední postup. Veřejný ochránce práv však učinil další poznámku a navrhl, aby EPSO předešlo nedorozuměním a zlepšilo své vztahy s kandidáty tím, že ve svých příštích oznámeních o výběrovém řízení bude výslovně uvádět, i) že pozvánka na testy předběžného výběru neznamená, že byla plně posouzena způsobilost uchazeče a ii) že písemné testy uchazečů, u nichž se později prokáže, že nesplňují podmínky pro účast, nebudou hodnoceny.

Poznámka

V dopise ze dne 14. září 2005 úřad EPSO oznámil veřejnému ochránci práv, že budoucí oznámení o výběrovém řízení budou obsahovat dva body, které zmínil veřejný ochránce práv ve své poznámce.

3.1.4 Evropská centrální banka

INFORMACE O MOŽNÉ INTERVENCI ZE STRANY ECB

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 3054/2004/TN na Evropskou centrální banku

Stěžovatel uvedl, že ECB nevysvětlila, z jakých důvodů neodpověděla na jeho dotaz, zda zasáhla na zahraničních devizových trzích, aby zpomalila pokles dolaru a vzestup hodnoty eura.

ECB uvedla, že na otázku odpověděla v maximálním možném rozsahu. ECB však měla opodstatněné důvody k tomu, aby se ke svým zásahům nevyjadřovala. Informace o zásazích na zahraničních

devizových trzích jsou velmi citlivé a jejich sdělování hraje klíčovou úlohu v celkovém uplatňování politiky. S takovými sděleními se musí proto zacházet velmi opatrně, aby neohrozily výsledek celé operace. ECB, stejně jako ostatní centrální banky, si vyhrazuje právo rozhodovat o tom, zda, kdy a jakým způsobem budou sdělovány informace o zásazích.

Veřejný ochránce práv připomněl článek 1 Smlouvy o Evropské unii, ve kterém je stanoveno, že rozhodnutí by měla být přijímána co nejotevřeněji a co nejbližší občanovi, a uvedl, že občanům by měly být poskytovány požadované informace o rozhodnutích přijatých orgány a institucemi Společenství.

V situacích, kdy není možné požadované informace poskytnout, by podle stanoviska veřejného ochránce měl práv orgán nebo instituce, které zamítly žádost, občanovi poskytnout dostatečně specifické důvody, které jasně a jednoznačně vysvětlují příčinu zamítnutí. Veřejný ochránce práv konstatoval, že judikatura soudů Společenství důsledně uplatňuje tento přístup v souvislosti s vyřizováním žádostí o zpřístupnění dokumentů. V některých případech však judikatura ukazuje, že odůvodnění odkazem na kategorie dokumentů může být dostatečné.

Veřejný ochránce práv byl toho názoru, že důvody, které ECB vedly k zamítnutí přístupu k požadovaným informacím, splňovaly požadované právní normy, jelikož odůvodnění ECB bylo jasné a jednoznačně zjevné a stěžovatel mohl pochopit, proč ECB odmítla uvolnit požadované kategorie informací. Veřejný ochránce práv proto neshledal na straně ECB nesprávný úřední postup.

Veřejný ochránce práv konstatoval, že rozhodnutí ECB o přístupu veřejnosti k dokumentům stanovuje výjimku na ochranu veřejného zájmu, pokud jde o „*stabilitu měny a směnných kurzů*“. Veřejný ochránce práv proto neshledal žádný důvod k šetření tvrzení stěžovatele.

3.2 PŘÍPADY UROVNANÉ INSTITUCÍ

3.2.1 Evropský parlament

PŘEVOD NÁROKŮ NA DŮCHOD

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 127/2004/OV (důvěrné) proti Evropskému parlamentu

Na základě výpočtů oddělení pro důchody Parlamentu se stěžovatelka, úřednice Parlamentu, rozhodla převést své nároky na důchod, které předtím získala v Německu a Itálii, do důchodového systému Společenství. Tento převod by ji teoreticky měl zajistit důchod převyšující 70 % jejího konečného platu v třídě B3. Oddělení pro důchody ji však oznámilo, že její důchod bude těsně pod hranicí 65 % platu. Odvolání stěžovatelky podle čl. 90 odst. 2 služebního řádu bylo zamítnuto a orgán oprávněný ke jmenování ji oznámil, že ve skutečnosti nebyly žádné důchodové nároky z Itálie převedeny.

Stěžovatelka uvedla, že i) rozhodnutí o jejích důchodových nárocích by mělo být revidováno a že výše důchodu by měla být stanovena na 70 % jejího konečného platu ve třídě B3 a že ii) přebytek jejích důchodových nároků převedených z Itálie (1995) a Německa (1997) by jí měl být vrácen.

Parlament podrobně vysvětlil výpočet důchodu stěžovatelky a uvedl, že celá částka převedená z německého důchodového systému byla převedena do systému důchodových nároků Společenství a že neexistuje žádný přebytek, který by měl být stěžovateli vrácen. Z italského důchodového systému však žádné nároky převedeny nebyly.

Veřejný ochránce práv proto pokračoval v šetření a požádal Parlament o vyjasnění i) výpočtu převedených důchodových nároků a případného vracení přebytku a ii) situace ohledně převodů důchodových nároků z italského systému. V reakci na další šetření Parlament uvedl, že po zjištění chyby ve výši převodů provedlo oddělení pro důchody nový výpočet důchodu stěžovatelky. Výsledkem byl výrazně příznivější důchod. Parlament uvedl, že chyby byly důsledkem nepřesné analýzy provedené počítačovým systémem.

Jelikož stěžovatelka souhlasila s novým výpočtem a s vysvětlením, které Parlament podal ohledně nevracení přebytku, veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že Parlament učinil kroky k urovnání této věci ke spokojenosti stěžovatelky. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.2.2 Rada Evropské unie

UKONČENÍ ZAMĚSTNANECKÉ SMLOUVY NA POLICEJNÍ MISI EU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 471/2004/OV na Radu Evropské unie

V červnu 2003 podal stěžovatel první stížnost veřejnému ochránci práv (případ 1200/2003/OV), která se týkala ukončení jeho smlouvy civilního odborníka na IT na policejní misi Evropské unie v Sarajevu (EUPM) ze dne 8. prosince 2002. Ve svém rozhodnutí v tomto případě (viz *Výroční zpráva za rok 2003*) veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že práva stěžovatele na obhajobu nebyla respektována. Veřejný ochránce práv stěžovateli doporučil, aby se obrátil přímo na Radu s žádostí, aby jej Rada očistila od obvinění, která proti němu byla vznesena, a s žádostí o vyplacení mzdy za prosinec 2002.

Rada však obě jeho žádosti odmítla s odůvodněním, že se nepodílela na jeho propuštění, stěžovatel proto podal veřejnému ochránci práv v únoru 2004 novou stížnost.

Rada zdůraznila, že její generální sekretariát učinil maximum pro spolupráci s veřejným ochráncem práv a zaslal EUPM veškerou korespondenci, aby i jí umožnil spolupráci s veřejným ochráncem práv. Po obdržení stanoviska vedoucího EUPM veřejný ochránce práv oznámil Radě, že ve své kritické poznámce v případě 1200/2003/OV naznačil, že EUPM nebyla oprávněna předčasně ukončit smlouvu stěžovatele, a že se žádost stěžovatele o vyplacení mzdy do konce smlouvy proto zdála být oprávněná. Veřejný ochránce práv požádal Radu, aby pomohla zajistit, že stěžovatel obdrží plnou mzdu.

Rada ve své odpovědi připomněla, že podle článku 9 společné akce o EUPM z března 2002 jsou platby prováděny prostřednictvím vedoucího EUPM. Rada proto předala kopii dopisu veřejného ochránce práv vedoucímu EUPM a důrazně jej upozornila na doporučení veřejného ochránce práv.

EUPM poté oznámila veřejnému ochránci práv, že za účelem ukončení postupu zahájeného stěžovatelem vyplatí stěžovateli část jeho původního měsíčního platu za období od 9. do 31. prosince 2002.

Ve svém rozhodnutí veřejný ochránce práv uvedl, že tato část případu byla uzavřena ke spokojenosti stěžovatele.

Pokud jde o žádost stěžovatele, aby jej Rada očistila od všech obvinění, která proti němu byla vznesena, veřejný ochránce práv připomněl, že v souladu se zásadami právního řádu je obvyklé stanovisko, že skutečnosti zjištěné v rozporu s právem na obhajobu jsou neplatné. Veřejný ochránce práv proto dospěl k závěru, že stěžovatel byl oprávněn považovat předchozí výsledek šetření veřejného ochránce práv v případě 1200/2003/OV za očištění svého jména a že v tomto ohledu není důvodu k pokračování šetření.

3.2.3 Evropská komise

BEZDŮVODNÉ PRODLENÍ A NEZODPOVĚZENÍ ŽÁDOSTI O PŘÍSTUP VEŘEJNOSTI K DOKUMENTŮM

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1798/2004/PB na Evropskou komisi

Stěžovatel uvedl, že Komise odpověděla na jeho první žádost ze dne 22. března 2004 o zpřístupnění dokumentů podle nařízení 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise¹² s bezdůvodným prodloužením a že Komise neodpověděla na jeho žádost ze dne 26. května 2004.

Komise se omluvila za zpoždění a vysvětlila, že byla způsobena velkým pracovním vytížením. Uvedla rovněž, že se s obecnou platností rozhodla poskytovat občanům systematictější zpětnou vazbu ve všech případech, kde existuje riziko, že odpověď – ať již z důvodů složitosti nebo kvůli náhlému přívalu otázek – nebude zaslána ve lhůtě pro informativní odpovědi.

Stěžovatel uvedl, že přijímá omluvu Komise a považuje svůj případ za uzavřený. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel a učinil další poznámku, v níž uvedl, že Komise jistě vynaloží potřebné úsilí na to, aby v budoucnu své závazky vždy dodržela.

ODMÍTNUTÍ ŽÁDOSTI O PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 3381/2004/TN na Evropskou komisi

Stěžovatel, sdružení obyvatel Spojeného království, předložilo Komisi stížnost podle článku 226 ve věci porušení právních předpisů Společenství úřady Spojeného království, které souviselo s velkou skládkou nedaleko jejich domovů. Komise odmítla žádost stěžovatele o přístup ke korespondenci Komise s úřady Spojeného království v této věci s odůvodněním, že zveřejnění dokumentů by ohrozilo ochranu cílů inspekci, vyšetřování a auditu (čl. 4 odst. 2 nařízení 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise¹³).

Veřejný ochránce práv předal stížnost Komisi a současně oslovil Stálé zastoupení Spojeného království při EU s dotazem, zda by úřady Spojeného království měly námitky proti zveřejnění dotyčných dokumentů.

Ve svém stanovisku Komise uvedla, že její rozhodnutí nezveřejnit dotyčné dokumenty v dané fázi postupu bylo v souladu s příslušnou judikaturou. Po formálním ukončení řízení se však Komise rozhodla zveřejnit dva dopisy, které v této věci zaslala úřadům Spojeného království. Úřady Spojeného království potvrdily, že nemají námitek proti zveřejnění svých odpovědí, a dva dotyčné dopisy byly tedy rovněž zveřejněny. Komise se omluvila za nepatřičné zpoždění při vyřizování potvrzující žádosti stěžovatele.

Po dalším šetření Komise také souhlasila s tím, aby stěžovateli byly vydány tři CD-ROMy s informacemi zaslányými Komisi úřady Spojeného království na podporu jejich argumentů v rámci řízení podle článku 226. Jelikož Komise podnikla kroky k urovnání této věci ke spokojenosti stěžovatele, veřejný ochránce práv případ uzavřel.

¹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, 2001 Úř. věst. L 145, s. 43.

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, 2001 Úř. věst. L 145, s. 43.

ÚHRADA NÁKLADŮ NA CESTU A UBYTOVÁNÍ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 3485/2004/OV na Evropskou komisi

Stěžovatel se zúčastnil veřejného výběrového řízení COM/A/12/01 a ve dnech 15. a 16. ledna 2004 absolvoval pohovory v Itálii. Po skončení pohovorů stěžovatel použil oficiální formulář k žádosti o úhradu svých nákladů na cestu a ubytování. Přestože v roce 2004 stěžovatel Komisi třikrát upomínal, jeho náklady nebyly uhrazeny. Komise stěžovateli oznámila, že jeho žádost o úhradu nákladů byla zaregistrována a byla předána k vyřízení. Jelikož stěžovateli nebyly náklady do listopadu 2004 uhrazeny, podal stížnost veřejnému ochránci práv.

Veřejný ochránce práv zaslal stížnost Komisi dne 15. listopadu 2004. Dne 30. prosince stěžovatel e-mailem oznámil veřejnému ochránci práv, že platba byla provedena a že případ může být uzavřen. Veřejný ochránce práv proto dospěl k závěru, že Komise učinila nezbytné kroky k vyřešení záležitosti ke spokojenosti stěžovatele.

ÚHRADA CESTOVNÍCH NÁKLADŮ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 501/2005/IP na Evropskou komisi

Stěžovatel, italské kulturní sdružení, uvedlo, že Komise by měla dodržet svůj příslib a uhradit cestovní náklady související s návštěvou stěžovatele u Komise.

Komise uvedla, že její zastoupení v Itálii nazajistilo včasné přidělení prostředků na závazky v příslušné výši (5 500 EUR) a v důsledku toho nebyla tato částka připravena. Komise proto nemohla splnit ústní příslib úhrady nákladů. Avšak v zájmu zachování dobré pověsti a vzhledem k tomu, že zastoupení Komise v Itálii naznačilo, že orgán náklady uhradí, byla pro tyto účely vyčleněna částka 5 500 EUR.

Stěžovatel oznámil veřejnému ochránci práv, že považuje svůj případ za vyřešený a veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

OPOŽDĚNÉ PLATBY HODNOTITELŮM KOMISE

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1266/2005/MF proti Evropské komisi

Stěžovatel, německý novinář píšící o vědě, pracoval jako nezávislý odborník hodnotící výzvy k předložení návrhů zveřejněné v rámci Šestého rámcového programu. Ve stížnosti uvedl, že Komise i) mu včas nezaplatila za hodnocení, která provedl v roce 2004, ii) nepodala mu vysvětlení, jak byly platby vypočítány a iii) neuhradila úrok z prodlení. Stěžovatel uvedl, že by nejpozději do 31. března 2005 měl obdržet platbu za hodnocení provedená počátkem října 2004. Dále uvedl, že by mu měl být zaplacen úrok z prodlení, pokud jde o platby, které obdržel v roce 2004 za jiné činnosti. Stěžovatel také uvedl, že by mu Komise měla podat vysvětlení ohledně výpočtu plateb od roku 2004.

Komise vysvětlila důvody prodlení plateb a uvedla, že platba za činnost provedenou počátkem října 2004 již byla stěžovateli poukázána. Stěžovateli byly poskytnuty podrobné údaje o částkách zaplacených za normální pracovní dny, za pracovní dny strávené mimo Brusel, platby denních příspěvků a úhradu cestovních nákladů za každé z hodnocení, která provedl v letech 2003 a 2004. Komise rovněž navrhla, že stěžovateli uhradí částku odpovídající úroku z prodlení v souvislosti s jeho činností v říjnu 2004. V květnu 2005 Komise přijala opatření na zrychlení plateb odborníkům, která byla shrnuta v akčním plánu. V důsledku těchto opatření Komise značně zkrátila čas potřebný k zaplacení odborníků, kteří provádějí hodnocení.

Ve svých poznámkách stěžovatel uvedl, že dle jeho názoru Komise zlepšila své postupy provádění plateb a že souhlasí s návrhem Komise, pokud jde o úhradu úroků. Dále zdůraznil, že platbu za svou poslední smlouvu obdržel do 30 dnů.

Na základě stanoviska Komise a poznámek stěžovatele dospěl veřejný ochránce práv k názoru, že Komise učinila kroky k urovnání záležitosti ke spokojenosti stěžovatele. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.3 SMÍRNÁ ŘEŠENÍ DOSAŽENÁ VEŘEJNÝM OCHRÁNCEM PRÁV

3.3.1 Evropský parlament

PŘÍSTUP DO BUDOV EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 628/2004/OV proti Evropskému parlamentu

Stěžovatel, pomocný zaměstnanec v Komisi, ve své stížnosti uvedl, že pomocní zaměstnanci z Komise nemají přístup do budov Parlamentu v Bruselu v době, kdy se nekonají žádná jednání. Podle stěžovatele je toto pravidlo diskriminující, neboť žádné podobné omezení se nevztahuje na dočasné zaměstnance, přidělené národní odborníky nebo akreditované lobbisty ze soukromých společností.

Parlament uvedl, že umožňuje přístup úředníkům z ostatních orgánů EU po předložení jejich průkazu, ale že se tento postup nevztahuje na všechny ostatní pracovníky orgánů, neboť by došlo ke značnému zvýšení počtu potenciálních návštěvníků Parlamentu. Parlament dále zdůraznil, že omezení práva na přístup je nezbytné také z toho důvodu, že se na jeho prostory vztahují vnitrostátní předpisy a nařízení omezující počet osob z bezpečnostních důvodů, zejména s ohledem na nebezpečí požáru. V této souvislosti odkázal na sdělení, které bylo zasláno sboru kvestorů.

Veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že Parlament nevysvětlil, proč by postavení všech zaměstnanců Společenství bez ohledu na jejich kategorii nemohlo být z hlediska přístupu do budov Parlamentu považováno za srovnatelné, a že Parlament pouze odkázal – bez jakéhokoli rozlišení kategorií zaměstnanců – na obecnou potřebu omezit z bezpečnostních důvodů celkový počet osob, kterým je přístup umožněn. Dospěl tedy k závěru, že Parlament neuvedl objektivní důvod omezení vstupu pomocných zaměstnanců Komise do budov Parlamentu, když se zde nekonají žádná jednání, a že toto omezení představuje neodůvodněnou diskriminaci. Veřejný ochránce práv proto navrhl smírné řešení, v jehož rámci by Parlament ukončil stav, kdy je přístup pomocných zaměstnanců z jiných orgánů do budov Evropského parlamentu omezen bez objektivního odůvodnění.

Ve své odpovědi Parlament veřejnému ochránci práv oznámil, že po vstupu nového služebního řádu v platnost již problém uvedený ve stížnosti neexistuje. Parlament zdůraznil, že nový režim pro smluvní zaměstnance se na Parlament vztahuje od 1. března 2005 v případě zaměstnanců původně zaměstnaných na smlouvy pomocných zaměstnanců a od 1. ledna 2005 pro nově zaměstnané pracovníky. Ve výsledku již Parlament pro účely přístupu mezi různými kategoriemi zaměstnanců nerozlišuje. Článek 5 nových pravidel pro přístup do budov Parlamentu, jež byla přijata dne 28. ledna 2005, umožňuje přístup do budov Evropského parlamentu všem kategoriím zaměstnanců všech ostatních orgánů.

Stěžovatel souhlasil s tím, že problém byl uspokojivým způsobem vyřešen a veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

ÚHRADA PRÁVNÍCH VÝLOH

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1733/2004/OV proti Evropskému parlamentu

Úředník Evropského parlamentu zaslal v roce 2001 stížnost veřejnému ochránci práv, jejímž předmětem byla nemožnost nastoupit na pracovní místo po období neplaceného volna. Po rozhodnutí veřejného ochránce práv v tomto případě (případ 1462/2001/ME) stěžovatel požádal v listopadu 2002 Parlament o náhradu za ušlou mzdu a nárok na důchod. Poté, co ve lhůtě čtyř měsíců stanovené ve služebním řádu neobdržel odpověď, najal stěžovatel v březnu 2003 právníka, aby inicioval řízení u Soudu prvního stupně. V květnu 2003, šest týdnů po uplynutí lhůty pro odpověď stanovené ve služebním řádu, Parlament žádost stěžovatele konečně přijal. Stěžovatel oznámil Parlamentu, že byl s jeho odpovědí spokojen. Uvedl však, že Parlament by měl uhradit také jeho právní výlohy. Parlament tento požadavek odmítl s odůvodněním, že stěžovatel využil pomoci právníka během administrativní fáze postupu.

V červnu 2004 zaslal stěžovatel stížnost veřejnému ochránci práv a uvedl v ní, že Parlament i) nedodržel lhůty stanovené v jednacím řádu a ii) že mu neuhradil právní výlohy.

Parlament uvedl, že služební řád ani příslušná judikatura nezavazují orgány k tomu, aby hradily výlohy v administrativní fázi postupu.

Veřejný ochránce práv zdůraznil, že sám Parlament považoval dopis stěžovatele z listopadu 2002 za stížnost ve smyslu čl. 90 odst. 2 služebního řádu. Veřejný ochránce práv považoval skutečnost, že Parlament neodpověděl na tento dopis ve lhůtě čtyř měsíců, za případ nesprávného úředního postupu, a uvedl, že rozhodnutí stěžovatele konzultovat právníka za účelem přípravy odvolání u soudu považoval za přiměřené vzhledem k tomu, že žádost stěžovatele byla implicitně zamítnuta. Stěžovatel tak hradil právní výlohy, které by v případě včasné odpovědi Parlamentu nebyly nutné. Na základě tohoto odůvodnění dospěl veřejný ochránce práv k názoru, že ze strany Parlamentu nebylo spravedlivé odmítnat uhrazení nákladů stěžovatele, a navrhl smírné řešení, v němž žádal Parlament, aby přehodnotil svůj zamítavý postoj.

Parlament souhlasil s navrhovaným smírným řešením a oznámil veřejnému ochránci práv, že uhradí právní výlohy stěžovatele. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ V RŮZNÝCH JAZYCÍCH BĚHEM VOLEBNÍ KAMPANĚ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1737/2004/TN proti Evropskému parlamentu

Švédské shromáždění Finska si stěžovalo na skutečnost, že plakáty použité v rámci informační kampaně Parlamentu ve Finsku před volbami do Evropského parlamentu v roce 2004 byly pouze ve finštině. Ve stížnosti bylo zdůrazněno, že Finsko má dva úřední jazyky, finštinu a švédštinu, jež jsou oba úředními jazyky EU. Ve stížnosti bylo uvedeno, že stanovisko Parlamentu k této věci, včetně prohlášení, že švédští rodilí mluvčí představují pouze 5,6 % finské populace, není v souladu s finskou ústavou, která zajišťuje rovnoprávnost obou jazyků. Stěžovatel rovněž uvedl, že tato rovnost je zachovávána při vnitrostátních volbách ve Finsku a že v případě evropských voleb neexistoval důvod k upuštění od této praxe. Stěžovatel žádal, aby Parlament podnikl kroky k nápravě tohoto nesprávného úředního postupu.

Parlament uvedl, že jeho informační kancelář ve Finsku uplatňuje zásadu práce ve finštině i švédštině při poskytování služeb a zodpovídání dotazů finských občanů. Pokud jde o kampaň u příležitosti evropských voleb v roce 2004, některé marketingové projekty byly připraveny pouze ve finštině a jedním z nich byla pouliční plakátová kampaň. V rámci této kampaně však nebyly uváděny žádné nové informace, jež by nebyly dříve sděleny jinými prostředky i ve švédštině.

Veřejný ochránce práv nebyl spokojen s odpovědí, kterou Parlament poskytl v reakci na obvinění a tvrzení stěžovatele. Připomněl, že článek 21 Charty základních práv zakazuje jakoukoli diskriminaci

na základě jazyka, a dospěl k názoru, že důkazní břemeno bylo na straně Parlamentu, který měl prokázat, že jeho jazyková politika byla v tomto případě vhodná a přiměřená. Veřejný ochránce práv uvedl, že vysvětlení Parlamentu nebylo přesvědčivé, a navrhl smírné řešení, v jehož rámci by Evropský parlament uznal jak nedostatky kampaně, tak i skutečnost, že podíl švédsky hovořících obyvatel Finska není relevantní pro status tohoto jazyka jako úředního jazyka EU a jeho status podle finské ústavy. Parlament přijal toho smírné řešení, přislíbil, že v budoucnu bude postupovat pečlivěji, a tím stěžovatele uspokojil.

3.3.2 Evropská komise

UKONČENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU S OPERÁTOROU „CALL CENTRA“

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1336/2003/IP na Evropskou komisi

Dne 1. července 2003 začala stěžovatelka, která dne 31. března 2003 skončila svou stáž v Komisi, pracovat v Komisi jako operátorka „call centra“ na GŘ pro personál a administrativu. Dne 4. července 2003 jí bylo oznámeno, že v souladu s bodem 19 pravidel pro stáže v Komisi Evropských společenství, podle kterého „nemůže být se stážisty po dobu jednoho roku od skončení stáže uzavřen žádný typ smlouvy s Komisí“, nemůže dále v Komisi pracovat.

Stěžovatelka uvedla, že Komise jednala nečestně, neboť rozhodnutí o tom, že nemůže pracovat jako operátorka „call centra“ bylo přijato až poté, kdy stěžovatelka na toto místo nastoupila. Dále stěžovatelka uvedla, že pravidla, na která odkazuje Komise, by se na ní neměla vztahovat, neboť uzavřela smlouvu se soukromou společností, a nikoli s Komisí. Stěžovatelka žádala, aby jí Komise vyplatila částku odpovídající šesti měsíčním platům, což odpovídá délce smlouvy, kterou podepsala.

Veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že skutečnost, že Komise učinila příslušné rozhodnutí týkající se stěžovatelky až poté, kdy nastoupila na nové pracovní místo jako operátorka „call centra“, může být případem nesprávného úředního postupu, jelikož Komise neprokázala, že nebylo možné přezkoumat příslušné údaje o stěžovateli před jejím nástupem na dotyčné pracovní místo. Veřejný ochránce práv rovněž uvedl, že uplatnění ustanovení bodu 19 pravidel v případě stěžovatelky a rozhodnutí Komise neumožnit jí další působení na pozici operátorky „call centra“ může být případem nesprávného úředního postupu.

Veřejný ochránce práv proto dospěl k názoru, že ze strany Komise by bylo skutečně vhodné, aby zvážila vyplacení odpovídající náhrady stěžovateli za hmotnou škodu, kterou jí způsobil postup Komise, a navrhl v tomto smyslu smírné řešení.

Komise souhlasila s tím, že bylo možné přijmout odpovídající opatření a informovat stěžovatelku již před 1. červencem 2003 o tom, že není možné, aby začala pracovat jako operátorka „call centra“. Ačkoli Komise nesdílela názor veřejného ochránce práv, pokud jde o nesprávný úřední postup v této věci, vyjádřila ochotu nabídnout stěžovateli částku 1 000 EUR v rámci příslušného postupu a v zájmu dosažení smíru.

Stěžovatelka oznámila veřejnému ochránci práv, že nabídku Komise přijala, a veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

DŮCHODOVÉ NÁROKY

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2188/2003/OV na Evropskou komisi

Řecký občan, který pracoval jako pomocný zaměstnanec v Komisi od července 1965 do prosince 1968 a poté se vrátil do Řecka, byl stěžovatelem. V roce 2002 mu Belgický národní důchodový úřad oznámil, že Komise v letech 1967 a 1968 neplatila příspěvky na jeho důchodové pojištění. V důsledku toho měl stěžovatel problémy se svými důchodovými nároky u Řecké organizace pro sociální pojištění (IKA). Stěžovatel se obrátil na Komisi, který mu oznámila, že v letech 1967 a 1968 byl zaregistrován jako účastník systému dobrovolného pojištění v rámci řeckého systému pojištění.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel uvedl, že Komise by měla uznat, že ho byla povinná pojistit v rámci belgického systému pojištění po celou dobu, kdy pracoval jako pomocný zaměstnanec.

Komise uvedla, že po září 1966 nebyly Belgickému národnímu důchodovému úřadu placeny žádné příspěvky a že stěžovatel byl od té doby pojištěn v rámci řeckého systému dobrovolného pojištění. Komise dále zdůraznila, že již nemá k dispozici příslušné výplatní pásky, a tak nemůže prokázat, že přestala z platu stěžovatele strhávat osobní příspěvek na pojištění.

Veřejný ochránce práv uvedl, že zásady řádné správní praxe vyžadují, aby byly údaje o důchodových nárocích spolehlivě a dlouhou dobu uschovány, aby bylo zajištěno, že jednotlivci budou moci využít dávek, na které si vydělali. Skutečnost, že tak Komise neučinila, je případem nesprávného úředního postupu. Veřejný ochránce práv navrhl smírné řešení, v jehož rámci by Komise přijala nezbytná opatření a zajistila, že stěžovatel získá příslušné důchodové nároky za celou dobu, kdy pracoval pro Komisi. Komise návrh přijala a oznámila veřejnému ochránci práv, že se spojila s belgickými úřady v listopadu 2004, aby s nimi vyrovnala příspěvky za celé období smlouvy pomocného pracovníka uzavřené se stěžovatelem. Stěžovatel vyjádřil uspokojení nad výsledkem šetření a veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

VÝJIMKA Z VĚKOVÉHO OMEZENÍ PRO STÁŽ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 518/2004/MF proti Evropské komisi

Stěžovatelka uvedla, že ji Komise neodpověděla na žádost o výjimku z věkového omezení 30 let, které se vztahuje na uchazeče o stáž. Ve stížnosti uvedla, že její přihláška by měla být přijata.

Komise uvedla, že oddělení pro stáže připustilo, že stěžovatelku pouze informovalo o zamítnutí její přihlášky z důvodu věkového omezení. To bylo způsobeno špatným zanesením důvodů zamítnutí do nového počítačového systému. Jakmile však byla chyba zjištěna, byl stěžovatelce zaslán další vysvětlující dopis, v němž jí byly vysvětleny důvody zamítnutí její žádosti o výjimku z věkového omezení. Důvody byly následující: i) stěžovatelka nepředložila žádný věcný, konkrétní nebo ospravedlnitelný důvod pro udělení výjimky, ii) stěžovatelka uvedla, že zná pouze jeden cizí evropský jazyk (francouzštinu), zatímco od uchazečů z členských států EU se vyžaduje dobrá znalost nejméně dvou jazyků Společenství, a iii) stěžovatelka ve své přihlášce na stáž uvedla pouze jedno konkrétní generální ředitelství.

Dne 29. dubna 2005 navrhl veřejný ochránce práv smírné řešení, v jehož rámci požádal Komisi, aby přezkoumala přihlášku stěžovatelky a zohlednila při tom tři faktory. Zaprvé, vzhledem k návrhu doporučení Komisi, které veřejný ochránce práv vydal v případě 2107/2002/(BB)PB (viz oddíl 3.5.1 níže), a k rozhodnutí Komise zrušit věkové omezení pro stáže, nebyl již věk stěžovatelky překážkou k přijetí její přihlášky. Zadruhé, veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že z připomínek stěžovatelky a z dokumentů, které předložil, vyplývalo, že disponuje dobrou znalostí nejméně dvou jazyků Společenství. Zatřetí, veřejný ochránce práv uvedl, že si není vědom toho, že by v rozhodnutí Komise o stážích ze dne 7. července 1997 bylo uvedeno pravidlo, podle kterého uchazeči musí uvést konkrétní počet generálních ředitelství, na nichž si přejí absolvovat svou stáž.

Komise přijala smírné řešení a uvedla, že výjimečně bude považovat přihlášku stěžovatelky za předběžně přijatou od 1. března 2006. Jméno stěžovatelky proto bude zařazeno na seznam předběžně vybraných uchazečů.

Stěžovatelka oznámila úřadu veřejného ochránce práv, že je toho názoru, že v její stížnosti bylo dosaženo smírného řešení. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

OPOŽDĚNÁ PLATBA STIPENDIA MARIE CURIE

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1772/2004/GG na Evropskou komisi

Stěžovatelka získala stipendium Marie Curie v rámci Pátého rámcového programu. Komise a hostitelská instituce se dohodly na smlouvě v délce 24 měsíců. Během těchto 24 měsíců si stěžovatelka vybrala mateřskou dovolenou v délce devíti měsíců a požádala o prodloužení lhůty pro předložení své závěrečné zprávy. Hostitelská instituce a Komise souhlasily. Z důvodu chyby na straně Komise však dodatek smlouvy prodloužil její délku na 35 měsíců namísto 33 měsíců. Na konci projektu předložila hostitelská instituce závěrečnou zprávu stěžovatelky a požádala o závěrečnou platbu ve výši 13 472 EUR. Přes četná upozornění stěžovatelky Komisi byla tato částka vyplacena až o jedenáct měsíců později.

Stěžovatelka uvedla, že Komise nevyřídila její závěrečnou zprávu a její žádost o závěrečnou platbu řádně a v přiměřené lhůtě. Stěžovatelka uvedla, že Komise by měla zaplatit úrok z prodlení za období mezi datem splatnosti a skutečným datem zaplacení.

Komise připustila, že došlo k řadě neobvyklých nedorozumění a chyb. Zdůraznila však, že smlouva byla uzavřena s hostitelskou institucí, nikoli se stěžovatelkou. Uvedla mimo jiné, že hostitelská instituce ani stěžovatelka neměly námitek, pokud jde o chyby v dodatku smlouvy, že během dotyčného období několik úředníků, kteří se zabývali její smlouvou, ukončilo své působení v Komisi, a že při několika příležitostech hostitelská instituce nereagovala a nespolupracovala.

Veřejný ochránce práv uvedl, že na první pohled není žádný z těchto argumentů přesvědčivý. Uvedl zejména, že je standardní praxí, že hostitelská instituce provádí platby až poté, co obdrží potřebné prostředky z Komise, a proto neposkytnutí prostředků Komisí mělo nepříznivý vliv na zájmy stěžovatelky.

Vzhledem k neexistenci přímé smluvní vazby mezi Komisí a stěžovatelkou neměla stěžovatelka nárok žádat o úrok z prodlení. Veřejný ochránce práv však uvedl, že chyby způsobené Komisí a prodleva při jejich nápravě se kterou byly napraveny, vedly ke značnému prodlení v platbách prováděných hostitelskou institucí. Veřejný ochránce práv proto Komisi navrhl, aby v zájmu dosažení smírného řešení zvažila poskytnutí přiměřené finanční náhrady stěžovatelce za nepříznivé důsledky svých chyb.

Komise odpověděla, že řada skutečností, které uvedl veřejný ochránce práv, a rovněž výjimečné okolnosti případu ji vedly k tomu, že stěžovatelce nabídla částku 596,11 EUR, což odpovídá úroku z prodlení opožděné platby.

Stěžovatelka vyjádřila spokojenost s touto nabídkou a se způsobem, kterým veřejný ochránce práv postupoval v této záležitosti. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.4 PŘÍPADY UZAVŘENÉ S KRITICKOU POZNÁMKOU VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

3.4.1 Evropský parlament

PRŮTAHY PŘI POSKYTOVÁNÍ PŘÍSTUPU K DOKUMENTŮM

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1756/2004/MF na Evropský parlament

Stěžovatel uvedl, že mu Parlament neposkytl přístup k rozhodnutí jmenovacího orgánu ze dne 19. listopadu 2003 o změně místa zaměstnání jednoho z jeho kolegů ve lhůtě stanovené nařízením 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise¹⁴. Požadoval, aby mu Parlament příslušné dokumenty zpřístupnil.

Parlament uvedl, že žádost stěžovatele o poskytnutí přístupu nebyla řešena v právním rámci nařízení 1049/2001. Vzhledem k tomu, že úředníci Parlamentu mají možnost přednostního přístupu k různým zdrojům informací, Parlament žadatelům doporučil, aby neuplatňovali postup stanovený nařízením 1049/2001, pokud se žádost o přístup týká již zveřejněných dokumentů. Po žádosti veřejného ochránce práv o stanovisko ke stížnosti Parlament požadovaný dokument stěžovateli zaslal. Důvodem nedůslednosti při vyřizování stížnosti žadatele byla právní nejistota, která vznikla v důsledku chybějící hierarchie mezi služebním řádem a nařízením 1049/2001 o ochraně údajů.¹⁵ Byla přijata příslušná opatření, která jednotlivým útvarům Parlamentu umožní rychle vyřizovat další žádosti o přístup k dokumentům.

Veřejný ochránce práv vzal na vědomí, že stěžovatel nakonec přístup k požadovanému dokumentu získal. Připomněl však, že čl. 7 odst. 1 nařízení 1049/2001 požaduje, aby byla žádost o přístup k dokumentu vyřízena bez prodlení. Upozornil na to, že v potvrzující žádosti ze dne 3. května 2004 stěžovatel uvedl nařízení 1049/2001 jako právní základ své žádosti o přístup.

Veřejný ochránce práv se domnívá, že z dopisu Parlamentu ze dne 9. srpna 2004 jasně vyplývalo, že Parlament má v úmyslu postupovat v případě stěžovatele podle nařízení 1049/2001. Dospěl proto k názoru, že Parlament měl buď považovat dopis žadatele ze dne 3. května 2004 za potvrzující žádost ve smyslu nařízení 1049/2001, nebo uvést důvody, které ho vedly k tomu, že dopis posuzoval jako novou žádost o přístup. Veřejný ochránce dále poukázal na to, že od obdržení potvrzující žádosti do dne zpřístupnění dokumentu uplynuly více než tři měsíce. Proto veřejný ochránce práv připojil kritickou poznámku.

V další poznámce veřejný ochránce práv vyjádřil názor, že by neměla být vyloučena možnost vyřizovat žádosti úředníků o přístup k dokumentům bez použití nařízení 1049/2001 o veřejném přístupu k dokumentům, pokud žadatel jasně neuvede, že chce, aby jeho žádost byla vyřizována na základě tohoto nařízení. Podle názoru veřejného ochránce práv je povinností Parlamentu, aby vyřešil všechny problémy, které v této souvislosti mohou vzniknout, a to obecně nebo po obdržení konkrétní žádosti o přístup k dokumentům. Veřejný ochránce práv se domnívá, že v každém případě by měl Parlament zajistit, aby úředník dostal na žádost o přístup k dokumentům rychlou odpověď. Veřejný ochránce práv vyjádřil důvěru v ochotu Parlamentu přijmout při vyřizování dalších žádostí úředníků o přístup k dokumentům příslušná opatření.

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001 L 145, s. 43.

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů, Úř. věst. 2001 L 8, s. 1.

NEZASLÁNÍ ODPOVĚDI NA ŽÁDOST O INFORMACE.

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2038/2004/GG na Evropský parlament

Stěžovatel uvedl, že Parlament neodpověděl na dvě e-mailové žádosti, které zaslal do elektronické poštovní schránky „Civis“ a v nichž žádal informace o určitém usnesení Parlamentu. Požadoval, aby mu byla zaslána odpověď.

Parlament vysvětlil, že elektronická poštovní schránka „Civis“ již není určena k přijímání zpráv od veřejnosti a byla nahrazena internetovým formulářem, který byl k tomuto účelu vytvořen. Podle Parlamentu obdržely osoby, které psaly na starou e-mailovou adresu, automaticky zasílanou zprávu s informací, že mají použít nový formulář. Parlament uvedl, že kdyby stěžovatel tento formulář použil, obdržel by brzkou odpověď.

Stěžovatel zdůraznil, že na svoje e-maily standardní odpověď nedostal. Pracovníci kanceláře veřejného ochránce práv poslali do poštovní schránky „Civis“ zkušební e-maily, avšak standardní odpověď, o níž se zmiňoval Parlament, neobdrželi.

Veřejný ochránce práv požádal Parlament o další informace. Parlament ve své odpovědi vysvětlil, že v době, kdy stěžovatel poslal své e-mailové zprávy, měl jeho systém elektronické pošty vážné problémy v důsledku přívalu velkého množství nevyžádaných zpráv. Podle Parlamentu byly příchodem více než 300 000 e-mailů do poštovní schránky „Civis“ paralyzovány naprogramované pokyny řídicího programu elektronické pošty, které aktivovaly funkci automatické odpovědi. Parlament dále uvedl, že situace byla vyřešena, když se začal používat nový program elektronické pošty, a systematické zasílání odpovědí nyní probíhá bez problémů. Parlament také vysvětlil, že automatické odpovědi fungovaly jen u e-mailů, které nepřicházely z evropských institucí.

Veřejný ochránce práv poukázal na to, že Parlament odpověděl na e-mail stěžovatele až téměř po sedmi měsících od obdržení žádosti a po více než dvou měsících od doby, kdy ho veřejný ochránce práv o případu stěžovatele informoval. Veřejný ochránce práv se domnívá, že se to očividně vymyká všemu, co by se dalo považovat za přiměřenou dobu pro odpověď na takové žádosti. Veřejný ochránce práv souhlasil s tím, že technické problémy, o nichž se Parlament zmínil, mohou způsobit zpoždění, za něž nelze činit odpovědný příslušný orgán nebo instituci. Upozornil však také na to, že i po vyřešení problému si odpověď na žádost stěžovatele vyžádala téměř pět měsíců (a stížnost veřejnému ochránci práv). Kromě toho veřejný ochránce práv uvedl, že Parlament stěžovatele o technických problémech ani neinformoval, ani mu neposlal žádnou omluvu. Veřejný ochránce práv proto uzavřel případ kritickou poznámkou.

3.4.2 Rada Evropské unie

PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM O SPOLEČNÉ ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITICE

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1875/2005/GG na Radu Evropské unie

Stěžovatel požádal Radu o přístup ke všem dokumentům, které se týkají projednávání a podpisu dohody mezi členskými státy EU o postavení vojenských a civilních zaměstnanců plnících úkoly v oblasti předcházení konfliktům a krizového řízení v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie. Stěžovatel také požádal o úplný seznam citlivých dokumentů, jejichž zpřístupnění by Rada mohla odmítnout.

Rada poskytla částečný přístup ke čtyřem přípravným dokumentům. V potvrzující žádosti stěžovatel uvedl, že s ohledem na rozsah působnosti dohody, více než dva roky trvající přípravný proces a číslování čtyř přípravných dokumentů, které Rada částečně zpřístupnila, lze předpokládat, že má

Rada k dispozici více dokumentů než uvedené čtyři materiály. Rada odpověděla, že žádné další související dokumenty nebyly zjištěny. Mezery v číslování vznikly v důsledku toho, že prozatímní dokumenty byly v průběhu zpracování prohlášeny za neplatné.

Stěžovatel namítl, že stanovisko Rady, podle něhož existují jen čtyři příslušné dokumenty, zjevně neodpovídá skutečnosti. Poukázal na to, že na samostatnou žádost předloženou podle vnitrostátních předpisů o svobodě informací mu byl poskytnut přístup k dokumentům, o nichž se Rada nezmínila.

Rada uvedla, že po intenzivním šetření může nyní potvrdit, že skutečně vzniklo deset revidovaných verzí daného dokumentu. Rada vysvětlila, že chybějící verze nebyly zařazeny do elektronického rejstříku, ale nacházely se v odděleních, která mají tyto záležitosti na starosti. Protože neexistoval doklad o elektronickém záznamu a potvrzení platnosti těchto dokumentů, byly považovány za neplatné. Rada se za tuto administrativní chybu omluvila. Zdůraznila však, že se mezitím změnilly vnitřní předpisy pro registraci dokumentů, takže dokumenty tohoto typu budou registrovány automaticky. Rada poskytla k prozatímním dokumentům plný nebo částečný přístup.

Veřejný ochránce práv nepochopil, proč nebyly chybějící dokumenty nalezeny hned na začátku, nebo alespoň po potvrzující žádosti stěžovatele. Podle názoru veřejného ochránce práv je tvrzení Rady, že revidované verze byly v době přípravy prohlášeny za neplatné, zavádějící, protože vytváří nesprávný dojem, že dokumenty nebyly nikdy rozeslány. Z průvodních listů těchto dokumentů je však zřejmé, že měly být rozeslány.

Podle veřejného ochránce práv šlo o víc než administrativní chybu. Ze zmínky Rady o nových vnitřních předpisech však usoudil, že k problémům, které se vyskytly v tomto případě, již docházet nebude. Proto v této věci připojil kritickou poznámku.

Pokud jde o seznam citlivých dokumentů, který si stěžovatel vyžádal, Rada uvedla, že žádné takové dokumenty neexistují. Veřejný ochránce práv poznamenal, že se Rada k tomuto bodu poprvé vyjádřila až ve svém stanovisku ke stížnosti. Učinil proto další poznámku, v níž uvedl, že napříště by bylo vhodné, aby Rada poskytovala žadatelům tyto informace co nejdříve.

3.4.3 Evropská komise

DÉLKA ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ PŘEDPISŮ A PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2229/2003/MHZ na Evropskou komisi

Stěžovatel mimo jiné uvedl, že Komise zbytečně odkládala své rozhodnutí o stížnosti na španělské úřady, která se týkala porušení právních předpisů v souvislosti s výstavbou střediska na zpracování odpadů v San Roman de la Vega. Stěžovatel rovněž uvedl, že Komise neodpověděla na jeho potvrzující žádost o přístup k jejímu rozhodnutí zahájit proti Španělsku řízení o porušení právních předpisů a k oficiální výzvě zaslané španělským úřadům.

Komise se omluvila za to, že na potvrzující žádost stěžovatele neodpověděla, a vysvětlila, že k tomu došlo v důsledku administrativní chyby. Poukázala na to, že elektronická správa korespondence, kterou nedávno zavedla, jí umožní se takových chyb v budoucnu vyvarovat. Komise však tvrdila, že byla oprávněna přístup odmítnout na základě čl. 4 odst. 2 třetí odrážky nařízení 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise¹⁶ z důvodů ochrany cílů inspekce, vyšetřování a auditu. Podle Komise mohlo zveřejnění oficiální výzvy zájmy veřejnosti ještě více

¹⁶

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001 L 145, s. 43.

poškodit, protože stěžovatel měl v úmyslu tento dokument použít při řízení u vnitrostátních soudů. Veřejný ochránce práv s tímto argumentem nesouhlasil. Poukázal na to, že vnitrostátní soudní řízení je významným prostředkem, který mohou jednotlivé osoby použít na ochranu svých práv podle práva Společenství. Veřejný ochránce práv připomněl, že pokud jde o volný pohyb zboží, právní předpisy Společenství výslovně stanoví, že každá strana obdrží kopii upozornění Komise členskému státu na překážku volného pohybu zboží, a že jedním ze záměrů tohoto ustanovení je umožnit jednotlivým osobám podávání žalob u vnitrostátních soudů. Veřejný ochránce práv proto nebyl přesvědčen o tom, že za jiných okolností je Komise oprávněna opírat se o argumenty naznačující negativní pohled na soudní řízení u vnitrostátních soudů. Usoudil však, že na základě dřívějších soudních rozhodnutí mohla Komise logicky dospět k názoru, že rozhodnutí o zamítnutí přístupu k dokumentům bylo oprávněné. V tomto bodu stížnosti proto nebyl zjištěn nesprávný úřední postup.

Pokud jde o délku řízení, veřejný ochránce práv poukázal na to, že šetření trvalo téměř tři roky. Protože ve stanovisku Komise byly uvedeny pouze obecné faktory, které mohou způsobit zpoždění, např. vysoká pracovní zátěž, veřejný ochránce dospěl k závěru, že Komise neposkytla odpovídající vysvětlení, proč šetření trvalo tak dlouho. Připojil proto kritickou poznámku.

Komise poté veřejnému ochránci práv sdělila, že pokud by se v budoucnosti objevil podobný případ, bude se snažit podat podrobnější vysvětlení.

NEPOSKYTNUTÍ RADY OHLEDNĚ GRANTŮ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2411/2003/MHZ na Evropskou komisi

Stěžovatel, nevládní organizace zaregistrovaná ve Spojeném království, mimo jiné uvedl, že postup financování rámcového programu Komise AGIS pro policejní a soudní spolupráci v trestních věcech je příliš složitý a těžko srozumitelný. Podle stěžovatele ho Komise přinutila provést nákladné a časově náročné činnosti ke splnění formálních kritérií přípustnosti, ačkoli od začátku věděla, že stěžovatel nebude moci splnit kritérium způsobilosti vyžadující, aby byly do jeho projektu zapojeny partnerské organizace. Žádal, aby mu Komise poskytla náhradu za ztráty, které mu vznikly ve snaze splnit formální kritéria přípustnosti.

Podle Komise mělo vysoké procento žádostí v rámci programu AGIS nedostatky týkající se požadavků stanovených v zadávací dokumentaci. Komise přiznala, že k těmto nedostatkům možná přispělo používání jednoho formuláře žádosti pro dva různé typy grantů. Z tohoto důvodu, a také proto, že projekt stěžovatele odpovídal prioritě politiky, kterou je zlepšování pomoci v oblasti lidských práv, byl tento návrh předběžně vybrán. Když žádost stěžovatele o grant na provozní náklady nebyla připravena včas, aby byl dodržen termín, Komise stěžovateli navrhla, aby svou žádost upravil a ucházel se místo toho o grant na projekt. Protože však stěžovatel mimo jiné nepřipojil k žádosti prohlášení o partnerství, Komise jeho návrh nevybrala.

Veřejný ochránce práv považoval za politováníhodné, že postup předkládání žádostí v programu AGIS způsobil problémy. Vzal však na vědomí, že Komise tyto těžkosti uznala a podnikla kroky k nápravě. Dále usoudil, že Komise přiměřeně vysvětlila, proč stěžovateli poradila, aby místo grantu na provozní náklady požádal o grant na projekt.

Veřejný ochránce práv však připomněl, že zásady řádné správní praxe vyžadují, aby úředník v případě potřeby veřejnosti poradil, jak postupovat v záležitosti, která spadá do jeho působnosti, a jak ji řešit. Domníval se, že s ohledem na specifické okolnosti tohoto případu měla Komise zajistit, aby rada, kterou stěžovateli poskytla, odpovídala jeho konkrétní situaci. Protože Komise stěžovatele neupozornila na základní podmínku způsobilosti, a to na požadavek mít partnerské organizace, jednalo se o případ nesprávného úředního postupu.

Pokud jde o žádost stěžovatele o odškodné, veřejný ochránce práv konstatoval, že stěžovatel svůj požadavek ani nevyčíslil ani nepředložil žádný doklad o ztrátách, které mu vznikly. Dospěl proto k závěru, že pokud chce stěžovatel svůj nárok na odškodnění dále uplatňovat, měl by se s ohledem

na zjištění veřejného ochránce práv, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu, obrátit nejdříve přímo na Komisi.

NEPOSKYTNUTÍ INFORMACÍ O OCHRANĚ ÚDAJŮ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 224/2004/PB na Evropskou komisi

Stížnost se týkala odpovědi zastoupení Komise v Kodani na žádost stěžovatele o informace týkající se zpracování údajů o jeho osobě. Dne 10. června 2003 zastoupení telefonovalo stěžovateli ohledně jeho žádosti o veřejný přístup k dokumentům. Téhož dne požádal stěžovatel zastoupení, aby mu sdělilo, jak získalo jeho telefonní číslo. Zastoupení ho dne 13. června 2003 informovalo, že toto telefonní číslo „jste uvedl ve své [předchozí] stížnosti evropskému veřejnému ochránci práv“. Dne 14. června 2003 požádal stěžovatel zastoupení, aby mu poskytlo veškeré informace o zpracování jeho osobních údajů. Jeho žádost byla předložena podle dánských právních předpisů, kterými se provádí směrnice 95/46 o ochraně údajů¹⁷ a které obsahují v podstatě stejné požadavky, jaké jsou stanoveny v článku 13 nařízení č. 45/2001 o ochraně údajů¹⁸.

Šetřením veřejného ochránce práv byly zjištěny tyto skutečnosti. Zastoupení Komise stěžovatele neinformovalo, zda telefonní číslo, které dne 10. června 2003 použilo při kontaktu s ním, bylo či nebylo v jeho záznamech skutečně vedeno. Komise až ve svém stanovisku veřejnému ochránci práv upřesnila, že k žádnému záznamu tohoto telefonního čísla nedošlo. Dále se ukázalo, že když zastoupení dne 27. srpna 2003 stěžovatele informovalo o nesprávném telefonním čísle, které bylo u jeho jména zaznamenáno a později vymazáno, neuvedlo žádné informace o tom, kdy byl záznam o tomto telefonním čísle proveden, ani kdy byl vymazán. Z dopisu zastoupení stěžovateli ze dne 27. srpna 2003 bylo rovněž zřejmé, že předcházející dopis ze dne 1. června 2003, v němž zastoupení uvedlo, že „zastoupení Komise v Dánsku nevedlo záznamy o jiných osobních údajích pod Vaším jménem“, nebyl správný, protože se nezmiňoval o nesprávném telefonním čísle, které bylo v záznamech vedeno. Na základě těchto zjištění veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že zastoupení neuvedlo správné a snadno srozumitelné informace v souladu s článkem 13 nařízení č. 45/2001. Tato skutečnost byla případem nesprávného úředního postupu a veřejný ochránce proto připojil kritickou poznámku. Veřejný ochránce práv informoval evropského inspektora ochrany údajů (EDPS) o tomto rozhodnutí, které obsahovalo také některé obecné připomínky k záměrům veřejného ochránce práv v souvislosti s poskytováním informací EDPS a konzultacemi s ním při řešení stížností týkajících se ochrany údajů.

Poznámka

Komise posléze vyjádřila politování nad tím, že byl v tomto případě porušen článek 13 nařízení č. 45/2001. Uvedla, že upozorní zastoupení Komise v Dánsku, že předpisy na ochranu údajů je třeba vždy dodržovat.

OPOŽDĚNÁ PLATBA ZA SPOLUÚČAST NA PROGRAMU GALILEO

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 530/2004/GG na Evropskou komisi

Stěžovatel, malá německá společnost, byl subdodavatelem v „projektu Galileo“ zřízeným k provedení úvodní analýzy pro „Galileo“, evropské iniciativy pro globální navigační satelitní systém. Podle stěžovatele bylo značné prodlení mezi předložením výkazů nákladů a jejich úhradou způsobeno především Komisí, nikoli zprostředkovateli zapojenými do projektu. Stěžovatel dále uvedl, že

¹⁷

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, Úř. věst. 1995 L 281, s. 31.

¹⁸

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů, Úř. věst. 2001 L 8, s. 1.

Komise neuvolnila finanční záruku zadržovanou až do závěrečného vyhodnocení projektu. V případě stěžovatele šlo o částku ve výši téměř 13 000 EUR. Způsobilo mu to velmi vážné finanční problémy. Stěžovatel žádal, aby byla finanční záruka uvolněna a aby mu byl zaplacen úrok z prodlení.

Komise uvedla, že vzhledem ke struktuře projektu je 240 dní mezi předložením vyúčtování nákladů a platbou subdodavateli obvyklou dobou a že stěžovatel podpisem smlouvy souhlasil se zadržením 15 % jako záruky, než budou všechny náležitosti projektu předloženy Komisi a Komise je schválí.

Veřejný ochránce práv zjistil, že se zpoždění týkalo dvou vyúčtování nákladů. Nebyl však ani přesvědčen o tom, že Komise přiměřeně odpověděla na tvrzení stěžovatele týkající se finanční záruky. V návrhu smírného řešení Komisi doporučil, aby znovu zvážila svoje odmítnutí uvolnit finanční záruku a uvažovala o zaplacení úroku.

Komise se v odpovědi odvolala na výjimečně složitou strukturu projektu, do něhož bylo zapojeno více než 90 dodavatelů a subdodavatelů. Nabídla svoji omluvu za zpoždění, ale prohlásila, že ho lze jen stěží považovat za významné. Uvedla také, že předčasné uvolnění části závěrečné platby pro jednoho z hlavních dodavatelů by nebylo v souladu se společnou odpovědností všech dodavatelů podle grantové smlouvy o projektu Galileo.

Veřejný ochránce práv připomněl, že nic nenasvědčuje tomu, že si Komise nebyla vědoma složitosti smlouvy, když se zavázala uhradit platby v určité lhůtě. Přestože bylo prodlení relativně malé, představovalo nesprávný úřední postup.

V souvislosti s finanční zárukou veřejný ochránce práv vyjádřil názor, že Komise má plné právo – dokonce i povinnost – přijmout při uzavírání smluv opatření na ochranu finančních zájmů Společenství. Nebyl však přesvědčen o tom, že by Komise nemohla uvolnit částku pro stěžovatele, když nezpochybnila kvalitu jeho práce ani náklady, které uvedl. Vzhledem k tomu, že Komise mezitím platbu uvolnila, nebyl důvod pokračovat v souvislosti s touto stránkou případu v šetření.

Pokud jde o žádost o zaplacení úroku, veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že s ohledem na strukturu smluvních ustanovení bylo v tomto případě velmi nepravděpodobné, že by Komise vůbec někdy musela platit subdodavatelům úroky, kdyby jim včas nepoukázala splatné částky. Veřejný ochránce práv zaslal Komisi návrh doporučení, podle něhož měla stěžovatele odškodnit.

Komise návrh doporučení odmítla s poukazem na to, že od dodavatelů nevyžadovala, aby použili určitý vzor subdodavatelských smluv, a proto mohl stěžovatel jednat o konkrétních podmínkách zaplacení úroku se zprostředkovatelem. Veřejný ochránce práv vyjádřil názor, že není příliš pravděpodobné, že by malá nebo střední firma, jakou byl i stěžovatel, mohla požadovat změny podmínek ve standardní smlouvě. Jelikož se však tato možnost nedala vyloučit, nebylo možné trvat na předcházejícím závěru veřejného ochránce práv o zaplacení úroku.

Veřejný ochránce práv se však domníval, že za těchto podmínek by malé a střední firmy sotva měly reálnou možnost se na podobných projektech podílet. Vydal proto další poznámku, v níž Komisi navrhl, aby zvážila případnou změnu svých standardních smluvních postupů tak, aby placení úroku dodavatelům týkající se částek placených subdodavatelům, kteří svoje závazky řádně splnili, bylo automatické. Podle názoru veřejného ochránce práv by taková změna znamenala užitečné potvrzení závazku Komise vůči zájmům malých a středních firem.

Poznámka

Komise informovala veřejného ochránce práv, že kritickou poznámku i další poznámku vzala na vědomí a že se v budoucích standardních smlouvách pokusí zohlednit zájmy malých a středních podniků (MSP) v rozsahu slučitelném s finančními zájmy Společenství a platnými právními předpisy.

POSTUP KOMISE V NABÍDKOVÉM ŘÍZENÍ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 538/2004/TN na Evropskou komisi

Komise odmítla nabídku společnosti stěžovatele podanou na základě výzvy k podání nabídek. Stěžovatel mimo jiné uvedl, že Komise mu poslala zavádějící zprávy, které obsahovaly rozporuplné důvody odmítnutí nabídky. Stěžovatel chtěl dále vědět, proč mu Komise nezaslala určitý dopis faxem. Stěžovatel na závěr uvedl, že získal informace, že v rozporu se zadávací dokumentací byl u jedné přijaté nabídky předložen pouze originál bez kopií.

Komise uvedla, že v odpovědi na zprávu stěžovatele poskytla dodatečné informace o důvodech zamítnutí jeho nabídky. Vysvětlila, že nemá povinnost zasílat dopisy faxem, i když tak obvykle činí, a že v souladu se svými vnitřními předpisy (*Vademekum* – příručka pro zadávání veřejných zakázek) nepovažuje za nepřijatelnou nabídku, která nebyla předložena ve třech kopiích.

Veřejný ochránce práv zjistil, že se stěžovatel písemně obrátil na Komisi ve snaze vyvrátit důvody zamítnutí jeho nabídky a že Komise v odpovědi uvedla další důvody zamítnutí, aniž by vysvětlila, že tyto důvody jsou dodatkem k důvodům uvedeným v jejím prvním dopise. Dále se ukázalo, že Komise nevzala na vědomí snahu stěžovatele vyvrátit první důvody uvedené v zamítnutí nabídky, ani na ni nereagovala. Proto Komise podle názoru veřejného ochránce práv neodpověděla na dopis stěžovatele co nejúplněji a nejpresněji, jak to vyžaduje Evropský kodex řádné správní praxe. Veřejný ochránce práv proto připojil kritickou poznámku.

Veřejný ochránce práv připojil ještě dvě další poznámky. V první Komisi doporučil, aby zvažila formální stanovení a objasnění pravidel svého postupu při zasílání dopisů o hodnocení nabídek faxem. V druhé poznámce poukázal na to, že znění bodu 10.5 *Vademeka* pro zadávání veřejných zakázek se neshoduje se zněním výzvy k podání nabídek, v níž se uvádí, že nabídky, které nebudou předloženy v jednom podepsaném originále a dvou kopiích, budou považovány za neplatné. Aby se v budoucnu zamezilo vzniku dojmu nekorektnosti, veřejný ochránce práv Komisi doporučil, aby přezkoumala soulad mezi příručkou a výzvou k podání nabídek, pokud jde o počet kopií nabídek, které mají být předloženy.

Poznámka

V odpovědi na kritickou poznámku pak Komise veřejného ochránce práv informovala, že přestože se domnívá, že příslušná pravidla postupu uplatňovala správně, souhlasí s tím, že odpovědi na korespondenci by v zásadě měly být co nejúplnější a že je třeba v tomto směru vyvinout větší úsilí. Pokud jde o první z dodatečných poznámek, Komise uvedla, že předpis, podle něhož jsou neúspěšným uchazečům zasílány informace poštou, faxem, nebo e-mailem, se vztahuje pouze na první sdělení, přičemž potřebu další komunikace musí zadavatel posoudit individuálně. V souvislosti s druhou další poznámkou poukázala Komise na to, že *Vademekum* uvádí pouze obecná pravidla, zadavatel má však právo stanovit zvláštní pravidla, pokud jde o počet a formu nabídek, přičemž dodržení těchto pravidel účastníky výběrového řízení musí být posuzováno s ohledem na zásady přiměřenosti, rovného zacházení, nediskriminace a nejširší soutěže, jak stanoví článek 89 finančního nařízení.

PRÁVO NA OBHAJOBU V INTERNÍM ŠETŘENÍ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 620/2004/PB na Evropskou komisi

Úředník Komise podal na stěžovatele, rovněž úředníka Komise, stížnost kvůli údajnému obtěžování. Komise sestavila skupinu vyšetřovatelů, kteří měli vést interní šetření tohoto obvinění. Šetření se uskutečnilo v době, kdy neexistovaly žádné písemné předpisy týkající se provádění takového šetření.

Skupina vyšetřovatelů uzavřela šetření s tím, že byly zjištěny důkazy, z nichž vyplývá, že se stěžovatel obtěžování dopustil. Na základě této zprávy byl předložen návrh na „napomenutí“ stěžovatele. Jde o druh upozornění, které by v případě vydání bylo založeno do osobní složky stěžovatele. Ze

stanoviska Komise navíc vyplynulo, že zjištění uvedená ve vyšetřovací zprávě by byla, a ve skutečnosti i byla, příslušným generálním ředitelem zohledněna při jeho rozhodování o tom, zda zahájit vůči stěžovateli disciplinární řízení.

Stěžovatel ve své stížnosti veřejnému ochránci práv mimo jiné uvedl, že skupina, která vedla interní šetření, porušila jeho právo na obhajobu.

Veřejný ochránce práv poukázal na to, že respektování práva na obhajobu je obecnou zásadou práva Společenství, která musí být dodržena i v případě, že v tomto směru neexistují výslovná ustanovení.

Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že v tomto případě mělo být uplatněno právo na slyšení. Nebylo však nutné, aby byl stěžovatel informován o všech materiálech, z nichž vyšetřovatelé vycházeli, pokud byly před dokončením vyšetřovací zprávy stěžovateli sděleny výsledky šetření a podstata příslušných podpůrných důkazů a pokud měl dostatečnou možnost se k nim vyjádřit.

Ukázalo se, že vyšetřovací skupina ve skutečnosti dokončila zprávu a odevzdala ji příslušnému generálnímu řediteli, aniž by o tom stěžovatele informovala a poskytla mu dostatečnou příležitost, aby se k předběžným zjištěním a podpůrným důkazům vyjádřil. Podle názoru veřejného ochránce práv to znamenalo nedodržení práva stěžovatele na obhajobu, a v důsledku toho i případ nesprávného úředního postupu.

PŘÍSTUP K RYBOLOVU V AZORSKÝCH VODÁCH

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1273/2004/GG na Evropskou komisi

Stížnost se týkala rozsahu, v jakém byl před 1. srpnem 2004 povolen lov ryb v „azorských vodách“, t.j. ve vodách obklopujících Azory, skupinu ostrovů patřících Portugalsku. Od přistoupení Portugalska k Evropským společenstvím v roce 1986 se na rybolov v azorských vodách vztahovala určitá přechodná ustanovení. Tato ustanovení, z nichž nejdůležitější byla obsažena především v nařízeních Rady (ES) č. 685/95¹⁹ a 2027/95²⁰, fakticky vyhrazovala Portugalsku právo na lov ryb v azorských vodách.

Nařízením Rady (ES) č. 1954/2003²¹, které vstoupilo v platnost dne 14. listopadu 2003, byl de facto zrušen starý systém upravující přístup do azorských vod uvedený v nařízeních č. 685/95 a 2027/95. V článku 11 bylo stanoveno, že nařízení určující nejvyšší roční výlov ryb pro každý členský stát a pro každou oblast rybolovu bude přijato nejpozději do 31. července 2004. Toto nařízení bylo přijato 19. července 2004 a vstoupilo v platnost 5. srpna 2004. Podle článku 15 nařízení č. 1954/2003 měla být nařízení č. 685/95 a 2027/95 zrušena s účinností ode dne, kdy vstoupí v platnost nařízení uvedené v článku 1, nebo od 1. srpna 2004, podle toho, co nastane dříve.

Vznikla tak otázka, zda byl starý systém zrušen 14. listopadu 2003, kdy vstoupilo v platnost nařízení č. 1954/2003, nebo 1. srpna 2004, což je den uvedený v článku 15 nařízení č. 1954/2003.

V lednu 2004 byla v azorských vodách zjištěna přítomnost španělských rybářských lodí. Španělské úřady zastávaly názor, že je to zákonné, protože starý systém byl zrušen s účinností od 14. listopadu 2003.

Regionální samospráva Azorských ostrovů na základě toho podala Komisi na Španělsko stížnost, v níž tvrdila, že činnost španělských rybářských lodí je v rozporu s nařízeními č. 685/95 a 2027/95.

¹⁹ Nařízení Rady (ES) č. 685/95 ze dne 27. března 1995 o řízení intenzity rybolovu některých rybolovných oblastí a zdrojů Společenství, Úř. věst. 1995 L 71, s. 5.

²⁰ Nařízení Rady (ES) č. 2027/95 ze dne 15. června 1995 o zavedení režimu řízení intenzity rybolovu týkající se některých rybolovných oblastí a zdrojů Společenství, Úř. věst. 1995 L 199, s. 1.

²¹ Nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 ze dne 4. listopadu 2003 o řízení intenzity rybolovu některých rybolovných oblastí a zdrojů Společenství, kterým se mění nařízení (EHS) č. 2847/93 a zrušují nařízení (ES) č. 685/95 a (ES) č. 2027/95, Úř. věst. L 289, s. 1.

Stěžovatel, portugalský poslanec Evropského parlamentu, požádal Komisi, aby tuto záležitost objasnila. Komise nakonec dala jasně najevo, že souhlasí se španělským výkladem nařízení č. 1954/2003.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel uvedl, že se Komise dopustila právní chyby a její postoj není důsledný.

Veřejný ochránce práv připomněl, že k postupům řádné správní praxe patří, aby se správa vyvarovala právních chyb a nedůslednosti ve veřejných prohlášeních a uznala a napravila všechny chyby, k nimž může dojít. Připomněl také, že Komise při výkladu příslušných předpisů vycházela ze zásady, že v případě konfliktu mezi dvěma právními akty má přednost pozdější z nich (*sex posterior derogat legi priori*). Podle názoru veřejného ochránce práv je uplatnění této právní zásady oprávněné, jsou-li splněny dvě podmínky, a to i) že pozdější právní předpis není slučitelný se starším předpisem, a ii) že otázka vztahu mezi těmito dvěma právními předpisy nebyla zákonodárcem upravena jiným způsobem. Veřejný ochránce práv konstatoval, že první podmínka byla v tomto případě splněna. Nařízení č. 1954/2003 však obsahovalo výslovné ustanovení týkající se dne, kdy má zrušení nařízení č. 685/95 a č. 2027/95 nabýt účinnosti, a tímto dnem nebyl 14. listopad 2003. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že nejlogičtější výkladem tohoto ustanovení je, že záměrem zákonodávce bylo, aby nařízení z roku 1995 nebyla zrušena s okamžitou platností, ale až po přijetí „nařízení podle článku 11“, nebo po uplynutí dostatečného období na jeho přijetí, přičemž zákonodávce pevně stanovil konec tohoto období na 5. srpen 2004. Veřejný ochránce práv usoudil, že tento výklad potvrzuje znění a struktura nařízení a skutečnost, že je také v souladu s účelem článku 15 nařízení č. 1954/2003.

Veřejný ochránce práv na závěr připomněl, že Komise sama ve své důvodové zprávě k legislativnímu návrhu, kterou předložila dne 3. února 2004, potvrdila, že nařízení 685/95 a 2027/95 ještě nebyla zrušena.

Za těchto okolností veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že Komise vykládala nařízení č. 1954/2003 chybně a její výklad se neshodoval s postojem vyjádřeným v její důvodové zprávě ze dne 3. února 2004.

PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM O ZAKÁZCE V ČÍNĚ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1368/2004/GG na Evropskou komisi

Stěžovatel, německá společnost, patřila do konsorcia, s nímž Komise uzavřela smlouvu o poskytování služeb spočívajících v zajištění dvou expertů EU, spoluředitele a finančního/správního ředitele, pro environmentální projekt v Číně. Expert, který byl zaměstnancem stěžovatele, byl jmenován finančním/správním ředitelem a na základě dodatku k jeho smlouvě se prakticky stal zástupcem spoluředitele. O dva roky později delegace Komise v Pekingu konsorcium informovala, že se rozhodla smlouvu o poskytování služeb ukončit, protože expert neplnil úkoly v souladu se změnami v dodatku. Stěžovatel žádal Komisi o zpřístupnění dokumentů, na kterých bylo ukončení smlouvy založeno. Komise tuto žádost zamítla.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel uvedl, že Komise nedodržela nařízení 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Parlamentu, Rady a Komise²². Tvrdil rovněž, že ukončení smlouvy bylo nezákonné.

Komise trvala na tom, že dokumenty nelze zveřejnit, protože by to ohrozilo osobní bezúhonnost experta a jeho obchodní zájmy. Dodala, že přístup k dokumentům může získat pouze soudní orgán na základě soudního příkazu k jejich předložení. Pokud jde o ukončení smlouvy, Komise se dvakrát písemně obrátila na konsorcium se stížností, že expert neplní své nové povinnosti, ale situace se nezlepšila.

²²

Nařízení Rady (ES) č. 685/95 ze dne 27. března 1995 o řízení intenzity rybolovu některých rybolovných oblastí a zdrojů Společenství, Úř. věst. 1995 L 71, s. 5.

Po nahlédnutí do spisu Komise a po prozkoumání všech důkazů veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že zatímco v případě ukončení smlouvy byl dodržen správný úřední postup, Komise neposkytla dostatečné vysvětlení k zamítnutí přístupu k příslušným dokumentům. Zaslal proto Komisi návrh doporučení, v němž ji požádal, aby žádost stěžovatele znovu posoudila.

Komise odpověděla, že je nadále přesvědčena o tom, že žádost vyřídila řádně. V zájmu dobré spolupráce však záležitost znovu zvážila a naznala, že může poskytnout částečný přístup k 13 z 16 příslušných dokumentů po vymazání určitých jmen a údajů ve smlouvě. Stěžovatel ústupky Komise uvítal, ale zdůraznil, že nejsou dostačující.

I když veřejný ochránce práv uznal, že Komise velmi pokročila ve snaze vyhovět jeho zájmům, nepovažoval opatření, která přijala k realizaci jeho návrhu doporučení, za uspokojivá. Podle jeho názoru Komise dostatečně nevysvětlila, proč vymazala jméno spoluředitele EU z některých dokumentů a neposkytla alespoň částečný přístup ke zbývajícím třem dokumentům. Vzhledem k tomu, že veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že v daném případě není předložení zvláštní zprávy Evropskému parlamentu vhodné, uzavřel případ kritickou poznámkou.

ZAVÁDĚJÍCÍ INFORMACE VE STANOVISKU K PŘEDCHOZÍ STÍŽNOSTI

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2862/2004/GG na Evropskou komisi

Německá nevládní organizace (NGO) se obrátila na Úřad pro humanitární pomoc Evropských společenství (ECHO) s úmyslem podepsat rámcovou dohodu o partnerství. Její žádost byla zamítnuta a přístup Komise k tomuto případu vedl k první stížnosti, kterou stěžovatel předložil v roce 2001 (věc 1702/2001GG). Ve svém rozhodnutí o této stížnosti učinil veřejný ochránce práv několik kritických poznámek.

Ve stanovisku k případu 1702/2001/GG se Komise odvolávala na svoji korespondenci s německým ministerstvem zahraničních věcí. Prohlásila, že v odpovědi na žádost o poskytnutí informací o vhodnosti stěžovatele, ministerstvo zahraničních věcí uvedlo, že proti stěžovateli je vedeno vyšetřování, a proto nemůže poskytnout žádné doporučení. Ve vnitřním sdělení zaměstnanec ECHO později uvedl, že německé úřady nemohly žádné doporučení poskytnout, protože se stěžovatelem nespolečupracovaly, a tudíž ho neznaly. Komise dodala, že přestože byl ECHO s německým ministerstvem zahraničních věcí neustále v kontaktu v souvislosti s ověřováním německých NGO, německé úřady mu neposkytly o stěžovateli žádné další informace.

V nové stížnosti podané v září 2004 se stěžovatel odvolával na informace, které získal z německého ministerstva zahraničních věcí. Podle těchto informací se ministerstvo zahraničních věcí necítilo povinno poskytnout úřadu ECHO další informace a ECHO se ho nikdy nedotazoval na stav řízení, o němž se ministerstvo zmínilo. Stěžovatel proto mimo jiné uvedl, že se ECHO v rozporu se svým vlastním tvrzením nikdy nepokusil získat o něm aktuální, relevantní a řádně ověřitelné informace a ve svém stanovisku k případu 1702/2001/GG veřejnému ochránci práv lhal.

Komise prohlásila, že příslušné výroky nelze vykládat způsobem, který naznačuje stěžovatel. Vzhledem k informacím, které z německého ministerstva zahraničí získala, se rozhodla vyřizování žádosti stěžovatele pozastavit. Prohlásila, že čekala na další informace z německého ministerstva zahraniční a nikdy nic jiného netvrdila.

Veřejný ochránce práv poukázal na to, že odkaz na „neustálý kontakt“ byl logicky chápán tak, že se vztahuje na kontakt týkající se případu stěžovatele, ale Komise nepochybnila, že po kontaktu popsaném ve vnitřním sdělení se žádný další takový kontakt neuskutečnil. Za těžko pochopitelné považoval také to, jakou definitivní odpověď bylo ještě možné očekávat od instituce, která prohlásila, že stěžovatele nezná.

Veřejný ochránce práv proto dospěl k závěru, že tvrzení Komise, podle něhož německé úřady přes neustálý kontakt neposkytly žádné další informace, bylo zavádějící. Veřejný ochránce práv proto učinil kritickou poznámku. Usoudil však, že neexistují dostatečné důkazy, které by dokazovaly, že

šlo o úmyslnou lež. Pokud jde o další obvinění vznesená stěžovatelem, nesprávný úřední postup zjištěn nebyl.

VYŘÍZENÍ STÍŽNOSTI NA SOUKROMOU FIRMU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 3622/2004/GG na Evropskou komisi

Německý státní příslušník žijící ve Francii používal služby francouzské telekomunikační společnosti Tele 2. Úhradu faktur chtěl provádět formou inkasa z jeho německého bankovního účtu. Společnost Tele 2 mu však odmítla poskytnout informace potřebné k provádění těchto transakcí, tj. svůj IBAN (mezinárodní číslo bankovního účtu) a svůj BIC (identifikační kód banky). Stěžovatel byl přesvědčen o tom, že společnost Tele 2 svým chováním porušuje právní předpisy EU o vnitřním trhu, a podal Komisi na společnost Tele 2 stížnost.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel uvedl, že Komise jeho stížnost řádně nevyřídila.

Pokud jde o věcnou stránku případu, Komise uvedla, že společnost Tele 2 příslušné nařízení neporušila, protože nic v tomto nařízení společností neukládá povinnost souhlasit s použitím konkrétního platebního nástroje. V nařízení je pouze stanovena zásada nediskriminace mezi vnitrostátními a přeshraničními platebními nástroji. Pokud společnost Tele 2 nevystavovala přeshraniční faktury, měla právo stěžovateli poskytnutí svého mezinárodního bankovního spojení odmítnout. Komise uvedla, že v současné době v EU možnost úhrad přeshraničním inkasem z účtu neexistuje. Dodala, že Komise nyní pracuje na vytvoření společného platebního prostoru, který bude zahrnovat i celoevropský systém inkasa, a že návrh příslušné směrnice hodlá předložit v roce 2005.

Veřejný ochránce práv usoudil, že závěr Komise, že ze strany společnosti Tele 2 nedošlo k porušení právních předpisů Společenství, je odůvodněný. Za politováníhodné považoval to, že v EU neexistuje možnost úhrady přeshraničním inkasem z účtu, vzal však na vědomí, že Komise připravuje opatření, která by tuto situaci měla v blízké budoucnosti změnit.

Pokud však jde o procedurální otázky, veřejný ochránce práv zjistil, že nic nenasvědčuje tomu, že v tomto případě byla dodržena ustanovení o postupu vyřizování stížností na porušení právních předpisů Společenství. Sdělení Komise Evropskému parlamentu a evropskému veřejnému ochránci práv z roku 2002 o vztazích se stěžovatelem v souvislosti s porušováním právních předpisů Společenství²³ stanoví, že dopisy kritizující chování soukromých firem nemusí být zaregistrovány jako stížnosti, ale pokud se Komise rozhodne nezaregistrovat dopis jako stížnost, musí být o tom jeho autor informován. Veřejný ochránce práv upozornil na to, že z ničeho nelze usuzovat, že se tak v tomto případě stalo. Veřejný ochránce práv dále poznamenal, že za řádný správní postup by se považovalo, kdyby Komise stěžovatele informovala o výsledcích svého šetření u francouzských úřadů v souvislosti s chováním společnosti Tele 2. Ukázalo se však, že předtím, než se stěžovatel obrátil na veřejného ochránce práv, mu žádné takové informace poskytnuty nebyly. Veřejný ochránce práv proto tento případ uzavřel kritickou poznámkou.

VYLOUČENÍ ÚČASTI PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2673/2004/PB na Evropskou komisi

Komise stěžovateli sdělila, že jeho skupina nesplňuje kritéria účasti v programu EU zaměřeného na informování široké veřejnosti o rozšíření EU, protože na základě dlouhodobě uplatňovaného úředního postupu jsou podnikatelské subjekty z účasti na těchto programech vyloučeny. Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel uvedl, že postup, který Komise uplatňuje, není správný.

23

Úř. věst. 2002 C 244, s. 5.

Komise vysvětlila, že vyloučení účasti podnikatelských subjektů v těchto programech není otázkou „úředního postupu“, ale vychází z mnoha konkrétních faktorů. Za prvé, finanční pomoc EU nesmí jejím příjemcům vytvářet zisk. Komise se domnívala, že riziko tvorby zisku je vyšší u soukromých podnikatelských subjektů než u subjektů občanské společnosti, k nimž podle Komise nepatří podnikatelské subjekty. Za druhé, občanská společnost umožňuje vícenásobný efekt, který je v tomto programu považován za užitečný. Za třetí, informace o rozšíření EU rozšiřované subjekty občanské společnosti, které pracují ve veřejném zájmu, jsou pro občany důvěryhodnější než informace šířené podnikatelskými subjekty.

Veřejný ochránce práv poukázal na to, že orgánům a institucím EU je při stanovování výběrových kritérií a jiných podmínek výzev k předložení návrhů dána široká volnost. Veřejný ochránce práv však může přezkoumat, zda orgány a instituce jednaly v mezích této volnosti.

V souvislosti s prvním faktorem, podle něhož existuje v případě podnikatelských subjektů větší riziko tvorby zisku, veřejný ochránce práv nejdříve konstatoval, že Komise má právo rozhodnout, že by program neměl příjemcům finančních prostředků EU přinášet zisk. Veřejný ochránce práv však poukázal na to, že tento cíl bylo možné splnit stanovením výslovné podmínky v příslušných grantových smlouvách. Zdá se proto, že obava Komise vycházela z předpokladu, že u podnikatelských subjektů je menší pravděpodobnost dodržování grantových smluv než u subjektů občanské společnosti. Veřejný ochránce práv vyjádřil pochybnosti, zda by byl takový předpoklad skutečně oprávněný. Avšak s ohledem na zjištění týkající se druhého a třetího faktoru nepovažoval veřejný ochránce práv za nutné vést v této otázce další šetření.

Druhý a třetí faktor, které Komise vzala v úvahu, se v podstatě týkaly případných výhod, které by mohlo přinést zaměření programu na subjekty občanské společnosti pracující ve veřejném zájmu. Zdálo se logické, že se Komise domnívala, že tyto výhody lze nejlépe získat zaměřením na subjekty občanské společnosti. Podle názoru veřejného ochránce práv tedy stěžovatel neprokázal, že Komise nepřekročila své pravomoci, když se rozhodla vyloučit z příslušných výběrových řízení podnikatelské subjekty. Veřejný ochránce práv proto nezjistil nesprávný úřední postup.

Veřejný ochránce práv připojil také kritickou poznámku v souvislosti s tím, že Komise nepotvrdila doručení návrhů zaslaných stěžovatelem a jinými žadateli jako odpověď na výzvu k předložení návrhů.

3.4.4 Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)

NEOZNÁMENÍ PŘEDPOKLÁDANÉ DÉLKY ŠETŘENÍ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 140/2004/PB na Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)

Na OLAF si stěžoval úředník kvůli tomu, jak OLAF zachází s informacemi, které mu tento úředník poskytl o podezřeních na protiprávní jednání v orgánu Společenství, u něhož pracoval. Stěžovatel mimo jiné uvedl, že ho OLAF neinformoval o přiměřené době, kterou potřebuje na prošetření jeho stížnosti. Příslušné ustanovení, které v té době platilo, obsahovalo podmínku „oznamování“, podle níž úředník „poskytne [úřadu OLAF] nebo Komisi přiměřenou dobu na přijetí příslušných opatření“, než o údajném protiprávním jednání informuje vedení dalších uvedených orgánů a institucí Společenství. Dále definovalo „přiměřenou dobu“ jako „dobu, kterou úřad nebo případně Komise označily za potřebnou k provedení šetření“ a stanovilo, že „úředník nebo pracovník je náležitě informován“.

OLAF v podstatě namítl, že toto ustanovení je bezpředmětné, protože stěžovatel neuvedl, že by utrpěl jakoukoli újmu v důsledku toho, že sdělil tyto informace mimo Komisi či OLAF. Tvrdil rovněž, že i kdyby bylo toto ustanovení použitelné, bylo v tomto případě plně dodrženo, protože stěžovatel nikdy nenaznačil, že se domnívá, že přiměřená doba již uplynula.

Veřejný ochránce práv dospěl k závěru: i) že záměrem daného ustanovení je umožnit, aby se příslušný úředník dověděl, kdy může tyto informace sdělit mimo Komisi nebo úřadu OLAF, aniž by to pro něho mělo nějaké nepříznivé důsledky, ii) že toto ustanovení nevyžaduje, aby nepříznivé důsledky již příslušného úředníka postihly nebo aby požádal o informace o přiměřené době a iii) že toto ustanovení jasně ukládá OLAF povinnost poskytnout ve všech případech úředníkům informace o době, během níž předpokládá, že bude šetření stížnosti „informátora“ uzavřeno. Veřejný ochránce práv připomněl, že nejvyšší autoritu, pokud jde o význam a výklad práva Společenství, je Soudní dvůr, a proto učinil v souvislosti se způsobem vyřizování tohoto případu ze strany OLAF kritickou poznámku.

Poznámka

Změněný služební řád (2004) obsahuje zvláštní předpisy upravující tuto záležitost (Hlava II, „Práva a povinnosti úředníků“.)

3.4.5 Evropská investiční banka

ELEKTRONICKÁ KORESPONDENCE S UCHAZEČEM O ZAMĚSTNÁNÍ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1700/2004/MF na Evropskou investiční banku

Stěžovatel se dostal na užší seznam ve výběrovém řízení Evropské investiční banky (EIB). Dne 30. května 2002 poslal e-mail, v němž žádal informace o tom, jakou má možnost získat zaměstnání v EIB. Tentýž den zaslal stěžovateli dva e-maily vedoucí oddělení lidských zdrojů EIB. V prvním napsal „On se úplně zbláznil“ a poznamenal, že stěžovatel poslal svoji žádost více než osmnácti vedoucím oddělení. V druhém e-mailu stěžovateli doporučil, aby přestal psát další e-maily. Potom prohlásil: „Byl bych vděčný, kdybyste se mohl zdržet těchto kroků, které neprospívají Vaší žádosti.“

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel především uvedl, že vedoucí oddělení lidských zdrojů EIB se vůči němu ve dvou e-mailech ze dne 30. května 2002 choval urážlivým a zastrašujícím způsobem.

EIB vysvětlila, že první z těchto dvou e-mailů byl stěžovateli odeslán omylem, a uvedla, že se za jeho obsah upřímně omlouvá. Pokud jde o druhý e-mail, uvedla, že stěžovatel nebyl vystaven žádnému zastrašování. Vedoucí oddělení prostě odeslal tento e-mail ve snaze pomoci stěžovateli radou, že časté kontaktování EIB ve vztahu k možnosti jeho zaměstnání by mohlo ohrozit jeho šance.

Veřejný ochránce práv usoudil, že kdyby byl první e-mail stěžovateli odeslán záměrně, jeho obsah by byl jasnou ukázkou použití nevhodného jazyka. Když EIB objasnila, že tento e-mail byl stěžovateli odeslán omylem, veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že nebyly shledány žádné důvody pro další šetření této stránky stížnosti.

Veřejný ochránce práv připomněl, že druhý e-mail EIB ze dne 30. května 2002 dával do souvislosti e-maily stěžovatele a jeho žádost, a to, že žádost by mohla být zamítnuta, pokud bude stěžovatel dále posílat e-maily se žádostmi o informace. Veřejný ochránce práv poukázal na to, že použitím výrazů, které by mohl průměrný čtenář pochopit jako výhrůžku, v odpovědi na žádost stěžovatele o poskytnutí informací o jeho žádosti EIB nedodržela čl. 11 a čl. 12 odst. 1 Evropského kodexu řádné správní praxe. Veřejný ochránce práv proto připojil kritickou poznámku.

VYŘÍZENÍ ŽÁDOSTI O PŘÍSTUP K INFORMACÍM EIB

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 3442/2004/PB na Evropskou investiční banku

Stěžovatel požádal o informace o úvěrech, které Evropská investiční banka (EIB) přes zprostředkující banky poskytla na malé a střední projekty v oblasti obnovitelné energie. Uvedl, že EIB neoprávněně zamítla jeho žádost. EIB vysvětlila, že „zveřejnění podrobných informací o celkovém rozdělení úvěrů je v kompetenci zprostředkující banky (...). Na požádání poskytuje EIB souhrnné údaje o celkovém financování úvěrů, včetně rozpisu podle zemí a sektorů“. Podle EIB tento postup vychází z předpokladu, že konečný příjemce má smluvní vztah se zprostředkující bankou, a nikoli s EIB, a že EIB by neměla zveřejňovat informace, které jsou součástí důvěrného vztahu mezi zprostředkující bankou a konečným příjemcem. S ohledem na příslušnou výjimku v předpisech EIB o přístupu veřejnosti k dokumentům je toto zdůvodnění legitimní. Veřejný ochránce práv proto nezjistil nesprávný úřední postup.

Stěžovatel také tvrdil, že došlo k průtahům u odpovědi EIB na jeho stížnost na zamítnutí přístupu k výše uvedeným informacím. EIB uvedla, že vzhledem ke složitosti stížnosti stěžovatele bylo třeba čekat, až bude možné věc důkladně projednat s odbornými pracovníky.

Při posuzování tohoto tvrzení použil veřejný ochránce práv na to, že k postupům řádné správní praxe patří odpovídat na stížnosti v přiměřené lhůtě, v každém případě ve lhůtě stanovené danou institucí, pokud taková lhůta existuje. V tomto případě lhůta stanovená EIB v jejím vlastním kodexu řádné správní praxe činila dva měsíce. Veřejného ochránce práv nepřesvědčilo vysvětlení EIB týkající se její opožděné odpovědi, protože nechápal, proč EIB považovala nastolené otázky za „složitě“ ve smyslu příslušných ustanovení jejího kodexu řádné správní praxe. Veřejný ochránce práv proto dospěl k závěru, že skutečnost, že EIB neodpověděla na stížnost stěžovatele ze dne 9. července 2004 ve lhůtě dvou měsíců stanovené v jejím kodexu řádné správní praxe, znamenala nesprávný úřední postup a připojil kritickou poznámku.

3.5 NÁVRHY DOPORUČENÍ PŘIJATÉ ORGÁNEM NEBO INSTITUCÍ

3.5.1 Evropská komise

VĚKOVÝ LIMIT V PROGRAMECH PRO STÁŽISTY

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2107/2002/(BB)PB na Evropskou komisi

Stížnost se týkala předpisů upravujících trvání stáže v Komisi, které výslovně uváděly věkovou hranici 30 let. Stěžovatel uvedl, že věková hranice představuje diskriminaci na základě věku a je v rozporu s Chartou základních práv Evropské unie.

Článek 21 Charty základních práv stanoví, že: „jakákoli diskriminace založená na [...] věku [...] se zakazuje“. V souladu s ustálenou judikaturou Evropského soudního dvora je rozdílný přístup diskriminační tehdy, není-li odůvodněn objektivními faktory.

Komise argumentovala tím, že věkový limit 30 let je objektivně odůvodněný, protože program stáže v Komisi je zaměřen na mladé lidi, kteří jsou na začátku své pracovní kariéry, a že věkový limit proto není diskriminační a je v souladu s článkem 21 Charty základních práv.

Po pečlivém posouzení argumentů Komise veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že věková hranice v jejím programu stáží představuje neodůvodněnou diskriminaci. Dne 15. června 2004 proto zaslal Komisi návrh doporučení, podle něhož měla věkový limit zrušit.

Dne 29. března 2005 informovala Komise veřejného ochránce práv, že přijala nové předpisy upravující její program stáží, které neobsahují žádná věková omezení. Tyto předpisy se používají od 1. března 2005.

Na základě svého šetření veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že Komise přijala jeho návrh doporučení a že opatření, která učinila, jsou uspokojivá. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

Veřejný ochránce práv také upozornil na to, že věková omezení používají ve svých programech stáží i některé další orgány a instituce Společenství. Oznámil proto, že z vlastního podnětu zahájí šetření těchto programů.

ZRUŠENÍ FINANČNÍHO ZÁVAZKU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2111/2002/MF (Důvěrné) na Evropskou komisi

Stěžovatel předložil zastoupení Komise ve Francii projekt na komunikační strategie ve vztahu k rozšíření EU. Projekt obsahoval tři návštěvy zástupců tisku. V listopadu 2001 se Komise zavázala spolufinancovat projekt stěžovatele ve výši 94 854 EUR na tyto tři návštěvy. Čtyři týdny před závěrečnou částí projektu týkající se třetí tiskové návštěvy se zastoupení Komise ve Francii rozhodlo svůj závazek zrušit.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel požadoval úhradu nákladů a náhradu vzniklé škody.

Komise uvedla, že příslušné rozhodnutí nepředstavovalo jednostranné ukončení smluvního závazku a že z její strany neexistoval vůči stěžovateli žádný právní závazek. V důsledku toho nelze hovořit o žádné vzniklé škodě.

Veřejný ochránce práv připomněl článek 10 Evropského kodexu řádné správní praxe. Poznamenal, že stěžovatel byl informován, že projekt byl schválen a že uvedené náklady budou uhrazeny. Dále poukázal na to, že Komise uhradila finanční příspěvek na první dvě návštěvy. Veřejný ochránce práv usoudil, že za těchto okolností mohl stěžovatel logicky očekávat, že Komise uhradí finanční příspěvek na poslední návštěvu tisku.

Veřejný ochránce práv předložil Komisi návrh smírného řešení, v němž doporučil, aby Komise přijala opatření, které by v nejvyšší možné míře zajistilo stěžovateli stejné postavení, jako kdyby nedošlo k žádnému nesprávnému úřednímu postupu. Mohlo by zahrnovat i přiměřenou nabídku finančního odškodnění.

Komise veřejného ochránce práv informovala, že se rozhodla jeho návrh přijmout. Stěžovatel však připomněl, že navzdory tomuto závazku ho Komise nekontaktovala. Veřejný ochránce práv proto vypracoval návrh doporučení, v němž Komisi vyzval, aby se neprodleně se stěžovatelem spojila s cílem najít spravedlivé řešení, které by obsahovalo nabídku přiměřeného odškodnění.

Komise nakonec souhlasila, že stěžovateli vyplatí odškodnění ve výši 56 000 EUR, což stěžovatele uspokojilo. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

VÝBĚR ŽÁKŮ DO EVROPSKÝCH ŠKOL

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1435/2003/MF na Evropskou komisi

Stěžovatelé požádali o zápis svého syna do sekce anglického jazyka prvního stupně Evropské školy v Ixelles v Bruselu na školní rok 2003/2004, ale žádost byla zamítnuta. Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatelé uvedli, že jim nebyly sděleny důvody zamítavého rozhodnutí, a žádali, aby bylo toto rozhodnutí zrušeno.

Komise uvedla, že pravidla přijímání žáků do Evropských škol schválil správní výbor, který rozhodl, že „o zápisu do některého z jazykových sekcí Evropských škol (školky, základní školy a střední školy) se vždy rozhoduje na základě jazyka, kterým žák obvykle hovoří“. V případě stěžovatelů se v rodině hovořilo italsky a španělsky. Syn stěžovatelů měl právo být zapsán do Evropské školy, ale nikoli nutně do jazykové sekce, kterou vybrali jeho rodiče.

Veřejný ochránce práv poukázal na to, že v dopise, který byl stěžovatelům zaslán dne 25. září 2003, se ředitel Evropské školy v Ixelles zmínil jak o jazycích, které podle něho obvykle používal syn stěžovatelů, t.j. španělštinu a italštinu, tak o nedostatku volných míst v oddělení anglického jazyka. Zdálo se proto, že rozhodnutí zohledňuje oba tyto faktory. Pokud však přijetí do konkrétního jazykového oddělení záviselo na jazycích, kterými žák obvykle hovoří, bylo jen těžko pochopitelné, proč se ředitel zmiňoval i o nedostatku volných míst v anglické jazykové sekci, když tento jazyk nepatřil podle vyjádření ředitele k jazykům, kterými syn stěžovatelů obvykle hovoří. Pokud na druhé straně přijetí do konkrétní jazykové sekce záviselo na volných místech v tomto oddělení, bylo nepochopitelné, proč se ředitel zmiňoval i o jazycích, kterými syn stěžovatelů obvykle hovoří. Veřejný ochránce práv proto vyjádřil názor, že dopis ředitele Evropské školy v Ixelles nebyl dost jasný na to, aby stěžovatelům umožnil pochopit důvody rozhodnutí nezapsat jejich syna do anglické sekce. Znamenalo to nedostatečnou transparentnost v postupech výběru žáků, a tím i případ nesprávného úředního postupu.

Veřejný ochránce práv zaslal Komisi návrh doporučení, podle něhož se měla Komise snažit upřesnit podmínky přijímání žáků do jazykových sekcí Evropských škol.

Ve svém podrobném stanovisku Komise veřejného ochránce práva informovala, že správní výbor rozhodl, že rada inspektorů přezkoumá organizaci jazykových sekcí Evropských škol obecně. Komise také uvedla, že mezitím postoupila žádost o upřesnění kritérií přijímání žáků generálnímu tajemníkovi Evropských škol. S cílem podpořit řádné řízení, transparentnost a odpovědnost systému Evropských škol Komise zahájila rozsáhlé konzultace týkající se rozvoje systému Evropských škol, které budou probíhat do 30. června 2005.

Stěžovatelé informovali pracovníky veřejného ochránce práv, že byli spokojeni s podrobným stanoviskem Komise a že jejich syn byl přijat do oddělení anglického jazyka na školní rok 2005/2006. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že Komise přijala jeho návrh doporučení a že opatření, která učinila, byla uspokojivá. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

PŘÍSTUP K DOKUMENTU ČLENSKÉHO STÁTU V RÁMCI POSTUPU PŘI NADMĚRNÉM SCHODKU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 116/2005/MHZ na Evropskou komisi

Stěžovatel, poslanec Evropského parlamentu, požádal Komisi o zpřístupnění dopisu, který Komisi v březnu 2004 zaslal tehdejší portugalský ministr financí v rámci řízení ve věci nadměrného deficitu. Komise, s odvoláním na čl. 4 odst. 1a čtvrtou odrážku nařízení č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Parlamentu, Rady a Komise²⁴, žádost zamítla na základě toho, že zveřejnění dopisu

²⁴

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001 L 145, s. 43.

by ohrozilo veřejný zájem, pokud jde o finanční, měnovou a hospodářskou politiku daného členského státu.

Stěžovatel uvedl, že Komise vykládala tuto výjimku příliš široce, a žádal, aby mu byl dokument zpřístupněn.

Komise trvala na tom, že zveřejnění dopisu by nepříznivě ovlivnilo hospodářskou a finanční politiku portugalské vlády. Dále uvedla, že vzhledem k tomu, že tato výjimka jí brání příslušný dopis zveřejnit, nekontaktovala před zamítnutím žádosti stěžovatele portugalské úřady.

Veřejný ochránce práv potom napsal Stálému zastoupení Portugalska při Evropské unii a požádal o sdělení stanoviska portugalských úřadů, zda by zveřejnění uvedeného dopisu nepříznivě neovlivnilo hospodářskou a finanční politiku portugalské vlády. Portugalské úřady ve své odpovědi vyjádřily názor, že uvedený dopis neobsahuje prvky, které by mohly mít vliv na portugalskou hospodářskou a finanční politiku, a že je proto možné ho stěžovateli zpřístupnit.

Veřejný ochránce práv postoupil odpověď portugalských úřadů Komisi a požádal ji, aby ho informovala, zda je nyní připravena poskytnout k uvedenému dopisu přístup. Protože Komise ve stanovené lhůtě neodpověděla, veřejný ochránce práv vypracoval návrh doporučení, v němž Komisi vyzval, aby znovu zvážila svoje odmítnutí zpřístupnit uvedený dokument.

Krátce po návrhu doporučení obdržel veřejný ochránce práv odpověď Komise na svoji předchozí žádost. Ve své odpovědi Komise souhlasila s poskytnutím přístupu k příslušnému dokumentu stěžovateli a přiložila jeho kopii. Komise se veřejnému ochránci práv za zpoždění své odpovědi omluvila.

Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že odpověď Komise v podstatě znamená přijetí jeho návrhu doporučení a obsahuje uspokojivá opatření vedoucí k jeho realizaci.

3.5.2 Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)

ZAVÁDĚJÍCÍ INFORMACE V PŘEHLEDU TISKU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 3446/2004/GG na Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)

Stěžovatel, který byl dříve bruselským dopisovatelem německého týdeníku *Stern*, podal veřejnému ochránci práv řadu stížností na OLAF. Případ 1840/2002/GG se týkal obvinění ze strany OLAF, že dokumenty OLAF použité stěžovatelem ve dvou novinových článcích byly získány pomocí úplatků. Po ukončení šetření učinil veřejný ochránce práv kritickou poznámku (viz výroční zpráva veřejného ochránce práv za rok 2004). Případ 2485/2004/GG (viz níže část 3.7.3) se týkal nesprávných a zavádějících tvrzení, které OLAF uvedl ve svých podáních veřejnému ochránci práv v průběhu šetření případu 1840/2002/GG.

Současný případ se týkal přehledu zpráv v tisku za červen 2004, který OLAF zveřejnil na své internetové stránce a která obsahovala odkazy na články v *Süddeutsche Zeitung* a *EUobserver* o konfliktu stěžovatele s úřadem OLAF. Stěžovatel uvedl, že citováním těchto článků způsobem, který zkresluje jejich význam a je tendenční, se OLAF nechoval objektivně a nestranně. OLAF už na jeho žádost příslušnou část textu změnil. Stěžovatel se však stále domníval, že je zavádějící. Žádal, aby OLAF text okamžitě stáhl nebo opravil.

Veřejný ochránce práv vyjádřil názor, že text úřadu OLAF jasně naznačuje, že bývalý mluvčí Komise potvrdil obvinění vůči stěžovateli. Podle článku v *Süddeutsche Zeitung* však mluvčí svá tvrzení spíše upřesnil a zmírnil. Veřejný ochránce práv proto dospěl k závěru, že text OLAF je zavádějící.

V přehledu tisku OLAF dále uvedl, že zástupce jeho mluvčího *EUobserver* řekl, že nevidí žádný důvod pro dementi, pokud jde o článek v *Süddeutsche Zeitung*. Protože však OLAF neinterpretovat obsah tohoto článku správně, veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že význam výroku mluvčího byl zkreslený. V návrhu doporučení proto požádal OLAF, aby přezkoumal a opravil informace uvedené v přehledu tisku.

OLAF v odpovědi navrhl tři možnosti realizace návrhu doporučení veřejného ochránce práv: i) odstranit dva odstavce přehledu tisku, ii) upravit jeden odstavec nebo iii) odstranit ze své internetové stránky všechny analýzy tiskových zpráv a přestat tuto službu poskytovat. Veřejný ochránce práv informoval OLAF, že první dvě možnosti pravděpodobně problém vyřeší a že stěžovatel považuje druhou z možností za zvláště vhodnou. OLAF poté změnil znění příslušného odstavce a stěžovatel potvrdil, že OLAF provedl potřebné opravy.

Veřejný ochránce práv vzal na vědomí, že stěžovatel předložil ještě další kritické připomínky k OLAF, dospěl však k názoru, že OLAF přijal návrh doporučení a že opatření na jeho realizaci byla dostačující. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel.

3.6 PŘÍPADY UZAVŘENÉ Z JINÝCH DŮVODŮ

3.6.1 Evropská komise

STÍŽNOST PODLE ČLÁNKU 226 NA PŘEVOD DŮCHODU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1423/2004/ELB na Evropskou komisi

Stěžovatel, dočasný zaměstnanec Evropského parlamentu, získal již dříve nárok na důchod jako pracovník v zemědělství ve Francii. Tento nárok na důchod se marně snažil, v souladu se služebním řádem, převést do důchodového systému Společenství. Předložil proto Komisi stížnost na Francii podle článku 226.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel uvedl, že Komise jeho stížnost podle článku 226 řádně nevyřídila.

Komise uvedla, že francouzský úřad důchodového zabezpečení se souhlasem francouzského ministerstva sociálních věcí zvažuje možnost převodu nároků na důchod bez ohledu na to, zda Francie ratifikovala zvláštní dohodu o převodu nároků na důchod. Stěžovateli doporučila, aby se obrátil na správu, pro kterou pracuje (tj. na Parlament), a vyzval ji, aby příslušnému francouzskému důchodovému úřadu zaslala odůvodněnou upomínku. Komise se domnívala, že v této chvíli by nebylo vhodné obracet se v této věci na Soudní dvůr. Kdyby se však v krátké době nedosáhlo žádného výsledku, Komise by přehodnotila svoje stanovisko a předložila věc Soudu. Komise potom informovala veřejného ochránce práv o odpovědi zaslané francouzským úřadem důchodového zabezpečení, který uvedl, že by se mohly podobné předpisy, které byly přijaty pro všeobecný režim, přijmout také pro zemědělské zaměstnance a že znovu přezkoumá žádost, která mu byla předložena.

Na základě dostupných důkazů týkajících se probíhající činnosti Komise k zajištění shody s právními předpisy Společenství v této záležitosti dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že se neprokázalo, že by Komise překročila hranice své pravomoci strážkyně Smlouvy. Veřejný ochránce práv považoval za užitečné učinit další poznámku, v níž poukázal na to, že podle jeho názoru je Komise odhodlána najít řešení, které by stěžovateli umožnilo uplatnit svá práva jako pracovníka Evropských společenství.

STÍŽNOST PODLE ČLÁNKU 226 V PŘÍPADĚ PROBÍHAJÍCÍHO SOUDNÍHO ŘÍZENÍ U NEJVYŠŠÍHO SOUDU ČLENSKÉHO STÁTU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 3254/2004/(OV)ID na Evropskou komisi

V stížnosti veřejnému ochránci práv bylo uvedeno, že se Komise řádně nezabývala stížností, kterou stěžovatel předložil podle článku 226 v souvislosti s tím, že řecké úřady ho neuznaly jako chemického inženýra na základě odborné kvalifikace, kterou získal v Spojeném království jako inženýr v oboru materiálového inženýrství. Stěžovatel konkrétně uvedl, že Komise v jeho případě nesprávně vykládala a uplatňovala směrnici 89/48/EHS²⁵ a články 43 a 47 Smlouvy o ES.

Při rozhodování o tom, zda existují důvody pro šetření stížnosti, veřejný ochránce práv zkoumal, zda by posouzení skutkové podstaty stížnosti znamenalo přezkoumání právních nebo věcných otázek vznesených v žalobě podané u soudu Společenství nebo u vnitrostátního soudu. To je zvláště důležité v případech, kdy stížnost obsahuje otázky týkající se výkladu a uplatňování vnitrostátních právních předpisů, protože při řešení takových otázek jsou vnitrostátní soudy v lepším postavení než veřejný ochránce práv.

Po pečlivém přezkoumání stížnosti, připomínek stěžovatele ke stanovisku Komise a žaloby pro neplatnost, kterou stěžovatel podal u Státní rady (Nejvyšší správní soud) Řecka v září 2004, veřejný ochránce práv zjistil, že posouzení věcné podstaty tvrzení stěžovatele by znamenalo důkladné přezkoumání otázek vznesených v žalobě stěžovatele u Státní rady Řecka včetně, mimo jiné, otázek dotýkajících se výkladu a uplatňování řeckých právních předpisů upravujících odbornou činnost „inženýra v oboru materiálového inženýrství se zaměřením na polymery“ v Řecku a jejich vztah k činnosti, která spadá do rozsahu působnosti profese chemického inženýra podle právních předpisů v tomto členském státě. Vzhledem k těmto okolnostem dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že další šetření a vyřizování stížnosti není odůvodněné, protože by to v podstatě znamenalo duplicitu soudního řízení, které stěžovatel inicioval u řecké Státní rady.

Veřejný ochránce práv však objasnil okolnosti, za kterých stěžovatel může po ukončení vnitrostátního soudního řízení svoji stížnost veřejnému ochránci práv obnovit.

BEZPLATNÉ PŮJČOVÁNÍ KNIH Z VEŘEJNÝCH KNIHOVEN

Shrnutí rozhodnutí o společných stížnostech 3452/2004/JMA a dalších na Evropskou komisi

Veřejný ochránce práv obdržel řadu stížností, které se týkaly rozhodnutí Komise zahájit proti Španělsku řízení o porušení právních předpisů v souvislosti s prováděním směrnice 92/100 o právech souvisejících s autorskými právy v oblasti duševního vlastnictví²⁶.

Podle stěžovatelů dospěla Komise k názoru, že postup španělských knihoven, které veřejnosti půjčují knihy bezplatně, je v rozporu s touto směrnicí. Tvrdili, že výklad této směrnice Komisí a její následné rozhodnutí zahájit řízení o porušení předpisů proti Španělsku ohrožuje existenci veřejných knihoven jako základní veřejné služby a je v rozporu se základním právem občanů mít přístup ke kultuře.

V rámci šetření tohoto případu si veřejný ochránce práv vyžádal informace od svých národních a regionálních partnerů sdružených v evropské síti veřejných ochránců práv. Na základě odpovědí, které takto získal, se ukázalo, že mnoho členských států nedokázalo směrnicí 92/100 správně provést bez zavedení poplatků pro jednotlivce za půjčování knih z veřejných knihoven.

²⁵

Směrnice Rady ze dne 21. prosince 1988 o obecném systému pro uznávání vysokoškolských diplomů vydaných po ukončení nejméně tříletého odborného vzdělávání a přípravy, Úř. věst. 1989 L 19, s. 16.

²⁶

Směrnice Rady 92/100/EHS ze dne 19. listopadu 1992 o právu na pronájem a půjčování a některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem, Úř. věst. 1992 L 346, s. 61.

Komise vysvětlila, že řízení o porušení právních předpisů ne zahájila proto, že veřejné knihovny ve Španělsku půjčují knihy bezplatně, ale proto, že španělské úřady nezabezpečily odměnu pro autory za půjčování jejich děl prostřednictvím veřejných knihoven. Respektování autorského práva a souvisejících práv a odměna za tato práva tak, jako stanovuje směrnice č. 92/100, neznamená, že si čtenáři nemohou knihy půjčovat bezplatně, ani že knihovny musejí platit další poplatky. Ve většině členských států je tato odměna financovaná příslušnými veřejnými orgány. Komise dále veřejného ochránce práv informovala, že předala tuto záležitost Soudnímu dvoru (věc C-36/05).

Vzhledem k tomu, že tato otázka bude projednávána před Soudním dvorem, veřejný ochránce práv šetření tohoto případu uzavřel. Zdůraznil, že jeho šetření, a zejména spolupráce s národními veřejnými ochránci práv, pomohly vysvětlit stěžovateli důvody postupu Komise a možnosti správného provádění směrnice.

3.7 PŘÍPADY UZAVŘENÉ PO PŘEDLOŽENÍ ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVY

3.7.1 Rada Evropské unie

NEUVEDENÍ ZÁVAŽNÝCH DŮVODŮ NEVEŘEJNÉ LEGISLATIVNÍ ČINNOSTI

Shrnutí zvláštní zprávy o stížnosti 2395/2003/GG na Radu Evropské unie

Stěžovatelé, německý poslanec Evropského parlamentu a zástupce mládežnické skupiny Křesťansko-demokratické unie (CDU), uvedli, že jednací řád Rady je v rozporu s čl. 1 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii, podle něhož Rada a další orgány a instituce Společenství musí rozhodovat co nejotevřeněji.

Rada uvedla, že stupeň otevřenosti jejích zasedání je politickou volbou, kterou si určuje sama. Veřejný ochránce práv s tím nesouhlasil, což odůvodnil tím, že se čl. 1 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii vztahuje i na Radu, a i když článek 207 Smlouvy o ES stanoví, že Rada přijme svůj vlastní jednací řád, neurčuje, že stupeň veřejné přístupnosti jejích legislativních zasedání by měl být chápán jako politická volba a měl by být ponechán na svobodném rozhodnutí Rady.

Rada také uvedla, že v článku 1 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii se uvádí pouze to, že *budoucí* Unie by měla být co nejotevřenější. Veřejný ochránce práv se domníval, že by se měl zohlednit i pokrok, k němuž došlo od roku 1997, kdy byl tento článek přijat ve své původní podobě. Poukázal na to, že Rada už v roce 2000 přijala nový jednací řád, který stanoví větší otevřenost jejích legislativních zasedání. Podle názoru veřejného ochránce práv tak Rada dala jasně najevo, že je potřebné a možné podniknout kroky na zvýšení transparentnosti její legislativní činnosti. Přijetí tohoto nového jednacího řádu také potvrdilo, že to lze provést v rámci současných právních předpisů Společenství.

Veřejný ochránce práv proto dospěl k závěru, že Rada nepředložila žádný závažný důvod, na jehož základě by nemohla změnit svůj jednací řád tak, aby její zasedání byla veřejná, pokud jedná v zákonodárné funkci. Evropský veřejný ochránce práv postoupil zjištění o nesprávném úředním postupu Evropskému parlamentu ve zvláštní zprávě, v níž doporučil, aby Rada „znovu zvážila své zamítavé stanovisko ke zpřístupnění svých zasedání veřejnosti, pokud jedná ve své zákonodárné funkci“.

3.7.2 Evropská komise

NÁKLADY NA VZDĚLÁNÍ DĚTÍ SE ZVLÁŠTNÍMI POTŘEBAMI

Shrnutí zvláštní zprávy v návaznosti na stížnost 1391/2002/JMA na Evropskou komisi

Stěžovatelkou byla úřednice Komise, jejíž dcera měla speciální vzdělávací potřeby, které nebylo možné splnit v Evropských školách poskytujících bezplatné vzdělávání zaměstnancům orgánů a institucí Společenství. Protože se Evropské školy nedokázaly o její dceru postarat, musela ji stěžovatelka posílat do jiné školy a hradit část nákladů na její vzdělávání.

V průběhu šetření veřejný ochránce práv obdržel dalších 21 stížností, které obsahovaly podobné skutečnosti a uváděly stejná tvrzení.

Šetření, které veřejný ochránce práv provedl, ukázalo, že integrace zdravotně postižených dětí do standardního vzdělávacího systému je cílem politiky Společenství, avšak není v současnosti povinná. V právních předpisech a postupech členských států navíc v tomto směru existují značné rozdíly. S ohledem na tyto skutečnosti dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že Komise dostatečně odůvodnila, proč se Evropské školy starají jen o některé děti se speciálními vzdělávacími potřebami, zatímco děti s vážnějším stupněm postižení nejsou do těchto škol zařazovány. Veřejný ochránce práv však nebyl přesvědčen o tom, že Komise přiměřeně vysvětlila finanční stránku této záležitosti. Protože takové vysvětlení nebylo poskytnuto, veřejný ochránce práv považoval rozdílný přístup k zaměstnancům ve finančních otázkách za neodůvodněnou diskriminaci.

Veřejný ochránce práv proto vypracoval návrh doporučení, podle něhož by Komise měla přijmout potřebná opatření, která by zajistila, aby rodiče dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, které nemohou navštěvovat Evropské školy kvůli stupni zdravotního postižení, nemuseli přispívat na náklady vzdělání svých dětí.

Komise v podrobném stanovisku v zásadě vyjádřila ochotu přehodnotit současnou politiku s ohledem na rozpočtová omezení, která by se mohla řešit v rámci rozpočtového procesu. I když bylo toto stanovisko povzbuzující, neznamenalo jednoznačné přijetí návrhu doporučení.

Veřejný ochránce práv proto považoval za vhodné připravit zvláštní zprávu Evropskému parlamentu, která obsahovala doporučení v stejném smyslu jako předcházející návrh doporučení.

3.7.3 Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)

POSKYTNUTÍ NESPRÁVNÝCH A ZAVÁDĚJÍCÍCH INFORMACÍ VEŘEJNÉMU OCHRÁNCI PRÁV BĚHEM PŘEDCHOZÍHO ŠETŘENÍ

Shrnutí zvláštní zprávy v návaznosti na stížnost 2485/2004/GG na Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)

Stěžovatel, který byl bruselským dopisovatelem německého týdeníku *Stern*, získal kopie důvěrných dokumentů úřadu OLAF a použil tyto dokumenty ve dvou článcích. O dva týdny později uveřejnil OLAF tiskovou zprávu, ve které uvedl, že „jeden novinář“ získal řadu důvěrných dokumentů OLAF, zřejmě „za úplatu od zaměstnance úřadu“, a že se proto rozhodl zahájit vnitřní šetření. Stěžovatel a jeho noviny se domnívali, že i když v tiskové zprávě nebylo uvedeno žádné jméno, obvinění z úplatkářství je třeba chápat jako namířené proti nim. Podle stěžovatele bylo toto obvinění bezdůvodné.

Když OLAF odmítl zprávu odvolat, stěžovatel podal stížnost veřejnému ochránci práv (případ 1840/2002/GG). V průběhu šetření této stížnosti veřejným ochráncem práv OLAF obvinění stěžovatele odmítl a předložil řadu argumentů, aby dokázal, že odkaz na „jednoho novináře“ mohl znamenat kohokoli z mnoha novinářů, kteří uveřejnili články naznačující, že zmíněné dokumenty mají k dispozici. OLAF dále uvedl, že „tento odkaz se mohl vztahovat i na kteréhokoli jiného novináře, protože OLAF neuvedl, že se šetření týká určitého konkrétního materiálu, který již byl zveřejněn“.

Na základě důkazů, které měl k dispozici, však veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že příslušnou tiskovou zprávu je třeba chápat tak, že se vztahuje na stěžovatele, a že OLAF nepředložil žádné důkazy na podporu obvinění, které ve zprávě uvedl. Veřejný ochránce práv proto zaslal úřadu OLAF návrh doporučení, v němž ho vyzval, aby obvinění z úplatkářství odvolal. Protože se veřejný ochránce práv domníval, že OLAF jeho návrh doporučení náležitě neprovedl, připojil kritickou poznámku.

Pracovníci belgického státního zastupitelství následně provedli prohlídku kanceláře a bytu stěžovatele v Bruselu a zabavili velké množství dokumentů. Ukázalo se, že tato vyšetřovací opatření vycházela z informací, které belgickým a německým úřadům zaslal OLAF. Stěžovatel podal veřejnému ochránci práv novou stížnost spolu s kopiemi dopisů úřadu OLAF adresovaných těmto úřadům, které podle něho dokazovaly, že OLAF v souvislosti s případem 1840/2002/GG uvedl nesprávné informace, které měly pravděpodobně uvést veřejného ochránce práv v omyl a zmanipulovat šetření.

OLAF prohlásil, že jeho tvrzení byla naprosto přesná a nebyla zavádějící.

Veřejný ochránce práv prozkoumal čtyři tvrzení nebo skupiny tvrzení, které stěžovatel považoval za nesprávné nebo zavádějící, a dospěl k závěru, že ve všech čtyřech případech OLAF skutečně předložil nesprávné nebo zavádějící informace. Veřejný ochránce práv proto zaslal úřadu OLAF návrh doporučení, v němž jej žádal, aby uznal, že ve svých podáních veřejnému ochránci práv, které se týkaly případu 1840/2002/GG, uvedl nesprávná nebo zavádějící tvrzení.

Po prostudování podrobného stanoviska OLAF veřejný ochránce práv usoudil, že OLAF ve skutečnosti jeho návrh doporučení odmítl přijmout. Předložil proto Evropskému parlamentu zvláštní zprávu, v níž znovu uvedl návrh doporučení, ale už jako doporučení.

3.8 ŠETŘENÍ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV Z VLASTNÍHO PODNĚTU

PLATBA ZA KVĚTINOVOU VÝZDOBU

Shrnutí rozhodnutí o šetření z vlastního podnětu OI/3/2005/OV (důvěrné) týkajícího se Evropské komise

V dubnu 2005 obdržel veřejný ochránce práv stížnost prodejce květin ze země mimo EU, podle níž delegace Komise v této zemi („delegace“) údajně stěžovateli neuhradila platbu za květinovou výzdobu v nově otevřeném tiskovém středisku delegace. Stěžovatel požadoval, aby Komise dodržela ústní dohodu o této záležitosti a zaplatila mu za služby, které poskytl.

Veřejný ochránce práv nemohl zahájit šetření stížnosti jako takové, protože stěžovatel nebyl občanem EU a neměl trvalý pobyt v členském státě EU (článek 195 Smlouvy o ES). Vzhledem k tomu, že si tento problém zasloužil řádné prošetření, rozhodl se veřejný ochránce práv zahájit vůči Komisi v této věci šetření z vlastního podnětu.

Komise vysvětlila, že dala prostory tiskového a informačního střediska delegace k dispozici italskému velvyslanectví a přidružené nadaci k uspořádání akce a že květinová výzdoba byla dodána v souvislosti

s touto akcí. Smlouvu o dodání květinové výzdoby uzavřel stěžovatel s italským velvyslanectvím a touto nadací. Mezi delegací a stěžovatelem žádná smlouva nevznikla.

Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že pokud jde o květinovou výzdobu, mezi Komisí a stěžovatelem skutečně žádná smlouva neexistuje, a na tomto závěru nemění nic skutečnost, že výzdoba byla provedena v prostorách delegace. Veřejný ochránce práv proto usoudil, že nárok na zaplacení pohledávky nelze uplatňovat vůči Komisi a že nešlo o případ nesprávného úředního postupu.

Veřejný ochránce práv nicméně informoval stěžovatele, že by mohl podat stížnost italskému ministerstvu zahraničních věcí. Vzhledem k tomu, že jedním z důvodů problémů, s nimiž se stěžovatel setkal, zřejmě bylo to, že osoba, která měla tyto záležitosti na starosti, z italského velvyslanectví odešla, veřejný ochránce práv považoval za vhodné zaslat kopii svého rozhodnutí italskému velvyslanectví v dané zemi.

Stěžovatel v odpovědi veřejnému ochránci práv uvedl, že jeho rozhodnutí bylo správné a že mu pomohlo jeho stížnost vyřešit.

4 VZTAHY S EVROPSKÝMI ORGÁNY A INSTITUCEMI

4 VZTAHY S EVROPSKÝMI ORGÁNY A INSTITUCEMI

Konstruktivní pracovní vztahy mezi evropským veřejným ochráncem práv a evropskými orgány a institucemi mají zásadní význam pro zajištění rychlého a efektivního vyřizování stížností občanů. Veřejný ochránce práv využívá příležitostí, které nabízejí setkání s členy a úředníky orgánů a institucí, aby jim vysvětloval podstatu své práce a způsoby, jak nejlépe řešit stížnosti, na které je upozorňuje, a jak zkvalitňovat postupy. To mu pomáhá naplňovat jeho dvojí úlohu mechanismu kontroly a prostředníka pomáhajícího zvýšit kvalitu správy. Veřejný ochránce práv rovněž vyzývá zástupce jiných orgánů a institucí, aby se obraceli na jeho pracovníky a poskytovali jim nejnovější informace o politickém a legislativním vývoji v Unii. Veřejný ochránce práv si rovněž pravidelně vyměňuje informace s klíčovými partnery, jako je například evropský inspektor ochrany údajů, jejichž práce má pro činnost veřejného ochránce práv bezprostřední význam.

U příležitosti desátého výročí založení úřadu veřejný ochránce práv usiloval o to, aby se v zájmu zajištění špičkové kvality administrativy EU upevnila spolupráce, která se dosud rozvinula. Tento cíl byl projednáván zejména během oficiální večeře pro předsedy a generální tajemníky orgánů EU a vedoucí institucí a agentur EU, která se konala dne 17. listopadu (viz část 6.1). Předseda Evropské komise José Manuel BARROSO pronesl při této příležitosti zásadní projev, ve kterém zopakoval svůj závazek úzce spolupracovat s veřejným ochráncem práv ve prospěch občanů, tak jak to již slíbil na setkání veřejného ochránce práv s kolegiem komisařů dne 25. května. O tomto setkání podrobně pojednává část 4.2.

Veřejný ochránce práv a Parlament – zvláštní vztah

Zvláštní vztah veřejného ochránce práv s Evropským parlamentem, který jej volí a kterému každý rok podává zprávu, má mimořádný význam. Veřejný ochránce práv má plodný pracovní vztah s Petičním výborem Evropského parlamentu, který je zodpovědný za vztahy s veřejným ochráncem práv a připravuje návrh zprávy o jeho výroční zprávě. Na schůzi Petičního výboru konané dne 12. října 2005 veřejný ochránce práv navíc přislíbil, že v souladu s čl. 195 odst. 3 jednacího řádu Evropského parlamentu vystoupí na vlastní žádost ve výboru vždy, když bude Parlamentu předkládat zvláštní zprávu.

Výroční rozprava Parlamentu o činnosti veřejného ochránce práv je v programu činnosti veřejného ochránce práv významnou událostí, protože poskytuje příležitost pro rozsáhlou výměnu názorů o vykonané práci a budoucích iniciativách.

Pro efektivní fungování svého úřadu veřejný ochránce práv rovněž úzce spolupracuje se správou Parlamentu. Klíčem k co nejrozměššímu využívání zdrojů přidělených jeho úřadu je spolupráce mezi institucemi, která napomáhá vyhnout se duplicitě pracovníků a tam, kde je to možné, i k úsporám z rozsahu. Týká se to zejména řady rozpočtových a administrativních záležitostí (viz příloha B). Aby jeho úřad dostal zdroje odpovídající úkolům, které má plnit, spolupracuje veřejný ochránce práv úzce s rozpočtovými orgány EU a setkává se s příslušnými zástupci institucí, aby vysvětloval a obhajoval priority svého úřadu. V roce 2005 se konala takových setkání celá řada.

Tato kapitola obsahuje přehled akcí a jednání s členy a úředníky orgánů a institucí EU v roce 2005¹.

¹

Setkání a akce se konaly v Bruselu, Lucemburku a Štrasburku.

4.1 EVROPSKÝ PARLAMENT

22. února: Setkání s vedoucím právního oddělení Evropského parlamentu Gregoriem GARZÓNEM CLARIANOU.
7. března: Setkání s poslancem Evropského parlamentu Davidem HAMMERSTEINEM MINTZEM.
8. března: Setkání s předsedou Evropského parlamentu Josepem BORRELLEM FONTELLESEM.
10. května: Setkání s poslancem Evropského parlamentu Stanisławem JAŁOWIECKIM.
10. května: Prezentace výroční zprávy veřejného ochránce práv za rok 2004 v Petičním výboru Evropského parlamentu.
11. května: Setkání s Gregoriem GARZÓNEM CLARIANOU.
8. června: Setkání s poslancem Evropského parlamentu Valdisem DOMBROVSKISEM, zpravodajem Evropského parlamentu pro rozpočet evropského veřejného ochránce práv na rok 2006.
6. července: Setkání s poslancem Evropského parlamentu sirem Robertem ATKINSEM.
6. července: Setkání s generálním tajemníkem Evropského parlamentu Julianem PRIESTLEYM.
7. července: Setkání s poslancem Evropského parlamentu Manolisem MAVROMMATISEM, zpravodajem Evropského parlamentu pro výroční zprávu evropského veřejného ochránce práv za rok 2004.
6. září: Večeře pořádaná evropským veřejným ochráncem práv na počest předsednictva a koordinátorů Petičního výboru. Večeře se zúčastnili: poslanec EP a předseda výboru Marcin LIBICKI, poslankyně EP Marie PANAYOTOPOULOVOVÁ-CASSIOTOVÁ, poslankyně EP Alexandra DOBOLYIOVÁ, poslanec EP David HAMMERSTEIN MINTZ a vedoucí sekretariátu Petičního výboru David LOWE.
8. září: Setkání s poslancem EP Proinsiasem DE ROSSOU.
14. září: Setkání s poslancem Herbertem BÖSCHEM a s Julianem PRIESTLEYM.
27. září: Setkání s Gregoriem GARZÓNEM CLARIANOU.
27. září: Recepce pro poslance EP a zástupce Evropské komise a Evropského parlamentu uspořádaná na oslavu desátého výročí založení úřadu evropského veřejného ochránce práv (viz část 6.1). Hlavní projev na této recepci přednesl předseda Evropského parlamentu Josep BORRELL FONTELLES.
10. října: Setkání s poslankyní EP Alexandrou DOBOLYIOVOU a poslancem EP Davidem HAMMERSTEINEM MINTZEM.
12. října: Setkání s poslancem Herbertem BÖSCHEM a s poslancem EP sirem Robertem ATKINSEM.
27. října: Prezentace výroční zprávy veřejného ochránce práv za rok 2004 na plenárním zasedání Evropského parlamentu (viz část 6.1).

4.2 EVROPSKÁ KOMISE

Dne 25. května se evropský veřejný ochránce práv setkal v Bruselu s kolegiem komisařů. Pana DIAMANDOUROSE přivítal předseda Evropské komise José Manuel BARROSO, který vyjádřil svou vůli úzce spolupracovat s veřejným ochráncem práv v zájmu plného dodržování práv občanů. Místopředsedkyně EK pro vztahy s institucemi a komunikační strategii Margot WALLSTRÖMOVÁ

poté popsala, jak by bylo možno zlepšit spolupráci mezi EP a EK. Mezi plánovanými opatřeními je přiřazení jasné politické odpovědnosti za každý případ příslušným komisařům, zlepšení koordinace, sledování případů ze strany právní služby a generálního sekretariátu a zvýšení úsilí k dosažení souhlasu se smírnými řešeními navrhovanými veřejným ochráncem práv. Aby bylo zaručeno, že k těmto zlepšením opravdu dojde, navrhl místopředseda Komise, aby se pracovníci sítě koordinátorů Komise odpovědní za šetření, která provádí veřejný ochránce práv, a pracovníci úřadu veřejného ochránce práv pravidelně setkávali a pořádali vzdělávací kurzy věnované vztahům a spolupráci mezi těmito dvěma orgány.

Veřejný ochránce práv poté kolegiu představil svou práci, přičemž zvláštní důraz kladl na svou úlohu prostředníka při zvyšování kvality správy. V této souvislosti veřejný ochránce práv poukázal na Evropský kodex řádné správní praxe a vybídl Komisi, aby se ujala iniciativy a skoncovala s momentální zmatenou situací, kdy různé orgány a instituce uplatňují množství různých pravidel. Veřejný ochránce práv rovněž vyzval Komisi, aby při přípravě reakcí na jeho šetření zvažovala přijetí opatření určených k posílení osvědčených postupů a jejich šíření mezi různá generální ředitelství a další oddělení Komise. Na závěr veřejný ochránce práv oznámil, že více využije své pravomoci k tomu, aby nabízel Komisi smírná řešení a zahajoval šetření z vlastního podnětu za účelem zjišťování problémů a rozvoje osvědčených postupů.

Po vystoupení se veřejný ochránce práv zúčastnil společně s komisaři oběda, kde pokračoval v diskusi o své práci pro občany.

Kromě této akce se v roce 2005 uskutečnila tato setkání s komisaři a úředníky:

12. ledna: Setkání s místopředsedkyní Evropské komise pro vztahy s institucemi a komunikační strategii Margot WALLSTRÖMOVOU.

23. února: Setkání s místopředsedou Evropské komise pro administrativní záležitosti, audit a boj proti podvodům Siimem KALLASEM.

12. dubna: Setkání s Margot WALLSTRÖMOVOU.

10. května: Setkání s Giuseppem MASSANGIOLIM z Evropské komise, ředitelem odpovědným za vztahy s evropským veřejným ochráncem práv.

7. září: Setkání s Giuseppem MASSANGIOLIM a Andreou PIERUCCIM, vedoucím oddělení v EK.

14. září: Setkání se Siimem KALLASEM.

4.3 EVROPSKÝ INSPEKTOR OCHRANY ÚDAJŮ

Evropský inspektor ochrany údajů (EIOÚ) Peter HUSTINX konzultoval s evropským veřejným ochráncem práv v květnu 2005 některé otázky během přípravy své studie (Background Paper) č. 1 na téma *Přístup veřejnosti k dokumentům a ochrana údajů* (k dispozici na webové stránce EIOÚ <http://www.edps.europa.eu>). Informace o spolupráci veřejného ochránce práv s EIOÚ při vyřizování stížností jsou uvedeny v části 2.8.1.

Evropský veřejný ochránce práv se s panem Peterem HUSTINXEM a s jeho zástupcem Joaquínem BAYO DELGADEM setkal dne 20. října. Toto setkání poskytlo příležitost ke zhodnocení spolupráce a k výměně informací mezi institucemi, zejména ve vztahu ke stížnostem veřejnému ochránci práv týkajícím se problematiky ochrany údajů. Před touto schůzkou přijal pan DIAMANDOUROS téhož dne osoby odpovědné za ochranu údajů v orgánech a institucích Společenství na setkání, které společně pořádali Alessandro DEL BON, který odpovídá za ochranu údajů v úřadu veřejného ochránce práv, a Jonathan STEELE, který je odpovědný za ochranu údajů v EP. Odpoledne se toto setkání konalo za přítomnosti evropského inspektora ochrany údajů a jeho zástupce.

4.4 DALŠÍ ORGÁNY A INSTITUCE

20. ledna: Setkání a oběd, které uspořádal pan DIAMANDOUROS pro vedoucí administrativních orgánů EU.

21. ledna: Účast na slavnostním slibu předsedy a nových členů Evropské komise před Evropským soudním dvorem.

8. června: Setkání s ředitelem Evropské administrativní školy Davidem WALKEREM.

5. října: Účast na slavnostním slibu členů nově zřízeného Soudu pro veřejnou službu Evropské unie před Evropským soudním dvorem.

11. října: Projev pro předsednictvo Výboru regionů na téma „Úloha veřejného ochránce práv a spolupráce evropského veřejného ochránce práv s regionálními protějšky“.

24. října: Projev předsedy Soudu prvního stupně Evropských společenství Bo VESTERDORFA pro pracovníky úřadu evropského veřejného ochránce práv na téma „Vztahy soudů s veřejnými ochránci práv“.

Předseda Soudu prvního stupně Evropských společenství pan Bo Vesterdorf (druhý zleva) hovoří ke spolupracovníkům evropského veřejného ochránce práv. Štrasburk, 24. října 2005.

17. listopadu: Oficiální večeře pro předsedy a generální tajemníky orgánů EU a vedoucí institucí a agentur EU uspořádaná na oslavu desátého výročí založení úřadu evropského veřejného ochránce práv (viz část 6.1).

5 VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A OBDOBNÝMI ORGÁNY

5 VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A OBDOBNÝMI ORGÁNY

Hlavní úlohou veřejných ochránců práv na národní, regionální a místní úrovni je zajistit, aby byla plně respektována práva občanů v celé Unii v souladu s právními předpisy EU. Evropský veřejný ochránce práv úzce spolupracuje se svými protějšky, aby zajistil, že stížnosti občanů ohledně právních předpisů EU budou vyřizovány rychle a efektivně. Tato spolupráce probíhá z velké části pod záštitou Evropské sítě veřejných ochránců práv, jejíž činnost za rok 2005 je podrobně popsána níže v části 5.1. V této kapitole je rovněž podrobně popsána řada konferencí a setkání, jichž se v roce 2005 veřejný ochránce práv a pracovníci jeho úřadu zúčastnili za účelem propagace činnosti veřejných ochránců práv v Unii i za jejími hranicemi. Na závěr je uveden přehled bilaterálních setkání evropského veřejného ochránce práv s jeho kolegy.

5.1 EVROPSKÁ SÍŤ VEŘEJNÝCH OCHRÁNCŮ PRÁV

Evropská síť veřejných ochránců práv se skládá z téměř 90 úřadů v 30 evropských zemích. V rámci Evropské unie se jí účastní veřejní ochránci práv a podobné orgány na evropské, národní a regionální úrovni. Na národní úrovni zahrnuje i Norsko, Island a země žádající o přístup k EU. Všichni národní veřejní ochránci práv v členských státech EU i v Norsku a na Islandu jmenovali svého kontaktního pracovníka pro ostatní členy sítě.

Síť vznikla v roce 1996 z iniciativy prvního evropského veřejného ochránce práv Jacoba SÖDERMANA, který pozval veřejné ochránce práv a obdobné orgány v EU na seminář do Štrasburku. Účastníci se dohodli, že budou průběžně spolupracovat a rozvíjet volný tok informací o právu Společenství a jeho uplatňování a umožní převádět stížnosti na orgán, který je nejlépe schopen je vyřešit.

Síť se postupně vyvinula v účinný nástroj spolupráce pro veřejné ochránce práv a jejich pracovníky a slouží jako efektivní mechanismus spolupráce při řešení případů. Zkušenosti a osvědčené postupy se prezentují na seminářích a setkáních, v pravidelném bulletinu, na elektronickém diskusním fóru a každodenní elektronickou zpravodajskou službou. Tyto níže popsané činnosti mají zásadní význam pro úspěšné plnění úlohy veřejných ochránců při zajišťování správného uplatňování právních předpisů EU v celé Unii. Tento úkol byl tématem pátého semináře národních veřejných ochránců práv, který se konal v Haagu v září 2005. Tato část obsahuje podrobný výčet jednání na tomto semináři, kde byla učiněna významná rozhodnutí o tom, kam bude síť napříště směřovat a jak ji co nejvíce posílit.

Informační cesty za veřejnými ochránci práv v členských státech a v zemích, které požádaly o členství, se ukázaly jako vysoce efektivní pro budování sítě a jsou vynikajícím prostředkem pro šíření informací o komunikačních nástrojích, které síť poskytuje. Část 5.1 proto končí zmínkou o informační cestě veřejného ochránce práv do Spojeného království v listopadu 2005, kterou se podrobněji zabývá část 6.2.

© De Nationale Ombudsman van Nederland

Pátý seminář národních veřejných ochránců práv členských států Evropské unie.
Haag, Nizozemsko, 11.–13. září 2005.

Semináře národních veřejných ochránců práv

Semináře národních ochránců práv se konají každé dva roky a pořádá je společně evropský veřejný ochránce práv a jeho národní protějšek. Pátý seminář, který pořádal nizozemský národní veřejný ochránce práv Roel FERNHOUT a evropský veřejný ochránce práv, se konal v Haagu od 11. do 13. září 2005.

Byl to první seminář, kterého se účastnili veřejní ochránci práv z kandidátských zemí a první seminář konaný po největším rozšíření v historii Unie. Na setkání bylo zastoupeno všech 25 členských států EU, stejně jako Chorvatsko, Rumunsko, Island a Norsko. Seminář se konal u příležitosti desátého výročí založení úřadu evropského veřejného ochránce práv a přesně devět let poté, co se konal první seminář národních veřejných ochránců práv členských států EU, pořádaný ve Štrasburku v září 1996.

Všechny tyto aspekty dodaly zvláštní rozměr tématu semináře v roce 2005, kterým byla „úloha úřadů veřejných ochránců práv a obdobných orgánů při uplatňování právních předpisů EU“. Toto téma je považováno za velmi důležité pro veřejné ochránce práv v celé rozšířené Unii. Veřejní ochránci práv musí jako dozorčí orgány hrát rozhodující roli při zajišťování úplného a správného uplatňování právních předpisů EU v členských státech. Diskuse v Haagu se zaměřily na to, jak mohou veřejní ochránci práv při plnění svých úkolů co nejlépe spolupracovat.

Diskuse na semináři

Seminář zahájili předseda sněmovny reprezentantů nizozemského parlamentu Frans W. WEISGLAS a nizozemský ministr pro evropské záležitosti Atzo NICOLAÏ.

Jako první vystoupil profesor na evropském institutu právnické fakulty univerzity v Leidenu Rick LAWSON s prezentací zprávy o zkušenostech veřejných ochránců práv s uplatňováním právních předpisů EU. Tato zpráva se zakládala na dotazníku, který byl zaslán všem národním úřadům s cílem získat představu o jejich zkušenostech s dohledem nad právními předpisy EU. Dotazník se například týkal typů „případů EU“, se kterými se veřejní ochránci práv setkávají ve své každodenní práci, četnosti a důležitosti těchto případů a osvědčených postupů při jejich řešení.

Podle profesora LAWSONA musí veřejní ochránci práv skutečně hrát klíčovou roli při zajišťování úplného a správného uplatňování právních předpisů EU veřejnými orgány. Profesor LAWSON prohlásil, že veřejní ochránci práv při plnění svých povinností v rámci své pravomoci nesmějí brát ohled na žádné vnitrostátní předpisy, které by jim znemožňovaly chránit práva jednotlivců vyplývající z právních předpisů Společenství. Kromě toho by neměli uplatňovat právní předpisy EU,

až když se toho stěžovatel dožaduje, nýbrž by měli o jejich uplatňování usilovat aktivně. Profesor LAWSON souhlasil s tím, že vzhledem k rozsahu právních předpisů EU je to obrovský úkol. Co se týče základních práv, profesor LAWSON trval na tom, že veřejný ochránce práv musí při přezkoumávání chování správních institucí v jakékoli oblasti, na kterou se vztahují právní předpisy EU, vždy prověřit, zda bylo toto chování v souladu se základními právy.

Tematická sekce 1: Veřejní ochránci práv a ústava Evropské unie

Hlavním řečníkem v této sekci byl generální advokát při Soudním dvoru Evropských společenství Luís Miguel POIARES PESSOA MADURO. Podle jeho názoru mají veřejní ochránci práv oproti soudům dvě zřetelné institucionální výhody, pokud jde o uplatňování právních předpisů EU: Za prvé, vzhledem ke značným nákladům a trvání řízení, je nevýhodné obracet se na soudy s případy z oblasti, jako je volný pohyb. Veřejní ochránci práv mají tedy obzvlášť dobrou možnost zabývat se zájmy občanů v této oblasti. Za druhé, veřejní ochránci práv mohou sehrát zásadní úlohu při seznamování veřejných orgánů s jejich povinnostmi, pokud jde o uplatňování právních předpisů EU. Mají morální autoritu, která jim umožňuje podporovat veřejnou správu v plném uplatňování právních ustanovení EU.

Jako další vystoupil s příspěvkem nejvyšší parlamentní veřejný ochránce práv Švédska Mats MELIN. Zdůraznil, že vzhledem k potížím, se kterými se setkala ratifikace Ústavy pro Evropu, čelíme nejistotě, jaký bude příští vývoj základních práv a svobod v Unii. K tomu dochází v době, kdy ochrana těchto práv a svobod má zásadní význam (zejména vzhledem k souboru právních předpisů, který byl schválen jako reakce na hrozbu terorismu, a k výjimkám ze stávajících předpisů). Podle jeho názoru je třeba, aby veřejní ochránci práv pečlivě sledovali právní vývoj, a to pokud jde jak o právní předpisy EU, které mají být přijaty, tak i o postup provádění v jednotlivých členských státech, jak řekl pan Melin. Efektivita by neměla mít přednost před zákonností.

Tematická sekce 2: Životní prostředí

Generální ředitelka EK pro životní prostředí Catherine DAYOVÁ zahájila druhou tematickou sekci přehledem situace právních předpisů EU v oblasti životního prostředí. Podle paní DAYOVÉ vychází nyní v členských státech 80 % zákonů týkajících se životního prostředí z podnětu EU. Možná proto není překvapením, že přibližně jedna čtvrtina stížností na uplatňování právních předpisů zaslaných Komisi se týká životního prostředí, a konkrétně problematiky sítě Natura 2000, a nezajištění přiměřeného hodnocení dopadu na životní prostředí. Paní DAYOVÁ byla toho názoru, že není nutné, aby si občané stěžovali na úrovni EU – veřejní ochránci práv mohou při řešení stížností týkajících se porušení environmentálních právních předpisů EU ze strany členských států hrát hlavní roli. Paní DAYOVÁ potvrdila, že pokud bude v tomto ohledu třeba právní rady od Komise, může být tato rada poskytnuta.

V rámci této sekce se diskuse zúčastnil francouzský veřejný ochránce práv Jean-Paul DELEVOYE. Vysvětlil, jak francouzský veřejný ochránce práv řeší stížnosti občanů týkající se životního prostředí a podtrhl důležitou úlohu zástupců francouzského veřejného ochránce práv při řešení problémů, které se vyskytnou na místní úrovni.

Tematická sekce 3: Diskriminace

Hlavním řečníkem této sekce byl maďarský parlamentní komisař pro práva národních a etnických menšin Jenő KALTENBACH. Poukázal na to, že ačkoli bylo doposud v potírání diskriminace dosaženo významného pokroku, provádění příslušných směrnic EU nebylo dokončeno. Uvedl, že národní veřejní ochránci práv mají zájem především na pokračování procesu provádění směrnic v právních řádech svých zemí. Navíc by měli úzce spolupracovat se specializovanými orgány, které byla zřízeny proto, aby se zabývaly problémem diskriminace v různých oblastech. Lucemburský veřejný ochránce práv Marc FISCHBACH navázal s několika příklady stížností, které se k němu dostaly, včetně stížnosti na údajnou diskriminaci kvůli sexuální orientaci.

Tematická sekce 4: Volný pohyb

Na poslední tematické sekci o volném pohybu přednesla hlavní projev profesorka migračního práva na univerzitě v Nijmegenu (Nizozemsko) Elsbeth GUILDONOVÁ, která upozornila na řadu přetrvávajících překážek volného pohybu. Paní GUILDONOVÁ poukázala na to, že většina institucí na národní úrovni stále ještě jedná s občany Unie, kteří nejsou státními příslušníky jejich země, jako s cizinci, pro které platí cizinecké právo. Kromě toho, pokud jsou rodinní příslušníci imigrantů, kteří již mají občanství EU, státními příslušníky třetí země, nezískají vždy status občana EU.

Diskuse se v rámci této sekce zúčastnila irská veřejná ochránkyně práv Emily O'REILLYOVÁ, která se zaměřila na oblast sociálního zabezpečení a poukázala na řadu problémů, kterým jsou občané vystaveni, když se dožadují svých práv podle právních předpisů EU (zejména pokud jde o nařízení 1408/71¹). Naznačila, že se tento problém z velké části týká složitosti příslušných právních předpisů. Paní O'REILLYOVÁ v tomto smyslu poukázala na projekt Evropské komise TRESS (školení a informování o sociálním zabezpečení), jehož cílem je zlepšit informovanost všech zainteresovaných stran, jako např. soudců v jednotlivých státech, o příslušných ustanoveních Společenství, a to zejména formou seminářů.

Institucionální otázky

Kromě tematických sekcí byla součástí semináře vyčerpávající diskuse ohledně řady institucionálních otázek, které se týkají veřejných ochránců práv v EU a kandidátských zemích. Tato diskuse vycházela z hlavního proslovu, který přednesl evropský veřejný ochránce práv a v němž hovořil o tom, že evropská síť veřejných ochránců práv by měla mít jasnější veřejnou identitu. Evropský veřejný ochránce práv prohlásil, že se za účelem zviditelnění sítě občanům a veřejným politickým činitelům bude snažit věnovat prostředky na to, aby síť ke komunikaci s veřejností i ke komunikaci veřejných ochránců práv mezi sebou více využívala internetu. Veřejný ochránce práv dále navrhl, aby bylo v příštích dvou letech vypracováno prohlášení, které občanům vysvětlí, co mohou očekávat, když se v rámci sítě obrátí na veřejného ochránce práv. Toto prohlášení bude možno prodiskutovat a případně schválit na šestém semináři veřejných ochránců práv, který se bude konat ve Štrasburku v roce 2007. Tento seminář bude pořádat evropský veřejný ochránce práv společně s francouzským veřejným ochráncem práv. Vzhledem k tomu, že je důležité zajistit, aby názory regionálních veřejných ochránců práv byly při diskusi o tomto prohlášení k občanům dostatečně zastoupeny, navrhl evropský veřejný ochránce práv, že vyzve regionální kolegy ve všech členských státech, kde regionální veřejní ochránci existují, aby jmenovali jednoho zástupce, který se zúčastní semináře ve Štrasburku v roce 2007 (kromě toho, že se zúčastní příslušný národní veřejný ochránce práv). Evropský veřejný ochránce práv dále přislíbil, že se jeho úřad bude setkávat s regionálními veřejnými ochránci práv, a to jednou za dva roky – vždy v tom roce, kdy se nebude konat setkání národních veřejných ochránců práv.

Závěry semináře

Seminář zakončil evropský veřejný ochránce práv krátkým proslovem, poté vystoupil se závěry profesor LAWSON.

Cesta vpřed

Diskuse na semináři daly podnět k mnoha myšlenkám, které mohou pomoci určit směr, kterým se má ubírat spolupráce v rámci evropské sítě veřejných ochránců práv v příštích měsících a letech. Evropský veřejný ochránce navrhl jako předběžné pracovní závěry tohoto setkání následující body:

1. Veřejní ochránci práv jsou veřejnými orgány, a měli by proto v rámci svých pravomocí plně uplatňovat práva (včetně lidských práv) podle právních předpisů EU.
2. Veřejní ochránci práv jsou dobře připraveni na to, aby posoudili, zda se v jednotlivých případech veřejné správy (národní, regionální a místní) v členských zemích správně uplatňují právní předpisy

¹ Nařízení (EHS) č. 1408/71 Rady ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství, Úř. věst. 1971 L 149, s.2.

EU, a aby mohli podniknout kroky tam, kde se vyskytnou nedostatky. Cílem těchto kroků je zajistit účinnou nápravu a do budoucna předcházet podobným selháním.

3. Veřejní ochránci práv mají v některých oblastech ve srovnání se soudy relativní výhodu, protože mohou rychleji činit nápravná opatření. Jedinci, kteří při uplatňování volného pohybu narazí na vážnou překážku, jako je například neuznání diplomu, si nemohou dovolit čekat celé roky na nápravu.

4. Spolupráce, která se mezi veřejnými ochránci práv v Evropě rozvinula prostřednictvím evropské sítě veřejných ochránců práv, by měla být zviditelněna tak, aby občané a veřejní političtí činitelé získali lepší povědomí o jejím účelu. K rozvoji jasnější veřejné identity sítě by se mělo více využívat internetu a současně by mělo být sepsáno prohlášení, ve kterém bude uvedeno, co mohou veřejní ochránci práv, kteří spolupracují v síti, učinit pro občany.

5. Některé sekce, např. sekce věnované volnému pohybu osob a zákazu diskriminace, zcela jasně ukázaly, jak bohaté a podrobné mohou být právní předpisy EU a že se neustále vyvíjejí. Průběžné vzdělávání má zásadní význam jak pro národní správy, tak i pro samotné veřejné ochránce práv, avšak vyžaduje trvalé úsilí a prostředky. Evropský veřejný ochránce práv ve své reakci na dotazy konstatoval, že zvýší své úsilí, aby byl v této souvislosti zdrojem pro evropskou síť veřejných ochránců práv.

Vynikající seminář

Toto setkání přineslo kromě těchto podnětných oficiálních zasedání i další neformální diskuse a kontakty. Prohlídka poválečného Rotterdamu, projížďka pro kanálech Amsterdamu a návštěva muzeí Van Gogha a Mauritshuis přispěla k celkové spokojenosti s touto akcí, stejně jako slavnostní večere na oslavu desátého výročí založení úřadu evropského veřejného ochránce práv. Recepce, kterou v paláci Huis ten Bosch uspořádala královna Beatrix, byla zvláštním vyvrcholením, zatímco neformální večere konaná v úřadě nizozemského veřejného ochránce práv byla opravdu vhodným zakončením vynikajícího pátého semináře.

Spolupráce při řešení případů

Národní a regionální veřejní ochránci práv v členských státech jsou oprávněni řešit mnohé stížnosti, které nespádají do působnosti evropského veřejného ochránce práv, protože se netýkají orgánů nebo institucí Společenství. V roce 2005 evropský veřejný ochránce práv doporučil 945 stěžovatelům, aby se obrátili na národního nebo regionálního veřejného ochránce práv, a v 91 případech předal stížnost přímo příslušnému veřejnému ochránci práv. Příklady těchto stížností jsou uvedeny v části 2.5 této zprávy.

Kromě pravidelných neformálních výměn informací prostřednictvím sítě veřejných ochránců práv existuje zvláštní postup, prostřednictvím kterého mohou národní a regionální veřejní ochránci práv žádat o písemné odpovědi na dotazy týkající se právních předpisů a jejich výkladu, včetně otázek, které vyvstávají při vyřizování konkrétních případů. Evropský veřejný ochránce práv poskytuje odpověď buď přímo, nebo v případě potřeby o ni požádá jiný orgán nebo instituci EU. V roce 2005 byly přijaty čtyři dotazy (dva od národních a dva od regionálních veřejných ochránců práv) a tři byly uzavřeny (včetně dvou dotazů převedených z roku 2004).

Veřejní ochránci práv evropských zemí - bulletin

Veřejní ochránci práv evropských zemí - bulletin se zabývá prací členů Evropské sítě veřejných ochránců práv evropského regionu Mezinárodního institutu veřejného ochránce práv (IOI). Bulletin je vydáván v anglické, francouzské, německé, italské a španělské jazykové verzi a je rozeslán do více než 400 úřadů na evropské, národní, regionální i místní úrovni. Bulletin vychází dvakrát ročně – v dubnu a říjnu.

Bulletin obsahuje příspěvky od úřadů veřejných ochránců práv z celé Evropy. Tyto příspěvky se stávají základem rubrik nazvaných zprávy, právní předpisy EU, práce veřejných ochránců práv a podobných orgánů, semináře a setkání a oznámení. Evropský veřejný ochránce práv odpovídá

za vydávání bulletinu a využívá úvodníku, aby upozornil na otázky, které jsou významné pro síť, a analyzoval jejich význam. Část 2 s názvem „Sdělení IOI“ píše regionální místopředseda IOI pro Evropu a jejím cílem je informovat členy IOI-Evropa o nejnovějším vývoji, plánovaných akcích a jiných zajímavých iniciativách.

Bulletin prokázal, že je velmi užitečným fórem pro výměnu informací o právních předpisech a osvědčených postupech v EU. V roce 2005 se věnoval budoucí agentuře EU pro základní práva, přístupu k dokumentům a ochraně údajů, diskriminaci a překážkám volného pohybu, problémům s vězeňstvím v řadě členských států, poskytování zdravotní péče a problémům, se kterými se setkávají přistěhovalci.

Nástroje elektronické komunikace

V listopadu 2000 zahájil veřejný ochránce práv provoz internetového diskusního fóra a webové stránky pro veřejné ochránce práv a jejich pracovníky v Evropě. Téměř 90 úřadů v 30 zemích Evropy má v současné době na diskusním fóru vlastní přístupové jméno a heslo. Kromě toho členové IOI-Evropa, kteří nejsou členy Evropské sítě veřejných ochránců práv, mají přístup k diskusnímu fóru prostřednictvím veřejného přihlašovacího jména a hesla. Diskusní fórum umožňuje každodenní výměnu informací a spolupráci mezi úřady.

Nejpopulárnější součástí diskusního fóra je služba *Denní zpravodajství veřejného ochránce práv*, které vychází každý pracovní den a obsahuje zprávy z úřadů veřejných ochránců práv a z Evropské unie. Do *Denního zpravodajství* pravidelně přispívají téměř všechny úřady národních a regionálních veřejných ochránců práv v celé Evropě a hledají v něm informace.

Diskusní fórum bylo velmi užitečným prostředkem k výměně informací mezi úřady i v roce 2005, a to formou otázek a odpovědí. Rozvinula se také řada větších diskusí na tak odlišná témata, jako je bezplatné půjčování knih ve veřejných knihovnách, zveřejňování rozhodnutí veřejných ochránců práv na internetu a provádění doporučení veřejných ochránců práv.

Obsah diskusního fóra zahrnuje schválený seznam národních a regionálních veřejných ochránců práv v členských státech EU, v Norsku, na Islandu a v zemích žádajících o členství v EU. Seznam je aktualizován vždy, když se změní kontaktní údaje o úřadu veřejného ochránce práv, a je tedy nezbytným zdrojem pro veřejné ochránce práv v celé Evropě.

Informační cesty

V listopadu 2005 navštívil veřejný ochránce práv parlamentní veřejnou ochránkyni práv a veřejnou ochránkyni práv Spojeného království pro oblast zdravotnictví Ann ABRAHAMOVOU (viz oddíl 6.2).

5.2 DALŠÍ SEMINÁŘE A KONFERENCE VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Snahy evropského veřejného ochránce práv o spolupráci přesahují činnost Evropské sítě veřejných ochránců práv. Veřejný ochránce práv je aktivním členem řady organizací veřejných ochránců práv a pravidelně se účastní konferencí a seminářů, které organizují. V této části je uveden přehled účasti evropského veřejného ochránce práv nebo jeho pracovníků na takových akcích v roce 2005.

Desáté výročí založení úřadu veřejného ochránce práv Seimasu (parlamentu) Litevské republiky

Ve dnech 14. a 15. dubna zastupoval Ian HARDEN evropského veřejného ochránce práv na konferenci, kterou ve Vilniusu pořádal veřejný ochránce práv Seimasu (parlamentu) Litevské republiky na oslavu desátého výročí založení jejich úřadu. Tématem konference bylo „Veřejný ochránce práv

jako opatření na ochranu práva na řádnou správu“. Pan HARDEN vystoupil s projevem nazvaným „Úloha evropského veřejného ochránce práv při ochraně a podpoře práv evropských občanů“.

50. výročí založení úřadu dánského veřejného ochránce práv

Od 30. března do 2. dubna 2005 se pan DIAMANDOUROS účastnil akcí a oslav pořádaných v souvislosti s 50. výročí založení dánského úřadu veřejného ochránce práv, v jehož čele stojí od roku 1987 Hans GAMMELTOFT-HANSEN. K těmto akcím patřilo i jednání devátého kulatého stolu veřejných ochránců práv z evropských zemí a komisaře Rady Evropy pro lidská práva, které ve dnech 31. března a 1. dubna uspořádal komisař pro lidská práva Alvaro GIL-ROBLES.

Seminář nazvaný „Budování demokratických institucí a podporování těchto institucí“ se konal dne 30. března. Zahájil ho Hans GAMMELTOFT-HANSEN, který přivítal účastníky a přečetl blahopřání, které zaslala vysoká komisařka OSN pro lidská práva Louise ARBOROVÁ. Účastníky panelu úvodního zasedání byli státní tajemník a velvyslanec dánského ministerstva zahraničních věcí Carsten STAUR a výkonný ředitel Dánského institutu pro lidská práva Morten KJÆRUM.

O vývoji v Jordánsku informoval bývalý ministr pro místní rozvoj a informační a komunikační technologii Fawaz AL ZU'BI. O vývoji v Albánii informovali veřejný ochránce práv Albánie Ermir DOBJANI a soudce Mezinárodního trestního tribunálu pro bývalou Jugoslávii Hans Henrik BRYDENSHOLT. O vývoji v Ghaně informovali komisařka Komise pro lidská práva a správnou spravedlnost (CHRAJ) Anne BOSSMANOVÁ a vedoucí právní poradce úřadu dánského veřejného ochránce práv Jens OLSEN. Diskusního panelu na závěr tohoto zasedání se zúčastnili vedoucí poradce dánského ministerstva zahraničních věcí Lars Adam REHOF, Hans GAMMELTOFT-HANSEN, Fawaz AL ZU'BI, Anne BOSSMANOVÁ a nejvyšší poradce dánského ministerstva zahraničních věcí Morten KJÆRUM.

Dne 31. března zahájili mluvčí dánského parlamentu Christian MEJDAHL, Alvaro GIL-ROBLES a Hans GAMMELTOFT-HANSEN za přítomnosti korunního prince Frederika deváté jednání u kulatého stolu veřejných ochránců práv z evropských zemí a komisaře Rady Evropy pro lidská práva. Na prvním pracovním zasedání vystoupil pan DIAMANDOUROS s proslovem na téma „Úloha a pravomoc veřejných ochránců práv v Evropě zítřka“ a Alvaro GIL-ROBLES na téma „Úloha Rady Evropy při podporování činnosti národních veřejných ochránců práv“. Federální veřejný ochránce práv Ruské federace Vladimir LUKIN vystoupil s proslovem na téma „Vztahy mezi národními a regionálními veřejnými ochránci práv“.

Dne 1. dubna předsedal veřejný ochránce práv Estonska Allar JÖKS pracovnímu zasedání na téma „Jednání s problematikou vězňů“. Polský komisař pro ochranu občanských práv pan Andrzej ZOLL vystoupil s proslovem na téma „Problematické vězni: praktické problémy“, a maďarský veřejný ochránce práv pan Albert TAKÁCS vystoupil s příspěvkem na téma „Problematické vězni, právní výzvy a reakce“. Poté následovaly diskusní skupiny, kterým předsedali ukrajinská národní veřejná ochránkyně práv Nina KARPACHOVA a belgický federální veřejný ochránce práv Pierre-Yves MONETTE.

Nejvyšší parlamentní veřejný ochránce práv Švédska Mats MELIN předsedal pracovnímu zasedání na téma „Ochrana práva na soukromí“. Národní veřejný ochránce práv České republiky Otakar MOTEJL vystoupil s projevem na téma „Ochrana práva na soukromí: Praktické problémy“, a norský parlamentní veřejný ochránce práv Arne FLIFLET vystoupil s proslovem na téma „Ochrana práva na soukromí: Právní výzvy a reakce“. Soudce Evropského soudu pro lidská práva Lucius CAFLISCH předsedal diskusní skupině na téma „Ochrana práva na soukromí: Praktické problémy“ a předseda rakouské rady veřejného ochránce práv Peter KOSTELKA řídil diskusní skupinu na téma „Ochrana práva na soukromí: Právní výzvy a reakce“. Závěrečnému zasedání, na kterém byly představeny zprávy ze čtyř diskusních skupin a byly přijaty závěry kulatého stolu, předsedal Alvaro GIL-ROBLES.

Dne 2. dubna 2005 se na Univerzitě v Kodani konalo sympozium na téma „Veřejný ochránce práv mezi zákonodárcem, správou a občanem – vývoj pojetí veřejného ochránce práv“. Účastníky sympózia přivítala rektorka Univerzity v Kodani Linda NIELSENOVÁ a s úvodními poznámkami vystoupil pan GAMMELTOFT-HANSEN. Pan DIAMANDOUROS a profesor práva na Univerzitě

v Århusu Jens Peter CHRISTENSEN vystoupili s projevy v sekci nazvané „Politologické aspekty“. První národní veřejný ochránce Slovinska Ivan BIZJAK a bývalý ministr práce a životního prostředí Svend AUKEN vystoupili s proslovy v sekci nazvané „Politické aspekty“. Bývalý generální tajemník pro řízení a rozvoj státní služby na ministerstvu financí a bývalý irský národní veřejný ochránce práv Kevin MURPHY a stálý tajemník na dánském ministerstvu spravedlnosti Michael LUNN vystoupili s proslovy v sekci nazvané „Administrativní aspekty“. Irská národní veřejná ochránkyně práv a komisařka pro informace Emily O'REILLYOVÁ a šéfredaktor dánského listu Politikem Tøger SIEDENFADEN vystoupili s příspěvky v sekci nazvané „Mediální aspekty“. Sympóziu uzavřel Hans GAMMELTOFT-HANSEN.

Konference Asociace britského a irského veřejného ochránce práv, Warwick (Spojené království)

Ve dnech 7. a 8. dubna se pan DIAMANDOUROS zúčastnil konference Asociace britského a irského veřejného ochránce práv (BIOA), která se konala na univerzitě ve Warwicku (Coventry, Spojené království). Po výroční schůzi BIOA, která se konala 7. dubna dopoledne, byla konference zahájena plenárním zasedáním na téma „Opravné prostředky z celkového pohledu“. Konferenci předsedala parlamentní veřejná ochránkyně práv, veřejná ochránkyně práv pro oblast zdravotnictví Ann ABRAHAMOVÁ, která je současně předsedkyní asociace. S příspěvky vystoupili předsedkyně Národní rady spotřebitelů Deirdre HUTTONOVÁ DBE, bývalý soudce vrchního soudu a předseda kontroly Spotřebitelské rady pro občanskou spravedlnost ve Škotsku ctihodný lord COULSFIELD QC a zástupce generálního tajemníka úřadu předsedy vlády Irska (Taoiseach) Philip KELLY. Další plenární zasedání se týkalo „správní spravedlnosti“ a předsedal mu vrchní finanční veřejný ochránce práv Walter MERRICKS. Na toto téma vystoupili s proslovem předseda rady pro soudy ctihodný lord NEWTON z Braintree OBE, vrchní výkonný pověřenec pro soudní služby Peter HANCOCK CBE a komisař pro právníkové záležitosti Martin PARTINGTON CBE. První plenární zasedání dne 8. dubna dopoledne se týkalo „soudního přezkoumání“ a předsedal mu veřejný ochránce práv Severního Irska Tom FRAWLEY. S příspěvkem vystoupil předseda Královského soudu a soudce Odvolacího soudu Severního Irska ctihodný sir Brian KERR QC. Na závěrečném plenárním zasedání, kterému předsedal předseda komise pro místní správu v Anglii Tony REDMOND, promluvil pan DIAMANDOUROS na téma „Úloha evropského veřejného ochránce práv“. Během této dvoudenní konference se konalo celkem dvanáct seminářů, které se zabývaly různými otázkami, jako jsou právní předpisy v oblasti svobodného přístupu k informacím, odškodnění, vyřizování stížností a opravné prostředky.

Seminář na téma „Lidská práva v Evropě z pohledu veřejných ochránců práv“, Ibiza, Španělsko

Dne 5. září se evropský veřejný ochránce práv zúčastnil semináře, který pořádala Univerzita Baleárských ostrovů spolu se španělským veřejným ochráncem práv a který se věnoval tématu lidských práv v Evropě z pohledu veřejných ochránců práv. Ve svém projevu se pan DIAMANDOUROS zabýval otázkou úlohy evropského veřejného ochránce práv při ochraně základních lidských práv. Na semináři bylo přítomno mnoho účastníků, včetně studentů a akademických pracovníků.

Připomenutí 20. výročí zákona o katalánském veřejném ochránci práv, Barcelona (Španělsko)

Na pozvání regionálního veřejného ochránce práv Katalánska Rafaela RIBÓA (*Síndic de Greuges*) se pan DIAMANDOUROS zúčastnil řady akcí připomínajících 20. výročí zákona o katalánském veřejném ochránci práv, které se konaly v Barceloně ve dnech 29. a 30. září. Mezi účastníky bylo mnoho národních a regionálních veřejných ochránců práv z různých zemí EU, včetně národní veřejné ochránkyně práv Irska Emily O'REILLYOVÉ, nejvyššího parlamentního veřejného ochránce práv Švédska Matse MELINA, zástupkyně veřejného ochránce práv Španělska Marie Luisy CAVA DE LLANOOVÉ, předsedy rakouské rady veřejného ochránce práv Petera KOSTELKY, národního veřejného ochránce práv Řecka Yorgose KAMINISE a komisaře Rady Evropy pro lidská práva Alvara GIL-ROBLESE. Pan DIAMANDOUROS vystoupil s proslovem nazvaným „Metody ochrany občanských práv: Spolupráce evropského veřejného ochránce práv s národními a regionálními veřejnými ochránci práv“. Ve svém projevu zdůraznil pan DIAMANDOUROS úlohu regionálních veřejných ochránců práv a předložil několik návrhů na posílení stávající spolupráce prostřednictvím Evropské sítě veřejných ochránců práv.

© Síndic de Greuges de Catalunya

Účastníci vzpomínkové slavnosti ke 20. výročí vydání zákona o katalánském veřejném ochránci práv. Barcelona, Španělsko, 29.–30. září 2005.

5.3 DALŠÍ AKCE S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A JEJICH PRACOVNÍKY

Bilaterální setkání s veřejnými ochránci práv

Rok 2005 byl rokem četných bilaterálních kontaktů evropského veřejného ochránce práv s veřejnými ochránci práv z evropských i mimoevropských zemí s cílem podporovat práci veřejných ochránců práv, diskutovat o interinstitucionálních vztazích a vzájemně se informovat o osvědčených postupech:

Dne 31. ledna se pan DIAMANDOUROS setkal s komisařem Rady Evropy pro lidská práva Alvarem GIL-ROBLESEM a s předsedou rakouské rady veřejného ochránce práv a regionálním místopředsedou IOI (Mezinárodní institut veřejného ochránce práv) pro Evropu Peterem KOSTELKOU, aby prodiskutovali a koordinovali různá setkání a akce, které jejich úřady a instituce plánují v příštích 18 měsících.

Dne 17. února se pan DIAMANDOUROS setkal s komisařkou pro správu (veřejnou ochránkyní práv) Kypru Elianou NICOLAOUOVOU a se stálým zástupcem Řecka v Radě Evropy Constantinem YEROCOSTOPOULEM.

Dne 18. února se pan DIAMANDOUROS setkal s veřejným ochráncem lidských práv ve Slovinsku Matjažem HANŽEKEM.

Dne 12. března se pan DIAMANDOUROS setkal v Nicosii (Kypr) s veřejnou ochránkyní práv Kypru Elianou NICOLAOUOVOU.

Dne 6. dubna se setkal pan DIAMANDOUROS s předsedou petičního výboru německého Spolkového sněmu Karlheinzem GUTTMACHEREM.

Dne 24. května navštívil kancelář evropského veřejného ochránce práv ve Štrasburku zástupce veřejného ochránce práv Shromáždění pro Severní Irsko John MACQUARRIE. Cílem jeho návštěvy bylo sledovat postup šetření evropského veřejného ochránce práv. Tohoto cíle bylo dosaženo prozkoumáním vybraných případů a rozhovorem s právníkem odpovědným za jejich projednání.

Pan MACQUARRIE se rovněž setkal s panem DIAMANDOUROSEM a s vedoucím právního oddělení Ianem HARDENEM.

Dne 10. června navštívil kancelář veřejného ochránce práv v Bruselu veřejný ochránce práv Tyrolska (Rakousko) Josef HAUSER a sedm pracovníků jeho úřadu. Pan HAUSER a pracovníci jeho úřadu se setkali s vedoucí právní poradkyní a vedoucí bruselské kanceláře evropského veřejného ochránce práv Benitou BROMSOVOU a s vedoucí odboru komunikací Rositou AGNEWOVOU, aby si vyměnili názory na projednávání stížností a komunikaci s občany. Delegace poté hovořila s evropským veřejným ochráncem práv panem DIAMANDOUROSEM prostřednictvím videokonference, během níž diskutovali o možnosti uskutečnit informační návštěvu Tyrolska.

Dne 30. června se pan DIAMANDOUROS zúčastnil ve Florencii večere s regionálním veřejným ochráncem Toskánska (Itálie) Giorgiem MORALESEM a s několika pracovníky jeho úřadu. Účastníci si vyměnili názory na své úlohy a na komunikaci s občany a diskutovali rovněž o možnosti uskutečnit oficiální návštěvu veřejného ochránce práv Toskánska u evropského veřejného ochránce práv.

Dne 7. července navštívil evropského veřejného ochránce práv v rámci oficiální mise do Štrasburku, organizované Radou Evropy, veřejný ochránce práv Gruzie Sozar SUBARI. Pan SUBARI a pan DIAMANDOUROS se zúčastnili krátkého setkání, po němž vedoucí právní poradce José MARTÍNEZ-ARAGÓN vysvětlil panu SUBARIMU působnost a úlohu orgánu veřejného ochránce práv.

Dne 10. října se pan DIAMANDOUROS setkal s národním komisařem pro lidská práva Hondurasu Ramónem CUSTODIEM LÒPEZEM.

Dne 1. prosince se pan DIAMANDOUROS setkal se zástupci 3. kontrolního Juanu (úřad veřejného ochránce práv) Čínské lidové republiky (Tchaj-wan).

Akce, kterých se zúčastnili pracovníci úřadu

Na úrovni pracovníků úřadu veřejného ochránce práv se konala řada akcí:

Finský úřad parlamentního veřejného ochránce práv a finský úřad kancléře spravedlnosti uspořádaly ve dnech 6. a 7. června seminář nazvaný „Baltský seminář dozorců nad zákonností“. Tohoto semináře se zúčastnili veřejní ochránci práv nebo jejich zástupci z Dánska, Estonska, Litvy, Lotyšska, Norska, Polska a Švédska. Na semináři byla rovněž přítomna delegace z petičního výboru německého Spolkového sněmu. Kancelář evropského veřejného ochránce práv zastupoval vedoucí právní poradce Gerhard GRILL. Semináře se zúčastnilo celkem asi 60 osob.

Vedoucí právní poradce Olivier VERHEECKE se ve dnech 28. a 29. listopadu zúčastnil 4. kongresu AOMF (Sdružení veřejných ochránců práv Frankofonie), který se konal v Paříži. Kongres nazvaný „Veřejný ochránce práv: Interpret očekávání, propagátor reform“ („Le Médiateur : interprète des attentes, acteurs des réformes“) pořádal francouzský veřejný ochránce práv Jean-Paul DELEVOYE. Mezi řečníky byl bývalý předseda francouzského Ústavního soudu Robert BADINTER, bývalý ministr Luc FERRY a předseda hospodářské a sociální rady Jacques DERMAGNE.

6 SDĚLENÍ

6.1 NEJVÝZNAMNĚJŠÍ OKAMŽIKY ROKU

DESÁTÉ VÝROČÍ EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Instituce evropského veřejného ochránce práv oslavila v roce 2005 své desáté výročí. Při této příležitosti byla uspořádána celá řada akcí, které jsou podrobně popsány dále. Aby bylo zajištěno, že se do těchto akcí zapojí hlavní partneři veřejného ochránce práv – orgány, instituce a agentury EU, poslanci EP, veřejní ochránci práv, stěžovatelé i občané –, byla každá z nich zaměřena na jiné cílové publikum.

Další informace o všech těchto akcích naleznete na internetových stránkách:

<http://www.ombudsman.europa.eu/10anniversary/en/default.htm>

© De Nationale Ombudsman van Nederland

První evropský veřejný ochránce práv pan Jacob Söderman, pan Mats Melin, švédský hlavní parlamentní veřejný ochránce práv, a paní Riitta-Leena Paunio, finská parlamentní veřejná ochránkyně práv, na pátém semináři národních veřejných ochránců práv členských států Evropské unie. Haag, Nizozemsko, 11.–13. září 2005.

Slavnostní večeře pro veřejné ochránce práv z jednotlivých členských států EU a z kandidátských zemí, která se konala v Haagu v Nizozemsku

Ve dnech 11. až 13. září 2005 se na pátém semináři národních veřejných ochránců práv konaném v Haagu sešlo víc než 80 zástupců úřadů veřejných ochránců práv z členských států EU i kandidátských zemí. Při této příležitosti byla uspořádána slavnostní večeře na oslavu desátého výročí instituce evropského veřejného ochránce práv. Večeře se zúčastnilo více než 70 osob, včetně těch, kdo byli zapojeni do budování této instituce a podíleli se na pamětním sborníku vydaném u příležitosti desátého výročí. Sborník nazvaný *Evropský veřejný ochránce práv: původ, zřízení, vývoj* byl představen

panem DIAMANDOUROSEM během večere, na níž byl přítomen také první evropský veřejný ochránce práv Jakob SÖDERMAN.

Recepce na oslavu desátého výročí zřízení evropského veřejného ochránce práv ve Štrasburku (Francie)

Dne 27. září 1995 se své funkce ujal první evropský veřejný ochránce práv Jacob SÖDERMAN. V úterý 27. září 2005, během zářijového dílčího zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku, byla uspořádána recepce na oslavu desátého výročí zřízení funkce evropského veřejného ochránce práv. Na recepci byli pozváni poslanci Evropského parlamentu a Evropské komise i zaměstnanci úřadu evropského veřejného ochránce práv, pracovníci Evropského parlamentu a ostatních orgánů a institucí EU, které v průběhu uplynulého desetiletí s evropským veřejným ochráncem práv úzce spolupracovaly. První evropský veřejný ochránce práv Jacob SÖDERMAN byl na této akci čestným hostem. Vzhledem k ústřední úloze Evropského parlamentu při vytváření instituce evropského veřejného ochránce práv a s ohledem na podporu, kterou Parlament v uplynulém desetiletí veřejnému ochránci práv poskytoval, bylo vhodné, aby hlavní proslov na recepci přednesl předseda Evropského parlamentu Josep BORREL FONTELLES. Recepce se zúčastnilo více než 250 osob, mimo jiné pět členů Evropské komise, více než 100 poslanců Evropského parlamentu, pět generálních ředitelů Evropské komise a zástupci britského předsednictví EU.

Předseda Evropského parlamentu pan Josep Borrell Fontelles a pan Diamandouros na recepci pořádané k desátému výročí zřízení funkce evropského veřejného ochránce práv. Štrasburk, Francie, 27. září 2005.

Kolokvium na téma „Evropský veřejný ochránce práv – hodnocení a výhledy“, Štrasburk (Francie)

Dne 28. října uspořádal Institut vyšších evropských studií štrasburské Univerzity Roberta Schumana u příležitosti desátého výročí evropského veřejného ochránce práv kolokvium pod odborným vedením profesora z Univerzity Roberta Schumana Syméona KARAGIANNISE a profesora z Burgundské univerzity Yvese PETITA. Tématem kolokvia, které se konalo v prostorách Evropského parlamentu, bylo „Evropský veřejný ochránce práv – hodnocení a výhledy“. Kolokvium bylo zahájeno členkou senátu a starostkou města Štrasburku Fabienne KELLEROVOU a rektorkou Univerzity Roberta Schumana Florence BENOÎTOVOU-ROHMEROVOU.

Dopolední setkání proběhlo pod předsednictvím zástupce ředitele Centra mezinárodních a evropských studií při Univerzitě Roberta Schumana profesora Vlada CONSTANINESCA. První polovina této schůzky byla věnována veřejnému ochránci práv a jeho institucionálnímu prostředí. Profesor PETIT analyzoval vztahy mezi veřejným ochráncem práv a evropskými institucemi a profesor GRARD

z Univerzity v Bordeaux IV zhodnotil vztahy mezi evropským veřejným ochráncem práv a národními veřejnými ochránci práv. Druhá polovina schůzky byla věnována veřejnému ochránci práv a jeho činnosti. Profesor Claude BLUMANN, prorektor Univerzity Paříž II se věnoval přínosu veřejného ochránce práv pro evropské občanství. Profesor KARAGIANNIS poté analyzoval přínos veřejného ochránce práv k ochraně základních práv. Po každé dvojici vystoupení byla akademikům, studentům a dalším účastníkům přítomným v hojném počtu dána příležitost klást otázky přednášejícím a vyjádřit svůj názor na projednávaná témata.

Pan Diamandouros, paní Florence Benoît-Rohmer, rektorka Université Robert Schuman, a paní Fabienne Keller, senátorka a primátorka Štrasburku, hovoří na konferenci „Evropský veřejný ochránce práv – hodnocení a perspektivy“. Štrasburk, Francie, 28. října 2005

Odpolední zasedání mělo podobu kulatého stolu a jeho ústředním tématem bylo „Evropský veřejný ochránce práv – 10 let činnosti“. Kulatému stolu předsedal Robert KOVAR, bývalý rektor Univerzity Roberta Schumana a emeritní profesor této univerzity. Setkání se účastnil pan DIAMANDOUROS, hlavní parlamentní veřejný ochránce práv ve Švédsku Mats MELIN, generální delegát francouzského národního veřejného ochránce práv Bernard DREYFUS, vedoucí oddělení sekretariátu Petičního výboru Evropského parlamentu David LOWE, ředitel generálního sekretariátu Evropské komise Giuseppe MASSANGIOLI a komisař pro lidská práva v Radě Evropy Alvaro GIL-ROBLES. Diskutovalo se o veřejném ochránci práv a jeho úkolech spojených s rozšířením, vztazích mezi veřejnými ochránci práv a o vlivu evropského veřejného ochránce práv na národní a regionální veřejné ochránce práv, a konečně o dopadu činnosti evropského veřejného ochránce práv na práci orgánů Evropské unie.

Závěry kolokvia přednesl ředitel právní služby Rady Evropské unie Jean-Paul JACQUÉ.

Akce se zúčastnilo více než 80 akademických pracovníků, studentů, zaměstnanců institucí Evropské unie a dalších osob. Výsledky kolokvia zveřejní Centrum mezinárodních a evropských studií Univerzity Roberta Schumana v průběhu roku 2006.

Oficiální večere pro hlavní partnery veřejného ochránce práv ve Štrasburku (Francie)

Dne 28. října uspořádali starostka Štrasburku Fabienne KELLEROVÁ a předseda *Communauté Urbaine de Strasbourg* Robert GROSSMANN oficiální večeři na oslavu desetiletého výročí přítomnosti evropského veřejného ochránce práv ve Štrasburku. Na večeři byli pozváni politici a úředníci na místní, regionální a národní úrovni, účastníci kolokvia, které toho dne proběhlo ve Štrasburku (viz výše), a pracovníci úřadu evropského veřejného ochránce práv. Čestným hostem byl evropský veřejný ochránce práv pan DIAMANDOUROS. V průběhu večere starostka opět připomněla závazek města Štrasburku, pokud jde o jeho evropské poslání a ochranu lidských práv, a přečetla blahopřání, jež zaslala francouzská ministryně pro evropské záležitosti Catherine COLONNOVÁ. Evropský veřejný ochránce práv poděkoval městu a jeho regionu za veškerou podporu poskytnutou v průběhu uplynulého desetiletí, zopakoval své odhodlání nadále informovat občany o jejich právech na úrovni EU a oznámil, že šestý seminář národních veřejných ochránců práv proběhne ve Štrasburku v roce 2007.

Oficiální večeře pro předsedy a generální tajemníky orgánů EU a pro vedoucí institucí a agentur Evropské unie v Bruselu (Belgie)

Dne 17. listopadu uspořádal veřejný ochránce práv oficiální večeři pro předsedy a generální tajemníky orgánů EU spolu s vedoucími institucí a agentur Evropské unie. Večeře se zúčastnilo více než 45 osob, které zastupovaly orgány, instituce a agentury z celé Unie. Cílem této akce bylo upozornit na odhodlání evropského veřejného ochránce práv spolupracovat se všemi orgány, institucemi a agenturami v nadcházejících letech, usilovat o zlepšení správy EU a zajistit, že práva občanů budou v celé Unii plně dodržována. Vzhledem k tomu, že asi 70 % šetření provedených veřejným ochráncem práv se týká Evropské komise, byl předseda Komise José Manuel BAROSSO vyzván, aby přednesl hlavní proslov. Nastínil řadu oblastí, kde by bylo možno spolupráci v nadcházejících letech ještě rozšířit, včetně snahy o vytvoření jednotného kodexu řádné správní praxe, dosažení většího počtu smírných řešení a zajištění okamžitých kroků v návaznosti na doporučení a poznámky veřejného ochránce práv. V tomto ohledu zmínil nové sdělení přijaté Komisí, kterým se zavádí nový interní postup pro odpovědi na šetření veřejného ochránce práv. Ve svém proslovu veřejný ochránce práv potvrdil, že důležité stížnosti je nutné vyřizovat rychle a s náležitou péčí. Svou úlohu popsal nejen jako vnější mechanismus kontroly, nýbrž také jako hodnotný zdroj pro vedoucí pracovníky – zdroj, který dokáže pracovníkům veřejné správy pomoci zlepšit jejich výkon tím, že upozorní na oblasti, kde by to bylo na místě. V tomto ohledu zdůraznil hodnotu Evropského kodexu řádné správní praxe jako vodítka pro úředníky. Pan DIAMANDOUROS rovněž vysvětlil, že úloha veřejného ochránce práv spočívá v pomoci orgánům při jejich úsilí o osvětlování jejich funkce tak, aby občané cítili, že jejich hlas má vliv a že svými stížnostmi mohou situaci zlepšit. Cílem, jak prohlásil, je prvotřídní správa EU zaměřená na občany.

Předseda Evropské komise pan José Manuel Barroso, a pan Diamandouros na oficiální večeři pro předsedy a generální tajemníky orgánů EU a čelné představitele úřadů a agentur EU. Brusel, Belgie, 17. listopadu 2005.

Tiskový seminář a workshop pro veřejnost, Brusel (Belgie)

Dne 6. prosince uspořádal evropský veřejný ochránce práv v Bruselu dvě akce pod názvem „Evropský veřejný ochránce práv: 10 let, 20 000 stížností – příliš mnoho, nebo příliš málo?“ Tyto akce byly organizovány ve spolupráci s Evropským novinářským střediskem, měly podobu tiskového semináře a workshopu pro veřejnost a zaměřily se na sdělovací prostředky, nevládní organizace, zájmové skupiny, zastoupení na regionální a místní úrovni a na občany, kteří se zajímají o práci veřejného ochránce práv.

Pan Michael Cashman, člen Evropského parlamentu, pan Diamandouros, pan Aidan White, generální tajemník Mezinárodní federace novinářů, a pan Derk-Jan Eppink, člen kabinetu místopředsedy Evropské komise pana Siim Kalase, hovoří na tiskové konferenci při příležitosti 10. výročí zřízení funkce evropského veřejného ochránce práv. Brusel, Belgie, 6. prosince 2005.

První setkání bylo nazváno „Otevřenější a odpovědnější správa EU – co by měla Komise, Parlament a veřejný ochránce práv dále dělat“. Tohoto setkání se zúčastnilo přes šedesát osob, mimo jiné Derk-Jan EPPINK, místopředseda Evropské komise Siim KALLAS, poslanec Evropského parlamentu a zpravodaj pro nařízení o přístupu veřejnosti k dokumentům Michael CASHMAN, ředitel *Statewatch* Tony BUNYAN a zástupce šéfredaktora listu *European Voice* Tim KING. Toto setkání, které poskytlo užitečný přehled o dosavadním pokroku, k němuž došlo v orgánech EU, pokud jde o transparentnost a představy o dalším vývoji řídit generální tajemník Mezinárodní federace novinářů Aidan WHITE.

Pan Diamandouros a paní Margot Wallström, místopředsedkyně Evropské komise zodpovědná za vztahy mezi orgány a komunikační strategii, naslouchá účastníkům veřejného semináře k 10. výročí zřízení funkce evropského veřejného ochránce práv. Brusel, Belgie, 6. prosince 2005.

Druhá část setkání nazvaná „Zvyšování povědomí o právu podat stížnost – kam by měl evropský veřejný ochránce práv dále směřovat“, měla podobu workshopu pro veřejnost. Panelu této části se účastnili místopředsedkyně Evropské komise Margot WALLSTRÖMOVÁ, irská veřejná ochránkyně práv Emily O'REILLOVÁ, Claire DAMILANOVÁ z Akční služby pro evropské občany (*European Citizen Action Service*) a generální tajemník Mezinárodní federace novinářů Aidan WHITE. Workshop velmi živě řídil bývalý předseda Evropského parlamentu Pat COX. Workshopu se zúčastnilo více než 50 zástupců nevládních organizací, zájmových skupin a místních zastupitelství v Bruselu a všech

orgánů EU a jeho tématem bylo, jak může veřejný ochránce práv těmto organizacím nejlépe pomoci. Diskuse se soustředila na tyto otázky: Jak může evropský veřejný ochránce práv zvýšit povědomí o své činnosti? Co může veřejný ochránce práv učinit, aby podpořil využívání práva podat stížnost? Jak může vaše organizace pomoci veřejnému ochránci práv využívat úspěchů dosažených v průběhu posledního desetiletí? Jak může veřejný ochránce práv přispět k „období reflexe“? Po schůzi byl všem účastníkům rozdán dokument shrnující hlavní myšlenky, které zazněly v průběhu workshopu. Tento dokument byl současně zveřejněn na webových stránkách evropského veřejného ochránce práv.

Prezentace delegace francouzského Národního shromáždění v Evropské unii

Dne 7. prosince bylo uspořádáno vůbec první setkání delegace francouzského Národního shromáždění v Evropské unii s evropským veřejným ochráncem práv. Setkání, jemuž předsedal předseda delegace Pierre LEQUILLER, bylo pro veřejného ochránce práv příležitostí vysvětlit svou úlohu, typy případů, jimiž se zabývá, a v jaké míře spolupracuje s veřejnými ochránci práv v členských státech. Členové delegace kladli otázky týkající se stížností, včetně stížnosti na nedostatek transparentnosti legislativních postupů Rady, a tážali se, jak mohou být jako poslanci Parlamentu nápomocni při zprostředkování úlohy a pravomocí veřejného ochránce práv francouzským občanům. Slyšení konané v Paříži bylo otevřeno zástupcům tisku. Bylo svoláno u příležitosti desátého výročí zřízení instituce evropského veřejného ochránce práv.

© Assemblée nationale française

Pan Diamandouros a pan Pierre Lequiller, předseda delegace francouzského Národního shromáždění při Evropské unii. Paříž, Francie, 7. prosince 2005.

VOLBA EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Dne 11. ledna proběhla v Evropském parlamentu volba evropského veřejného ochránce práv. Do funkce evropského veřejného ochránce práv na parlamentní období 2004–2009 byl znovu zvolen pan DIAMANDOUROS, který získal 564 z 609 hlasů. Po volbě následovala tisková konference, kterou uspořádal předseda Petičního výboru Evropského parlamentu Marcin LIBICKI. Pan DIAMANDOUROS využil této příležitosti, aby nastínil své priority pro tuto instituci, k nimž patří mimo jiné zajištění plné ochrany občanských práv v celé Unii a zaručení co nejvyšší úrovně správy v orgánech a institucích EU. Kompletní informace o volbě veřejného ochránce práv jsou uvedeny v příloze E.

© Evropský parlament

Paní Margot Wallström, místopředsdkyně Evropské komise zodpovědná za vztahy mezi orgány a komunikační strategii, blahopřeje panu Diamandourosovi k jeho opětovnému zvolení do funkce evropského veřejného ochránce práv. Štrasburk, Francie, 11. ledna 2005.

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2004

Výroční zpráva je nejdůležitější publikací veřejného ochránce práv. Poskytuje přehled o činnosti veřejného ochránce práv, pokud jde o vyřizování stížností v daném roce, a tím zvyšuje schopnost Parlamentu volat orgány a instituce Unie k odpovědnosti. Upozorňováním na problematické oblasti v oblasti správy tato zpráva zároveň slouží jako hodnotný zdroj samoregulace institucí a orgánů EU. Kromě toho je zpráva zajímavá pro široký okruh skupin a jednotlivců na mnoha úrovních – pro veřejné ochránce práv, politiky, veřejné činitele, odborníky, akademiky, zájmové skupiny, nevládní organizace, novináře i občany na evropské, národní, regionální a místní úrovni.

V zájmu co nejlepší odpovědi na rozličná očekávání těchto různých skupin se změnilo pojetí výroční zprávy, počínaje výroční zprávou za rok 2004. Úplné znění rozhodnutí bylo nahrazeno shrnutím, které upozorňuje na hlavní body rozhodnutí. V kapitole 2 byla přidána tématická analýza (oddíl 2.8 v této zprávě), která zdůrazňuje nejdůležitější zjištění právní a skutkové podstaty v hlavních oblastech činnosti. Kapitoly pojednávající o komunikaci a vztazích s jinými orgány byly přepracovány tak, aby zdůraznily přínos této činnosti a poskytly podrobnosti pořádaných akcí.

Veřejný ochránce práv předložil svou zprávu za rok 2004 Petičnímu výboru Evropského parlamentu dne 10. května. Poskytl tak přehled své práce a výsledků během prvního roku ve funkci a podal zprávu o cílech, které si vytýčil, když poprvé stanul před výborem jako evropský veřejný ochránce práv.

Poslanec Manolis MAVROMMATIS vypracoval návrh zprávy výboru o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2004. Poslanci Evropského parlamentu přijali dne 27. října tuto zprávu, vyjadřující blahopřání veřejnému ochránci práv k vykonané práci a k jeho dobrým vztahům s Petičním výborem, 426 hlasy pro, 3 hlasy proti; hlasování se zdrželo 9 poslanců.

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Brusel

Dne 30. dubna Evropský parlament uspořádal den otevřených dveří pro veřejnost. Úřad veřejného ochránce práv se dne otevřených dveří rovněž zúčastnil a využil této příležitosti k uvedení nové *pohlednice k desátému výročí*, kterou návštěvníci mohli získat ve 24 jazycích. Pracovníci odpovídali na otázky veřejnosti celý den a odhaduje se, že se této akce zúčastnilo až 15 000 lidí.

Štrasburk

Dne 8. května se úřad evropského veřejného ochránce práv zúčastnil dne otevřených dveří, který organizoval Evropský parlament ve Štrasburku. Návštěvníci mohli získat dokumenty týkající se práce veřejného ochránce práv, včetně *pohlednice k desátému výročí* ve 24 jazycích. Pracovníci úřadu byli přítomni po celý den a odpovídali na otázky občanů. Parlament navštívilo během dne otevřených dveří více než 20 000 osob.

Občané na návštěvě sídla veřejného ochránce práv na dni otevřených dveří ve Štrasburku, Francie, 8. května 2005.

6.2 INFORMAČNÍ CESTY

V zájmu zvyšování informovanosti občanů o jejich právu podat stížnost evropskému veřejnému ochránci práv a pro upevnění pracovních vztahů s svými protějšky na národní a regionální úrovni uskutečnil veřejný ochránce práv v letech 2003 a 2004 intenzivní program informačních návštěv v členských státech, přistupujících zemích a v zemích, které požádaly o členství v EU. Veřejný ochránce práv bude ve svých informačních návštěvách pokračovat v průběhu let 2005 až 2009. V průběhu těchto návštěv se veřejný ochránce práv setkává s poslanci, soudci, vyššími úředníky, se svými kolegy veřejnými ochránci práv a s dalšími pracovníky činnými v oblasti mimosoudního vypořádání, s členy akademické obce, potenciálními předkladateli stížností a občany. Na každé cestě jej doprovázel člen právního oddělení úřadu a jeden z pracovníků odboru pro komunikace.

Informační cesty veřejného ochránce práv mají za cíl přispět k tomu, aby občané lépe chápali, jaké služby jim může poskytovat. Při svých návštěvách uskutečňuje veřejný ochránce práv řadu vystoupení, na nichž vysvětluje svou práci na příkladech stížností, které jsou mu předkládány. Práce evropského veřejného ochránce práv však jde nad rámec pouhého řešení stížností a veřejný ochránce práv si při svých četných setkáních s veřejností uvědomuje nutnost zvyšovat povědomí o této širší úloze. Ve svých projevech a prezentacích pan DIAMANDOUROS objasnil důležitost instituce evropského veřejného ochránce práv při rozvoji právního státu, demokracie a lidských práv. A konečně při bilaterálních setkáních s veřejnými ochránci práv zkoumal náměty pro budoucí spolupráci, přičemž si účastníci vyměňovali zkušenosti a informace o osvědčených postupech.

Protějšky veřejného ochránce práv v členských státech a kandidátských zemích připravili pro evropského veřejného ochránce práv bohaté programy činnosti a mnohdy ho při jeho návštěvě doprovázeli.

Vzhledem k tomu, že se konala řada akcí uspořádaných na oslavu desátého výročí instituce evropského veřejného ochránce práv, proběhla v roce 2005 pouze jedna informační návštěva, a to ve Spojeném království na konci listopadu.

Následující oddíl poskytuje přehled o uskutečněných setkáních, uvádí hlavní mluvčí a informuje o obsahu četných vystoupení, kterých byla celá řada. Informace o akcích se sdělovacími prostředky, které byly součástí informačních cest, jsou uvedeny v části 6.4 této zprávy.

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ

Ve dnech 28. až 30. listopadu 2005 navštívil veřejný ochránce práv Londýn.

Dne 28. listopadu byla uspořádána pracovní snídane s veřejnou ochránkyní práv pro oblast zdravotnictví Ann ABRAHAMOVOU. Pan DIAMANDOUROS a paní ABRAHAMOVÁ byli poté přijati vedoucím zastoupení Evropské komise ve Spojeném království Reijem KEMPINNENEM. Dále následovalo setkání schůze s poslanci Evropského parlamentu, kterou uspořádal ředitel Informační kanceláře Evropského parlamentu ve Spojeném království Dermot SCOTT. Pan DIAMANDOUROS a paní ABRAHAMOVÁ poté společně vystoupili před studenty programu *European Fast Stream* na Státní škole státní správy. Vystoupení evropského veřejného ochránce práv bylo nazváno „Úloha Evropského veřejného ochránce práv v institucionálním rámci EU“. Po živé besedě pokračovaly během oběda diskuse se studenty a vedoucím kurzu Howardem EMMENSEM.

Pan Diamandouros a paní Ann Abraham, parlamentní veřejná ochránkyně práv a veřejná ochránkyně práv ve zdravotnictví Spojeného království, hovoří ke studentům programu „European Fast Stream“ na National School of Government. Londýn, Spojené království, 28. listopadu 2005.

Odpoledne proběhlo nejprve setkání se členy Evropského kontrolního výboru Dolní sněmovny, kde se oba veřejní ochránci práv setkali s členy výboru, informovali je o činnosti svých institucí a zúčastnili se zajímavé diskuse. Poslední setkání dne se konalo v Radě pro soudy a pořádal jej předseda Rady lord NEWTON of Braintree. Členové a zaměstnanci Rady představili svou práci a navazující diskuse ukázala významné spojení mezi činností soudů a veřejných ochránců práv. U příležitosti této návštěvy uspořádal lord NEWTON večeři ve Sněmovně lordů.

Dne 29. listopadu pan DIAMANDOUROS hovořil se studentkou doktorandského programu Melanií SMITHOVOU v souvislosti s její diplomovou prací věnovanou opatřením v případech porušení právních předpisů podle článku 226 Smlouvy o ES. Při prvním setkání toho dne byli pan DIAMANDOUROS a paní ABRAHAMOVÁ přijati ministrem pro Evropu a poslancem Douglasem ALEXANDREM. Projednávaná témata zahrnovala zvláštní zprávu evropského veřejného ochránce práv předloženou Evropskému parlamentu v říjnu 2005, v níž veřejný ochránce práv vyzval Radu, aby přehodnotila své

odmítnutí pořádat schůze za přítomnosti veřejnosti, pokud jedná v zákonodárné funkci. Návštěva úřadu veřejné ochránkyně práv pro zdravotnictví pak poskytla panu DIAMANDOUROSOVI příležitost seznámit se s řadou různých případů, které veřejná ochránkyně práv vyřizuje. Zástupkyně veřejné ochránkyně práv Trish LONGDONOVÁ a její kolegové osvětlili otázku následné péče, a paní Ann ABRAHAMOVÁ a pan Ian OGILVIE nastínili poslední vývoj vyšetřování ve věci pojišťovny Equitable Life.

Na semináři konaném během polední přestávky, jenž uspořádal pan Robert HAZELL, ředitel oddělení pro ústavní záležitosti školy veřejné politiky na Londýnské univerzitě, měl pan DIAMANDOUROS přednášku o „úloze veřejného ochránce práv při posilování odpovědnosti a právního státu“. Poté následovala živá diskuse a recepce, kdy pan DIAMANDOUROS odpovídal na otázky a diskutoval nejen s mnoha zúčastněnými vyučujícími a studenty, ale také s řadou přítomných veřejných ochránců práv ze Spojeného království.

Na své první odpolední schůzce pan DIAMANDOUROS vystoupil před Výborem pro Evropskou unii Sněmovny lordů. Tuto schůzi řídil vedl předseda výboru lord GRENFELL a zúčastnilo se jí čtrnáct členů Sněmovny lordů. Během intenzivní výměny názorů kladli členové výboru panu DIAMANDOUROSOVI nejrůznější otázky týkající se např. potřeby rozvinout Evropskou síť veřejných ochránců práv, vztahu mezi Evropským kodexem řádné správní praxe a Chartou základních práv a budoucích vztahů s agenturou EU pro základní práva. Pan DIAMANDOUROS a paní ABRAHAMOVÁ se poté setkali s předsedou parlamentního Výboru pro veřejnou správu a poslancem Tonym WRIGHTEM. Večer paní ABRAHAMOVÁ uspořádala večeři, které se zúčastnili veřejní ochránci práv pro veřejný sektor z celé Anglie, Skotska, Walesu a Severního Irska.

Lord Wallace of Saltaire, emeritní profesor mezinárodních vztahů na London School of Economics and Political Science, představuje pana Diamandourose před jeho přednáškou nazvanou „Lidská práva a mimosoudní prostředky – perspektiva evropského veřejného ochránce práv“. Londýn, Spojené království, 30. listopadu 2005.

Dne 30. listopadu dopoledne proběhla návštěva londýnského úřadu veřejných ochránců práv místních orgánů státní správy v Anglii. Pan DIAMANDOUROS se nejprve setkal s předsedou veřejných ochránců práv místní vlády Tonym REDMONDEM. Během této schůzky se probíraly důležité záležitosti, včetně vývoje pravomocí veřejného ochránce práv v oblasti lidských práv. Pan DIAMANDOUROS se poté sešel se zástupcem veřejného ochránce práv místní vlády Peterem MACMAHONEM, aby s ním pohovořil o mezinárodní spolupráci mezi úřady veřejných ochránců práv. Pokračoval na Londýnské vysoké škole ekonomiky a politologie (LSE), kde vystoupil s přednáškou nazvanou „Lidská práva a mimosoudní opravné prostředky – perspektiva evropského veřejného ochránce práv“. Přednášku předsedal lord WALLACE of Saltaire, emeritní profesor LSE v oboru mezinárodní vztahy. Po přednášce následovala diskuse, která pokračovala také během oběda, který uspořádal lord WALLACE.

Odpoledne došlo nejprve ke schůzce s poslancem a parlamentním tajemníkem Úřadu vlády Jimem MURPHYM. Mezi projednávanými záležitostmi bylo zlepšení opravných prostředků, které mají občané k dispozici, a vývoj funkce veřejného ochránce práva ve Spojeném království. Návštěva byla ukončena závěrečnou schůzkou s paní ABRAHAMOVOU v prostorách úřadu parlamentního veřejného ochránce práva pro oblast zdravotnictví.

6.3 DALŠÍ KONFERENCE A SETKÁNÍ

Konference, semináře a schůzky jsou pro evropské veřejného ochránce práva vynikající příležitostí ke zvyšování povědomí o jeho práci u nejdůležitějších cílových skupin, jako jsou nevládní organizace, zájmové skupiny a akademické instituce. Rovněž mu pomáhají v jeho úsilí o obecnější pozvednutí myšlenky jeho úřadu. Konference a setkání rovněž veřejnému ochránci práva a jeho spolupracovníkům umožňují udržet krok s vývojem v evropském prostředí v oblastech, které jsou pro jejich činnost zvláště významné.

Tento oddíl poskytuje podrobnosti o celém spektru činností zaměřených na obecnou podporu pojetí funkce veřejného ochránce práva, a zejména na práci evropského veřejného ochránce práva. Pokud se veřejný ochránce práva nemůže dané akce zúčastnit osobně, pověří zastupováním instituce příslušného pracovníka svého úřadu. Mnohé skupiny se rovněž dovídají o práci veřejného ochránce práva v rámci své exkurze ve Štrasburku. Tento oddíl tedy zahrnuje seznam skupinových prezentací, k nimž došlo v průběhu roku.

ZA ÚČASTI VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Dne 7. ledna se pan DIAMANDOUROS setkal se stálým představitelem Kypru v Radě Evropy Mariosem LYSSIOTISEM, aby s ním pohovořil o úloze veřejného ochránce práva.

Dne 27. ledna pan DIAMANDOUROS navštívil štrasburskou pobočku Anglofonní unie, kde promluvil na téma „Evropský veřejný ochránce práva – strážce řádné správy“.

Dne 28. ledna pronesl veřejný ochránce práva závěrečný proslov na konferenci organizované v Bruselu Sdružením bývalých stážistů Evropské unie (*ADEK International*). Konference byla nazvána „Komunikace o Evropě“. Veřejný ochránce práva se zaměřil na otázky, „proč“ je třeba Evropu přiblížit, „jak“ je nutno Evropu přibližovat a „co“ je třeba o Evropě sdělovat. Po svém projevu pan DIAMANDOUROS odpověděl na otázky publika.

Dne 23. února se pan DIAMANDOUROS setkal s paní Aleksandrou POPOVIĆOVOU, náměstkyní ministra spravedlnosti Srbska a Černé Hory. Hovořili o situaci v Unii, pokud jde o ochranu práva občanů prostřednictvím soudních a mimosoudních opravných prostředků.

Dne 4. března pan DIAMANDOUROS přednesl řeč na mezinárodní konferenci konané v Ženevě ve Švýcarsku na téma „Hlavní principy Ústavy pro Evropu“. Konference byla pořádána Centrem pro evropská právní studia Ženevské univerzity.

Dne 11. března pan DIAMANDOUROS uspořádal řadu setkání v Nikósii na Kypru s prezidentem Kyperské republiky Tassosem PAPADOPOULOSEM, předsedou Výboru pro evropské záležitosti kyperského parlamentu Nikosem CLEANTHOUSEM, poslancem EP Panayiotisem DEMETRIOU, generálním ředitelem kyperského parlamentu Costakisem CHRISTOFOROU, vedoucím Informační kanceláře Evropského parlamentu na Kypru Ronaldem EVERSEM a s vedoucím zastoupení Evropské komise na Kypru Adriaanem VAN DER MEEREM. Téhož dne pronesl veřejný ochránce práva řeč věnovanou tématu „Práva evropských občanů vyplývající z evropského občanství, demokratického života Unie a Charty základních práva“ na semináři o právech občanů, který byl uspořádán kyperským parlamentem a kyperským Úřadem pro tisk a informace.

Prezident Kyprské republiky pan Tassos Papadopoulos a pan Diamandouros. Nikósie, Kypr, 11. března 2005.

Dne 12. března se pan DIAMANDOUROS setkal s panem Michalisem ATTALIDISEM, děkanem Vysoké školy pro humanitní a sociální vědy a právo v Nikósii, kde vystoupil s přednáškou „Bránit demokracii a právní stát: úloha veřejného ochránce práv“.

Dne 17. března vystoupil pan DIAMANDOUROS na pátém kongresu Evropské asociace právníků na téma „Přístup k evropské mediaci“.

Pan Christos Rozakis (druhý zleva), místopředseda Evropského soudu pro lidské práva, hovoří k spolupracovníkům evropského veřejného ochránce práv. Štrasburk, Francie, 18. března 2005.

Dne 18. března se veřejný ochránce práv setkal s viceprezidentem Evropského soudu pro lidská práva Christosem ROZAKISEM. Pan ROZAKIS se pak zúčastnil schůzky pracovníků úřadu evropského veřejného ochránce práv, během níž vystoupil na téma „Spektrum evropské ochrany lidských práv: rozšíření ochrany prostřednictvím Ústavní smlouvy EU.“

Dne 21. března se pan DIAMANDOUROS setkal s profesorem Guillermem O'DONNELLEM z Univerzity Notre Dame v Indianě v USA a s paní Gabrielou IPPOLITOVOU O'DONNELLOVOU a hovořil o úloze evropského veřejného ochránce práv a o možnostech spolupráce na podporu a pro rozvoj instituce veřejného ochránce práv v Latinské Americe.

Dne 22. března vystoupil pan DIAMANDOUROS při pracovním obědě stálých zástupců v Radě Evropy s příspěvkem nazvaným „Nejnovější vývoj v oblasti ochrany lidských práv a základních práv“.

v Evropské unii – hledisko evropského veřejného ochránce práv“. Tuto akci uspořádala Ann-Marie NYROOSOVÁ, stálá zástupkyně Finska v Radě Evropy.

Dne 14. května pan DIAMANDOUROS vystoupil s proslavem nazvaným „Evropský veřejný ochránce práv a drogová politika EU“ na Desáté konferenci o rehabilitaci a drogové politice, která se konala v Heraklionu v Řecku.

Dne 18. května měl pan DIAMANDOUROS přednášku na téma „Evropský veřejný ochránce práv jako propagátor transparentnosti a účastník boje proti korupci“ k řecké pobočce organizace Transparency International v Aténách.

Dne 19. května se pan DIAMANDOUROS zúčastnil kulatého stolu na téma „Úřední pochybení a korupce v řeckém veřejném sektoru – zamyšlení nad způsoby a prostředky boje proti nim“ na konferenci Greek Leadership 2005, organizované v Aténách v Řecku sdružením generálních ředitelů.

Dne 24. května se pan DIAMANDOUROS setkal se starostkou města Štrasburku Fabienne KELLEROVOU s cílem připravit kolokvium a oficiální večeři k oslavě desátého výročí plánovaného na 28. říjen.

Dne 31. května pan DIAMANDOUROS vystoupil na téma „Demokracie, právní stát, odpovědnost a instituce veřejného ochránce práv“ na Univerzitě v Duisburgu v Německu.

Dne 3. června pan DIAMANDOUROS vystoupil s projevem o „Právech pacientů v současné Evropě“ na druhé mezinárodní lékařské konferenci Hygeia-Harvard konané v Aténách v Řecku na téma „Preventivní lékařství v 21. století“.

Dne 6. června pan DIAMANDOUROS vystoupil s projevem na téma „Dodržování základních a lidských práv v evropské správě: normy a opravné prostředky“ na mezinárodní konferenci v Krakově v Polsku organizované polským veřejným ochráncem práv Andrzejem ZOLLEM a Jagellonskou univerzitou u příležitosti založení Osvětimské akademie lidských práv.

De 30. června byl pan DIAMANDOUROS pozván Anthonym MOLHOU a Diogem RAMADOU CURTEM, profesory z Evropského univerzitního institutu (EUI) ve Florencii (Itálie), kde pronesl úvodní přednášku na letním kurzu organizovaném katedrou historie EUI. Pan DIAMANDOUROS vystoupil na téma „Vývoj práv přistěhovalců v evropském právním řádu během poválečné éry“. Pan DIAMANDOUROS poté poobědval se skupinou pěti doktorandů z Řecka.

Dne 1. července se pan DIAMANDOUROS setkal ve Florencii s profesorem Yvesem MENYM, rektorem Evropského univerzitního institutu, a s profesorkou Helen WALLACEOVOU, ředitelkou Centra Roberta Schumana pro vyšší studia této univerzity, k jednání o způsobech podpory studia ústavů, které mohou zvýšit demokratickou odpovědnost v Evropě.

Dne 6. července se veřejný ochránce práv setkal s vedoucí rozvoje personálu a zprostředkovatelkou v oblasti řízení výkonnosti Evropského patentového úřadu v Mnichově (Německo) Eugenií KOTSELIDOUOVOU. Paní KOTSELIDOUOVÁ se zajímala o zkušenosti pana DIAMANDOUROSE v oblasti mediace, včetně hledání smírných řešení a úlohy této instituce jako alternativy soudů.

Dne 7. července pan DIAMANDOUROS vystoupil s prezentací na téma „Evropský veřejný ochránce práv: nástroj obrany občanů“ pro delegaci starostů z italského regionu Trentino Alto-Adige, které uspořádala poslankyně EP Lilli GRUBEROVÁ.

Dne 13. července veřejný ochránce práv představil svou práci 25 členům Společnosti odborníků v evropských záležitostech (SEAP), profesní organizace odborníků v oblasti evropských veřejných záležitostí. V proslavu nazvaném „Evropský veřejný ochránce práv: pomoc při podpoře otevřené, odpovědné a na službu orientované správy EU“ pan DIAMANDOUROS přiblížil posluchačům službu, kterou poskytuje občanům tím, že vyřizuje stížnosti a provádí šetření z vlastního podnětu. Veřejný ochránce práv se zaměřil zejména na Evropský kodex řádné správní praxe a na vlastní kodex

chování organizace SEAP. Akci, která byla ukončena živou diskusí předsedala místopředsedkyně organizace SEAP Catherine STEWARTOVÁ.

Dne 23. září pan DIAMANDOUROS vystoupil na téma „Evropský veřejný ochránce práv – mimosoudní opravné prostředky pro občany“ před delegací členů bývalého Výboru pro lidská práva Rady Evropy. Tuto akci uspořádal místopředseda Evropského soudu lidských práv Christos ROZAKIS.

Dne 26. září pan DIAMANDOUROS pohovořil o úloze evropského veřejného ochránce práv pro delegaci Okresní komory právních poradců z Krakova v Polsku.

Dne 6. října pan DIAMANDOUROS uspořádal vystoupení nazvané „Evropský veřejný ochránce práv: instituce na ochranu a podporu základních práv“ na konferenci připomínající 60. výročí založení francouzské Státní školy veřejné správy a desáté výročí zřízení Centra evropských studií ve Štrasburku.

Dne 14. října pan DIAMANDOUROS vystoupil s proslovem na téma „Právní stát a základní práva v Evropské unii“ v Akademii národní obrany v Aténách v Řecku.

Dne 21. listopadu pan DIAMANDOUROS vystoupil s přednáškou nazvanou „Demokracie, právní stát a veřejný ochránce práv“ na Kolumbijské univerzitě v New Yorku, USA.

Dne 21. a 22. prosince pan DIAMANDOUROS se v Aténách (Řecko) setkal s řeckým prezidentem Karolosem PAPOULIASEM, řeckým premiérem Kostasem KARAMANLISEM, bývalým řeckým prezidentem Kostisem STEFANOPOULOSEM a bývalým řeckým premiérem. Konstantinosem MITSOTAKISEM.

ZA ÚČASTI ZAMĚSTNANCŮ ÚŘADU VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Dne 25. ledna se hlavní právní poradce Olivier VERHEECKE zúčastnil veřejného slyšení o navrhované agentuře Evropské unie pro základní práva, které pořádala Evropská komise. Veřejné slyšení bylo dále rozděleno podle čtyř diskusních témat. První téma se týkalo práv a oblastí činnosti agentury a její geografické působnosti. Druhé téma se týkalo udržování a zajišťování vztahů s Radou Evropy, národními orgány, občanskou společností a dalšími subjekty. Třetí téma se týkalo úkolů, kterými by měla být agentura pověřena, a čtvrté téma se věnovalo její struktuře. Veřejné slyšení uzavřel místopředseda Komise odpovědný za spravedlnost, svobodu a bezpečnost Franco FRATTINI.

Dne 16. února se asistent veřejného ochránce práv Nicholas CATEPHORES zúčastnil setkání u kulatého stolu věnovaného případnému zřízení funkce „evropského veřejného ochránce práv pro finanční služby“. Toto setkání organizovala v Bruselu (Belgie) Federace evropských burz a společnost Houston Consulting Europe.

Dne 1. března se právnička úřadu evropského veřejného ochránce práv Tina NILSSONOVÁ a vedoucí odboru pro komunikace Rosita AGNEWOVÁ setkaly s panem Paulem FIRTHEM, nezávislým poradcem, který pracuje na studii procesu Evropské komise pro udělování grantů. Studie byla prováděna jménem několika nevládních organizací. Paní NILSSONOVÁ a paní AGNEWOVÁ osvětlily postupy veřejného ochránce práv a objasnily jeho činnost pomocí příkladů stížností týkajících se udělování grantů, které byly vyřízeny v průběhu období 2002–2004. Pan FIRTH se dotazoval, do jaké míry je veřejný ochránce práv při řešení takových případů úspěšný a kolik času to průměrně vyžaduje. Pan FIRTH se zejména zajímal o stížnosti týkající se předpisů EU ve finanční oblasti a problémů, na něž byl v této souvislosti veřejný ochránce práv upozorněn.

Dne 5. dubna hovořili Olivier VERHEECKE a Rosita AGNEWOVÁ hovořili o práci veřejného ochránce práv s Melanie Smithovou, doktorandkou na manchesterské univerzitě a odbornou asistentkou profesorky Jo SHAWOVÉ z Univerzity v Edinburghu.

Dne 13. a 14. července přijal Olivier VERHEECKE Rhitu BOUSTOVOU, doktorandku na Univerzitě Paris 1 Panthéon-Sorbonne, a Constanzu HERMANIN DE REICHENFELDOVOU z pařížského

Ústavu politických věd a hovořil s nimi o činnosti veřejného ochránce práv, zejména o Evropském kodexu řádné správní praxe.

Dne 28. a 29. září uspořádal brandenburský státní komisař pro ochranu údajů a přístup k informacím ve spolupráci se společnostmi *Alcatel SEL Stiftung für Kommunikationsforschung* a *Deutsche Gesellschaft für Recht und Informatik e.V.* mezinárodní symposium na téma „Svoboda informací v Německu a v Evropě“. Konference se zúčastnilo více než 120 osob. Kancelář evropského veřejného ochránce práv zastupoval vedoucí právní poradce Gerhard GRILL.

Dne 15. prosince přijala Ida PALUMBOVÁ Margheritu BARSIOVOU, která je v současné době studentkou právnické fakulty Univerzity v Lecce (Itálie) a stážistkou Informační kanceláře Evropského parlamentu v Miláně. Během setkání paní PALUMBOVÁ osvětlila mandát evropského veřejného ochránce práv a uvedla příklady případů, jimiž se veřejný ochránce práv zabýval.

Skupinové prezentace

V roce 2005 prezentoval pan DIAMANDOUROS a pracovníci jeho úřadu (jména jsou uvedena v závorce) úlohu a činnost veřejného ochránce práv těmito skupinám:

Leden

- skupině 30 studentů politologie z Univerzity v Regensburgu (Německo) tuto prezentaci organizovala Evropská akademie v Bavorsku a skupinu doprovázela paní Andrea RIESCHOVÁ; (Gerhard GRILL)
- skupině studentů z ústavu Ústav vyšší evropských studií Univerzity Roberta Schumana ve Štrasburku (Francie); (José MARTÍNEZ-ARAGÓN)

Únor

- 20 studentům veřejné správy z Univerzity v Twente v Nizozemsku. Skupinu doprovázel pan Jaap H. DE WILDE; (Gerhard GRILL)
- 40 studentům z Bavorského kolegia v Augsburgu v Německu v rámci cesty do Štrasburku organizované Evropskou akademií v Bavorsku. Skupinu doprovázel pan Alexander FRISCH; (Gerhard GRILL)
- 50 studentům společného evropského magisterského programu podnikové správy (European Masters in Business Administration) z univerzity v Mannheimu (Německo) a z Vysoké školy ekonomické a obchodní ve Francii. Tuto prezentaci organizoval člen Evropského hospodářského a sociálního výboru Brian CASSIDY; (Rosita AGNEVOVÁ)

Březen

- 45 osobám z Unie žen CDU v Ibbenbürenu v Německu v rámci cesty organizované Nadací Karla Arnolda; (Gerhard GRILL) skupině studentů práv (magisterského programu) z univerzity v Nîmes ve Francii; (Marjorie FUCHSOVÁ)
- skupině studentů práv (magisterského programu) z univerzity v Nîmes ve Francii; (Marjorie FUCHSOVÁ)
- 37 osobám z mnichovské Unie pro Evropu v Německu v rámci cesty organizované Evropskou akademií v Bavorsku; (Gerhard GRILL)
- skupina 30 studentů z drážďanského Politického kroužku mladých v Německu; (Olivier VERHEECKE)

Duben

- skupině 10 mladých úředníků ze střední a východní Evropy a z Madagaskaru v rámci semináře věnovaného evropským záležitostem, který organizovalo Centrum evropských studií ve Štrasburku; (Alessandro DEL BON)
- studentům, kteří se zúčastnili 20. zasedání Evropského institutu pro veřejné záležitosti a zájmové skupiny v Bruselu; (Olivier VERHEECKE)
- 38 osobám z Dortmundu v Německu v rámci cesty organizované Nadací Karla Arnolda; (Wiebke PANKAUKEOVÁ)
- skupině 43 studentů z Evropského institutu při Sárské univerzitě v Německu; (Marta HIRSCHOVÁ-ZIEMBIŇSKA)
- 32 osobám z Akademie třetího věku v Dortmundu v Německu v rámci cesty organizované Nadací Karla Arnolda; (Branislav URBANIČ)
- skupině 41 studentů třetího a čtvrtého ročníku práv specializujících se na evropské právo z Univerzity v Leidenu v Nizozemsku. Skupinu doprovázel pan Rick LAWSON; (Ian HARDEN)
- skupině 22 doktorandů a tří zaměstnanců právnické fakulty a fakulty sociálních věd z Caledonian University v Glasgow ve Spojeném království. Skupinu doprovázela paní Marcela CHISHOLMOVÁ; (Gerhard GRILL)
- skupině 25 studentů z Ekonomické fakulty Univerzity v Norimberku-Erlagenu (Německo); (Gerhard GRILL)
- skupině 68 účastníků „Semináře o Evropě“ pořádaného organizací *Kolpingwerk* (Německo) (Gerhard GRILL)

Květen

- skupině 20 asijských diplomatů v rámci semináře o evropských záležitostech organizovaného Centrem evropských studií ve Štrasburku; (Gerhard GRILL)
- 42 osobám z Kolína na Rýnem v Německu v rámci cesty organizované Nadací Karla Arnolda; (Branislav URBANIČ)
- skupině 35 studentů katedry mezinárodních vztahů Univerzity v Groningenu v Nizozemsku v rámci studijní cesty do Bruselu a Štrasburku; (Gerhard GRILL)

Červen

- skupině 34 mladých učitelů z Německa účastnících se studijní cesty do Štrasburku organizované Evropskou akademií v Bavorsku; (Gerhard GRILL)
- skupině 26 studentů a dvou zaměstnanců Thorbeckovy akademie v Leeuwardenu v Nizozemsku v rámci studijní cesty do Bruselu a Štrasburku; (Branislav URBANIČ)
- 35 osobám z Unie žen CDU ve Wesselingu (Německo) v souvislosti s cestou organizovanou nadací Karla Arnolda; (Gerhard GRILL)
- skupině 10 studentů politologie z *University of Southern Maine* v Portland ve Spojených státech; (Olivier VERHEECKE)
- skupině z organizace Služba církve ve světě práce z Oldenburgu v Německu; (Gerhard GRILL)
- skupině 48 mladých učitelů z Německa účastnících se studijní cesty do Štrasburku organizované Evropskou akademií v Bavorsku; (Gerhard GRILL)

Červenec

- skupině 47 mladých učitelů z Německa účastnících se studijní cesty do Štrasburku organizované Evropskou akademií v Bavorsku; (Gerhard GRILL)
- skupině 45 mladých učitelů z Německa účastnících se studijní cesty do Štrasburku organizované Evropskou akademií v Bavorsku; (Branislav URBANIČ)
- 29 osobám z Kerpenu v Německu; (Branislav URBANIČ)
- skupině 49 učitelů účastnících se studijní cesty do Štrasburku organizované vládou Horní Falce v Německu; (Branislav URBANIČ)
- skupině 23 studentů a pěti vyučujících v rámci programu evropských studií „Masters in European Studies“ z Univerzity v Tübingenu v Německu; (Gerhard GRILL)
- skupině 7 alžírských vysokých úředníků v rámci semináře o evropských záležitostech organizovaného Centrem evropských studií ve Štrasburku; (José MARTÍNEZ-ARAGÓN)

Srpen

- skupině 6 osob ze služby pro návštěvníky v Radě Evropy; (José MARTÍNEZ-ARAGÓN)

Září

- skupině 20 poslanců a státních úředníků z maďarského parlamentu, kteří se účastnili „Diskuse o peticích a evropském občanství“ organizované generálním ředitelstvím Evropské komise pro rozšíření (úřad TAIEX) v Bruselu; (Olivier VERHEECKE)
- skupině 37 osob z ústředí dánské sociálnědemokratické strany (*Socialdemokraterne-Vejle*) v souvislosti se studijní cestou do Bruselu a Štrasburku; (Peter BONNOR)
- 38 osobám z münsterského regionu v Německu, včetně místních politiků a radních, v rámci cesty organizované Nadací Karla Arnolda; (Gerhard GRILL)
- 37 osobám z Unie žen CDU v Ibbenbürenu v Německu v rámci cesty organizované Nadací Karla Arnolda; (Wiebke PANKAUKOVÁ)
- skupině 22 osob z 13 zemí zastupujících různé nevládní organizace v rámci studijní cesty do Bruselu a Štrasburku organizované burgenlandským Evropským domem v Rakousku; (Wiebke PANKAUKOVÁ)
- skupině 25 učitelů z Německa v rámci studijní cesty do Štrasburku organizované Evropskou akademií v Bavorsku; (Wiebke PANKAUKOVÁ)
- skupině 38 středoškolských studentů z Brühlu v Německu v rámci cesty organizované Nadací Karla Arnolda; (Wiebke PANKAUKOVÁ)

Říjen

- 42 osobám z Německa, účastníkům mezinárodního odborného kurzu účetnictví v rámci cesty organizované v rámci projektu *Fit for Europe*; (Gerhard GRILL)
- skupině 49 expertů z oblasti telekomunikací, informační technologie a zpracování dat v rámci cesty organizované odborovou organizací *ver.di* v Německu; (Gerhard GRILL)
- skupině 15 osob v rámci semináře věnovaného evropským záležitostem, který uspořádalo Fórum pro demokracii z Düsseldorfu v Německu; (Gerhard GRILL)
- skupině 53 osob z Německa pozvaných poslankyní EP Silvanou KOCH-MEHRINOVOU; (Gerhard GRILL)

- skupině 50 doktorů práv v rámci odborného právníckého kurzu organizovaného advokátní komorou v Messině v Itálii. Toto setkání organizoval člen advokátní komory v Messině Antonio DE MATTEIS, (Ida PALUMBOVÁ)
- 50 starostů z oblasti Trentino-Alto Adige v Itálii v rámci cesty do Štrasburku; (Ida PALUMBOVÁ)

Listopad

- 30 členům německé Křesťanskodemokratické unie (CDU) z Horstmar-Leeru (kraj Münster) z Německa. Cesta do Štrasburku byla organizována Nadací Karla Arnolda; (Gerhard GRILL)
- skupině 50 osob z Německa pozvaných poslankyní EP Silvanou KOCH-MEHRINOVOU; (Gerhard GRILL)
- skupině 41 osob z Itálie pozvaných poslankyní EP Lilli GRUBEROVOU; (Gerhard GRILL)
- 31 osobám z berlínského spolku *Deutsche Gesellschaft e. V.* v Německu v rámci studijní cesty do Lucemburku a do Štrasburku; (Gerhard GRILL)
- skupině 27 učitelů z Německa účastnících se studijní cesty do Štrasburku organizované Drážďanským politickým kroužkem mladých; (Tina NILSSONOVÁ)
- 16 osobám z Německa v souvislosti s výletem, který organizoval *Gästeführer Trier*; (Gerhard GRILL)
- 22 soudců z Francie, účastníkům kurzu odborného vzdělávání organizovaného Centrem evropských studií ve Štrasburku; (Marjorie FUCHSOVÁ)

Prosinec

- skupině 6 členů italské Národní soudní rady; (Ida PALUMBOVÁ)
- skupině 45 osob z Německa pozvaných hrabětem Alexandrem LAMBSDORFFEM, poslancem EP; (Gerhard GRILL)
- skupině 14 stážistů z Evropského hospodářského a sociálního výboru; (Branislav URBANIČ)

Vedle uvedených prezentací zaměstnanci úřadu veřejného ochránce práv představili jeho práci stážistům z Evropské komise v průběhu roku 2005 celkem při 15 příležitostech, vždy za účasti 50 stážistů.

Pan Diamandouros s členy italského *Consiglio Nazionale Forense*. Štrasburk, Francie, 9. prosince 2005.

6.4 VZTAHY SE SDĚLOVACÍMI PROSTŘEDKY

Kontakty veřejného ochránce práv se sdělovacími prostředky sahají od rozhovorů po tiskové konference a od psaných článků po tiskové zprávy. Tyto činnosti pomáhají upozorňovat na službu, kterou veřejný ochránce práv poskytuje občanům, organizacím a společnosti, a vyzdvihovat významné případy. Sdělovací prostředky mohou pomoci zdůraznit význam takových případů, a tak na daný orgán nebo instituci vyvíjet tlak, aby našel řešení problémů, s nimiž se setkávají občané. Tyto iniciativy veřejného ochránce práv mohou mít vazbu na významné události, např. na předložení výroční zprávy Petičnímu výboru Evropského parlamentu nebo přímo na šetření veřejného ochránce práv.

V roce 2005 bylo vydáno sedmnáct tiskových zpráv, které byly poskytnuty novinářům po celé Evropě a všem, kdo mají o tuto problematiku zájem. Mezi záležitostmi, jimž se zprávy věnovaly, bylo zrušení věkového limitu pro stážisty v Komisi, integrace osob se zdravotním postižením, zavádějící prohlášení ze strany Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) v souvislosti s šetřením prováděným veřejným ochráncem práv a nedostatečná otevřenost v práci Rady.

Veřejný ochránce práv poskytl v roce 2005 ve Štrasburku, v Bruselu i jinde 50 rozhovorů zástupcům tisku, rozhlasových a televizních stanic a elektronických sdělovacích prostředků. V této části je uveden seznam rozhovorů, které poskytl evropský veřejný ochránce práv a pracovníci jeho úřadu v roce 2005 a který zahrnuje i řadu mediálních akcí organizovaných v průběhu tohoto roku.

- Dne 11. ledna po svém znovuzvolení evropským veřejným ochráncem práv se pan DIAMANDOUROS zúčastnil tiskové konference organizované předsedou Petičního výboru Evropského parlamentu Marcinem LIBICKIM. Tisková konference poskytla veřejnému ochránci práv příležitost nastínit priority svého nového mandátu a zodpovědět otázky novinářů.

© Evropský parlament

Pan Marcin Libicki, člen Evropského parlamentu, předseda Petičního výboru Evropského parlamentu, a pan Diamandouros hovoří na tiskové konferenci po volbě evropského veřejného ochránce práv. Štrasburk, Francie, 11. ledna 2005.

- Po tiskové konferenci poskytl veřejný ochránce práv rozhovor paní Nicolettě SPINOVÉ z jisté italské regionální rozhlasové stanice, panu Sergiu NAVOVI z italské rozhlasové stanice *Radio 24* a panu Ioannisovi PAPADIMITRIOUOVI pro řecké vysílání *Deutsche Welle*.
- Dne 12. ledna poskytl veřejný ochránce práv rozhovor paní Verónice ALCÁZAROVÉ ze španělské televizní stanice Telemadrid pro pořad nazvaný „Z Madridu do Evropy“. Redaktorka veřejného ochránce práv požádala, aby přiblížil činnost své instituce španělským občanům a aby poskytl přehled svých vztahů s národními a regionálními veřejnými ochránci práv ve Španělsku.

- Téhož dne poskytl rovněž rozhovory s Fouli DIMITRAKOPOULOUOVÉ z řecké televizní stanice *ERT 3* a Manolisovi SPINTHOURAKISOVI z řeckých novin *To VIMA*.
- Dne 12. ledna poskytl hlavní právní poradce Olivier VERHEECKE rozhovor Christině GERHAUSSEROVÉ z bruselského studia německé stanice *Deutsche Welle*, který byl zařazen do krátkého rozhlasového pořadu věnovaného typům stížností, které evropský veřejný ochránce práv vyřizuje.
- Dne 12. ledna poskytla referentka pro tisk a komunikace Rosita AGNEVOVÁ rozhovor Claire DENISOVÉ z Centra novinářských studií ve Štrasburku ve Francii. Paní DENISOVÁ se zajímala o práci evropského veřejného ochránce práv, a zejména o jeho vztahy s ostatními orgány a institucemi EU a s občany.
- Dne 13. ledna poskytl veřejný ochránce práv interview Tereze CARRERASOVÉ pro program „Evropské záležitosti“ španělské televize *Televisión Española*. Novinářka požádala veřejného ochránce práv, aby uvedl důvody vysokého podílu stížností ze Španělska a typy problémů, na něž si španělští občané stěžují.
- Dne 13. ledna poskytl pan DIAMANDOUROS rozhovor panu Giorgosovi KAPAPOULOISOVI z řecké rozhlasové stanice *NET*.
- Dne 18. ledna poskytl evropský veřejný ochránce práv paní Olze TSANTILOVÉ, šéfredaktorce *Epiloges*, týdenní přílohy řeckých novin *Makedonia*, rozhovor věnovaný prioritám svého druhého mandátu.
- Dne 24. ledna poskytl veřejný ochránce práv telefonní interview paní Kathy TZILIVAKISOVÉ pro řecké noviny vydávané v angličtině *Athens News*. Novinářka se pana DIAMANDOUROSE tázala na jeho práci pro občany a na jeho budoucí plány ve funkci evropského veřejného ochránce práv po znovuzvolení.
- Dne 27. ledna poskytla právnička úřadu evropského veřejného ochránce práv Marjorie FUCHSOVÁ rozhovor paní TUETUYOVÉ z bruselské rozhlasové stanice *BFM*. Redaktorku zajímal případ, kterým se evropský veřejný ochránce práv zabýval a jehož výsledkem bylo historicky nejvyšší odškodnění, které kdy bylo předkladateli stížnosti vyplaceno.
- Dne 2. února poskytl veřejný ochránce práv rozhovor Marii VERZOVÉ z tiskové agentury *Faxpress*, který byl věnován jeho názorům na Ústavu pro Evropu. Novinářka se pana DIAMANDOUROSE tázala, jaké důsledky bude mít Ústava pro činnost veřejného ochránce práv, a obecněji také na její přínos pro občany. Rozhovor proběhl v období příprav španělského referenda o Evropské ústavě.
- Dne 2. března poskytl veřejný ochránce práv po telefonu rozhovor Barbaře KUŽNIKOVÉ ze Slovenské národní rozhlasové stanice *VAL202*. Rozhovor tvořil součást programu věnovaného úloze instituce veřejného ochránce práv v Evropě. Paní KUŽNIKOVÁ se pana DIAMANDOUROSE tázala na typy stížností, které veřejní ochránci práv řeší, na jejich činnost v zájmu menšin a na spolupráci veřejných ochránců práv v EU.
- Dne 7. března poskytl veřejný ochránce práv rozhovor dánské studentce žurnalistiky Merise FREDERIKSENOVÉ. Paní FREDERIKSENOVÁ se pana DIAMANDOUROSE tázala na úlohu evropského veřejného ochránce práv z hlediska přibližování Evropy občanům. Zejména ji zajímaly názory veřejného ochránce práv na Ústavu pro Evropu.
- Dne 8. března (a následně 9. června, 26. září a 15. listopadu) vystoupil veřejný ochránce práv před redaktory z rozhlasové stanice *Radio France* v rámci školení organizovaného šéfredaktorem pro evropské záležitosti redakce této stanice Quentinem DICKINSONEM. Redaktoři přijeli z různých částí Francie a trávili týden ve Štrasburku, aby se poučili o práci evropských institucí. Veřejný ochránce práv vysvětlil svoji úlohu a předložil příklady stížností, které mu zaslali francouzští občané a organizace.

- Dne 9. března poskytl pan DIAMANDOUROS telefonní rozhovor panu Rolandovi DHORDAINOVI z rozhlasové stanice *Radio France: France Inter*. Pan DHORDAIN připravoval rozhlasový pořad, jehož cílem bylo seznámit občany s Evropské unie, a pořádal veřejného ochránce práv, aby osvětlil svou práci a službu, kterou poskytuje.
- Veřejný ochránce práv poté poskytl rozhovor pro televizní pořad věnovaný Ústavě pro Evropu, který vysílala nizozemská veřejnoprávní televize *VPRO Television*. Pořad byl nazván „Požehnání pro Holandsko“ a jeho cílem bylo osvětlit Ústavu nizozemským občanům. Rozhovor vedla paní Hannah DOGGEROVÁ.
- Téhož dne poskytl ještě rozhovor korespondentovi švédské zpravodajské agentury *Tidningarnas Telegrambyrå* Larsovi LARSSONOVÍ. Pan LARSSON se zajímal o to, jak veřejný ochránce práv vnímá své povinnosti vůči občanům, a konkrétněji o typy stížností, které mu předkládají švédští občané.
- Dne 9. března poskytl nakonec pan DIAMANDOUROS rozhovor Nikosovi ROUSSISOVI řecké televizní stanice *Canali Voulis* (parlamentní kanál).
- Dne 11. března poskytl pan DIAMANDOUROS v Nikósii na Kypru rozhovor Giorgosovi FRANGOSOVÍ z listu *Phileleftheros*.
- Dne 12. března poskytl pan DIAMANDOUROS rozhovor Yiannisovi KAREKLASOVÍ ze státní vysílací stanice *CYBC* v Nikósii na Kypru.
- Dne 11. května představil veřejný ochránce práv novinářům na tiskové konferenci ve Štrasburku svou *Výroční zprávu za rok 2004*. Této prezentace se zúčastnilo více než 25 novinářů, kteří se pak dotazovali na Evropský kodex řádné správní praxe, na to, jaké typy stížností veřejný ochránce práv obdržel z deseti zemí, které vstoupily do EU v roce 2004, a nakolik instituce EU přijímají jeho doporučení.
- Po této tiskové konferenci poskytl veřejný ochránce práv rozhovor paní Shirin WHEELEROVÉ ze stanice *BBC Parliament* ze Spojeného království pro pořad nazvaný *Zaměřeno na Evropu (Record: Europe)*. Redaktorka se veřejného ochránce práv tázala na stížnosti ze Spojeného království a na výsledky, jichž bylo ve prospěch občanů dosaženo.
- Následoval rozhovor pro *Radio France: France Bleu*, během něhož se redaktor evropského veřejného ochránce práv tázal na jeho názory na Ústavu pro Evropu a na to, co tento dokument občanům přináší.
- Téhož dne pak poskytl veřejný ochránce práv rozhovor panu Ioannisovi PAPADIMITRIOUVÍ pro řecké vysílání *Deutsche Welle*. Pan PAPADIMITRIOU se pana DIAMANDOUROSE tázal na jeho práci v roce 2004, a zejména na stížnosti předložené řeckými občany.
- Pan DIAMANDOUROS nakonec poskytl rozhovor panu Alainovi BEUVE-MÉRYMU z listu *Le Monde*, který měl být součástí portréту veřejného ochránce práv v hospodářské příloze tohoto listu *Le Monde: Économie*. Otázky redaktora se zaměřovaly na vývoj instituce veřejného ochránce práv v Evropě, na změny, které instituci evropského veřejného ochránce práv přineslo rozšíření, a na místo evropského veřejného ochránce práv v institucionální struktuře EU.
- Dne 12. května poskytl pan DIAMANDOUROS rozhovor paní Nicolettě SPINOVÉ pro program vysílaný italskou regionální rozhlasovou stanicí. Redaktorka se veřejného ochránce práv tázala na jeho činnost ve vztahu k italským občanům a na výsledky, jichž bylo dosaženo v roce 2004.
- Dne 17. května poskytl veřejný ochránce práv po telefonu rozhovor paní Eleni HOURMOUZIOVÉ z řeckého vysílání *BBC World Service*. Tento rozhovor, vysílaný v období příprav na francouzské referendum o Ústavě pro Evropu, se zaměřil na názory veřejného ochránce práv na Ústavu a na to, co přináší občanům.
- Dne 25. května poskytl veřejný ochránce práv rozhovor paní Katharině STROBELOVÉ za účelem rozsáhlého článku pro internetové vysílání německé televizní stanice *ZDF*. Redaktorka

se pana DIAMANDOUROSE tázala na práci, kterou vykonával před tím, než se stal evropským veřejným ochráncem práv, na jeho zkušenosti v této funkci a na jeho plány pro budoucnost této instituce.

- Veřejný ochránce práv poté poskytl rozhlasový rozhovor panu Nielsu WENSINGOVI pro pořad „AVRO 10pdeMiddag“ vysílaný nizozemskou rozhlasovou stanicí *Radio 1*. Pan WENSING se veřejného ochránce práv tázal na typy stížností, které dostává od nizozemských občanů, a na jeho názory na Ústavu pro Evropu vzhledem k výsledku nizozemského referenda.
- Téhož dne poskytl veřejný ochránce práv rozhovor panu Martinu THUMOVÍ pro Slovenskou televizi. Pan THUMA se veřejného ochránce práv tázal na stížnosti, které obdržel z deseti nových členských států, zejména ze Slovenska. Rovněž se tázal na spolupráci mezi evropským veřejným ochráncem práv a jeho slovenským protějškem.
- Den byl zakončen rozhovorem s paní Ingrid HVASSOVOU pro týdenní bulletin Komise, *Commission en Direct*. Paní HVASSOVÁ se zaměřila na setkání veřejného ochránce práv s kolegiem komisařů, k němuž došlo téhož dne, a tázala se veřejného ochránce práv, jak by Komise podle jeho názoru mohla zlepšit své správní chování vůči občanům.
- Dne 13. července se veřejný ochránce práv nejprve setkal s nizozemskou novinářkou paní Joke LIGTERINKOVOU pracující na jedné z kapitol knihy o nizozemském veřejném ochránci práv Roelu FERNHOUTOVI, která mu měla být prezentována na konci jeho funkčního období. Novinářka se pana DIAMANDOUROSE tázala na jeho vztahy s nizozemským veřejným ochráncem práv, na jejich spolupráci při vyřizování stížností a na pátý seminář národních veřejných ochránců práv v Haagu v roce 2005.
- Téhož dne pan DIAMANDOUROS poobědval s vedoucím bruselské kanceláře *Financial Times* Georgem PARKEREM. Pan DIAMANDOUROS nastínil službu, kterou poskytuje podnikatelskému sektoru v oblastech, jako jsou pozdní platby, smluvní spory a přístup k informacím. Pan PARKER se veřejného ochránce práv tázal na pracovní vztahy s institucemi EU, zejména s Komisí a s úřadem OLAF, Evropským úřadem pro boj proti podvodům.
- Den byl zakončen vystoupením pro 20 novinářů ze Spojeného království, kteří v Bruselu sbírali podklady a informace. Setkání uspořádal John SZEMEREY, bruselský zástupce Autorizovaného institutu novinářů (Chartered Institute of Journalists). Pan DIAMANDOUROS představil svou práci, uvedl příklady stížností, jimiž se zabýval, a zodpověděl na otázky, které se týkaly odškodnění, diskriminace a mnoha dalších témat.
- Dne 15. září poskytl veřejný ochránce práv telefonický rozhovor panu Martinu JENSENOVI z dánského periodika *Politiken*. Pan JENSEN se pana DIAMANDOUROSE tázal na jeho mandát, a konkrétněji na jeho dohled nad Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF).
- Dne 26. září poskytl veřejný ochránce práv ve Štrasburku rozhovor panu Gianni BORSOVI z italského týdeníku *SIR-Europa (Servizio Informazione Religiosa-Europa)*. Pan BORSA se zajímal o úsilí veřejného ochránce práv vynaložené na podporu a obhajobu práv občanů v celé Evropě.
- Dne 18. října poskytla vedoucí odboru komunikací Rosita AGNEWOVÁ rozhovor redaktorce německého veřejnoprávního rozhlasu *Bayerischer Rundfunk* Irmtraud RICHARDSONOVÉ. Paní RICHARDSONOVÁ publikovala řadu rozhovorů, jejichž cílem bylo osvětlit Evropskou unii německým občanům.
- Dne 18. října poskytl pan DIAMANDOUROS rozhovor panu Angelosovi ATHANASOPOULOVI z řeckého listu *To VIMA tis KYRIAKIS*.
- Dne 20. října představil pan DIAMANDOUROS práci evropského veřejného ochránce práv delegaci ze Skandinávského novinářského centra, která byla na návštěvě ve Štrasburku. Návštěvu organizoval pan Geo STENIUS.

- Dne 26. října poskytl pan DIAMANDOUROS rozhovor Ioannisovi PAPADIMITRIOUOVI pro řecké vysílání *Deutsche Welle*.
- Dne 3. listopadu poskytl pan DIAMANDOUROS rozhovor panu Andymu DABILISOVI z *New Europe*, evropského listu se sídlem v Bruselu.
- Dne 17. listopadu v Bruselu poskytl veřejný ochránce práv rozhovor Daniele SCHRÖDEROVÉ z anglického oddělení německé tiskové agentury *dpa*. Ve svém pořadu popsala práci veřejného ochránce práv, jeho úspěchy, případové studie a způsob, jak podávat stížnosti veřejnému ochránci práv. Pořad byl publikován anglicky po celém světě prostřednictvím agentury *dpa* a v německé verzi vyšel v několika regionálních listech.
- Po své přednášce na Londýnské vysoké škole ekonomiky a politologie (LSE) dne 30. listopadu poskytl pan DIAMANDOUROS rozhovor prostřednictvím elektronické pošty redaktorovi právníckého revue školy LSE *The Obiter* Stephenovi GUMMEROVI.
- Dne 5. prosince poskytl veřejný ochránce práv rozhovor bruselskému korespondentovi německé tiskové agentury *dpa* Rolandovi SIEGLOFFOVI. Jeho článek pod titulem „Němci by si měli více stěžovat“ vyšel ve více než 50 celostátních a regionálních novinách, byl vysílán v televizi a na rozhlasových stanicích a na jejich webových stránkách.
- Dne 16. prosince poskytl pan DIAMANDOUROS rozhovor paní Despině TSANTE z řecké rozhlasové stanice *Athens Radio 9.84*.

6.5 PUBLIKACE

Veřejný ochránce práv chce oslovovat co nejširší veřejnost, aby se mezi občany prohloubilo povědomí o jejich právech, a zejména o jejich právu podávat stížnosti. Spoléhá přitom do značné míry na tištěné publikace, kterými informuje zainteresované strany a veřejnost. V roce 2005 budou připraveny a zainteresovaným stranám distribuovány tyto publikace:

Výroční zpráva za rok 2004; fotokopie (v angličtině)

Fotokopie *Výroční zprávy za rok 2004* veřejného ochránce práv byly poskytnuty členům Petičního výboru Evropského parlamentu v květnu, aby výbor mohl projednat práci veřejného ochránce práv před plenárním zasedáním v další části roku.

Výroční zpráva za rok 2004 – Výtah a statistiky; fotokopie (20 jazyků)

V květnu dostali členové Petičního výboru také zkopírovanou verzi publikace *Výroční zprávy za rok 2004: výtah a statistiky* ve všech 20 jazycích.

Evropský veřejný ochránce práv – bulletin; číslo 4 a 5 (5 jazyků)

Číslo 4 a 5 půlročního bulletinu Evropské sítě veřejných ochránců práv a Evropského regionu Mezinárodního institutu veřejného ochránce práv byla distribuována v dubnu a říjnu národním, regionálním a místním veřejným ochráncům práv v Evropě a členům Petičního výboru Evropského parlamentu.

Evropský kodex řádné správní praxe (24 jazyků)

Evropský kodex řádné správní praxe v nové podobě ve 24 jazycích byl zveřejněn v roce 2005. Tímto vydáním byla aktualizována původní verze, kterou veřejný ochránce práv zveřejnil v roce 2002 v tehdejších 11 úředních jazycích EU. Jeho cílem je informovat občany a pracovníky institucí EU o jejich právech a povinnostech. Více než 100 000 výtisků Kodexu v nové podobě bylo dáno k dispozici veřejným ochráncům práv, poslancům EP, vedoucím orgánů a institucí EU, zastoupení Komise a kancelářím Parlamentu v členských státech, spolkům a sdružením v EU, orgánům veřejné správy na národní a regionální úrovni v členských státech a občanům a organizacím, kteří projeví zvláštní zájem o činnosti institucí EU. Tato publikace byla velmi žádaná a koncem roku došly tisíce žádostí o další výtisky.

Pohlednice k desátému výročí (24 jazyků)

Aby se zvýšilo povědomí občanů o desátém výročí instituce evropského veřejného ochránce práv, byla vydána pamětní pohlednice ve všech 20 úředních jazycích EU i v jazycích kandidátských zemí. Pod heslem „Evropský veřejný ochránce práv: 10 let boje za občanská práva v Evropě“ pohlednice stručně vysvětlovala úlohu veřejného ochránce práv a uváděla příklady záležitostí, jimiž se zabývá. Pohlednice byla šířena prostřednictvím úřadů veřejných ochránců práv, poslanců EP, zastoupení Komise a kancelářích Parlamentu v členských státech. Byla představena během dní otevřených dveří Evropského parlamentu v Bruselu a ve Štrasburku a následně používána během informačních akcí pro veřejnost.

Pamětní sborník k desátému výročí; vázané a brožované vydání (v angličtině).

Desáté výročí úřadu evropského veřejného ochránce práv bylo připomenuto řadou pamětních akcí. V červnu 2004 byl uspořádán „seminář zakladatelů“, jehož cílem bylo mapovat kroky vedoucí k vytvoření funkce evropského veřejného ochránce práv a sledovat vývoj a trendy, v nichž by se mělo pokračovat. Bylo rozhodnuto vypracovat pamětní sborník jako výsledek této akce. Pod názvem Evropský veřejný ochránce práv: původ, zřízení, vývoj byla tato publikace vydána v angličtině ve vázané i v brožované podobě. Francouzské vydání bude připraveno v roce 2006.

Výroční zpráva za rok 2004; tištěná verze (20 jazyků)

Výroční zpráva za rok 2004 byla v říjnu distribuována poslancům Evropského parlamentu, orgánům a institucím EU, veřejným ochráncům práv a zastoupením a sítím Evropské komise. Ve snaze co nejefektivněji využít veřejné prostředky a chránit životní prostředí se veřejný ochránce práv rozhodl snížit počet výtisků úplné *Výroční zprávy* (10 200 výtisků) a zpřístupnit *Výtah a statistiky* mnohem širšímu publiku (24 000 výtisků). Aby Výroční zpráva vycházela vstříc uživatelům, byla do ní poprvé zařazena krátká shrnutí rozhodnutí evropského veřejného ochránce práv (kapitola 3); plná znění rozhodnutí byla zveřejněna v angličtině, francouzštině a němčině v elektronické podobě pod názvem *Výroční zpráva za rok 2004 – sbírka rozhodnutí* na webových stránkách veřejného ochránce práv v říjnu 2005.

Výroční zpráva za rok 2004: Výtah a statistiky; tištěná verze (20 jazyků)

Příjemcům úplné *Výroční zprávy*, dále i nevládním organizacím, sdružením spotřebitelů, profesním organizacím a univerzitám bylo rozesláno 20 jazykových verzí *Výtahu a statistik*, které vyšly v říjnu.

Výroční zpráva za rok 2004 – sbírka rozhodnutí (3 jazyky)

Vzhledem k rozhodnutí zjednodušit výroční zprávu evropského veřejného ochránce práv bylo rozhodnuto vydat obsáhlejší elektronickou publikaci obsahující plné znění rozhodnutí v angličtině,

francouzštině a němčině u případů uvedených v kapitole 3 této zprávy. Publikace byla zpřístupněna v říjnu roku 2005 na webové stránce veřejného ochránce v podobě jediného elektronického dokumentu. Knižní verze nebo CD-ROM byly poskytnuty těm, kdo o ně požádaly úřad veřejného ochránce práv.

Další publikace

Veřejný ochránce práv rozesílal výtisky svých ostatních publikací v průběhu celého roku, zejména pak prospekt *Na první pohled* v 25 jazycích a jeho brožuru a formulář stížnosti v 21 jazycích *Mohl by Vám pomoci?*

6.6 INTERNETOVÁ KOMUNIKAČNÍ ČINNOST

Elektronická pošta

V dubnu 2001 byla webová stránka doplněna o elektronickou verzi formuláře pro podání stížnosti ve 12 jazycích. Po rozšíření Evropské unie dne 1. května 2004 byl formulář zpřístupněn v dalších devíti jazycích. Rekordních 59 % všech stížností, které veřejný ochránce práv obdržel v roce 2005, bylo podáno prostřednictvím internetu a velká část z nich na elektronickém formuláři pro stížnost.

V roce 2005 došlo na hlavní elektronickou adresu veřejného ochránce práv celkem 6426 žádostí o informaci. Na všechny otázky byla zaslána odpověď. V 3 157 případech šlo o hromadné e-maily, které zaslali občané jako součást různých kampaní. Otázky obsažené v těchto hromadných e-mailech zahrnovaly nehumánní zacházení se zvířaty v členských státech či mimo EU, vnitrostátní právní předpisy, případy zneužívání dětí a svobodu vyznání. Na všechny e-maily byla odeslána odpověď vysvětlující mandát evropského veřejného ochránce práv, případně obsahující informaci, kam se obrátit v příslušné záležitosti.

V roce 2005 došlo elektronickou poštou celkem 3269 individuálních žádostí o informaci, oproti 3200 v roce 2004 a 2000 v roce 2003. Na všechny dotazy byla odeslána individuální odpověď příslušného pracovníka úřadu veřejného ochránce práv.

Změny webové stránky

Webová stránka veřejného ochránce práv byla vytvořena v červenci 1998. V rozpočtu na rok 2005 byly pro veřejného ochránce práv vyčleněny prostředky potřebné k vytvoření pracovního místa interního správce webové stránky. Toto místo bylo v září obsazeno na základě přísného výběrového řízení. Po svém příchodu začal správce webových stránek spolupracovat s vedoucími odboru komunikací i s technickými odděleními Evropského parlamentu s cílem zahájit v průběhu roku 2006 provoz zcela restrukturované a modernizované verze stránek.

Veřejný ochránce práv v roce 2005 svou webovou stránku průběžně aktualizoval a doplňoval o různé publikace, jakmile byly k dispozici. Mezi ně patřily jeho *Výroční zpráva za rok 2004* a související *Výtah a statistiky* ve 20 jazycích, *Sbírka rozhodnutí za rok 2004* v angličtině, francouzštině a němčině a *Evropský kodex řádné správní praxe* v 24 jazycích.

V roce 2005 byl vytvořen nový oddíl webové stránky věnovaný desátému výročí instituce. Zde se nacházel *Pamětní sborník* s názvem *Evropský veřejný ochránce práv: původ, zřízení a vývoj*, a dále několik dokumentů souvisejících s akcemi u příležitosti desátého výročí. Dále byl vytvořen nový oddíl stránek, který obsahoval historické dokumenty spojené se zřízením instituce veřejného ochránce práv.

Od 1. ledna do 31. prosince 2005 byly domovské stránky veřejného ochránce práv navštíveny 304 300krát. Anglická verze stránek byla navštívena nejčastěji – celkem 71 166 návštěv, za ní následovala francouzská, italská, španělská, německá a konečně polská verze. Pokud jde o geografický původ návštěv, nejvíce jich bylo z Itálie (27 517 návštěv), dále následovaly Belgie, Španělsko, Francie, Německo a Polsko.

Aby webová stránka veřejného ochránce práv zůstala na předním místě mezi webovými stránkami EU, podílel se veřejný ochránce práv v průběhu celého roku 2003 na práci interinstitucionálního edičního výboru pro Internet (CEiii).

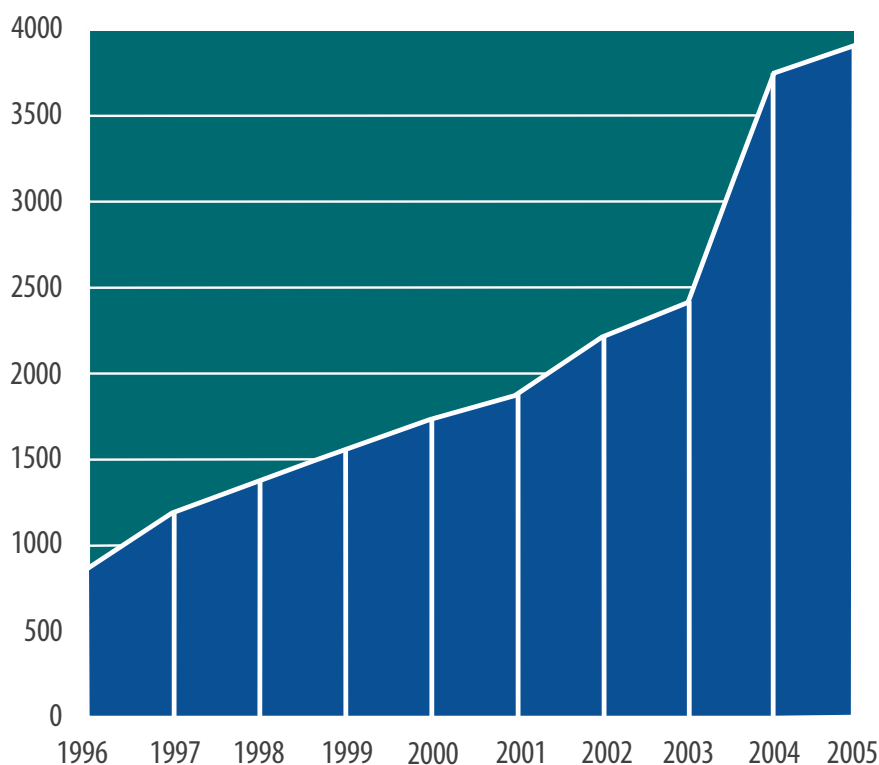
A STATISTIKY

1 PŘÍPADY VYŘÍZENÉ BĚHEM ROKU 2005

1.1 CELKOVÝ POČET PŘÍPADŮ V ROCE 2005..... 4 416¹

— Šetření neuzavřená do 31. 12. 2004	284 ²
— Stížnosti čekající na rozhodnutí o přípustnosti k 31. 12. 2004.....	207
— Stížnosti přijaté v roce 2005	3 920 ³
— Šetření z vlastního podnětu evropského veřejného ochránce práv.....	5

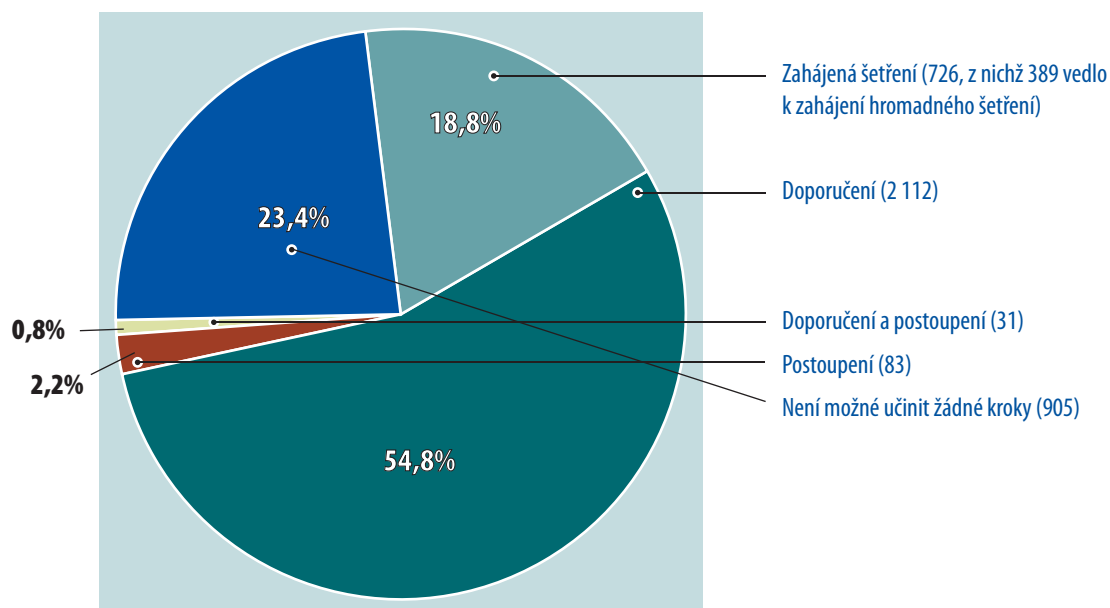
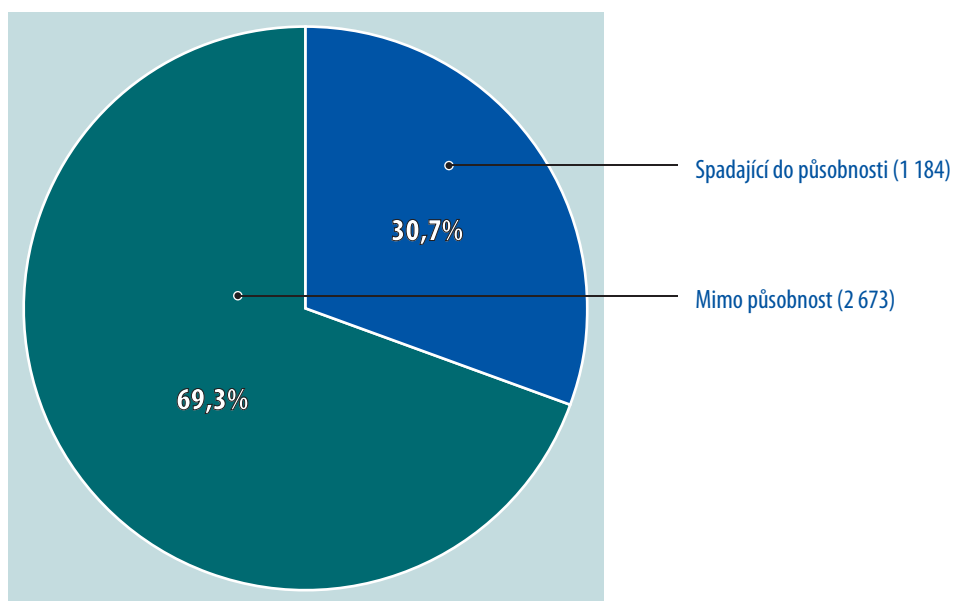
Nárůst počtu stížností 1996–2005

¹ Z nichž 389 stížností se týkalo stejného předmětu a bylo šetřeno v hromadném šetření (54 stížností z roku 2004 a 335 obdržených v roce 2005).

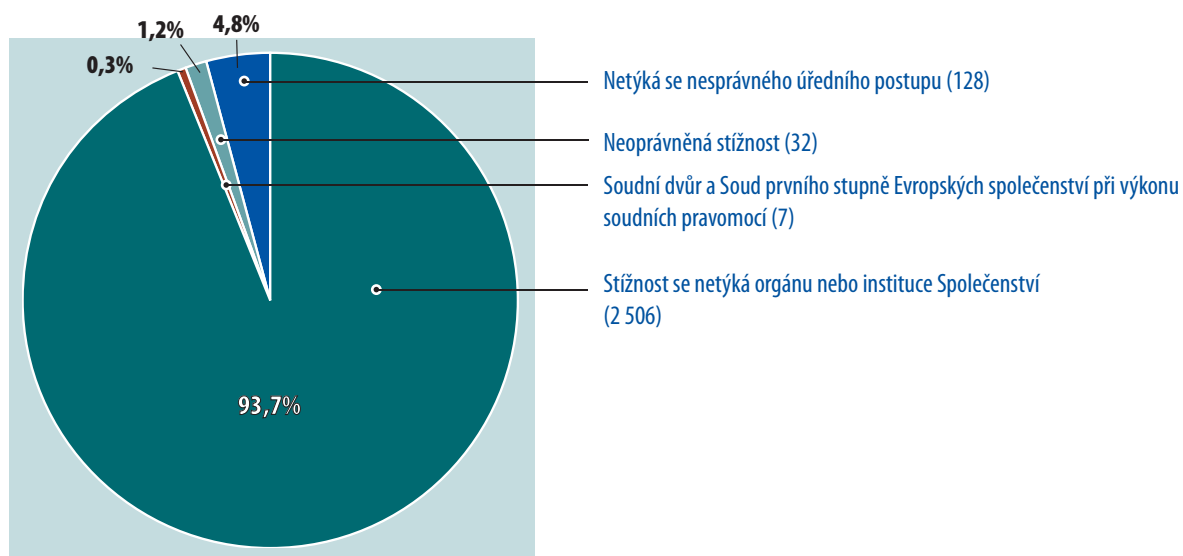
² Z toho čtyři šetření z vlastního podnětu evropského veřejného ochránce práv a 276 šetření na základě stížností.

³ Z nichž se 335 stížností týkalo stejného předmětu, viz poznámka pod čarou 1.

1.2 DOKONČENÁ POSOUZENÍ PŘÍPUSTNOSTI / NEPŘÍPUSTNOSTI93%**1.3 KLASIFIKACE STÍŽNOSTÍ****1.3.1 Podle typů kroků učiněných evropským veřejným ochráncem práv ve prospěch stěžovatelů****1.3.2 Podle mandátu evropského veřejného ochránce práv**

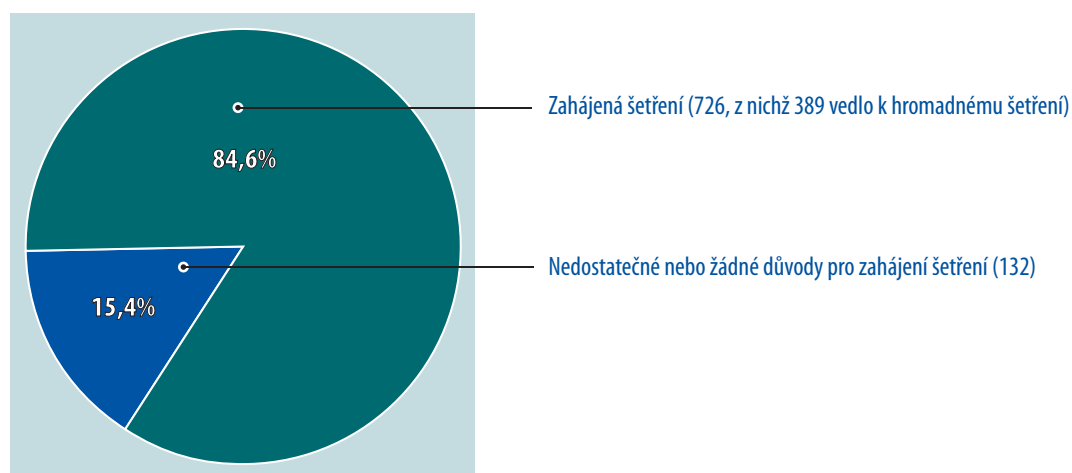

MIMO PŮSOBNOST

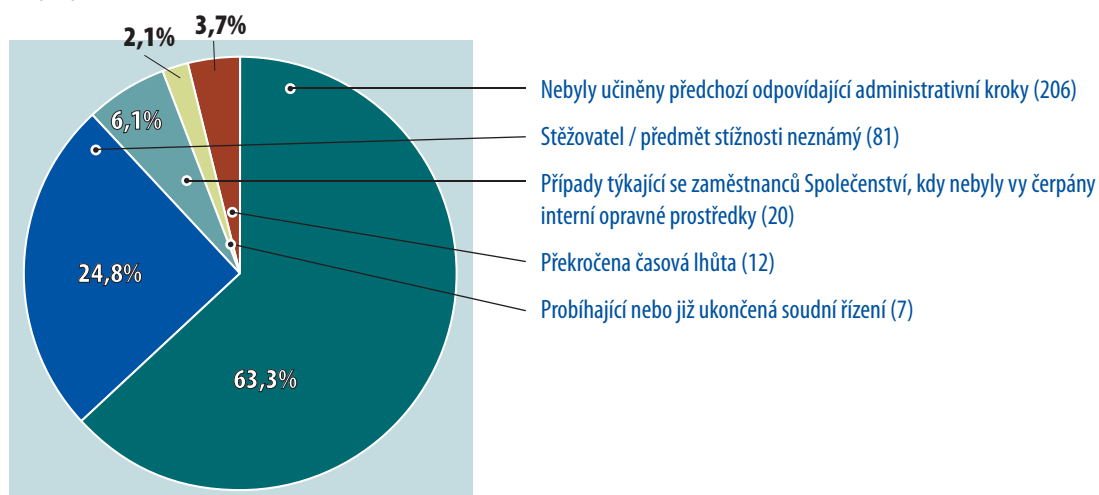

SPADAJÍCÍ DO PŮSOBNOSTI

Přípustné stížnosti

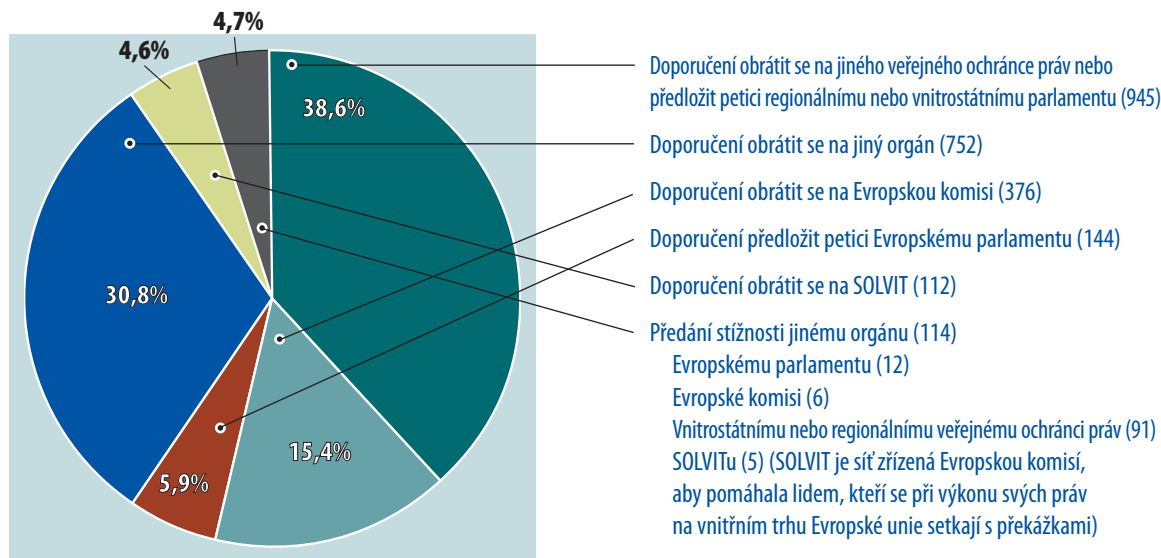

Nepřípustné stížnosti

2 DOPORUČENÍ A POSTOUPENÍ

(V některých případech lze poskytnout více než jedno doporučení)

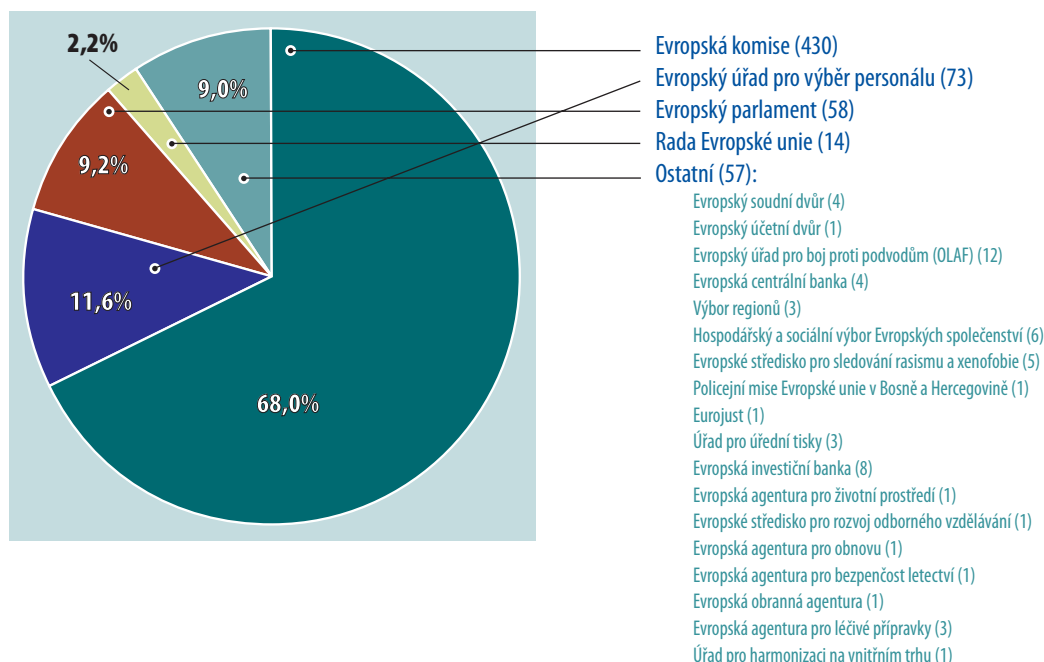

3 PŘÍPADY VYŘÍZENÉ V ROCE 2005 627⁴

V roce 2005 evropský veřejný ochránce práv uzavřel 627 šetření. 343 z nich bylo zahájeno v roce 2005 (z nichž pět bylo zahájeno z vlastního podnětu) a 284 jich nebylo uzavřeno k 31. 12. 2004.

3.1 ORGÁNY A INSTITUCE, KTERÝCH SE ŠETŘENÍ TÝKALO

(V některých případech se šetření týkalo dvou i více orgánů nebo institucí)

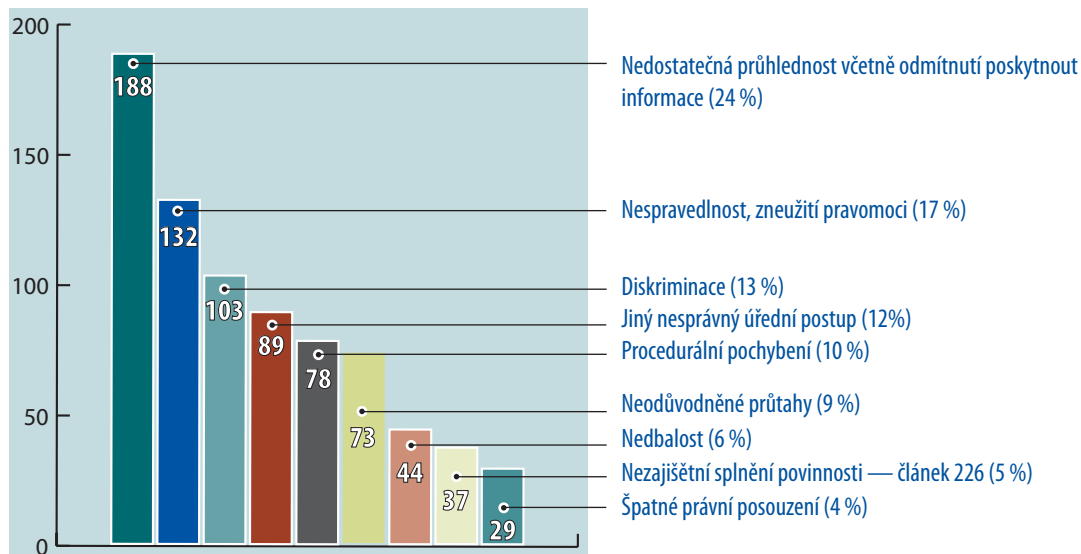
⁴ Jak již bylo řečeno, 389 případů uvedených v poznámkách pod čarou v části 1.1 výše bylo šetřeno jako jediné hromadné šetření.

3.2

TYP ÚDAJNÉHO NESPRÁVNÉHO ÚŘEDNÍHO POSTUPU

(V některých případech se jedná o dva typy údajného nesprávného úředního postupu)

3.3

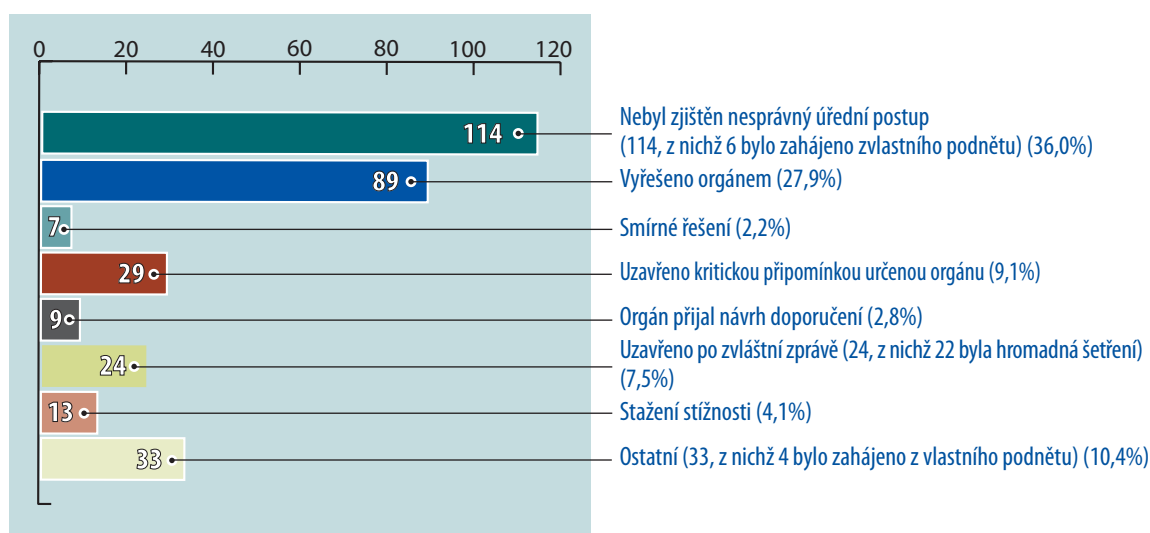
NÁVRHY NA SMÍRNÁ ŘEŠENÍ, NÁVRHY DOPORUČENÍ A ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVY PŘEDLOŽENÉ V ROCE 2005

— Návrhy na smírná řešení	22
— Předlohy doporučení	20
— Zvláštní zprávy	3 ⁵

3.4

ŠETŘENÍ UZAVŘENÁ ODŮVODNĚNÝM ROZHODNUTÍM 312⁶

(Šetření může být uzavřeno z jednoho nebo více těchto důvodů)

⁵ Jedna zvláštní zpráva se týkala 22 stížností.

⁶ Z nichž deset bylo zahájeno z vlastního podnětu veřejného ochránce práv.

4 PŮVOD STÍŽNOSTÍ REGISTROVANÝCH V ROCE 2005

4.1 ZDROJ STÍŽNOSTÍ

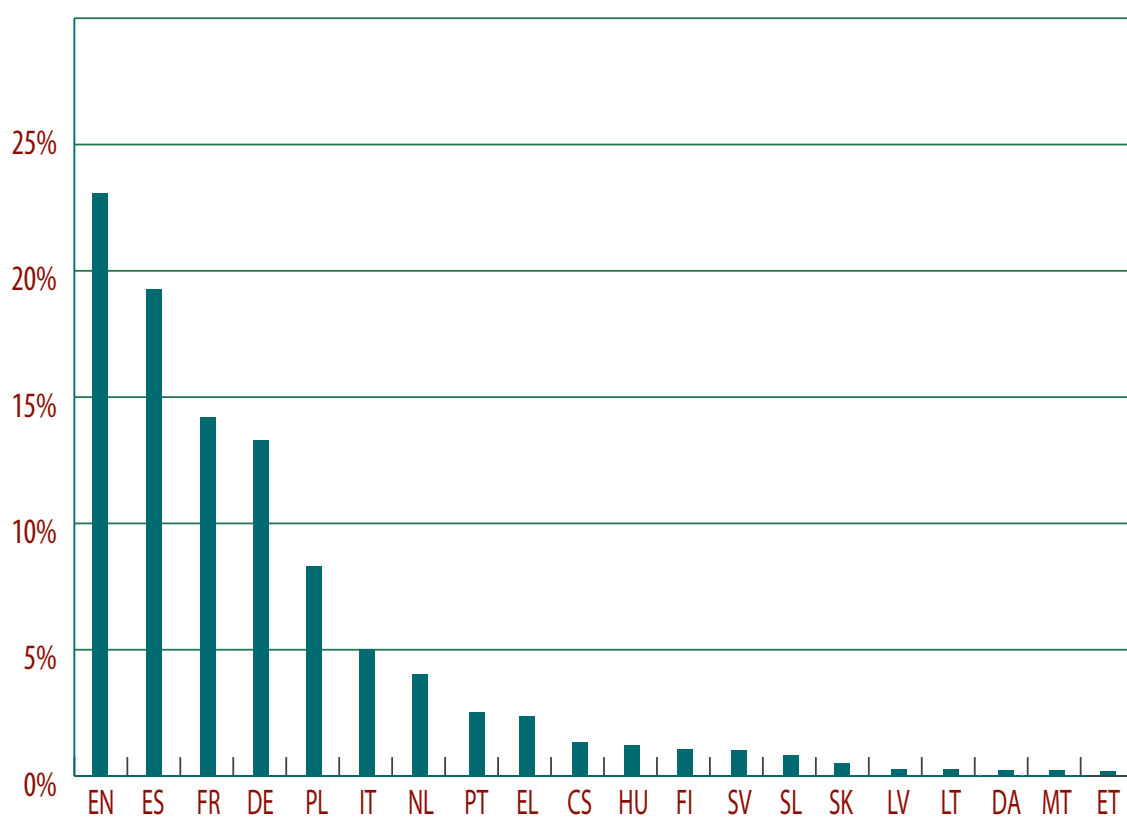

Společnosti a sdružení
5,5 % (215)

Jednotliví občané
94,5 % (3 705)

4.2 JAZYKOVÉ ROZVRŽENÍ STÍŽNOSTÍ

4.3

ZEMĚPISNÝ PŮVOD STÍŽNOSTÍ

Země	Počet případů	Počet případů v %	% z populace EU	Míra ¹
Malta	40	1,0	0,1	11,6
Kypr	57	1,5	0,2	8,7
Lucembursko	33	0,8	0,1	8,5
Belgie	252	6,4	2,3	2,8
Slovinsko	47	1,2	0,4	2,8
Španělsko	775	19,8	9,5	2,1
Irsko	64	1,6	0,9	1,8
Řecko	134	3,4	2,4	1,4
Portugalsko	114	2,9	2,3	1,3
Finsko	55	1,4	1,1	1,2
Polsko	346	8,8	8,3	1,1
Rakousko	75	1,9	1,8	1,1
Česká republika	80	2,0	2,2	0,9
Švédsko	69	1,8	2,0	0,9
Maďarsko	76	1,9	2,2	0,9
Litva	24	0,6	0,7	0,8
Nizozemsko	103	2,6	3,5	0,7
Francie	380	9,7	13,2	0,7
Slovensko	32	0,8	1,2	0,7
Lotyšsko	13	0,3	0,5	0,7
Německo	410	10,5	17,9	0,6
Itálie	215	5,5	12,7	0,4
Spojené království	197	5,0	13,1	0,4
Estonsko	4	0,1	0,3	0,4
Dánsko	16	0,4	1,2	0,4
Jiné	309	7,9		

¹ Toto číslo bylo vypočteno vydělením procenta stížností procentem obyvatelstva. Hodnota vyšší než 1 ukazuje, že země podává veřejnému ochránci práv více stížností, než lze očekávat vzhledem k počtu jejích obyvatel. Všechny procentuální údaje ve výše uvedené tabulce byly zaokrouhleny na jedno desetinné místo.

B ROZPOČET VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Samostatný rozpočet

Statut veřejného ochránce práv původně stanovil, že jeho rozpočet bude připojen k oddílu I (Evropský parlament) souhrnného rozpočtu Evropské unie.

V prosinci 1999 Rada rozhodla, že by rozpočet veřejného ochránce práv měl být samostatný. Rozpočet veřejného ochránce práv se tedy stal nezávislou složkou rozpočtu Evropské unie od 1. ledna 2000⁷.

Struktura rozpočtu

Rozpočet veřejného ochránce práv je rozdělen do tří hlav. Hlava 1 rozpočtu obsahuje platy, příspěvky a další náklady spojené s personálem. Tato část také zahrnuje náklady za pracovní cesty veřejného ochránce práv a jeho spolupracovníků. Hlava 2 rozpočtu obsahuje náklady na budovy, zařízení a různé provozní výdaje. Hlavu 3 tvoří jediná kapitola, z níž jsou hrazeny příspěvky spojené s členstvím v mezinárodních organizacích veřejných ochránců práv.

Spolupráce s Evropským parlamentem

Aby se zabránilo zbytečné duplicitě úředníků a technických pracovníků, jsou mnohé služby, které veřejný ochránce práv potřebuje, zajišťovány Evropským parlamentem nebo jeho prostřednictvím. Oblasti, kde veřejný ochránce práv více či méně využívá pomoci služeb a oddělení Parlamentu, jsou tyto:

- personální agenda, konkrétně příprava smluv a zpracování individuálních nároků;
- finanční audit a účetnictví;
- tlumočení, překlad a tisk;
- pronájmy kancelářských prostor;
- informační technologie, telekomunikace a poštovní služby.

Spolupráce mezi evropským veřejným ochráncem práv a Evropským parlamentem umožnila značné úspory v rozpočtu Společenství. Díky ní se počet administrativních pracovníků úřadu veřejného ochránce práv zvýšil jen nepatrně.

Tam, kde služby poskytované veřejnému ochránci práv vyžadují další přímé náklady Evropského parlamentu, dojde k vyúčtování, které je hrazeno prostřednictvím spojovacího účtu. Největší výdajovou položkou, která se takto hradí, je poskytování kanceláří a překladatelských služeb.

Rozpočet na rok 2005 zahrnoval jednorázový poplatek Evropskému parlamentu za poskytování služeb, jenž spočíval pouze v úhradě hodnoty pracovní doby zaměstnanců strávené např. vyřizováním pracovních smluv, platů a příspěvků a řady služeb v oblasti výpočetní techniky. Tyto náklady vycházejí pouze z pracovní doby, kterou zaměstnanci nad danými úkony stráví.

Spolupráce mezi Evropským parlamentem a evropským veřejným ochráncem práv byla zahájena na základě rámcové dohody ze dne 22. září 1995 doplněné dohodami o administrativní spolupráci a o rozpočtové a finanční spolupráci ze dne 12. října 1995.

Jednou z priorit v roce 2005, v jehož průběhu úřad veřejného ochránce práv slavil 10. výročí svého založení, bylo přehodnotit stávající dohody o spolupráci mezi těmito dvěma orgány a přizpůsobit je nové situaci, která se v tomto desetiletí vyvinula. Nová dohoda má být podepsána počátkem roku 2006. Jejím cílem je zachovat intenzivní spolupráci s Parlamentem ve všech oblastech, kde je možno dosáhnout významných úspor z rozsahu.

⁷

Nařízení Rady 2673/1999 ze dne 13. prosince 1999 Úř. věst. L 326/1.

Rozpočet na rok 2005

V roce 2005 obsahoval plán pracovních míst úřadu veřejného ochránce práv celkem 51 míst, oproti 38 místům v roce 2004.

Celková výše finančních prostředků rozpočtu veřejného ochránce práv pro rok 2005 dosahovala 7 312 614 eur. Prostředky v hlavě 1 (výdaje na zaměstnance) činily 6 239 614 eur, v hlavě 2 (budovy, zařízení a různé provozní výdaje) 1 070 000 eur, v hlavě 3 (výdaje související se zvláštními činnostmi orgánu) 3 000 eur.

Následující tabulka uvádí výdaje v roce 2005 ve formě přislíbených finančních prostředků.

(v eurech)

Hlava 1	5 375 889
Hlava 2	928 276
Hlava 3	2 979
Celkem	6 307 145

Rozpočet na rok 2006

Veřejný ochránce práv připravil rozpočet na rok 2006 podle nové rozpočtové struktury (nomenklatury). Nová struktura umožňuje lepší přehled o výdajích podobné povahy, které byly v dosavadní struktuře rozptýleny v několika hlavách či kapitolách, a zvyšuje tak transparentnost a usnadňuje kontrolu ze strany rozpočtového orgánu.

Rozpočet na rok 2006, který byl připravován v průběhu roku 2005, počítá s 57 pracovními místy. Toto zvýšení počtu pracovníků představuje doplnění plánu pracovních míst na rok 2005 o 6 pracovních míst a vyplývá zejména z dalšího rozšíření Evropské unie (o Bulharsko a Rumunsko) a z rozhodnutí dosáhnout úplné nezávislosti na správě Parlamentu, pokud jde o personální řízení veřejného ochránce práv.

Celková výše finančních prostředků na rok 2006 činí 7 682 538 eur. Prostředky v hlavě 1 (výdaje na zaměstnance) činí 5 808 538 eur, v hlavě 2 (budovy, zařízení a různé provozní výdaje) 1 085 000 eur a v hlavě 3 (výdaje související se zvláštními činnostmi orgánu) 789 000 eur.

Rozpočet na rok 2006 stanoví celkové příjmy ve výši 812 271 eur.

C ZAMĚSTNANCI

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Evropský veřejný ochránce práv

P. Nikiforos DIAMANDOUROS se narodil dne 25. června 1942 v Aténách. Dne 15. ledna 2003 byl zvolen veřejným ochráncem práv a dne 11. ledna 2005 byl opětovně zvolen na další pětileté funkční období.

V letech 1998 až 2003 byl prvním celostátním veřejným ochráncem práv v Řecku. Od roku 1993 byl také profesorem srovnávací politiky na katedře politologie a státní správy Aténské univerzity (v současné době uvolněn). V letech 1995 až 1998 byl ředitelem a předsedou Řeckého národního střediska pro sociální výzkum (EKKE).

Bakalářský titul získal na Univerzitě v Indianě (1963) a magisterský titul (1965), M.Phil. (1969) a Ph.D (1972) na Kolumbijské univerzitě. Předtím, než se stal vyučujícím na Aténské univerzitě v roce 1988, vyučoval a prováděl výzkum na Státní univerzitě v New Yorku a na Kolumbijské univerzitě (1973–1978). V letech 1980 až 1983 byl ředitelem vývoje na Aténské akademii v Řecku. V letech 1983 až 1988 byl programovým ředitelem pro západní Evropu a Blízký a Střední východ Rady pro výzkum ve společenských vědách v New Yorku. V letech 1988 až 1991 byl ředitelem řeckého Institutu pro mezinárodní a strategické studie v Aténách, politicky orientované výzkumné organizace zřízené za společné finanční podpory Fordovy a MacArthurovy nadace. V roce 1997 byl jmenován hostujícím profesorem politologie v Centru Juana Marche pro vyšší studia společenských věd (Madrid).

Byl předsedou řecké Asociace pro politologii (1992–98) a Asociace moderních řeckých studií ve Spojených státech (1985–88). Mezi lety 1999 a 2003 působil jako člen řecké Národní komise pro lidská práva, od roku 2000 do roku 2003 byl zároveň členem řecké Národní rady pro správní reformu. V roce 2000 se zúčastnil setkání Bilderbergovy skupiny. V letech 1988 až 1995 byl jedním z předsedů 1988 podvýboru pro jižní Evropu Rady pro výzkum ve společenských vědách v New Yorku, jehož činnost je financována z grantu Nadace Volkswagenu. Je také jedním z hlavních editorů řady o nové jižní Evropě, kterou vydává Johns Hopkins University Press a získal granty z Fulbrightovy a Národní nadace na společenskovědní výzkum.

Často publikuje na téma politika a dějiny Řecka, jižní Evropy a jihovýchodní Evropy a zejména na téma demokratizace, budování státu a národa a vztah mezi kulturou a politikou.

SEKRETARIÁT EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Sekretariát evropského veřejného ochránce práv odpovídá za běh osobní kanceláře veřejného ochránce práv. Spravuje pracovní program veřejného ochránce práv, koordinuje příchozí i odchozí korespondenci, poskytuje rady ve vztahu s dalšími orgány a institucemi EU, zabývá se protokolárními aspekty činnosti úřadu a provádí pro veřejného ochránce práv všeobecné sekretářské práce.

Alexandra ANDROULAKAKISOVÁ

Sekretářka evropského veřejného ochránce práv (od 22. srpna 2005)

Tel. +33 3 88 17 25 28

Nicholas CATEPHORES

Asistent evropského veřejného ochránce práv

Tel. +33 3 88 17 23 83

Eleni-Anna GALATISOVÁ

Sekretářka evropského veřejného ochránce práv (do 15. září 2005)

PRÁVNÍ ODDĚLENÍ

Právní oddělení je složeno zejména z právníků, kteří analyzují stížnosti zaslané evropskému veřejnému ochránci práv a provádějí šetření pod dohledem vedoucího právního oddělení a dvou hlavních dohlížitelů. Vedoucí právního oddělení kromě toho, že řídí oddělení, je také poradcem veřejného ochránce práv v oblasti právní strategie a směřování instituce. Zástupce vedoucího právního oddělení zajišťuje provoz vnitřní kontroly kvality a řízení informačních systémů a koordinuje příspěvek oddělení do výroční zprávy.

V roce 2005 tvořilo právní oddělení šest hlavních právních poradců, z nichž dva plnili funkci hlavního dohláze, jedenáct referentů, jeden právník-lingvista, právní asistentka a asistentka vedoucího právního oddělení. Během roku 2005 pracovalo v právním oddělení čtrnáct stážistů.

Ian HARDEN

Vedoucí právního oddělení

Tel. +33 3 88 17 23 84

Ian HARDEN se narodil dne 22. března 1954 v Norwichi v Anglii. Vystudoval práva na Churchill College v Cambridgi, v roce 1975 získal titul BA s vyznamenáním a v roce 1976 titul LLB. Po absolutoriu nastoupil na právnickou fakultu Univerzity v Sheffieldu, kde od roku 1976 do roku 1990 působil jako asistent, a od roku 1990 do roku 1993 jako odborný asistent, od roku 1993 do roku 1995 jako docent a od roku 1995 jako profesor v oboru veřejné právo. Do úřadu evropského veřejného ochránce práv přišel v roce 1996 jako hlavní právní poradce, nejprve se stal vedoucím sekretariátu (1997–1999) a od roku 2000 vedoucím právního oddělení. Je autorem nebo spoluautorem řady publikací o právu EU a veřejném právu včetně *Stát a veřejné zakázky* (Buckingham: Open University Press, 1992); *Flexibilní integrace: k efektivnější a demokratičtější Evropě* (London CEPR, 1995) a *Evropská hospodářská a měnová unie: institucionální rámec* (Kluwer Law International, 1997). Je členem *Association Française des Constitutionnalistes* a „Skupiny pro parlamentní studia“ ve Spojeném království a čestným profesorem univerzity v Sheffieldu.

Murielle RICHARDSONOVÁ

Zástupkyně vedoucího právního oddělení

Tel. +33 3 88 17 23

PRÁVNÍCI

Právníci se zabývají stížnostmi. Tyto stížnosti mohou být veřejnému ochránci práv předloženy v kterémkoli z 21 jazyků Evropské unie, tj. jazyků Smlouvy. Navrhují také a provádějí šetření z vlastního podnětu, odpovídají na žádosti občanů o informaci, poskytují pomoc veřejnému ochránci práv v právních záležitostech, jsou poradci v oblasti právních postupů, vývoje a tradic v jejich příslušných členských státech a zastupují veřejného ochránce práv na některých veřejných akcích.

Sabina BALAŽIČOVÁ*Právníčka (od 1. října 2005)*

Tel. +33 3 88 17 35 72

Elodie BELFYOVÁ*Právní asistentka*

Tel. +32 2 284 39 01

Peter BONNOR*Právník*

Tel. +33 3 88 17 25 41

Benita BROMSOVÁ*Vedoucí bruselské kanceláře**hlavního právního poradce*

Tel. +32 2 284 25 43

Nelius CAREY*Právník lingvista (od 1. září 2005)*

Tel. +33 3 88 17 25 63

Ioannis DIMITRAKOPOULOS*Hlavní právní poradce**(od 6. července 2005)**Hlavní dozorce*

Tel. +33 3 88 17 37 68

Juliano FRANCO*Právník (od 1. září 2005)*

Tel. +33 3 88 17 21 51

Marjorie FUCHSOVÁ*Právníčka*

Tel. +33 3 88 17 40 78

Gerhard GRILL*Hlavní právní poradce**Hlavní dozorce*

Tel. +33 3 88 17 23 83

Marta HIRSCHOVÁ-ZIEMBINSKÁ*Hlavní právní poradkyně*

Tel. +33 3 88 17 27 46

Georgios KATHARIOS*Právník (od 1. září 2005)*

Tel. +32 2 284 38 49

Daniel KOBLENCZ*Právník (od 1. září 2005)*

Tel. +32 2 284 38 31

José MARTÍNEZ-ARAGÓN*Hlavní právní poradce*

Tel. +33 3 88 17 24 01

Beatriz MENÉNDEZOVÁ ALLEROVÁ*Právníčka (od 1. května 2005)*

Tel. +33 3 88 17 67 63

Tina NILSSONOVÁ*Právníčka*

Tel. +32 2 284 14 17

Ida PALUMBOVÁ*Právníčka*

Tel. +33 3 88 17 23 85

Wiebke PANKAUKEOVÁ*Právníčka (od 1. září 2005)*

Tel. +33 3 88 17 24 02

Branislav URBANIČ*Právník*

Tel. +33 3 88 17 27 14

Olivier VERHEECKE*Hlavní právní poradce*

Tel. +32 2 284 20 03

STÁŽISTÉ

Kadri BRÜGELOVÁ*Stážistka (od 1. září 2005)*

Tel. +32 2 283 23 27

Anne EISENGRÄBEROVÁ*Stážistka (od 1. září 2005)*

Tel. +33 3 88 17 29 64

Georgios KATHARIOS*Stážista (do 31. července 2005)***Giedre KAZLAUSKAITEOVÁ***Stážistka (od 1. října 2005)*

Tel. +33 3 88 17 23 28

Daniel KOBLENCZ*Stážista (do 31. července 2005)***Jernej LETNAR CERNIC***Stážista (do 31. července 2005)*

Maria Salome LOPEZ RAMOSOVÁ

Stážistka (do 31. října 2005)

Wiebke PANKAUKEOVÁ

Stážistka (do 31. července 2005)

Roberto RANDO

Stážista (od 15. ledna 2005)

Andrea SACKOVÁ

Stážistka (do 31. července 2005)

Izabela SZOSTAKOVÁ-SMITHOVÁ

Stážistka (od 1. června 2005)

Tel. +33 3 88 17 67 84

Sophia TABAUOVÁ

Stážistka (do 31. července 2005)

Asta UPTAITEOVÁ

Stážistka (do 31. července 2005)

Alexis VAN MAERCKE

Stážistka (od 1. září 2005)

Tel. +32 2 284 21 80

Evropský veřejný ochránce práv a jeho spolupracovníci.

ADMINISTRATIVNÍ A FINANČNÍ ODDĚLENÍ

Administrativní a finanční oddělení je odpovědné za veškerou činnost úřadu veřejného ochránce práv, která není přímo spojena s vyřizováním stížností a prováděním šetření. Skládá se ze čtyř odborů: jsou to administrativní odbor, finanční odbor, odbor zpracování stížností a odbor komunikací. Vedoucí administrativního a finančního oddělení celkově koordinuje práci oddělení. V této funkci odpovídá za obecnou organizaci a provoz úřadu, za personální politiku v úřadu, navrhuje a plní rozpočtovou a finanční strategii instituce a zastupuje veřejného ochránce práv v celé řadě interinstitucionálních fór.

João SANT'ANNA

Vedoucí administrativního a finančního oddělení

Tel. +33 3 88 17 53 46

João SANT'ANNA se narodil dne 3. května 1957 v Setúbalu v Portugalsku. V letech 1975 až 1980 studoval práva na Univerzitě v Lisabonu a v roce 1981 se stal členem advokátní komory v Lisabonu. Mezi lety 1980 a 1982 působil jako právník právního a administrativního odboru portugalského ministerstva vnitra lisabonského regionu. V letech 1982 až 1984 pokračoval ve studiu práva, přičemž se zaměřil se na oblast duševního vlastnictví na Univerzitě Ludwiga-Maximilliana a Institutu Maxe Plancka v Mnichově. Po svém návratu do Portugalska v roce 1984 byl jmenován vedoucím právního a administrativního odboru portugalského ministerstva vnitra pro lisabonský region. V roce 1986 se stal úředníkem v Evropském parlamentu v generálních ředitelstvích pro informace a vztahy s veřejností, pro výzkum, pro personál a finance a nakonec v právním oddělení Evropského parlamentu. Vedoucím administrativního a finančního oddělení v úřadu evropského veřejného ochránce práv se stal v roce 2000.

ADMINISTRATIVNÍ ODBOR

Úkoly administrativního odboru jsou široké. Zajišťuje nábor a personální řízení, zabývá se příchozí a odchozí korespondencí, zajišťuje telefonní ústřednu, infrastrukturu úřadu, koordinuje překlady dokumentů, organizuje a spravuje právní referenční knihovnu a dokumentaci a archivy instituce. Tento odbor rovněž odpovídá za informační technologii v rámci instituce a zajišťuje potřeby úřadu v oblasti IT, a tuto úlohu plní v úzké spolupráci s Evropským parlamentem.

Alessandro DEL BON

Vedoucí odboru (od 1. května 2005)

Tel. +33 3 88 17 23 82

Christophe BAUER

Administrativní pracovník, řidič

(od 1. června 2005)

Tel. +33 3 88 17 67 80

Rachel DOELLOVÁ

Asistentka

Tel. +33 3 88 17 23 98

Massimo EZZY

Referent pro informační technologie

(od 8. září 2005)

Tel. +33 3 88 17 28 67

Cindy GIANNAKISOVÁ

Administrativní pracovníce

(od 16. června 2005)

Tel. +32 2 284 63 93

Isgouhi KRIKORIANOVÁ

Asistentka

Tel. +33 3 88 17 25 40

Gaël LAMBERT

Referent pro informační technologie

Tel. +33 3 88 17 23 99

Juan Manuel MALLEA

Asistent

Tel. +33 3 88 17 23 01

Stéphanie MARAJOVÁ

Asistentka (od 1. května 2005)

Tel. +33 3 88 17 23 13

Charles MEBS

Asistent

Tel. +33 3 88 17 70 93

Félicia VOLTZENLOGELOVÁ

Asistentka

Tel. +33 3 88 17 23 94

FINANČNÍ ODBOR

Finanční odbor zajišťuje, aby úřad veřejného ochránce práv splňoval platná finanční pravidla zaručující ekonomické, účinné a náležité používání rozpočtových prostředků. Tyto povinnosti vyplývají ze skutečnosti, že rozpočet evropského veřejného ochránce práv je nezávislý. Rozpočet připravují a plní čtyři finanční referenti pod vedením pověřeného schvalujícího úředníka.

Loïc JULIEN*Vedoucí odboru (od 1. května 2005)*

Tel. +33 3 88 17 67 79

Jean-Pierre FEROMONT*Referent pro oblast financí*

Tel. +32 2 284 38 97

Giovanna FRAGAPANOVÁ*Referentka pro oblast financí*

Tel. +33 3 88 17 29 62

Véronique VANDAELEOVÁ*Referentka pro oblast financí*

Tel. +32 2 284 23 00

Christophe WALRAVENS*Referent pro oblast financí*

Tel. +33 3 88 17 24 03

ODBOR PRO ZPRACOVÁNÍ STÍŽNOSTÍ

Odbor pro zpracování stížností odpovídá ze registraci, distribuci a následné zpracování stížností podaných evropskému veřejnému ochránci práv. Odbor zajišťuje, aby všechny stížnosti byly zaneseny do databáze, potvrzeny a předány právnímu oddělení. Odpovídá za zpracování veškeré příchozí i odchozí pošty, zajišťuje aktualizaci záznamů o stížnostech v databázi během celého postupu, monitoruje dodržování termínů, zpracovává statistiky a archivuje dokumentaci o stížnostech.

Isabelle FOUCAUDOVÁ*Vedoucí odboru*

Tel. +33 3 88 17 23 91

Séverine BEYEROVÁ*Asistentka*

Tel. +33 3 88 17 23 93

Bruno BISMARQUE-ALCÂNTARA*Asistent*

Tel. +33 3 88 17 20 91

Evelyne BOUTTEFROYOVÁ*Asistentka*

Tel. +33 3 88 17 24 13

Elaine DRAGOVÁ*Asistentka*

Tel. +33 3 88 17 33 31

Isabelle LECESTREOVÁ*Asistentka*

Tel. +33 3 88 17 24 29

Gabrielle SHERIDAN*Asistentka (do 31. května 2005)*

Tel. +33 3 88 17 24 08

Caroline ZINCKOVÁ*Asistentka (od 1. září 2005)*

Tel. +33 3 88 17 40 51

ODBOR KOMUNIKACÍ

Obor komunikací odpovídá za podporu image instituce a jejích hodnot a napomáhá veřejnému ochránci práv při plnění druhého úkolu, který vyplývá z jeho mandátu a kterým je oslovovat občany a informovat je o jejich právech podle právních předpisů Společenství. Hraje proto jednu z hlavních úloh při posilování vztahů a důvěry mezi občany a Evropou s jejími institucemi.

Obor udržuje a rozvíjí vztahy se sdělovacími prostředky, tvoří a produkuje publikace veřejného ochránce práv, spravuje webové stránky, organizuje informační návštěvy a akce a koordinuje styky v rámci Evropské sítě veřejných ochránců práv.

Rosita AGNEWOVÁ

Vedoucí odboru (od 1. května 2005)
Referentka pro tisk a komunikace
(do 30. dubna 2005)
Tel. +32 2 284 25 42

Ben HAGARD

Vedoucí odboru (od 1. května 2005)
Referent pro internet a komunikace
(do 30. dubna 2005)
Tel. +33 3 88 17 24 24

Marc AMIR-TAHMASSEB

Správce webových stránek
(od 1. září 2005)
Tel. +33 3 88 17 44 10

Alessandro DEL BON

Referent pro komunikace
(do 30. dubna 2005)
Tel. +33 3 88 17 23 82

Gundi GADESMANNOVÁ

Referentka pro tisk (od 1. listopadu 2005)
Tel. +32 22 2894 26 09

Dace PICOTOVÁ-STIEBRINA

Referentka pro komunikace
Tel. +33 3 88 17 40 80

Gabrielle SHERIDANOVÁ

Asistentka (od 1. června 2005)
Tel. +33 3 88 17 24 08

Annika ÖSTERBERGOVÁ

Referentka pro publikace (od 1. října 2005)
Tel. +33 3 88 17 49 36

D REJSTŘÍK ROZHODNUTÍ

1 PODLE ČÍSLA PŘÍPADU

2002

1391/2002/JMA	103
2107/2002/PB	96
2111/2002/MF	97

2003

1336/2003/IP	80
1435/2003/MF	98
1687/2003/JMA	59
2097/2003/PB	72
2188/2003/OV	81
2191/2003/TN	60
2229/2003/MHZ	85
2395/2003/GG	102
2411/2003/MHZ	86
2415/2003/JMA	71

2004

0127/2004/OV	74
0140/2004/PB	94
0224/2004/PB	87
0237/2004/JMA	71
0274/2004/JMA	61
0295/2004/JMA	61
0338/2004/OV	62
0471/2004/OV	75
0518/2004/MF	81
0530/2004/GG	87
0538/2004/TN	89
0620/2004/PB	89
0628/2004/OV	78
0732/2004/ELB	63
0758/2004/ELB	64
0839/2004/MHZ	73
0933/2004/JMA	66
0948/2004/OV	66

1096/2004/TN	67
1155/2004/TN	67
1273/2004/GG	90
1298/2004/PB	64
1365/2004/TN	65
1368/2004/GG	91
1423/2004/ELB	100
1700/2004/MF	95
1733/2004/OV	79
1737/2004/TN	79
1756/2004/MF	83
1772/2004/GG	82
1798/2004/PB	76
1808/2004/JMA	68
2038/2004/GG	84
2066/2004/TN	69
2485/2004/GG	103
2673/2004/PB	93
2821/2004/OV	69
2862/2004/GG	92
3054/2004/TN	73
3110/2004/GG	70
3254/2004/ID	101
3381/2004/TN	76
3442/2004/PB	96
3446/2004/GG	99
3452/2004/JMA	101
3485/2004/OV	77
3622/2004/GG	93

2005

0116/2005/MHZ	98
0501/2005/IP	77
1266/2005/MF	77
1875/2005/GG	84
OI/3/2005/OV	104

2 PODLE PŘEDMĚTU

Občanská práva

1687/2003/JMA	59
2415/2003/JMA	71
0224/2004/PB	87
0237/2004/JMA	71
0948/2004/OV	66
1096/2004/TN	67
1737/2004/TN	79
2038/2004/GG	84
0116/2005/MHZ	98
1875/2005/GG	84

Komise jako strážkyně Smlouvy

1687/2003/JMA	59
2229/2003/MHZ	85
0274/2004/JMA	61
0295/2004/JMA	61
1273/2004/GG	90
1298/2004/PB	64
1423/2004/ELB	100
3254/2004/ID	101
3452/2004/JMA	101
3622/2004/GG	93

Spotřebitelé

0295/2004/JMA	61
---------------------	----

Zakázky

2111/2002/MF	97
0338/2004/OV	62
0530/2004/GG	87
0538/2004/TN	89
1266/2005/MF	77
1772/2004/GG	82
1808/2004/JMA	68
2673/2004/PB	93
2862/2004/GG	92
3110/2004/GG	70
OI/3/2005/OV	104

Kultura

3452/2004/JMA	101
---------------------	-----

Ochrana údajů

0224/2004/PB	87
--------------------	----

Rozvojová spolupráce

0933/2004/JMA	66
---------------------	----

Hospodářská a měnová unie

3054/2004/TN	73
0116/2005/MHZ	98

Vzdělání, odborná příprava a mládež

0518/2004/MF	81
--------------------	----

Zaměstnanost

2229/2003/MHZ	85
---------------------	----

Rybolov

1273/2004/GG	90
--------------------	----

Volný pohyb osob a služeb

1298/2004/PB	64
3254/2004/ID	101

Orgány a instituce

2395/2003/GG	102
0140/2004/PB	94
0628/2004/OV	78
1155/2004/TN	67
2485/2004/GG	103
3254/2004/ID	101
3446/2004/GG	99
0501/2005/IP	77

Různé

1435/2003/MF	98
0338/2004/OV	62
0732/2004/ELB	63
3622/2004/GG	93
OI/3/2005/OV	104

Policejní a soudní spolupráce

2411/2003/MHZ.....	86
--------------------	----

Přístup k dokumentům

0948/2004/OV	66
1368/2004/GG	91
1756/2004/MF	83
1798/2004/PB	76
2066/2004/TN.....	69
2821/2004/OV	69
3381/2004/TN.....	76
3442/2004/PB	96

Výzkum a technologie

0758/2004/ELB	64
1365/2004/TN.....	65

Sociální politika

0274/2004/JMA	61
---------------------	----

*Zaměstnanci**– Přijímání*

1336/2003/IP.....	80
2097/2003/PB	72
0518/2004/MF	81
0839/2004/MHZ.....	73
1700/2004/MF	95
3485/2004/OV	77

– Jiné otázky

1391/2002/JMA	103
2107/2002/PB	96
2188/2003/OV	81
2191/2003/TN.....	60
0140/2004/PB	94
0471/2004/OV	75
0620/2004/PB	89
0628/2004/OV	78
1423/2004/ELB	100
1733/2004/OV	79
0127/2004/OV	74

3 PODLE TYPU ÚDAJNÉHO NESPRÁVNÉHO ÚŘEDNÍHO POSTUPU

Zneužití pravomoci

1700/2004/MF	95
--------------------	----

Zbytečné zpoždění

0530/2004/GG	87
1733/2004/OV	79
1756/2004/MF	83
1772/2004/GG	82
3485/2004/OV	77
1266/2005/MF	77
OI/3/2005/OV	104

Diskriminace

1391/2002/JMA	103
2107/2002/PB	96
1687/2003/JMA	59
2415/2003/JMA	71
0237/2004/JMA	71
0338/2004/OV	62
0518/2004/MF	81
0628/2004/OV	78
1808/2004/JMA	68
2673/2004/PB	93

Obrana

0471/2004/OV	75
--------------------	----

Chyba při postupu podle článku 226

1687/2003/JMA	59
2229/2003/MHZ	85
0274/2004/JMA	61
0295/2004/JMA	61
1273/2004/GG	90
1298/2004/PB	64
1423/2004/ELB	100
3254/2004/ID	101
3452/2004/JMA	101
3622/2004/GG	93

Nesdělení důvodů pro rozhodnutí

2411/2003/MHZ	86
---------------------	----

Nedostatek informací nebo jejich neposkytní

2097/2003/PB	72
2191/2003/TN	60
2229/2003/MHZ	85
0140/2004/PB	94
0274/2004/JMA	61
0538/2004/TN	89
0758/2004/ELB	64
1368/2004/GG	91
1737/2004/TN	79
1798/2004/PB	76
2038/2004/GG	84
2066/2004/TN	69
3054/2004/TN	73
3381/2004/TN	76
3442/2004/PB	96
1875/2005/GG	84

Životní prostředí

1435/2003/MF	98
2395/2003/GG	102
0948/2004/OV	66
2821/2004/OV	69
0116/2005/MHZ	98

Právní chyba

0127/2004/OV	74
1273/2004/GG	90
3254/2004/ID	101

Nedbalost

2188/2003/OV	81
0224/2004/PB	87
0933/2004/JMA	66
1096/2004/TN	67
1155/2004/TN	67
1365/2004/TN	65
3622/2004/GG	93

Procedurální chyby

2107/2002/PB	96
2411/2003/MHZ.....	86
0140/2004/PB	94
0620/2004/PB	89

Nekorektní postup

2111/2002/MF	97
1336/2003/IP	80
3110/2004/GG	70
0839/2004/MHZ.....	73
0127/2004/OV	74
0471/2004/OV	75
0501/2005/IP	77
1733/2004/OV	79
OI/3/2005/OV	104

Jiné typy nesprávného úředního postupu

0471/2004/OV	75
0538/2004/TN.....	89
0732/2004/ELB	63
0758/2004/ELB	64
1733/2004/OV	79
2485/2004/GG	103
2862/2004/GG	92
3446/2004/GG	99
OI/3/2005/OV	104

E VOLBA EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Právní předpisy

Článek 195 Smlouvy o ES stanoví, že „veřejný ochránce práv je jmenován po každých volbách Evropského parlamentu na dobu jeho funkčního období. Může být jmenován opakovaně“.

Jednací řád Evropského parlamentu stanoví náležitosti volebního procesu:

Článek 194

- „1. Na počátku každého volebního období, hned po svém zvolení nebo v případech uvedených v odstavci 8 vyzve předseda Parlamentu k předložení nominací na úřad veřejného ochránce práv a stanoví lhůtu pro jejich předložení. Příslušné oznámení s výzvou se zveřejní v Úředním věstníku Evropské unie.
2. Nominovaní kandidáti musí mít podporu nejméně třiceti sedmi poslanců, kteří jsou státními příslušníky nejméně dvou členských států.

Každý poslanec může podporovat pouze jednoho nominovaného kandidáta.

Nominace musí obsahovat všechny doklady nezbytné k tomu, aby bylo jednoznačně prokázáno, že kandidát splňuje podmínky stanovené v právních předpisech o veřejném ochránci práv.

3. Nominace jsou předány příslušnému výboru, který může požádat o slyšení kandidátů.

Na tato slyšení mají přístup všichni poslanci.

4. Abecední seznam nominací, které splňují stanovené podmínky, se poté předkládá plénu k hlasování.
5. Hlasuje se tajně a ke zvolení je nutná většina odevzdaných hlasů.

Pokud po prvních dvou kolech není zvolen žádný kandidát, mohou pokračovat pouze ti dva kandidáti, kteří získali ve druhém kole největší počet hlasů.

V případě rovnosti hlasů je rozhodnuto ve prospěch nejstaršího kandidáta.

6. Před zahájením hlasování předseda zajistí, aby v Parlamentu byla přítomna nejméně polovina všech poslanců.
7. Jmenovaná osoba je hned vyzvána, aby složila přísahu před Soudním dvorem.
8. S výjimkou úmrtí nebo odvolání vykonává veřejný ochránce práv svůj úřad, dokud se funkce neujme jeho nástupce.“

Volba v roce 2005

V Úředním věstníku ze dne 25. srpna 2004⁸ zveřejnil Evropský parlament výzvu k předložení nominací. Uzávěrka pro jejich předložení byla stanovena na 30. září 2004.

Dopisem ze dne 22. října 2004 informoval předseda Evropského parlamentu Petiční výbor, že byly doručeny čtyři kandidatury.

Dne 29. listopadu 2004 Petiční výbor uspořádal veřejné slyšení dvou kandidátů, jejichž kandidatury byly prohlášeny za přípustné, Nikiforose DIAMANDOUROSE a Giuseppe FORTUNATA.

⁸

Úř. věst. C 213 ze dne 25. srpna 2004, s. 9.

Dne 11. ledna 2005 byl Nikiforos DIAMANDOUROS poslanci Evropského parlamentu na plenárním zasedání ve Štrasburku řádně zvolen v druhém kole 564 hlasy z 609 hlasů do funkce evropského veřejného ochránce práv.

Rozhodnutí Evropského parlamentu o jmenování Prof. Dr. DIAMANDOUROSE veřejným ochráncem práv na parlamentní období 2004-2009 bylo zveřejněno v Úředním věstníku ze dne 25. ledna 2005⁹.

Podrobné informace o volbě evropského veřejného ochránce práv lze nalézt na webové stránce Parlamentu na adrese:

http://www.ombudsman.europa.eu/comparl/peti/election/default_en.htm.

⁹

Úř. věst. C 21 ze dne 25. ledna 2005, s. 8.

JAK KONTAKTOVAT EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

POŠTOU

Evropský veřejný ochránce práv
1, avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
F - 67001 Strasbourg Cedex
Francie

TELEFONICKY

+33 3 88 17 23 13

FAXEM

+33 3 88 17 90 62

E-MAILEM

eo@ombudsman.europa.eu

NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH

<http://www.ombudsman.europa.eu>

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV ŠETŘÍ STÍŽNOSTI TÝKAJÍCÍ SE NESPRÁVNÉHO ÚŘEDNÍHO POSTUPU ORGÁNŮ A INSTITUCÍ EVROPSKÉ UNIE

www.ombudsman.europa.eu

Úřad pro úřední tisky
Publications.europa.eu

